

Jyväskylän kaupunki

Talousarvio 2016

Taloussuunnitelma 2016–2018

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 30.11.2015

SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	5
1 Toimintaympäristö	6
1.1 Väestö	6
1.2 Yleinen taloudellinen tilanne	8
1.3 Kuntatalouden tilanne ja näkymät	9
2 Kaupunkistrategian toteuttaminen	11
3 Jyväskylän kaupungin talous 2016–2018	13
3.1 Alijäämän kattamisvelvollisuus	15
3.2 Tulossuunnitelma	16
3.2.1 Tavoitteet vuoden 2016 talousarviossa	16
3.2.2 Käyttötalous	17
3.2.3 Henkilöstö	22
3.2.4 Kunnallisvero	29
3.2.5 Yhteisövero	30
3.2.6 Kiinteistövero	30
3.2.7 Valtionosuudet	32
3.2.8 Korkotulot ja -menot	33
3.2.9 Muut rahoitustulot ja -menot	33
3.2.10 Vuosikate	33
3.2.11 Satunnaiset tulot ja menot	33
3.2.10 Poistot	33
3.2.13 Tilikauden tulos	33
3.2.14 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	34
3.3 Rahoitussuunnitelma	36
3.3.1 Investointimenot	36
3.3.2 Antolainauksen muutokset	38
3.3.3 Lainakannan muutokset	38
3.3.4 Muut maksuvalmiuden muutokset	39
3.3.5 Rahavarojen muutos	39
3.3.6 Taloussuunnitteluprosessi	39
3.4 Talousarvion sitovuus ja seuranta	40
3.4.1 Käyttötalousosa	41
3.4.2 Investointiosa	41
3.4.3 Tulossuunnitelmaosa	41
3.4.4 Rahoitussuunnitelmaosa	41
3.4.5 Kunnan liikelaitokset	41
3.4.6 Tytäryhteisöt	41
3.4.7 Käyttösuunnitelma	41
3.4.8 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, yleisperustelut, yksityiskohtaiset perustelut ja tunnusluvut	41
3.4.9 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta	42
3.4.10 Eritysmääräyksiä	42

TULOSSUUNNITELMA	43
Tulossuunnitelman lukuohje	44
Tulossuunnitelma 2014–2018	45
Liikelaitosten vaikutus tulossuunnitelmaan 2016	46
Tulossuunnitelman erittely	47
RAHOITUSSUUNNITELMA	49
Rahoitussuunnitelman lukuohje	50
Rahoitussuunnitelma 2014–2018	51
Liikelaitosten vaikutus rahoitussuunnitelmaan 2016	52
Rahoitussuunnitelman erittely	53
KÄYTTÖTALOUSOSA	55
Talous määrärahoittain 2016	56
Toimintamenot 2014–2016	57
Toimintatulot 2014–2016	58
Toimintakate 2014–2016	59
KONSERNIHALLINTO	60
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	64
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	67
Henkilöstöpalvelut	69
Talous ja tietohallinto	70
Elinkeino- ja työllisyys	73
PERUSTURVA	78
Sosiaalipalvelut	82
Vanhuspalvelut	84
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut	87
Avoterveydenhuolto	89
Terveyskeskussairaalat	92
SIVISTYS	94
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT	97
Sivistyksen toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	99
Varhaiskasvatuksen palvelualue	100
Perusopetuksen palvelualue	102
KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUT	105
Hallinto ja kulttuuripalvelut	108
Jyväskylän kansalaisopisto	109
Kirjastot	111
Museot	113
Liikunta	115
Jyväskylä Sinfonia	117
Jyväskylän kaupunginteatteri	118
KAUPUNKIRAKENNE	119
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	122
Liikenne- ja viheralueet	124
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	128
Rakentaminen ja ympäristö	131

INVESTOINTIOSA	133
Investoinnit yhteensä 2014–2020	134
Investointiosan erittely	135
Kunnallistekniikan alustava investointiohjelma vuosille 2016-2018	141
Talonrakennusinvestoinnit 2016–2020	144
LIKELAITOKSET	151
Tilapalvelu-liikelaitos	153
Työterveys Aalto -liikelaitos	157
Talouskeskus-liikelaitos	162
Altek Aluetekniikka -liikelaitos	167
Kylän Kattaus -liikelaitos	171
Keski-Suomen pelastuslaitos -liikelaitos	176
KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT	181
Jyväskylän kaupunkikonsernin rakenne talousarviovuonna 2016	182
Tytäryhteisöjen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	184
Tytäryhteisöjen talousarviot vuodelle 2016	186
Konsernin talousarvion tunnuslukuja	187
Jyväskylän kaupunkikonsernin keskeisimmät 12 tytäryhteisöä	188
Jyväskylän Energia Oy	189
Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	190
Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy	191
Jykes Kiinteistöt Oy	192
Mustankorkea Oy	193
Jyvä-Parkki Oy	194
Total Kiinteistöpalvelut Oy	195
Education Facilities Oy	196
Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy	197
Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	198
Jyväskylän Paviljonkisäätiö	199
Jyväskylän Jäähalli Oy	200

YLEISPERUSTELUT

YLEISPERUSTELUT

1 Toimintaympäristö

1.1 Väestö

Jyväskylän väkiluku kasvoi voimakkaasti vuosina 2001–2014. Kaupungin kasvu on 2000-luvulla ollut määrällisesti suurten kaupunkien kuudenneksi nopeinta ja näyttää myös jatkuvan samanlaisena. Syyskuun 2015 lopussa jyväskyläläisiä oli 1 462 enemmän kuin vuoden alussa. Väkilukujen kehitys oli myönteinen myös muissa ympäristökunnissa Hankasalmea, Petäjävettä ja Toivakkaa lukuun ottamatta. Ympäristökunnista Uurainen, Laukaa ja Muurame kasvoivat suhteellisesti eniten.

Asukasmäärän kasvun rinnalla väestörakenteella on suuri merkitys niin palvelujen kysynnän kuin kaupungin taloudenkin kannalta. Lasten ja iäkkäiden määrän suhde työikäisiin on Jyväskylässä suurten kaupunkien keskitasoa. Taloudellisella huoltosuhteella (työlliset per muu väestö) verrattuna useat suuret kaupungit ovat Jyväskylää edullisemmassa asemassa. Tämä aiheutuu Jyväskylän opiskelijoiden ja työttömien runsaudesta ja pienentää keskituloja.

Tilastotietoja Suomen kymmenestä suurimmasta kaupungista

	Jyväskylä	Kymmenen suurinta keskimäärin	Helsinki, Espoo ja Vantaa	Muut seitsemän suurinta
Väkiluku 31.12.2014	135 780			
<i>Väkiluvun muutos vuonna 2014, %</i>	0,8	1,0	1,5	0,8
<i>Väkiluvun kehitys 1-9/2015, %*</i>	1,1	0,8	1,2	0,6
<i>0-14 -vuotiaiden osuus väestöstä 2014, %</i>	16,2	15,8	17,2	15,1
<i>Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä 2014, %</i>	16,5	17,8	14,8	19,0
Työllisten osuus väestöstä 2013, %	41,4	43,3	48,2	41,3
Työpaikkojen määrän kehitys 2000-2013, %	14,6	9,6	13,0	8,1
Korkea-asteen koulutus 2013, %	34,3	33,3	38,2	31,2
Yhden henkilön talouksia 2014, %	44,1	44,7	40,8	46,3
Keskitulot 2013, €/tulonsaaja	26 133	28 870	33 796	26 759
<i>Muutos, % 2012-2013</i>	2,1	2,4	3,8	1,8
Työttömyysaste 9/2015 (%)	16,6	14,6	11,5	15,9
<i>Vuosimuutos, prosenttiyksikköä</i>	0,8	1,0	1,2	0,8
Toimeentulotukimenot 2014, €/as.	151	173	236	145
<i>Muutos, % 2013-2014</i>	-4,4	0,2	3,4	-1,1
Vanhojen osakeasuntojen hinnat 2014, €/m²	1 909	2 283	3 308	1 844
<i>Vuosimuutos, %</i>	0,1	-0,4	-0,1	-0,5
Verotulojen muutos vuonna 2014, %	1,2	2,4	1,5	2,8
Lainakanta, €/asukas tilinpäätös 2014	2 990	3 083	3 061	3 092

Lähteet: Tilastokeskus, THL., suurten kaupunkien tilinpäätöstiedot 2014, * = ennakkotieto. Aluejako 2015

Toisaalta on huomattava, että työllisten määrä on kehittynyt 2000-luvulla Jyväskylässä suhteellisesti nopeammin kuin vertailukaupungeissa ja taloudellinenkin huoltosuhde on pääkaupunkiseudun ulkopuolisten vertailukaupunkien keskitasoa.

Jyväskylän asukasmäärä lisääntyi vuosina 2005–2014 yhteensä 12 806 henkilöllä eli 10,4 prosenttia. Päivähoitoikäisten määrä lisääntyi 1 432 henkilöllä vuosina 2005–2014 (15 %) ja määrä kasvaa myös jatkossa. Alakouluikäisten määrä lisääntyi ko. jaksolla 38 henkilöllä eli 0,5 prosenttia. Kuluvalle vuosikymmenellä tämänkin ikäluokan koko on kääntynyt kasvuun.

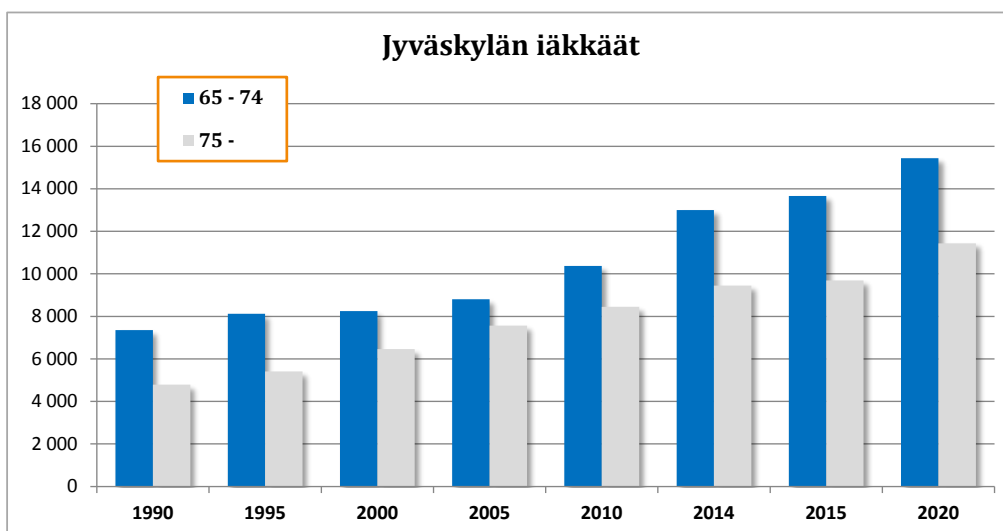
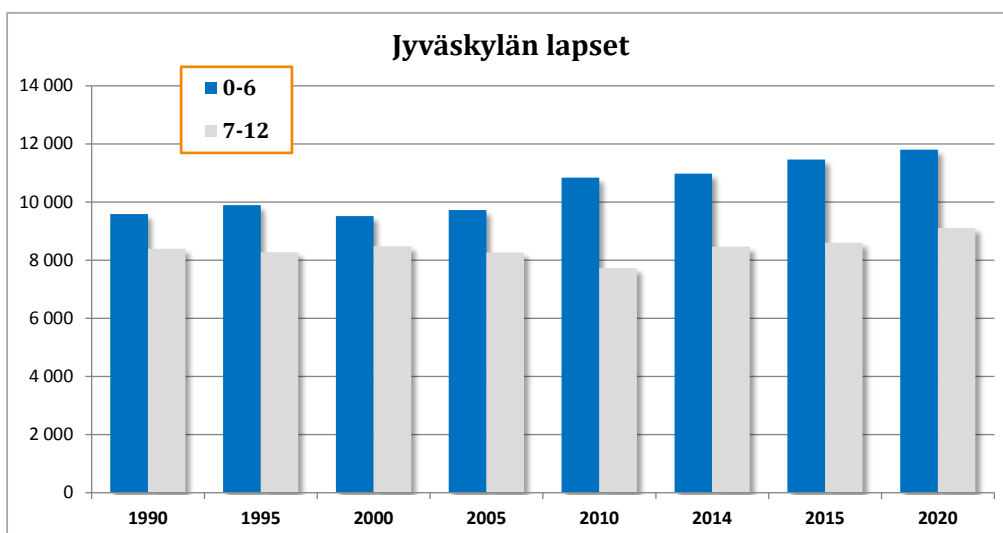
Vuoden 2014 lopulla 65–74-vuotiaita oli 12 995 eli 4 253 enemmän kuin kymmenen vuotta aiemmin ja arvion mukaan heitä on vuonna 2020 noin 2 500 enemmän kuin nyt. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa nykyisestä lähes 9 500 henkilöstä noin kahdella tuhannella vuoteen 2020 mennessä.

Vuonna 2020 jyvaskyläläisiä on arvioitu olevan noin 142 800.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Jyväskylässä oli vuoden 2015 syyskuun lopussa 11 089 työttöntä. Jyväskylän työttömien määrä kasvoi vuoden takaisesta 5,8 %. Työttömyysaste oli syyskuussa 16,6 %. Vastaava luku edellisvuoden syyskuussa oli 15,8 %.

Syyskuun 2015 lopussa Jyväskylässä oli 4 117 pitkäaikaistyöttöntä, joka oli 11,6 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Nuoria (alle 25-v.) oli Jyväskylässä työttömänä syyskuussa 1 995 henkilöä, 6,6 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Jyväskylän väestötiheys (116 asukasta per neliökilometri) on kymmenen suurimman kaupungin neljänneksi pienin Kouvolan, Kuopion ja Oulun jälkeen. Vanhan Jyväskylän väestötiheys on hyvin korkea, mutta palvelurakenteen kannalta on merkittävää, että noin 8 000 jyvaskyläläistä asuu haja-asutusalueilla.

1.2 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön makrotalouden kehitystä koskevan ennusteen mukaan kansainvälisen talouden kehityksestä on jälleen saatu huolestuttavia uutisia. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat heikentyneet ja kasvuvauhti taantuu 6,5 prosenttiin. Venäjän talous jatkaa supistumistaan ja seuraavien parin vuoden aikana talous ei kasva. Toisaalta Suomen tärkeiden kauppakumppaneiden talous on kehittynyt suotuisasti. Yhdysvaltojen talouden ennustetaan kasvavan lähes kolmen prosentin vauhtia seuraavan parin vuoden ajan, Iso-Britannian kasvu on laaja-alaista ja euroalueella-kin maltillinen kasvu on käynnistynyt.

Suomen talous on supistunut kolmena edellisenä vuonna ja kuluvanakaan vuonna talous ei juuri kasva. Vuoden 2016 talouskasvuksi valtiovarainministeriö ennustaa Julkisen talouden suunnitelmassa 28.9.2015 noin 1,3 prosenttia. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän nopea nousu. Kuluttajahinnat laskevat 0,1 prosenttia vuonna 2015. Vuonna 2016 työllisten lukumäärän ennakoitaan kääntyvän hitaaseen nousuun suhdannetilanteen lievän kohenemisen myötä. Vuonna 2017 työttömyysasteen ennakoitaan hieman alenevan. Kuluttajahintojen ennakoitaan nousevan vuodesta 2016 alkaen, mutta nousu pysynee maltillisena.

Suomen talouden kasvu jää ennusteiden mukaan seuraavina vuosina kilpailijamaita hitaammaksi ja työttömyysaste on varsin korkealla tasolla. Suomen bruttokansantuotteen määrä jää yli kolme prosenttia pienemmäksi kuin vuonna 2008. Suomen taloudellinen tilanne on heikko ja erittäin suurten haasteiden edessä.

Talouskasvun ennustetaan pysyvän hitaana myös keskipitkällä aikavälillä. Vuosina 2018 ja 2019 Suomen talouskasvun ennustetaan jäävän vain reiluun prosenttiin. Suhdannetekijöiden lisäksi korkean tuottavuuden toimialojen tuotanto on supistunut merkittävästi ja koko talouden rakenne on palveluvaltaistunut. Talouden kasvupotentiaalia heikentää myös työpanoksen kasvun pysähtyminen. Syy tähän on työikäisen väestön supistuminen ja rakenteellisen työttömyyden pysyminen korkealla. Lisäksi useita vuosia matalana jatkunut investointiaste on hidastanut tuotannossa tarvittavan pääomakannan kasvua ja siten osaltaan heikentänyt talouden tulevaa kasvupotentiaalia.

Muut keskeiset ennusteluvut

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	200	203	205	206	212	218
Palvelut, määrän muutos, %	0,6	-1,8	-0,1	0,6	0,8	1,4
Koko teollisuus, määrän muutos, %	-8,5	-0,6	-0,3	-1,5	2,7	3,4
Työn tuottavuus, muutos, %	-2,1	0,0	0,3	0,8	0,9	1,5
Työlliset, muutos, %	0,4	-1,1	-0,4	-0,7	0,3	0,5
Työllisyysaste, %	69,0	68,5	68,3	67,9	68,2	68,4
Työttömyysaste, %	7,7	8,2	8,7	9,6	9,4	9,1
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	2,8	1,5	1,0	-0,1	1,1	1,5
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,2	2,1	1,4	1,1	1,2	1,2
Vaihtotase, mrd. euroa	-3,9	-3,6	-3,8	-2,4	-2,8	-2,8
Vaihtotase, suhteessa BKT:een, %	-1,9	-1,8	-1,9	-1,2	-1,3	-1,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	0,6	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	1,9	1,9	1,4	0,7	1,0	1,5
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:een, %	56,1	57,6	58,3	58,8	58,2	57,6
Veroaste, suhteessa BKT:een, %	42,7	43,8	43,9	44,5	44,2	43,9
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-2,1	-2,5	-3,3	-3,4	-2,8	-2,4
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-3,6	-3,6	-3,9	-3,1	-2,8	-2,6
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	52,9	55,6	59,3	62,6	64,3	65,8
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	42,0	44,3	46,4	48,7	49,9	51,2

1.3 Kuntatalouden tilanne ja näkymät

Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätöstietojen mukaan kunnat sopeuttivat talouttaan vuonna 2014. Kuntien vuoden 2014 yhteenlaskettujen toimintakulujen kasvaminen jatkoi hidastumistaan, kasvua oli edellisvuoteen verrattuna 0,7 prosenttia. Vuonna 2013 vastaava luku oli 2,4 prosenttia ja vielä vuonna 2012 noin 5,2 prosenttia. Toimintakulujen kasvun hidastumisen ansiosta kuntien yhteenlasketut vuosikatteet paranivat 7,2 prosenttia huolimatta valtionosuuksien pienenemisestä ja edellisvuotta hitaammasta verotulojen kasvusta. Myös kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi edellisvuotta vähemmän.

Vuoden 2014 ennakkotietojen mukaan kuntien toimintakulut kasvoivat 272 miljoonaa euroa, mikä vastasi edellä mainittua 0,7 prosentin kasvua. Toimintakuluista palkkausmenot laskivat 104 miljoonaa euroa, mutta palvelujen ostojen 347 miljoonan euron lisäys käänsi toimintakulut kasvuun. Toimintatuotot nousivat 13 miljoonaa euroa eli 0,1 prosenttia. Kuntien verorahoitus eli verotulot ja valtionosuudet kasvoivat 1,5 prosenttia eli 441 milj. eurolla. Valtionosuudet laskivat 91 milj. euroa, mutta verotulojen kasvu oli 533 milj. euroa. Suurimman osuuden verotulojen kasvusta muodostivat tuloverot, joiden tuoton lisäys oli 226 milj. euroa. Vaikka tuloverojen kasvu oli 905 milj. euroa pienempää kuin vuonna 2013, riitti verotulojen kasvu yhdessä hidastuneen toimintakulujen kasvun kanssa parantamaan kuntien vuosikatteita 148 milj. eurolla. Kun vuonna 2013 negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 30, oli vuonna 2014 vuosikate negatiivinen 15 kunnalla. Yhteenlaskettujen tilinpäätösten mukaan vuosikate kattoi poistoista kunnissa 107 prosenttia ja kuntayhtymissä 116 prosenttia. Myös tämä tunnusluku parantui edellisestä vuodesta, jolloin vuosikate kattoi poistoista kunnissa 100 prosenttia ja kuntayhtymissä 112 prosenttia.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 14,7 mrd. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 0,9 mrd. euroa eli 6,4 prosenttia. Asukasta kohden lainaa oli 2 694 euroa, kun edellisvuonna vastaava luku oli 2 540 euroa. Omavaraisuusaste eli oman pääoman suhde koko pääomaan oli kunnilla 61 prosenttia ja suhdeluku pysyi vuoden 2013 tasolla. Kuntayhtymien lainakanta kasvoi 85 milj. euroa eli 2,9 prosenttia. Kuntayhtymien lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 3,0 mrd. euroa.

Maan hallituksen neuvottelutulos strategisesta hallitusohjelmasta julkaistiin 27.5.2015. Hallitusohjelmaan perustuva hallituksen talousarvioesitys 2016 sekä julkisen talouden suunnitelma julkaistiin 28.9.2015. Talousarvioesityksen talouspolitiikan päälinjana on nostaa Suomen työllisyysaste 72 prosenttiin ja työllisten määrää 110 000 henkilöllä vaalikauden loppuun mennessä. Velkaantuminen suhteessa bruttokansantuotteeseen pysäytetään vaalikauden loppuun mennessä ja velaksi eläminen lopetetaan vuonna 2021. Erityisenä haasteena on kymmenen miljardin euron kestävyysvaje, josta neljä miljardia hallitus on päättänyt kattaa säästöillä, noin neljä miljardia rakenteellisilla uudistuksilla ja loput kilpailukykyä parantavilla toimilla, joihin kuuluvat kustannuskilpailukyvyn parantaminen, palkkamallit ja tuottavuuden parantaminen. Päätökset kestävyysvajeen kattamisesta on tarkoitus tehdä vaalikauden aikana. Hallitusohjelman (2015–2019) ja valtion budjettiesityksen 2016 merkittävimmät vaikutukset Jyväskylän kaupungin talouden ja toiminnan näkökulmasta ovat:

Sosiaali- ja terveystalouden ja aluehallinnon uudistaminen

- Sote-uudistuksen tavoitteena on kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hallita paremmin julkisen talouden kustannuksia.
- Sote-uudistuksen valmistelu etenee siten, että lokakuun 2015 aikana hallitus päättää itsehallintoalueiden määrästä. Itsehallintoalueet järjestävät tulevaisuudessa kaikki sote-palvelut. Vuoden 2015 loppuun mennessä tehdään linjaukset ICT:n ja rakennusinvestointien ohjauksesta sekä itsehallintoalueilla järjestettävien vaalien periaatteista. Sote-järjestämislaki on tarkoitus saada voimaan heinäkuussa 2017 ja järjestämisvastuu siirtyy itsehallintoalueille vuoden 2019 alusta.

Kuntien tehtävien ja kustannuksien karsiminen 1 mrd. eurolla

- Hallitusohjelmassa on tavoitteena karsia kuntien kustannuksia miljardilla eurolla vähentämällä lakisääteisiä tehtäviä sekä tehtävien toteuttamista ohjaavia velvoitteita. Velvoitteita

ovat esimerkiksi erilaiset suunnitelmat, yhteistyövelvoitteet, henkilöstömitoitukset tai kelpoisuudet. Suosituksista ohjauskeinona on tarkoitus luopua.

- Yksityiskohtaiset esitykset miljardin tavoitteen saavuttamiseksi tehdään vuoden 2015 loppuun mennessä. Säästöarvioiden kokonaiskuva ja aikataulu valmistuu kehysriihen maaliskuussa 2016 ja esitykset tulevat voimaan tapauskohtaisesti 2016 alkaen. Vuoden 2016 talousarvioon toimilla ei ole suurta vaikutusta.
- Hallitus ei anna kunnille lainkaan uusia tehtäviä tai velvoitteita vaalikaudella 2015–2019. Mikäli valtionosuuksia leikataan, hallitus on luvannut vähentää kuntien tehtäviä samassa suhteessa.

Kustannuskilpailukykyä parantavat toimet

- Hallitus on tehnyt esityksen toimista yksikkötyökustannusten alentamiseksi viidellä prosentilla. Toimenpiteiden on tarkoitus tulla voimaan seuraavan työehtosopimuskauden alkaessa, eli 1.2.2017. Toimenpiteillä ei ole vaikutusta vielä vuoden 2016 talousarvioon, mutta toteutuessaan ne vaikuttavat merkittävästi vuoden 2017 menoihin sekä myös verotuloihin.

Julkisten talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma

- Uuden kuntalain myötä peruspalveluohjelmamenettely on korvattu kuntatalousohjelmalla. Julkisen talouden suunnitelmaan perustuva kuntatalousohjelma sisältää päivitetyn kuvan kuntatalouden tilanteesta ja kehitysnäkymistä. Julkisen talouden suunnitelma sisältää valtiontalouden kehyspäättöksen lisäksi mm. rahoitusasematavoitteet ja kuntatalouden menorajoitteen. Valtiontalouden kehyspäättös luo sitovan nelivuotisen kehyksen. Suunnitelmassa hallitus on asettanut hallituskaudelle 2015–2019 seuraavat rahoitusasematavoitteet:
 - valtiontalouden alijäämä on korkeintaan 0,5 % suhteessa kokonaistuotantoon
 - kuntatalouden alijäämä on korkeintaan 0,5 % suhteessa kokonaistuotantoon
 - työeläkerahastojen ylijäämä on noin 1 % suhteessa kokonaistuotantoon
 - muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema on tasapainossa
 - menorajoite, eli valtion toimenpiteistä kuntatalouteen aiheutuvien menojen muutoksen vähimmäismäärä vuoteen 2019 mennessä on -540 miljoonaa euroa.

Hallituksen toimenpiteiden kokonaisvaikutus on yhteensä 0,5 mrd. euroa kuntataloutta vahvistava vuoden 2019 tasolla edellyttäen toimenpiteiden täysimääräistä toimeenpanoa niin valtion kuin kuntien toimesta.

2 Kaupunkistrategian toteuttaminen

Strategiset tavoitteet

Kaupunkistrategia (kv 15.12.2014/122) 'rohkeasti aikaansa edellä' korostaa yhdessä tekemistä ja osallisuutta, rohkeutta, luovuutta ja välittämistä. Strategiassa on kolme kärkeä, joille on asetettu yhteensä 14 strategista tavoitetta:

Aktiiviset ja hyvinvoivat asukkaat

1. Asukkaat osallistuvat asioiden valmisteluun ja toimintaan
2. Tuotamme palvelut tehokkaasti ja laadukkaasti eri toimijoiden kanssa. Ideoimme yhdessä uudenlaisia toimintamalleja ja uskallamme kokeilla.
3. Luomme mahdollisuuksia ja kannustamme omatoimisen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen.
4. Kavennamme hyvinvointieroja avaamalla mahdollisuuksia yhteisöllisyyteen, omasta terveydestä huolehtimiseen ja aktiiviseen osallistumiseen. Parannamme työllisyyttä tiiviillä yhteistyöllä yritysten kanssa.
5. Teemme valintoja ja päätöksiä, joilla turvaamme lasten ja nuorten mahdollisuudet terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen.

Vaikuttava elinkeinopolitiikka

6. Uudistamme elinkeinopolitiikkaa hyvässä vuorovaikutuksessa yritysten kanssa. Yritysvaikutusten arviointi sisältyy kaupunkimme päätöksentekoon.
7. Teemme Jyväskylästä vetovoimaisimman ja kansainvälisesti tunnustetun koulutus-, osaamis- ja tapahtumakeskuksen
8. Tuemme ensisijaisesti yrityksiä, joilla on kasvun edellytyksiä. Uutta yritystoimintaa synnytämme yhdessä oppilaitosten ja elinkeinotoimijoiden kanssa. Kyberturvallisuuden, biotalouden, koulutusviennin sekä liikunnan ja hyvinvoinnin huippuosaamista sovelletaan elinkeinoelämän monipuolistamiseksi.
9. Vastaamme kaupunkiorganisaation toimintakyvystä talouden, henkilöstön, tiedon ja tilojen käytön hyvällä johtamisella.
10. Vahvistamme kilpailukykyä toimivalla ja eheytyvällä yhdyskuntarakenteella

Resurssien viisas käyttö

11. Resurssiviisaus on kykyä käyttää erilaisia resursseja, kuten luonnonvaroja, raaka-aineita, energiaa, tuotteita ja palveluja, tiloja ja aikaa harkitusti ja hyvinvointia sekä kestävää kehitystä edistävällä tavalla.
12. Edistämme Jyväskylän elinvoimaisuutta, yritysten kilpailukykyä ja asukkaiden hyvinvointia luonnonvarojen kulutusta vähentämällä.
13. Innostamme ja sitoutamme resurssiviisautta edistävään arkeen sekä tuemme uusien teknologia-, liiketoiminta- ja palveluinnovaatioiden syntymistä.
14. Pyrimme määrätietoisesti kohti resurssiviisaita tavoitteita, jotta Jyväskylästä tulisi kestävä ja hyvinvoinnin hiilineutraali ja jätteen kaupunki. Resurssiviisaus on kansainvälinen kilpailuvalttimme ja erottautumistekijämme.

Strategian toteuttamistoimenpiteet 2016

Strategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä kehittämistyötä, jota konkretisoidaan vuosittain talousarviossa vahvistettavilla toimenpiteillä. Toimialakohtaiset toimenpiteet ovat käyttötalousosassa kunkin toimialan kohdalla.

Koko kaupunkia ja kaikkia toimialoja koskevia toiminnan painopistealueita ovat tuottavuuden parantaminen ja siihen liittyen prosessien digitalisaatio.

Tuottavuuden parantaminen

Kaupungin palveluprosessit käydään läpi arvioiden palveluverkkoa, tuotantorakennetta, palveluiden laatua, määrää ja tuottavuutta. Arviointiprosessi on mittava koskien kaikkia toimialoja ja toteutus etenee vaiheittain. Arvioinnin toteuttamiseksi on käynnistetty tuottavuusohjelma, jossa kaupungin palveluita tarkastellaan kriittisesti ja toimeenpannaan tuottavuutta parantavia kehittämistoimenpiteitä. Tavoitteena on tunnistaa ja saada aikaan merkittäviä tuottavuutta lisääviä toimintatapamuutoksia palvelujen järjestämis- ja tuottamisprosesseissa. Keinoja ovat mm. digitalisaation tehokkaampi hyödyntäminen, palveluprosessien sujuvuuden ja läpimenoaikojen parantaminen karsimalla epätarkoituksenmukaisia toimintatapoja, mahdollistamalla päällekkäisyyksien eliminointi sekä toimialojen yhteisten prosessien edelleen kehittäminen. Kaupunginjohtaja on asettanut ohjelman toteuttamiseen työryhmän, joka on aloittanut työnsä kesällä 2015.

Digitalisaatio

Hallitusohjelmassa 2015–2019 julkisten palveluiden digitalisointia edistetään luomalla palveluille yhteiset pelisäännöt, digitalisoimalla hallinnon prosesseja ja tukemalla muutosjohtamista. Yksi kärkihankkeista on digitalisoida julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi. Tästä esimerkkinä on muun muassa, että julkinen hallinto sitoutuu kysymään samaa tietoa kansalaisilta ja yrityksiltä jatkossa vain kerran. Kansallinen palveluarkkitehtuuri luo yhteentoimivan digitaalisten palvelujen infrastruktuurin, jonka avulla tiedon siirto organisaatioiden ja palvelujen välillä on helppoa. Hankkeessa luodaan kansallinen palveluväylä, kansalaisten ja yritysten tarvitsemat yhteiset palvelunäkymät, uusi kansallinen sähköinen tunnistusratkaisu sekä kansalliset ratkaisut organisaatioiden ja luonnollisten henkilöiden roolien ja valtuutusten hallintaan. Ohjelmassa kehitettävät ratkaisut luovat pohjan julkisen hallinnon organisaatioiden digitalisoitumiselle. Kaupunki on mukana pilottihankkeissa mm. OmaJyväskylän integroinnissa palveluväylään.

Toimialojen ict-kehittämissyöryhmien esittämät ict-hankkeet on hyväksytty kaupunkikonsernin ict-ohjausryhmässä. Sähköisen asioinnin työryhmä on laatinut sähköisten asiointipalvelujen tiekartan jonka avulla tuetaan kaupungin digitalisaatiota. Sähköisellä asiointipalvelulla pyritään parantamaan kaupunkilaisen mahdollisuuksia asioida kaupungin kanssa helposti paikka-, aika- ja laiteriippumattomasti.

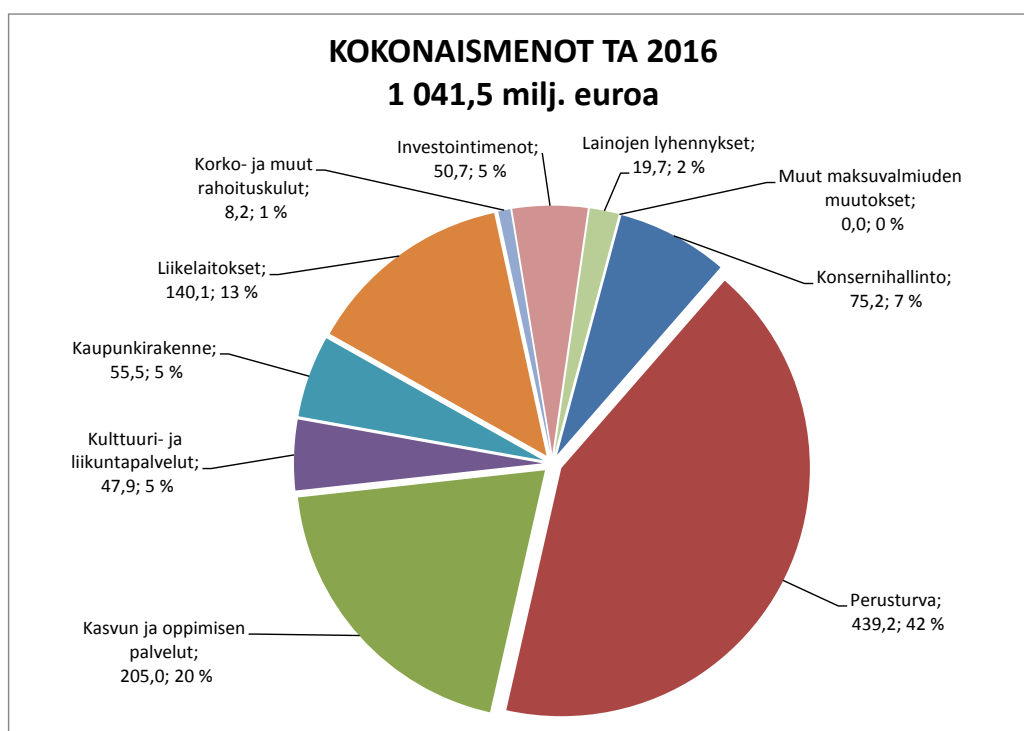
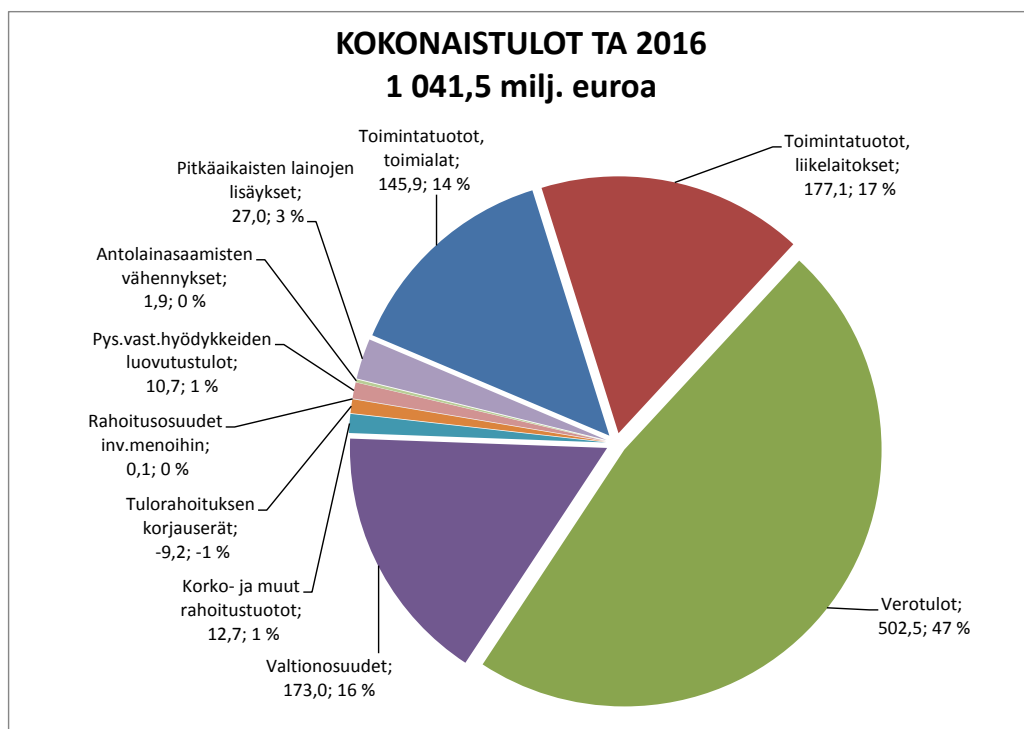
Kaupungin tuottavuusohjelman tuloksena tunnistettuja kehittämiskohteita palvelujen järjestämis- ja tuottamisprosesseissa tuetaan uusilla ict-ratkaisuilla. Vaikuttavuudeltaan merkittäviä digitalisaatiohankkeita varten on varattu erillismääräraha ict-investointibudjettiin. Resursseja on varattava riittävästi henkilöstön kouluttamiseen, palvelusta tiedottamiseen sekä sähköisten palvelujen kehitys- ja käyttöönotto-työhön. Sähköisten asiointipalvelujärjestelmien käyttöä helpotetaan työntekijän näkökulmasta selvittämällä ja ottamalla käyttöön työntekijän sähköinen työpöytä.

Kaupungin digiagendassa on luodaan käyttäjälähtöisiä ja kansalaisten osallisuutta tukevia digitaalisia palveluita. Jyväskylä on mukana mm. ODA-projektissa (Omahoito- ja digitaaliset arvopalveluhanke), jonka tavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön kuntatoimijoiden yhdessä määrittelemä sosiaali- ja terveyspalvelujen sähköinen palvelukokonaisuus sekä uusi asiakaslähtöinen toimintamalli. Uusi toimintamalli tuo ajasta ja paikasta riippumattomat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaille, jolloin palvelujen saatavuus paranee merkittävästi. Tämän konseptin avulla kansalainen voi tehdä mm. sähköisen hyvinvointitarkastuksen ja ottaa käyttöön sähköisiä hyvinvointivalmennuksia. Asiakas saa automaattisesti analyysin omasta tilanteestaan, työkaluja hyvinvointinsa parantamiseen sekä tarvittaessa ohjauksen ammattilaiskontaktiin. Em. työkaluja voidaan käyttää myös pitkäaikaista hoitoa/palvelua tarvitsevien asiakkaiden systemaattisessa ja omatoimisessa seurannassa. Eli nykyisin ammattilaisilla oleva tieto tuodaan asiakkaiden saataville ilman, että aina tarvitaan kontaktia ammattilaiseen.

Tavoitteena on myös kyberuhkien torjunta sekä avoimen datan ja tietovarantojen hyödyntäminen. Hankkeissa edetään ketterän kehittämisen periaatteiden mukaisesti, käytetään pääsääntöisesti avointa lähdekoodia ja toteutetaan avoimet rajapinnat kaikkiin kehitettäviin järjestelmiin.

3 Jyväskylän kaupungin talous 2016–2018

Kokonaistulot ja kokonaismenot TA 2016 -kuvioissa on koottu yhteen tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta kaikki Jyväskylän kaupungin TA 2016 menot ja tulot. Siten kuviot kuvaavat rahan lähteitä ja rahan käyttöä. Kokonaistuloissa on esitetty rahan lähteinä toimintatuotot ja investointituotot sekä antolainasaamisten vähennykset ja pitkäaikaisten lainojen lisäykset. Kokonaismenoissa rahan käyttönä on esitetty toimintakulut sekä antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja lyhytaikaisten lainojen vähennykset.

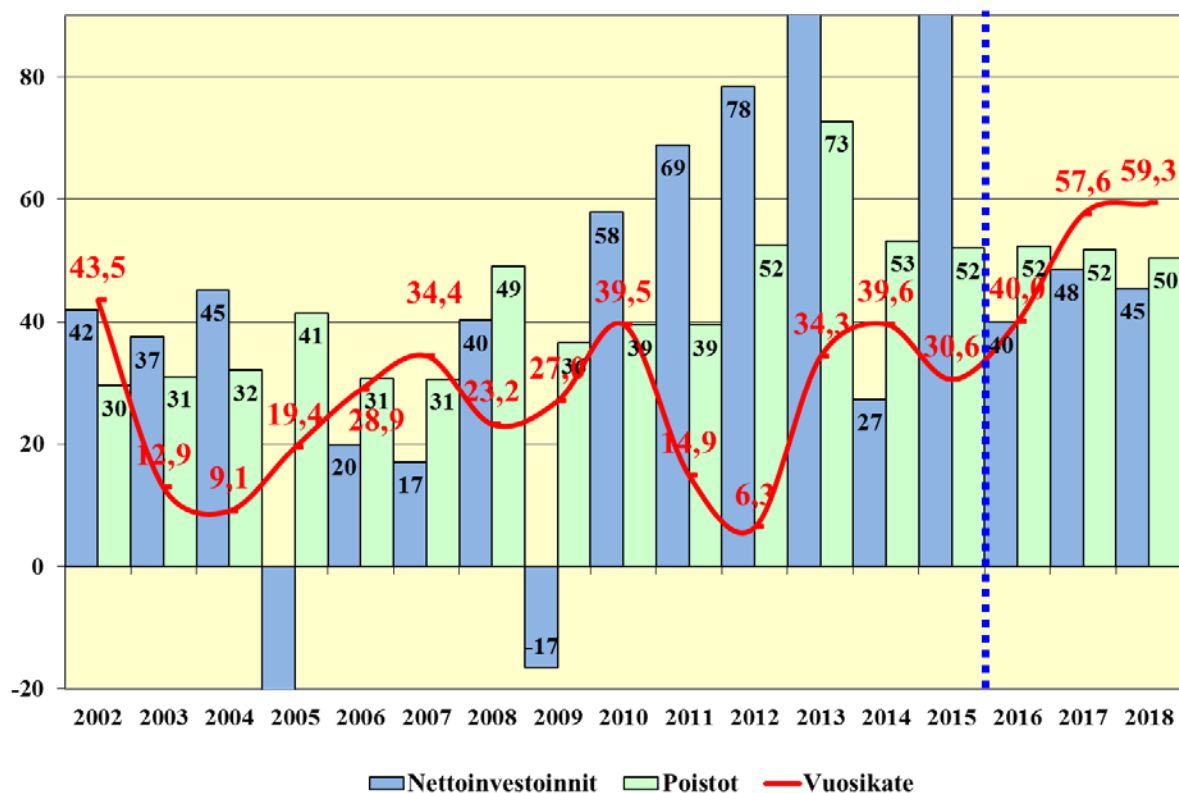
Taloussuunnitelmassa vuoden 2016 tavoitteeksi asetetaan 40,0 miljoonan euron vuosikate, jolloin se kattaa poistoista 76,4 prosenttia ja poistonalaisista investoinneista 87 prosenttia. Vuosikatteen riittävydellä suhteessa poistoihin mitaten kaupungin tulo-rahoitus ei ole talousarviovuonna 2016 tasapainossa. Vuosi 2016 on talousarvion mukaan 12,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelma on laadittu siten, että vuonna 2017 vuosikate kattaa poistot ja kaupungin taseessa ei ole kertyneitä alijäämiä.

Kaupungin lainakanta kasvaa myös vuonna 2016 yhteensä 7,3 miljoonalla eurolla ja mutta lainakannan kasvu pysähtyy vuonna 2017 ja kääntyy laskuun vuonna 2018. Kaupungin lainakanta tulee olemaan vuoden 2016 lopussa 439,1 miljoonaa euroa eli 3 163 euroa asukasta kohti.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin talous tasapainotetaan valtuustokauden aikana siten, että vuosikate vastaa poistoja vuonna 2017. Tavoite on mahdollista saavuttaa, mikäli käyttötalouden toimintakate laskee merkittävästi vuoden 2016 tasosta. Menojen lasku ja tulojen kasvu edellyttää, että hallitusohjelmassa linjatut kuntien talouteen vaikuttavat toimenpiteet toteutuvat.

Kunnallisveroprosentin on oletettu taloussuunnitelmassa säilyvän vuosina 2016–2018 vuoden 2015 tasolla. Taloussuunnittelukaudella 2016–2018 suunnitelman mukaisten poistojen taso on noin 50 miljoonaa euroa vuodessa.

Poistot, nettoinvestoinnit ja vuosikate

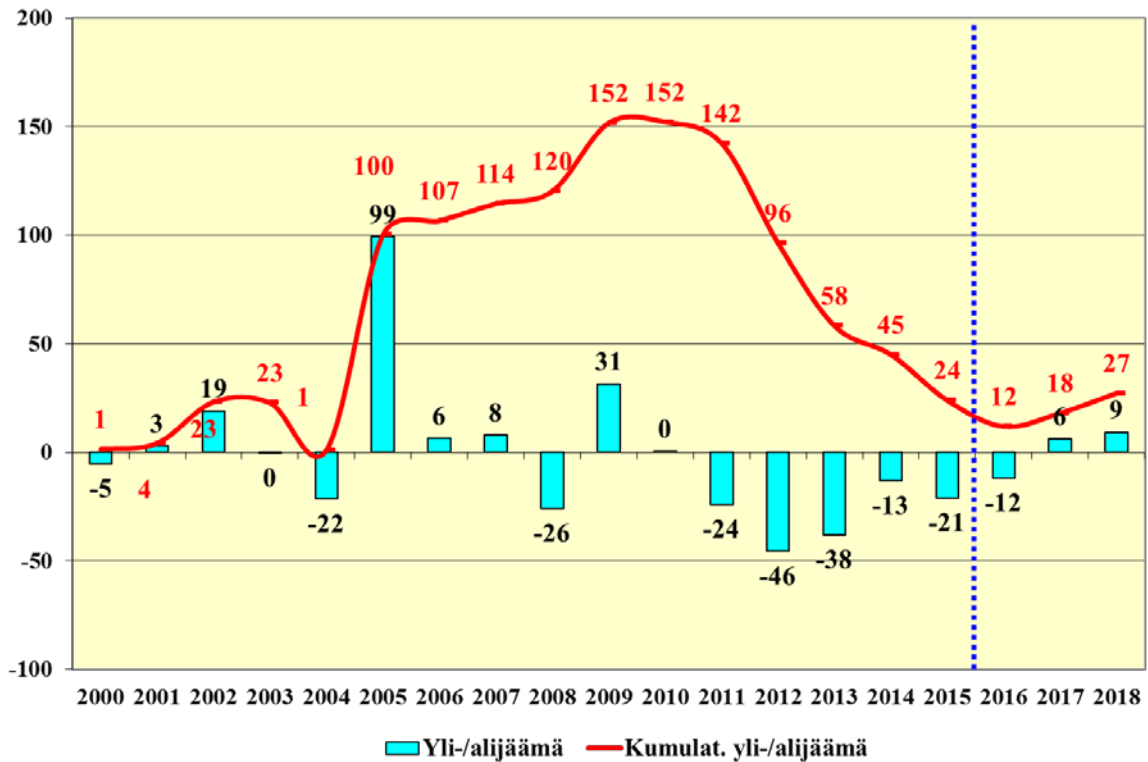

3.1 Alijäämän kattamisvelvollisuus

Vuoden 2014 tilinpäätös osoitti yhteensä 44,9 miljoonan euron ylijäämää vuosilta 1997–2014. Vuoden 2015 alijäämäksi arvioidaan noin 21,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2016 alijäämäksi 12,0 miljoonaa. Kaupungilla ei ole vuonna 2016 kuntalain mukaista taloussuunnitelmassa katettavaa alijäämää, mikäli vuodet 2015 ja 2016 toteutuvat arvioiden mukaisesti.

Kumulatiivinen ylijäämä supistuu edelleen merkittävästi niin, että vuonna 2016 sen määrä on enää 11,8 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelman mukaan talous tasapainotetaan siten, että vuonna 2017 ei synny enää alijäämää ja kaupungin taseen yli-/alijäämäkertymä ei muodostu negatiiviseksi.

Yli-/alijäämä vuosittain ja kumulatiivisesti

3.2 Tulossuunnitelma

3.2.1 Tavoitteet vuoden 2016 talousarviossa

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntalain mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvion tavoitejärjestelmä muodostuu kolmesta tasosta.

Strategiset tavoitteet

Kaupungin strategiset tavoitteet päätetään kaupunginvaltuustossa sen hyväksyessä kaupungin strategian kerran valtuustokaudessa. Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja kehittämistoimenpiteiden tulee olla yhdensuuntaisia hyväksytyt strategian kanssa ja kuvata toiminnan pidemmän aikavälin suuntaa ja painopisteitä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat kuntalain mukaisia valtuuston hyväksymiä tavoitteita. Kuntalain mukaan talousarviossa osoitetaan kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä näiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Tällä lainkohdalla on haluttu korostaa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden merkitystä talousarviossa. Lainkohdan tulkinnan mukaan toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ovat oikeudellisesti yhtä sitovia ja niiden toteutumisesta on vastattava valtuustolle.

Toiminnalliset tavoitteet ovat palvelutuotannon vaikutuksia ja vaikuttavuutta kuvaavia, mitattavissa tai muuten todennettavissa olevia määrällisiä ja laadullisia tunnuslukuja. Toiminnan tulosten vaikuttavuutta kuvaavat asiakaskohtaisten vaikutusten kehittyminen, palvelujen riittävyys ja peittävyys suhteessa kysyntään, toiminnan oikea alueellinen, väestöllinen ja sisällöllinen kohdentuvuus suhteessa tarpeisiin sekä toiminnan oleelliset välilliset vaikutukset, kuten vaikutukset tasa-arvon, aluepolitiikan tai ympäristön kehittymiseen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan kolmannesvuosiraporttien sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Liikelaitoksissa valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet koskevat palvelun laatua, toiminnan kannattavuutta, toiminnan laajuutta, kehittämistä ja ympäristöä.

Tärkeimmillä kahdelletoista tytäryhtiölle asetetaan kaupungin talousarviossa valtuustoon nähden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tytäryhteisöistä esitetään alustavat taloudelliset ja muut tunnusluvut jotka eivät kuitenkaan ole valtuustoon nähden sitovia.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet esitetään määrärahaakohtaisesti.

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet

Aiemmin kehittämistavoitteiksi nimetyillä strategiaa toteuttavilla kehittämistoimenpiteillä kuvataan talousarviovuonna käynnissä olevia tai käynnistettäviä merkittäviä kehittämishankkeita. Kehittämishankkeet edistävät strategisten tavoitteiden toteutumista. Kehittämishankkeiden tulee olla aika- ja vastuutettu ja niiden toimeenpanon seuranta on oltava mahdollista. Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet esitetään lautakuntaakohtaisesti.

3.2.2 Käyttötalous

Kaupungin virallisessa tilinpäätöksessä esitettävässä tulossuunnitelmassa liikelaitokset lasketaan yhteen muun kaupungin kanssa rivi riviltä ja keskinäiset liiketapahtumat eliminoidaan. Talousarvion ja tilinpäätöksen vertailtavuuden mahdollistamiseksi ja tunnuslukujen laskentaa varten tulee käyttää tätä kokonaistaloudellista tulossuunnitelmaa.

Vuoden 2016 käyttötalouden suunnittelu on ollut vaikeaa sillä tarkat tiedot valtion toimenpiteiden vaikutuksista puuttuvat. Valtion laskelmissa on kuntien taloutta vahvistavana toimenpiteenä otettu huomioon sosiaali- ja terveystoimen asiakasmaksutulojen kasvu 150 miljoonalla eurolla. Asiakasmaksuja koskevien säädösten muutoksista ei kuitenkaan ole toistaiseksi minkäänlaisia tietoja joten muutoksen vaikutus on jouduttu arvioimaan.

Käyttötalouden menot kasvavat vuoden 2015 muutetun talousarvion tasosta 1,3 % eli 10,8 miljoonaa euroa. Liikelaitokset mukaan lukien menot kasvavat 17,7 miljoonaa euroa (+1,9 %).

Käyttötalousmenojen muutos 2015 - 2016

	TA+M	TA	Muutos	
	2015	2016	1 000 €	%
Konsernihallinto	72 559	75 189,9	2 631	3,6 %
Perusturva	435 321	439 212,4	3 891	0,9 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	201 897	205 036,9	3 140	1,6 %
Kulttuuri ja liikuntapalvelut	47 953	47 873,7	-79	-0,2 %
Kaupunkirakenne	54 263	55 453,6	1 190	2,2 %
Toimintamenot	811 992	822 766,5	10 774	1,3 %
Tilapalvelu	56 445	58 489,4	2 044	3,6 %
Työterveys Aalto	8 386	8 162,4	-223	-2,7 %
Talouskeskus	5 769	5 573,7	-195	-3,4 %
Altek Aluetekniikka	14 623	13 976,6	-646	-4,4 %
Kylän Kattaus	18 660	24 117,8	5 458	29,2 %
Keski-Suomen pelastuslaitos	29 252	29 783,4	531	1,8 %
Toimintamenot Liikelaitokset	133 135	140 103,3	6 969	5,2 %
Toimintamenot yhteensä	945 127	962 869,8	17 743	1,9 %

Suurimmat menoihin kohdistuvat muutokset ovat toimeentulotukimenojen kasvu, uudet ryhmäkodit ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelulisäykset yhteensä 3,8 milj. euroa, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu 2,8 milj. euroa sekä lainmuutoksen mukaiset hulevesimaksut 2,3 miljoonaa euroa.

Konsernihallinto

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu	2 800
Henkilöstömenojen kasvu	574
Elinkeinopolitiikan ja erityishankkeiden toimintamenojen kasvu	602
K-S Sote 2020 -hankkeen menot	490
Työllisyyspalveluiden toimintamenojen kasvu	488
Total korjausrakentaminen Oy:n Varhe-maksut	414
Toiminta-avustus Könkkölän Green Care toimintakeskukseen	300
Pelastuspalveluiden maksuosuus	227
Kuntakokeiluhanke	-1 972
Kaupungin rahoitusosuus Jykes Oy:lle	-546
Vaalit	-350
Kehittämis- ja EU-hankkeet	-371
Työterveyshuolto	-110
Muut toimintamenojen muutokset	84
Yhteensä	2 631

Perusturva

Perusturva yhteiset, toimintojen siirto konsernihallintoon	-161
Toimeentulotuki, uudet ryhmäkodit, sosiaalihuoltolain mukaiset palvelulisäykset	3 757
Vanhuspalvelut, ympärivuorokautisen palvelun tarpeen kasvu	455
Perheiden ennalta ehkäisevät palvelut, Sosiaalihuoltolain mukaiset muutokset	543
Avoterveydenhuolto, henkilöstömenojen muutos	1 233
Erikoissairaanhoido, palvelusuunnitelman ero toteuma-arvioon 2015	-2 700
Terveyskeskussairaalat, henkilöstömenojen muutos	764
Yhteensä	3 891

Kasvun ja oppimisen palvelut

Palkkojen ja vuokrien lisäys	2 182
Palvelusetelituotannon lisäys	100
Erytisavustajien ja kk-ohj. vakinaistaminen, lastentarhanop. tva:t	650
Tuntiresurssimuutosten ja oppilasmäärän kasvun nettovaikutus	270
Päivähoitopalvelujen järjestelyjen nettovaikutus	138
Avustus ryhmäkokojen pienentämiseen (pop-raha) poistuu	-200
Yhteensä	3 140

Kulttuuri ja liikuntapalvelut

Palkkojen ja vuokrien korotusten ja säästöimien nettovaikutus	-79
---	-----

Kaupunkirakenne

Hulevesimaksut (lakimuutos)	2 300
Ympäristölaboratorion myynti, menojen poistaminen TA:sta	-780
Yhteispalvelupisteiden lakkauttaminen (2 kpl)	-200
Sisäisten sopimuslaskutusten muutokset	-165
Muut toimintamenojen muutokset	36
Yhteensä	1 191

Käyttötaloustulojen muutos 2015 - 2016

	TA+M	TA	Muutos	
	2015	2016	1 000 €	%
Konsernihallinto	14 765	13 005,2	-1 760	-11,9 %
Perusturva	60 459	63 090,7	2 632	4,4 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	12 717	13 101,8	385	3,0 %
Kulttuuri ja liikuntapalvelut	8 476	8 634,6	159	1,9 %
Kaupunkirakenne	48 714	48 078,9	-635	-1,3 %
Toimintatulot	145 130	145 911,2	781	0,5 %
Tilapalvelu	92 778	94 953,0	2 175	2,3 %
Työterveys Aalto	8 550	8 300,0	-250	-2,9 %
Talouskeskus	6 427	5 475,5	-951	-14,8 %
Altek Aluetekniikka	14 469	13 687,5	-781	-5,4 %
Kylän Kattaus	18 744	24 206,3	5 462	29,1 %
Keski-Suomen pelastuslaitos	29 958	30 450,9	493	1,6 %
Toimintatulot Liikelaitokset	170 925	177 073,2	6 148	3,6 %
Toimintatulot yhteensä	316 055	322 984,4	6 929	2,2 %

Käyttötalouden tulojen muutos vuoden 2015 muutettuun talousarvioon verrattuna on 0,8 miljoonaa euroa eli 0,5 %. Liikelaitokset mukaan lukien kasvu on 6,9 miljoonaa euroa eli 2,2 %.

Konsernihallinto	
Kuntakokeiluhanke	-1 622
Kehittämis- ja EU-hankkeet	-360
Vaalit	-190
Kankaan alueen tulot	-190
Tietohallinnon tulojen lasku	-167
Konsernihallinnon laskutus toimialoilta	339
K-S Sote 2020 -hankkeen tulot	440
Muut toimintatulot	-10
	Yhteensä -1 760
Perusturva	
Sosiaalipalvelut, myyntituottojen ja valtion korvausten kasvu	290
Vanhuspalvelut, myynti- ja maksutuotot pienennys 2015	1 375
Perheiden ennalta ehkäisevät palvelut, maksu- ja myyntituottojen korotukset	115
Avoterveydenhuolto, maksu- ja myyntituottojen korotukset	852
	Yhteensä 2 632
Kasvun ja oppimisen palvelut	
Päivähoito- ja iltapäivätoiminnan maksujen korotukset, kotikuntakorvaustulot	385
Kulttuuri ja liikuntapalvelut	
Kansalaisopiston ja liikuntapalvelujen tulojen lisäys	159
Kaupunkirakenne	
Maankäyttösopimusten kasvu (kunnallistekniikan rakentamisohjelman mukaan)	950
Maan myyntivoittoennusteen lasku	-1 000
Ympäristölaboratorion myynti, tulojen poistaminen TA:sta	-730
Tontinvuokratulojen kasvu (sisäiset ja ulkoiset yht.)	270
Muut tulomuutokset, mm. kiinteistönmuodostus ja palvelupisteet	-125
	Yhteensä -635

Käyttötalouden nettomenot eli toimintakate kasvaa talousarvion mukaan 10 miljoonaa euroa eli 1,5 % ja liikelaitokset mukaan lukien 10,8 miljoonaa euroa eli 1,7 %.

Käyttötalouden nettomenojen muutos 2015 - 2016

	TA+M	TA	Muutos	
	2015	2016	1 000 €	%
Konsernihallinto	57 794	62 184,7	4 391	7,6 %
Perusturva	374 862	376 121,7	1 259	0,3 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	189 180	191 935,1	2 756	1,5 %
Kulttuuri ja liikuntapalvelut	39 477	39 239,1	-238	-0,6 %
Kaupunkirakenne	5 550	7 374,7	1 825	32,9 %
Nettomenot	666 863	676 855,3	9 993	1,5 %
Tilapalvelu	-36 333	-36 463,6	-131	0,4 %
Työterveys Aalto	-164	-137,6	27	-16,2 %
Taloukeskus	-658	98,2	756	-114,9 %
Altek Aluetekniikka	154	289,1	135	87,6 %
Kylän Kattaus	-84	-88,5	-5	5,7 %
Keski-Suomen pelastuslaitos	-706	-667,5	39	-5,5 %
Nettomenot Liikelaitokset	-37 791	-36 969,9	821	-2,2 %
Nettomenot yhteensä	629 072	639 885,4	10 813	1,7 %

Yhteenveto vuodelle 2016 tehtävistä keskeisistä muutoksista toimialoittain:

Konsernihallinnon nettomenot kasvavat 4,4 miljoonaa euroa vuoden 2015 talousarvion tasosta. Kuluvan vuoden ja tulevan talousarviovuoden aikana vakituisen henkilöstön poistumasta hyödynnetään 60 %. Henkilöstöpoistuman hyödyntämisestä arvioidaan saatavan noin 0,8 miljoonan euron säästö vuodelle 2016.

Uusia rekrytointeja on tulevan vuoden aikana suunniteltu toteutettavaksi elinkeinon ja työllisyyden palvelualueella. Konsernihallinnon tulevan vuoden toiminnan painopistealueiden mukaisesti henkilöstölisäyksillä pyritään elinkeinopolitiikan vaikuttavuuden lisäämiseen sekä työllistymisen edellytysten parantamiseen. Uusien rekrytointien myötä konsernihallinnon henkilöstömenot kasvavat 0,7 miljoonaa euroa vuoden 2015 talousarvion tasosta. Elinkeinopolitiikkaan ja erityishankkeisiin kohdistuvien muiden toiminnan nettomenojen kasvuksi arvioidaan 0,8 miljoonaa euroa. Työllisyyspalveluiden talousarvioon vuodelle 2016 on varattu myös 0,3 miljoonaa euroa toiminta-avustusta Köngkölän Green Care -toimintakeskusta varten.

Konsernihallinnon nettomenoja vuodelle 2016 kasvattaa myös työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu 2,8 miljoonalla eurolla. Työttömyyden kasvun lisäksi kustannusten nousua on kiihdyttänyt vuoden 2015 alusta tullut lakimuutos, joka lisäsi kolmanneksella kuntien rahoitusosuutta työmarkkinatuista.

Konsernihallinnon vuoden 2016 talousarvioon on varattu 0,4 miljoonaa euroa Total Korjausrakentaminen Oy:n henkilöstöön liittyviä varhaiseläkemenoperusteisia maksuja. Myös Jyväskylän kaupungin maksuosuus pelastuspalveluiden järjestämisestä kasvaa tulevalle vuodelle 0,2 miljoonaa euroa.

Konsernihallinnon palvelun ostoihin käytettäviä menoja pienentää Jykes Oy:lle maksettavan rahoitusosuuden lasku 0,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 talousarvioon nähden nettomenot pienenevät myös eduskuntavaaleihin varatulla 0,2 miljoonan euron osuudella.

Sosiaalipalveluissa asiakkaita tuetaan ensisijaisesti omilla kodeissaan. Asunnottomuutta ja sen pitkäkestoistumista ehkäistään ja vähennetään asumisohjausta lisäämällä. Päihdekuntoutujien Sallaajärven palvelukoti korvataan kahdella uudella 15-paikkaisella ryhmäkodilla. Lisäksi toisen ryhmäkodin yhteyteen Kynnystielle valmistuu kymmenen tukiasuntoa.

Vammaispalveluissa vuoden 2015 lopussa Kaijanlammelle valmistuva kehitysvammaisten 12-paikkainen ryhmäkoti korvaa nykyisen Ahokodin ryhmäkodin tilat. Vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten ostetut asumispalvelut kilpailutetaan ja laaditaan uudet puitesopimukset.

Vanhuspalvelujen palvelutarpeen arvioidaan kasvavan niin, että säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kokonaismäärä kasvaa ainakin 80 asiakkaalla vuoden 2016 loppuun mennessä. Lisäksi yli 75-vuotiaiden määrän kasvusta johtuu, että 70 asukasta enemmän tarvitsee laskennallisesti ympärivuorokautisia palveluja vuonna 2016. Talousarviossa on varauduttu 62 asuinpaikan hankintaan tehostetun palveluasumisen yksityisiltä palvelujentuottajilta. Huhtasuon tehostetun palveluasumisen toimintayksikkö aloittaa toimintansa kesäkuussa 2016. Laitoshoitopaikkojen muuttaminen tehostetun palveluasumisen asumispaikoiksi vähentää käyttökustannuksia arviolta reilut 0,5 milj. euroa talousarviovuonna. Keväällä 2016 selvitetään ja päätetään yhden laajan kotihoitoalueen ja mahdollisten muiden iäkkäiden hyvinvointia ja toimintakykyä tukevien palvelujen ulkoistamisesta.

Perheiden ennaltaehkäisevissä sosiaali- ja terveystaloudissa laajennetaan lapsiperheiden kotipalvelua, joka järjestetään pääasiassa palvelusetelillä. Ehkäisevää perhetyötä laajennetaan asteittain koskemaan myös pienten koululaisten perheitä.

Avoterveydenhoidossa on Palokassa käynnistynyt syksyllä 2015 uuden Terveystalouden kanavamallin suunnittelu ja pilotointi yhteistyössä Keski-Suomen Sote 2020 -hankkeen ja sairaanhoitopiirin Kokemusasiantuntijatoiminnan kanssa. Päiväaikaisen akuuttivastaanoton nopeuttaminen ja kehittäminen on keskeinen tavoite keskussairaalan päivystyksen käytön vähentämiseksi. Päivystyksen käyttöä voidaan väestössä vähentää myös etälääkäritoiminnan avulla ja suunnitelmassa on tämän osalta etälääkärilotointi. Puheentunnistuksen osalta aloitetaan pilotointi, jonka tarkoitus on saada vuoden 2016 aikana 70 %:sti sanelijoiden työkaluksi. Kuntoutuksen terapioiden ja joissakin apuvälineissä otetaan käyttöön palveluseteli. Materiaalipalveluja kehitetään lisäämällä tuotteiden toimittamista suoraan käyttäjille ja luovutaan Palokan varastotiloista. Hoitotarvikkejake-lussa laajennetaan kotijakelua. Suun terveydenhuollossa jatketaan tuloksellista JYME-projektia, painopistealueena vuonna 2016 erityisesti sähköisten palvelujen laajentaminen. Autoon rakennetun hammashoitoyksikön pilotointi aloitetaan Palokan hammashoitolan vastuulla olevissa kouluissa. Vuonna 2016 toteutetaan kotisairaala-pilottihanke yhteistyössä terveyskeskussairaalan, vanhushuolteen ja sairaanhoitopiirin kanssa. Muuramen irrottautumisella JYTE:stä voi samoin olla vaikutusta terveyskeskussairaalan toiminnan järjestämiseen jo vuoden 2016 aikana.

Kasvun ja oppimisen palveluissa toimintaan kohdistuvia säästötoimenpiteitä vuoden 2015 tasosta tehdään 1,6 miljoonaa euroa (0,7 %).

Varhaiskasvatuksessa subjektiivista päivähoito-oikeutta rajataan. Perhepäivähoidon järjestämisen painopiste siirtyy palvelusetelimalliin.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa toimintaan kohdistuvia säästötoimenpiteitä vuoden 2015 tasosta tehdään 0,8 miljoonaa euroa (1,9 %). Säästöistä yli puolet on Jyväskylän kansalaisopiston (0,1 miljoonaa euroa) ja liikuntapalvelujen (0,4 miljoonaa euroa) osuutta.

Kaupunkirakenteen toimialaan kuuluneet erityishankkeet ja pelastuspalvelujen maksuosuudet siirtyivät konsernihallintoon vuoden 2015 aikana. Vastaavasti konsernihallinnosta siirtyivät kaupunkirakenteen toimialaan kaikki kaupungin yhteispalvelupisteet, Forumin palvelupiste, puhelinvaihe, Jyväskylä-neuvonta ja Jyvässeudun matkailuneuvonta.

Yhteispalveluiden toimintaympäristössä tapahtuu muutoksia valtion taholta vuoden 2016 alusta lukien. Tämä yhdistettynä talouden tasapainottamiseen, henkilöstöpoistumaan ja yhteispalvelun käyttäjien vähäiseen määrään johtaa valmisteluun Säynätsalon ja Vaajakosken toimipisteistä

luopumiseksi. Toimipisteiden lakkauttaminen on huomioitu talousarviossa. Säynätsalon ja Vaajakosken yhteispalvelupisteiden palveluja selvitetään osana monipalvelupisteiden, kaupungin muiden palvelujen tai muiden palvelutarjoajien toimintaa. Toimipisteitä käyttäneille asiakkaille tiedotetaan korvaavista palvelumuodoista.

Kaupunkirakenteen menot kasvavat 2,2 % ja toimintakate heikkenee 1,8 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu perustuu yksinomaan lakimuutokseen, jonka mukaan kuntien on maksettava katujen ja yleisten alueiden kuivattamisesta korvaus vesihuoltolaitokselle. Jyväskylän Energia Oy:lle maksettava korvaus vuonna 2016 on 2,3 milj. euroa.

Ympäristölaboratorio myytiin Nab Labs Oy:lle toukokuussa 2015, joten kaupunki ei enää tuota ympäristölaboratorion palveluita. Laboratorion henkilöstö siirtyi uuden omistajan palvelukseen.

3.2.3 Henkilöstö

Henkilöstösuunnittelua uudistettiin vuoden 2016 talousarvioon. Uudistuksen tavoitteena on henkilöstömenojen aiempaa parempi ennakointi. Aiemmin henkilöstösuunnitelma on laadittu henkilöstömäärinä. Nyt henkilöstösuunnitelmassa otetaan huomioon tarvittavat palkalliset henkilötyövuodet ja niitä vastaavat henkilöstömenot. Tarkemmin henkilöstötyövuodet on ohjeistettu suunnittelemaan seuraavasti:

- Laskentaan otetaan mukaan koko henkilöstö, jolle varataan talousarvioon palkkamenot.
- Työssäolokuukaudet sisältävät myös kaikki palkalliset vapaat.
- Laskennassa ei erotella vakituista ja määräaikaista henkilöstöä.
- Henkilöstömenoissa on mukana kaikki palkanosat, esimerkiksi erilliskorvaukset, ylityökorvaukset ja erilaiset lisät.

Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen:

Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen vuonna 2016 tarkoittaisi henkilötyövuosien kasvua vuoteen 2014 ja ennakoiden myös vuoteen 2015 verrattuna. Tavoitteena on talouden tasapainottaminen vuoteen 2017 mennessä ja henkilöstömenojen toteutuminen siten, että koko talousarvio toteutuu suunnitellusti vuonna 2016. Tästä syystä henkilöstöpoistuman hyödyntämistä arvioidaan ja henkilöstösuunnitelmaa tarkennetaan vuoden 2016 aikana. Henkilöstösuunnitelmassa esitetty henkilöstötarpeen muutos arvioidaan tuottavuusohjelman tulosten ja muun toiminnan arvioinnin perusteella.

Ennen rekrytointien käynnistämistä tehtävien täyttämiset arvioidaan täyttölupamenettelyssä ja suhteessa talousarvion toteutumiseen. Henkilöstömäärää (henkilötyövuodet ja lukumäärä) ja henkilöstökustannuksia seurataan kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Tarkasteltaessa koko palvelukenttää ja ennakoitavissa olevia muutoksia, työnantaja ei ole sulkenut mitään keinoja pois talouden tervehdyttämiseksi ja toiminnan sopeuttamiseksi. Keinoina ovat mahdollisia poistuman hyödyntämisen lisäksi määräaikaisen henkilöstön vähentäminen, yksilötason ratkaisut palvelussuhteiden ehdoissa, organisaatiomuutokset, toimintojen ja työaikojen uudelleen järjestelyt, osa-aikaistamiset, irtisanomiset tai lomauttamiset. Näistä käydään tarvittavat yhteistoimintaneuvottelut henkilöstöjärjestöjen kanssa tai muu tarvittava kuuleminen.

Muutosta tuetaan ja henkilöstösuunnittelua koordinoidaan henkilöstöpalveluissa. Osaksi tätä henkilöstösuunnitelmaa kytketään tarkempi yhteistoimintalain mukainen koulutus- ja henkilöstösuunnitelma. Siihen tunnistetaan ja priorisoidaan toimialojen ja liikelaitosten tärkeimmät osaamisen kehittämisen tarpeet, joihin tulevalle vuodelle suunniteltavat osaamisen kehittämisen toimenpiteet perustuvat.

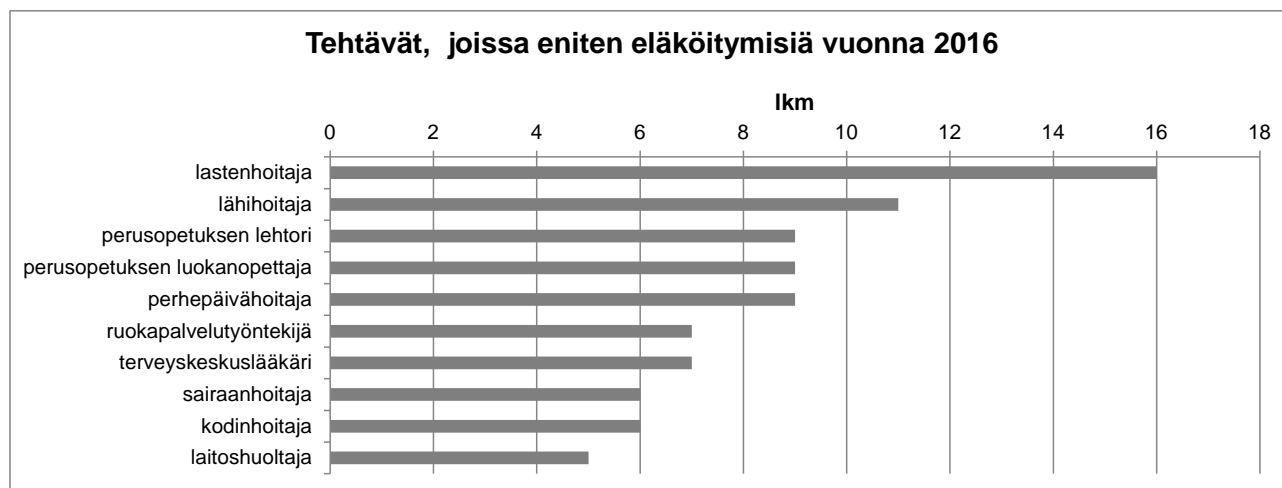
Vakituisen henkilöstön poistuma:

Vakituisen henkilöstön osalta on tehty kartoitus eläkkeelle siirtymisestä. Kartoituksen mukaan henkilöstöä siirtyy eläkkeelle seuraavina vuosina keskimäärin 180 henkilöä vuodessa. Tämän lisäksi tapahtuu myös muuta poistumaa, esimerkiksi henkilön irtisanoutuessa tai siirtyessä toisiin tehtäviin muihin organisaatioihin. Tämän poistuman on arvioitu olevan lähivuosina vuosittain 170 henkilöä.

Arvio perustuu poistumaan aiempina vuosina, työllisyystilanteeseen sekä organisaatiossa ennakoitavissa oleviin mahdollisiin muutoksiin.

Vakituisen henkilöstön poistuma 2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018
Vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke	182	177	182	185	183
Muu poistuma (esim. irtisanoutuvat)	150	200	170	170	150
Poistuma yhteensä	332	377	352	355	333

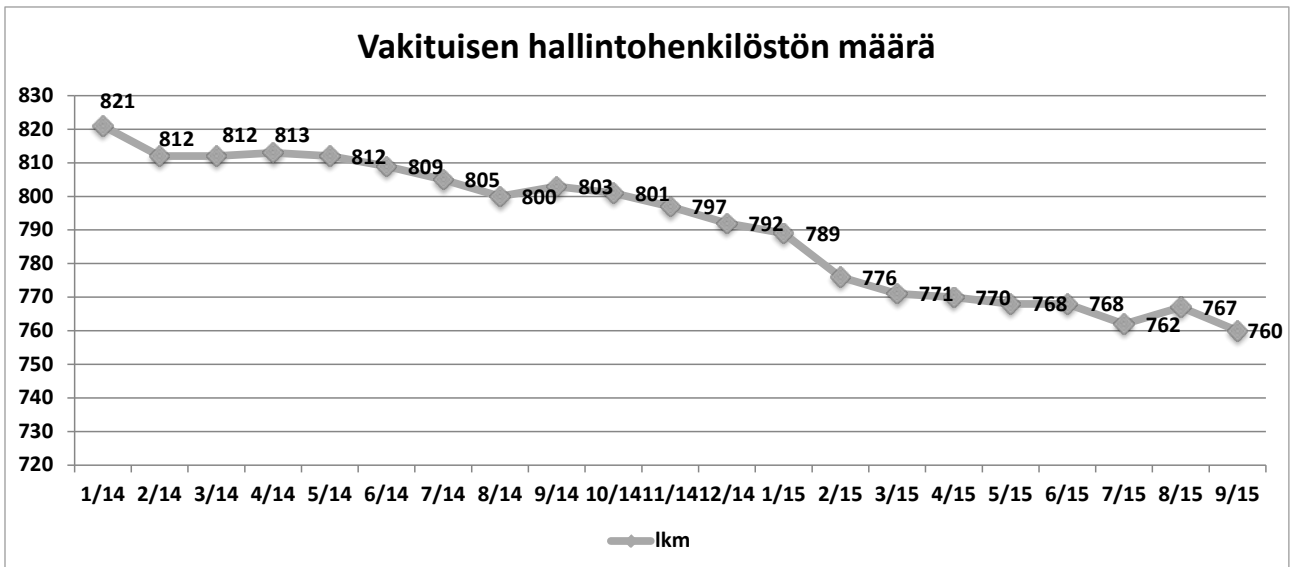
Vuoden 2016 aikana kartoituksen perusteella eläkkeelle siirrytään eniten seuraavista tehtävistä.

Vapautuvien tehtävien täyttöä harkitaan henkilöstösuunnitelmaan perustuen täyttölupaprosessissa ottaen huomioon organisaation ja toiminnan muutokset. Organisaatiossa tarvitaan myös uutta osaamista, jota olemassa olevalla henkilöstöllä ei vielä ole työtehtävien ja työtapojen muuttuessa. Ennakoidussa eläkepoistumassa on myös tehtäviä, joihin on vaikeuksia saada kelpoisuudet täyttävää henkilöstöä. Näitä ovat erityisesti terveyskeskuslääkärit ja laitoshuoltajat.

Muutokset hallintohenkilöstössä:

Hallintohenkilöstön tehtäviä on täytetty kriittisesti arvioiden jo uuden Jyväskylän muodostumisesta, vuodesta 2009 lähtien. Vuosien 2009 ja 2015 välisenä aikana hallinnon tehtävissä työskentelevien määrä on vähentynyt 125 henkilöllä. Kuluva talousarviovuoden aikana hallintohenkilöstön arvioidaan vähenevän kaikkiaan 44 henkilöllä, jolloin vuoden 2015 lopun hallinnon henkilöstömäärä on 753. Hallinnollisissa tehtävissä työskentelevien määrää on saatu vähennettyä eläköitymistä ja muuta poistumaa hyödyntäen ilman irtisanomisia. Hallintohenkilöstön osalta on kuitenkin jouduttu tekemään tehtäviin, asemaan ja palkkaukseen kohdistuvia muutoksia.

Vuoden 2016 aikana hallinnon tehtävistä eläköityy 29 henkilöä. Näistä vapautuvista tehtävistä arvioidaan jätettävän täyttämättä yksi kolmasosa. Poistuma hallinnon tehtävistä on viime vuosien aikana ollut niin suurta, että jatkossa on kiinnitettävä erityisesti huomiota organisaation tarvitsemaan osaamiseen. Osaamista tulee vahvistaa erityisesti lähiesimiestyössä sekä strategisesti merkittävillä painopistealueilla kuten vaikuttavassa elinkeinopolitiikassa ja digitalisaation edistämiseksi.

Henkilöstömenot ja palkalliset henkilötyövuodet:

Talousarvion henkilöstömenojen laadinnan lähtökohtana ovat virka- ja työehtosopimusten mukaiset sopimuskorotukset sekä työttömyysvakuutusmaksun korotus vuonna 2016. Sopimuskorotus on pääsääntöisesti 16 euroa (kuitenkin vähintään 0,47 prosenttia) ja korotukset toteutuvat suurimmalla osalla henkilöstöä 1.2.2016. Työllisyys- ja kasvusopimuksen toisen jakson sopimuskorotusten kustannusvaikutus 13 kuukaudelle on koko kuntasektorilla keskimäärin 0,59 prosenttia, mutta vaihtelee sopimusaloittain. Palkkaperintö vuodelta 2015 on huomioitu henkilöstömenosuunnittelussa.

Henkilöstösivukulujen budjetoinnissa on käytetty alla olevan taulukon mukaisia henkilöstösivukulu-prosentteja. Työttömyysvakuutusmaksun korotus vuodelle 2016 on 0,5 %. Eläkemenoperusteisten maksujen määräksi arvioidaan 15,6 miljoonaa euroa ja varhaiseläkemenoperusteisten maksujen määräksi 2,4 miljoonaa euroa. Maksuja korjataan keväällä 2016 talousarviomuutosten yhteydessä Kevalta tulevan ennakkotiedon perusteella.

Henkilöstömenoja ja henkilöstösuunnitelman toteutumista tullaan vuoden aikana seuraamaan kuukausi- ja kolmannesvuosiraporttien yhteydessä.

HENKILÖSIVUKULUT 2015 - 2016			
<i>Prosenttia maksetuista palkoista</i>	TA+M 2015	TA 2016	<i>Muutos %-yks.</i>
Sairausvakuutusmaksu	2,08 %	2,08 %	0,00 %
Tapaturmavakuutusmaksu	0,32 %	0,32 %	0,00 %
Ryhmähenkivakuutusmaksu	0,15 %	0,15 %	0,00 %
Työttömyysvakuutusmaksu	3,15 %	3,65 %	0,50 %
YHTEENSÄ	5,70 %	6,20 %	0,50 %
Palkkaperusteinen KuEL-maksu	17,20 %	17,20 %	0,00 %
YHTEENSÄ	22,90 %	23,40 %	0,50 %
Opettajien VAEL-maksu	21,57 %	21,57 %	0,00 %
<i>1000 euroa</i>			<i>Muutos %</i>
Eläkemenoperusteinen maksu	15 638,4	15 638,4	0,0 %
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu	2 355,1	2 355,1	0,0 %
Yhteensä	17 993,5	17 993,5	0,0 %
Muutos 1000 €		0,0	

Henkilöstötyövuosia vastaavien henkilöstömenojen ennakoidaan kasvavan tulevan talousarviovuoden aikana noin 7 miljoonaa euroa (2,3 %). Kasvusta lähes puolet on virka- ja/tai työehtosopimusten mukaisia palkantarkistuksia, palkkaperintöä vuodelta 2015 sekä työnantajan työttömyysvakuutusmaksun nousua.

Henkilötyövuosia vastaavat henkilöstömenot (1 000 €)	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euro	%
Kaupunki ilman liikelaitoksia	261 733,7	265 330,5	269 957,9	4 627,4	1,7 %
Konsernihallinto	10 130,2	11 179,2	11 753,3	574,1	5,1 %
Perusturva	124 946,5	124 767,2	127 663,1	2 895,9	2,3 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	97 347,7	98 928,8	100 392,6	1 463,8	1,5 %
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	17 481,6	18 351,3	18 579,6	228,3	1,2 %
Kaupunkirakenne	11 827,7	12 104,0	11 569,3	-534,7	-4,4 %
Liikelaitokset	41 124,1	40 062,1	42 414,6	2 352,5	5,9 %
Tilapalvelu -liikelaitos	1 711,2	1 724,6	1 596,1	-128,5	-7,5 %
Työterveys Aalto - liikelaitos	4 035,7	5 241,4	5 100,0	-141,4	-2,7 %
Keski-Suomen pelastuslaitos - liikelaitos	17 546,8	17 143,9	17 550,6	406,7	2,4 %
Kylän Kattaus - liikelaitos	7 798,9	8 163,6	10 365,3	2 201,7	27,0 %
Altek Aluetekniikka - liikelaitos	6 564,8	4 532,3	4 691,8	159,5	3,5 %
Talouskeskus -liikelaitos	3 466,7	3 256,3	3 110,8	-145,5	-4,5 %
Kaupunki yhteensä	302 857,8	305 392,6	312 372,5	6 979,9	2,3 %

Edellä kuvattuja henkilöstömenoja vastaavat palkalliset henkilötyövuodet jakautuvat toimialoittain ja liikelaitoksittain seuraavasti.

Palkalliset henkilötyövuodet	TP 2014	TA 2016
Kaupunki ilman liikelaitoksia	5 875,2	5 995,2
Konsernihallinto	180,7	219,9
Perusturva	2 725,8	2 756,7
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 316,0	2 355,5
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	424,5	444,0
Kaupunkirakenne	228,2	219,1
Liikelaitokset	890,9	869,6
Tilapalvelu -liikelaitos	29,1	27,8
Työterveys Aalto - liikelaitos	77,7	86,0
Keski-Suomen pelastuslaitos - liikelaitos	313,9	306,9
Kylän Kattaus - liikelaitos	221,7	265,3
Altek Aluetekniikka - liikelaitos	167,9	113,0
Talouskeskus -liikelaitos	80,6	70,6
Kaupunki yhteensä	6 766,1	6 864,8

Vuoden 2015 talousarviossa henkilöstöä ei ole suunniteltu henkilötyövuositasolla.

Konsernihallinto

Konsernihallinnon palkallisia henkilötyövuosia vastaavien henkilöstömenojen ennakoidaan kasvavan 0,6 miljoonaa euroa (5,1 %) vuoden 2015 talousarvion tasosta. Konsernihallinnossa on jätetty ja jätetään edelleen täyttämättä lähes täysimääräisesti hallinnon vapautuvat tehtävät lukuun ottamatta elinkeinon ja työllisyyden palvelualueita, jossa aiemmin hankerahoituksella tehtyä työtä vakinais-

tetaan ja ostopalveluna hankittua työtä tehdään itse. Elinkeinon ja työllisyyden palvelualueen vahvistaminen on kaupungin strategian mukaista.

Elinkeinon ja työllisyyden palvelualueella eri palveluyksiköissä suunnitellaan vahvistettavan toimintoja yhteensä 21 henkilötyövuodella. Vakinaisen henkilöstön henkilöstömenoja lisäykset kasvattavat noin 1,0 miljoonaa euroa. Osa palvelualueen henkilöstölisäyksistä liittyy Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy:n toimintaan tehtyihin muutoksiin, joiden myötä sijoittumispalvelut sekä viestintään ja markkinointiin liittyvät tehtävät siirrettiin kuntien omaksi toiminnaksi. Vastaavasti kuntien rahoitusta Jykes Oy:lle leikattiin. Jykes Oy:lle maksettavasta rahoitusosuudesta saatavaa säästöä kohdistetaan tulevana vuonna Elinkeinon ja työllisyyden palvelualueen uusiin rekrytointeihin.

Työllisyyspalveluiden osalta henkilöstöä on suunniteltu vahvistettavan tulevan vuoden aikana 15 henkilötyövuodella. Työllisyyspalvelut ovat järjestymässä valtakunnallisesti ja paikallisesti uudella tavalla. Työllisyyden kuntakoikeilut päättyvät 31.12.2015 ja pitkäaikaistyöttömien työllistämisvastuu siirtyy kunnille. Monialaista yhteistyötä säätelevä lainsäädäntö laajentaa työllisyyden toimintalueita niin, että toimintaverkostoon kuuluu yhteensä 15 kuntaa. Tämän muutoksen lisäksi kaupungin on panostettava työttömien alkuarviointiin, pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen yrityksiin sekä heikoimmassa asemassa olevien työttömien työ- ja toimintakyvyn arviointiin. Henkilöstölisäyksistä aiheutuva menoerä on aiemmin sisällytynyt työllisyyspalveluiden hankemenoihin (taulukko: muut henkilöstömenot). Toteutusaikana hankkeisiin on saatu myös tulo-rahoitusta, mutta tulevana vuonna toiminta jatkuu kaupungin omana toimintana.

Lisäksi konsernihallintoon siirtyy osana Jykesin toiminnan järjestelyjä palvelusetelituottajien rekisterin ylläpitotehtävät (Klemmari). Myös asukasyhteistyötä vahvistetaan. Lisäksi kaupungin sisäiset organisaatiomuutokset, hankintatoimen siirtyminen talouskeskuksesta ja vapaaehtoistoiminnan siirtyminen perusturvasta, kasvattavat konsernihallinnon henkilöstömenoja.

Perusturva

Perusturvan toimialan palkallisia henkilötyövuosia vastaavat henkilöstömenot kasvavat 2,9 miljoonaa euroa (2,3 %) vuoden 2015 tasosta.

Henkilöstömenoja kasvattavat sopimusten mukaisten palkantarkistusten lisäksi henkilöstölisäykset (+24 htv) sekä sijaisten palkkamenoihin ja erilliskorvauksiin varattavat määrärahat, jotka ovat aiempina vuosina olleet osittain riittämättömät. Henkilöstömenoja ja -työvuosia vähentää Korpilahden ja Tikkakosken terveysasemien lääkäri- ja sairaanhoitajapalvelujen ulkoistaminen syksyn 2015 aikana avosairaanhoidon osalta (-15 htv ja noin 1,0 milj. euroa).

Henkilöstösuunnitelmassa on otettu huomioon perheiden ennaltaehkäisevien sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä sosiaalipalvelujen vahvistaminen. Muutokset perustuvat palvelulinjauksiin sekä sosiaalihuoltolain uudistukseen. Henkilöstösuunnitelman toteutuminen tarkoittaisi erityisesti neuvola ja kouluterveydenhuollon henkilöstön lisäystä. Sosiaalipalveluissa vakituista henkilöstöresurssia lisättäisiin kaikkiin palveluyksiköihin.

Terveyskeskussairaalassa sijaisten palkkamenoihin varatut määrärahat ovat olleet osin riittämättömät ja sijaismäärärahoja on korotettu tulevan vuoden talousarvioon. Vuoden 2017 alusta tapahtuva Muuramen irtautuminen Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksesta sekä vuoden 2016 alusta aloitettava kotisairaalapilotti tulevat vaikuttamaan palvelualueen toiminnan volyymeihin. Näillä muutoksilla voi olla myös henkilöstövaikutuksia, joita ei ole vielä voitu ennakoida tulevan vuoden talousarvioon.

Avosairaanhoidon palvelualueella on myös lisätty sijaisiin ja erilliskorvauksiin varattua osuutta sekä vuoden 2015 talousarviomuutoksissa että vuoden 2016 henkilöstömenosuunnittelussa.

Kasvun ja oppimisen palvelut

Kasvun ja oppimisen palveluiden palkallisia henkilötyövuosia vastaavat henkilöstömenot kasvavat 1,5 miljoonaa euroa (1,5 %) vuoden 2015 tasosta.

Kasvun ja oppimisen hallinto

Elokuussa 2015 on muodostettu kaksi uutta palveluyksikköä: palveluohjausyksikkö ja kehittämisyksikkö. Henkilöstö on siirtynyt näihin yksiköihin perusopetuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena on yhtenäistää eri palvelualueiden toimintoja. Palveluohjausyksikössä on 12 henkilötyövuotta ja kehittämissyksikössä 8 henkilötyövuotta.

Vuonna 2015 kasvun ja oppimisen hallintoon siirtyi myös Nuorten taidetyöpaja Konsernihallinnon työllisyyspalveluista. Nuorten taidetyöpajan ennakoitut henkilötyövuodet ovat 20 vuonna 2016.

Perusopetuksen palvelualue

Perusopetuksessa valtion erityisavustuksen loppuminen merkitsee henkilöstömenojen ja -työvuosien vähentymistä (-4 htv). Samanaikaisesti oppilasmäärä kuitenkin kasvaa, ja tähän tarpeeseen varaudutaan tulevana vuonna (+8 htv). Henkilöstömenojen nettovaikutus on +4 htv. Vuoden 2016 henkilöstösuunnitelmassa on huomioituna myös kuluvan vuoden talousarvion ennakoitu henkilöstömenojen ylittyminen. Valmistavan opetuksen ryhmiä on tarvittu ennakoitua enemmän. Oppilasmäärän kasvusta johtuen opetusryhmiä on jouduttu myös perustamaan enemmän kuin talousarviossa on varauduttu. Myös oppilashuollon yksikön henkilömäärä on lisääntynyt 6 henkilötyövuotta lakimuutoksen seurauksena. Lisäksi sairausvakuutuskorvausmaksuja ei ole vähennetty vuoden 2015 talousarvion henkilöstömenoista vastaavasti kuin tulevan vuoden suunnittelussa on tehty.

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Palvelualueella on tehty muutoksia henkilöstörakenteeseen. Esimerkiksi erityisavustajia on palkattu vakituiseen palvelussuhteeseen (+ 29 htv). Muutos on seurausta vuoden 2015 alusta voimaan tulleesta palkkatukiudistuksesta. Erityisavustajien työtehtävä on lakisääteinen lapsiryhmässä, jossa on erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia.

Henkilöstöä on siirtynyt lopetetuista yksiköistä avoimiin tehtäviin ja henkilötyövuosia on lisätty Neulaskankaan ja Wessmanninmäen päiväkotien laajentumisesta johtuen. Vuoteen 2014 verrattuna päiväkodin johtajan virkoja on kuusi vähemmän.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden henkilötyövuosia vastaavien henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan 0,2 miljoonaa euroa (1,2 %) vuoden 2015 talousarvion tasosta. Kasvu aiheutuu virka- ja/tai työsopimusten mukaisista palkantarkistuksista sekä henkilösivukulujen noususta.

Kaupunkirakenne

Kaupunkirakenne-toimialan henkilöstömenojen ennakoitaan vähenevän 0,5 miljoonaa euroa (4,4 %) vuoden 2015 talousarvion tasosta.

Rakentaminen ja ympäristö-palvelualueella ympäristölaboratorion toiminnot siirrettiin 1.5.2015 alkaen liikkeenluovutuksella Nab Labs Oy:lle, jolloin laboratorion yhdeksän työntekijää siirtyi yhtiön palvelukseen. Liikkeenluovutuksen seurauksena toimialan henkilöstömenot laskevat tulevalle vuodelle noin 0,45 miljoonaa euroa.

Kaupunkirakenne-toimialalta ennakoitaan eläköityvän vuosien 2015–2016 aikana yhteensä 9 henkilötyövuotta. Näistä tehtävistä tullaan täyttämään kuusi. Lisäksi toimialalla varaudutaan yhteen uuteen rekrytointiin. Liikenne- ja viheralueet palvelualueen henkilöstöä on tarkoitettu vahvistaa suunnitteluinsinöörin toimella.

Jätteenkäsittely-yhtiö Mustankorkea Oy:n siirtyminen kuntien omistamaksi yhtiöksi tuo muutoksia yhtiön toimintaan. On mahdollista, että kaksi henkilöä Kaupunkirakenne -toimialalta siirtyy yhtiön palvelukseen. Valmistelu on vielä kesken, joten mahdollisia siirtoja ei ole huomioitu suunnittelussa.

Kaupunkirakenne-toimialalla on kuluvan vuoden aikana tapahtunut organisaatiomuutoksia. Kaupungin organisaatio- ja johtamisjärjestelmän uudistamisen myötä erityishankkeiden yksikkö siirrettiin vuoden 2015 alusta Konsernihallintoon osaksi Elinkeinon ja työllisyyden palvelualueetta. Vastaavasti asiakaspalvelutoimintoja keskitettiin, jolloin Kaupunkirakenne -toimialalle siirtyi henkilöstöä Forumin asiakaspalvelupisteestä, puhelinvaihteesta sekä yhteispalvelupisteistä, yhteensä 21 henkilötyövuotta.

Yhteispalveluiden toimintaympäristössä tapahtuu vuoden 2016 alusta muutoksia valtion taholta. Muutokset yhdessä palvelupisteiden henkilöstöpoistuman sekä palvelun käyttäjämäärien vähentymisen kanssa johtavat valmisteluihin Säynätsalon ja Vaajakosken toimipisteistä luopumiseen.

Liikelaitokset

Liikelaitosten yhteenlaskettujen henkilöstömenojen ennakoitaan kasvavan 2,4 miljoonaa euroa (5,9 %) vuoden 2015 talousarvion tasosta. Kasvu johtuu pääasiassa suunnittelussa huomioon otetusta organisaatiomuutoksessa Kylän Kattaus -liikelaitoksessa.

Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ovat selvittäneet kaupungin ja sairaanhoitopiirin ruokapalveluyhteistyötä. Selvitysten perusteella on valmisteltu Caterina-liikelaitoksen, sairaalakahvila Paussi Oy:n ja Jyväskylän kaupungin Kylän Kattaus -liikelaitoksen toiminnan yhdistämistä 1.1.2016 alkaen. Kylän Kattaus -liikelaitoksen henkilöstömäärä kasvaa yhdistymisen johdosta 59 henkilöllä.

Keski-Suomen pelastuslaitoksessa vuoden 2015 talousarvion henkilöstömenot eivät vastaa todellista tilannetta, koska suunnittelu perustui virheellisiin pohjatietoihin. Taustalla on työttömyysvakuutus- sekä ryhmähenkivakuutusmaksujen kirjauskäytäntöjen muutos vuoden 2013 alusta alkaen. Muutos aiheutti kirjausvirheen, jonka vuoksi pelastuslaitoksen vuoden 2013 tuloslaskelmaan ei kirjautunut työttömyysvakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksuja kuluksi lainakaan. Virhekirjauksen suuruus oli 596 896,27 euroa. Tästä syystä pelastuslaitoksen vuoden 2015 ja 2016 talousarvion henkilöstömenot eivät ole vertailukelpoisia.

Muut henkilöstömenot

Muiksi henkilöstömenoina kirjautuvat hankkeet, joille on vastaava määrä tuloja tai toiminnot, joita tarkastellaan erillään Jyväskylän kaupungin henkilöstöstä, kuten esimerkiksi perhehoito ja tukiperheet.

Muut henkilöstömenot (1 000 €)	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euro	%
Konsernihallinto	4 014,8	4 284,2	2 688,1	-1 596,1	-37,3 %
Kehittämisen- ja EU-hankkeet	224,7	183,9	0,0	-183,9	-100,0 %
K-S Sote 2020 -hanke	183,8	419,9	360,8	-59,1	-14,1 %
Työllisyyspalveluiden hankkeet	1 531,7	1 748,7	284,4	-1 464,3	-83,7 %
Palkkatuettu työllistäminen	2 074,7	1 931,7	2 042,9	111,2	5,8 %
Perusturva	937,7	1 052,3	1 098,7	46,4	4,4 %
Perhehoito ja tukiperheet	534,1	519,6	550,7	31,1	6,0 %
Omaishoitajien tuen henkilösivukulut	403,5	532,7	548,0	15,3	2,9 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	1 880,9	53,0	0,0	-53,0	-100,0 %
Perusopetuksen hankkeet	1 582,0	53,0	0,0	-53,0	-100,0 %
Taidetyöpajan hankkeet	298,9	0,0	0,0	0,0	-
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	3 550,5	2 777,4	2 799,6	22,2	0,8 %
Kulttuuripalvelut / tuntipalkkaiset	300,1	50,0	50	0,0	0,0 %
Jyväskylän kansalaisopisto / tuntipalkkaiset	1 774,9	1 681,0	1 697,3	16,3	1,0 %
Museot / tuntipalkkaiset	333,9	0,0	0	0,0	-
Jyväskylän Sinfonia / tuntipalkkaiset	407,4	450,0	448,5	-1,5	-0,3 %
Jyväskylän kaupunginteatteri / tuntipalkkaiset	734,2	596,4	603,8	7,4	1,2 %
Keski-Suomen pelastuslaitos - liikelaitos	1 717,6	1 717,6	1 717,6	0,0	0,0 %
Sivutoimiset palomiehet	1 717,6	1 717,6	1 717,6	0,0	0,0 %
Kaupunki yhteensä	12 101,5	9 884,5	8 304,0	-1 580,5	-16,0 %

3.2.4 Kunnallisvero

Vuoden 2016 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan 436,8 miljoonaa euroa, mikä on 9,0 miljoonaa (2,1 %) enemmän kuin vuoden 2015 arvioitu kunnallisveron tuotto. Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2015 § 98 kunnallisveroprosentin suuruudeksi 20,00 % eli veroprosentti pysyy vuoden 2015 suuruisena.

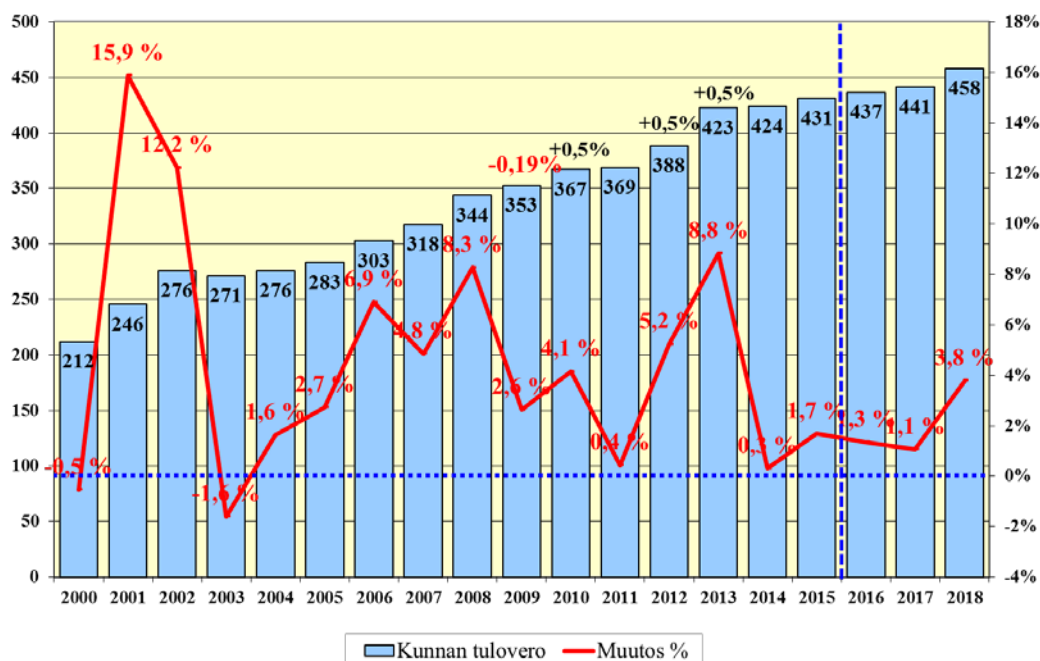
Verotuloarvio perustuu lokakuussa 2015 käytävissä olleisiin tietoihin kuntatalouden ja kansantalouden kehityksestä vuosina 2015–2016.

VEROTULOARVIO 2016

Miljoonaa euroa	Arvio 2015	TA 2016	Muutos	
Ennakonpidätykset	400,4	406,5	6,1	1,5%
Tilitykset ed. vuodelta	48,9	49,7	0,8	1,6%
Yhteensä	449,3	456,2	6,9	1,5 %
Maksuunpanotilitys	-35,9	-34,1	1,8	-5,0%
Aik. vuosien tilitykset	14,4	14,7	0,3	2,1%
KUNNALLISVEROT	427,8	436,8	9,0	2,1 %
Yhteisövero	21,5	18,0	-3,5	-16,3 %
Kiinteistövero	41,8	47,7	5,9	14,1 %
YHTEENSÄ	491,1	502,5	11,4	2,3 %

Kunnallisverot 2000 - 2018

M€ ja muutos %

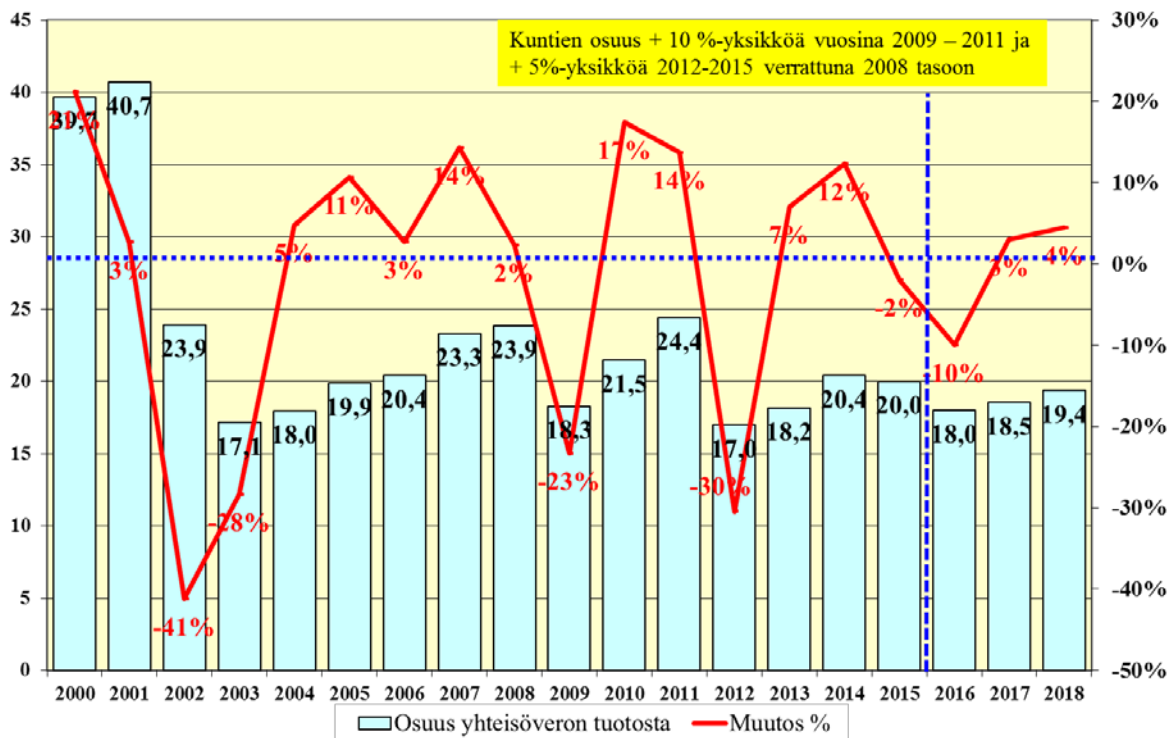
3.2.5 Yhteisövero

Talousarviossa vuoden 2016 yhteisöveron määräksi on arvioitu 18,0 miljoonaa euroa, mikä on 3,5 miljoonaa euroa (16,3 %) vähemmän kuin ennuste vuodelle 2015. Kuntien yhteisövero-osuuden väliaikainen korotus päättyi, joten vuonna 2016 osuus yhteisöverosta on 30,92 prosenttia, mikä on 5,95 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2015. Jyväskylän osuus on 1,37 prosenttia.

Yhteisöveroarvio perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioon koko maan yhteisöveron tuotosta ja sen toteutuminen edellyttää, että taloudessa ei tapahdu ennakoimattomia muutoksia heikompaan suuntaan.

Yhteisöverot 2000 - 2018

M€ ja muutos %

3.2.6 Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 47,7 miljoonaa euroa, mikä on 5,9 miljoonaa euroa (14,1 %) enemmän kuin vuodelle 2015 ennustettu kiinteistöveron tuotto.

Eduskunnan käsiteltävänä olevan lakiehdotuksen mukaan kiinteistöveroon esitetään muutoksia sekä vuosina 2016–2017 seuraavasti:

Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korotettaisiin siten, että se voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korkeampi nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijasta. Voimalaitosrakennuksen ja -rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 3,00 prosentista 4,00 prosenttiin, ja rakentamattoman rakennuspaikan määritelmää tarkistettaisiin muun muassa rakennuspaikkaa koskevien rakennuskieltojen osalta.

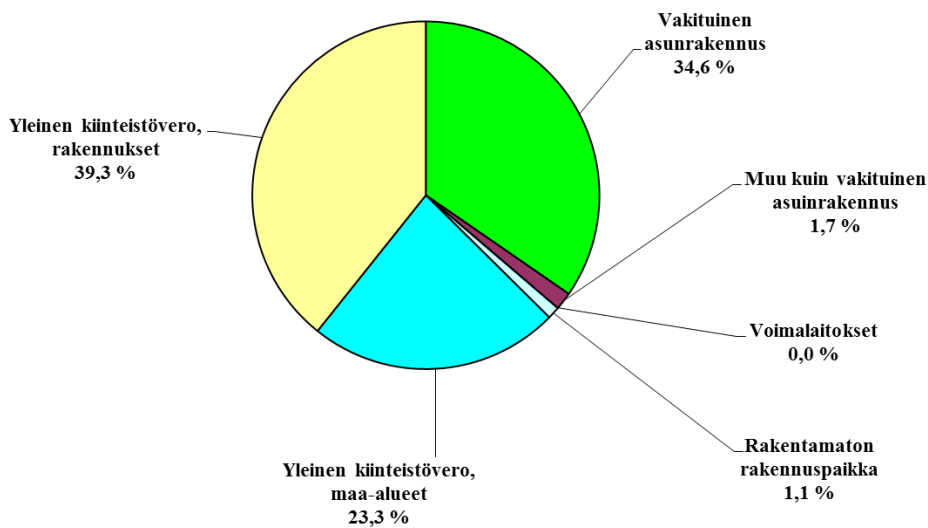
Vuodelle 2017 esitetään muutoksia yleisen sekä vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoihin. Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousisi 0,80—1,55 prosentista 0,86—1,80 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,37—0,80 prosentista 0,39—0,90 prosenttiin.

Kaupungin kiinteistöveroprosentteja korotetaan vuonna 2016 seuraavasti:

	Kiinteistövero % 2015	Muutos %-yks.	Kiinteistövero % 2016	Verotusarvo 1000 €	Veron tuotto 1000 €	Muutos 1 000 €	Osuus tuotosta
Vakituinen asunrakennus	0,50 %	0,05 %	0,55 %	2 998 000	16 489	1 500	34,6 %
Muu kuin vakituinen asunrakennus	1,10 %	0,45 %	1,55 %	50 800	787	220	1,7 %
Voimalaitokset	2,85 %	0,25 %	3,10 %	0	0	0	0,0 %
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00 %	1,00 %	4,00 %	13 700	548	138	1,1 %
Yleinen kiinteistövero, maa-alueet	1,15 %	0,15 %	1,30 %	855 000	11 115	1 245	23,3 %
Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,15 %	0,15 %	1,30 %	1 439 470	18 713	2 035	39,3 %
Yhteensä				5 356 970	47 653	5 138	100,0 %

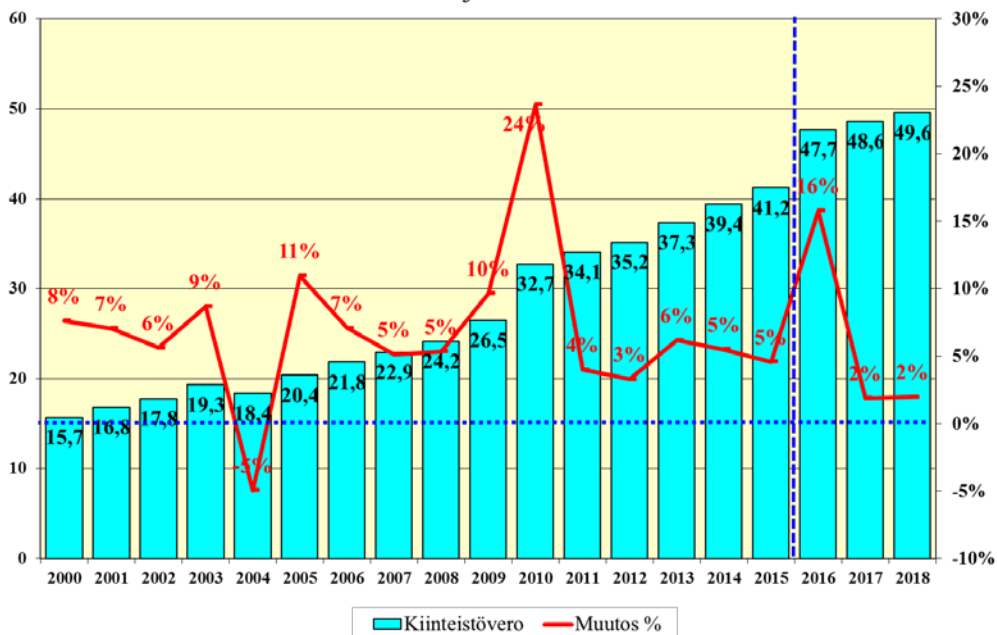
Verotulot lisääntyvät korotusten seurauksena 5,1 miljoonalla eurolla. Vuonna 2017 kiinteistöveroprosentit on tarkoitus pitää vuoden 2016 tasolla.

Kiinteistöveron tuotto 2016

Kiinteistöverot 2000 - 2018

M€ ja muutos %

3.2.7 Valtionosuudet

Valtionosuudet 2016

1000€	TA+M 2 015	TA 2 016	Muutos
Tuloslaskelmaosa			
Peruspalvelujen valtionosuus	117 523	123 720,8	6 198
Lisäosat	5 552	5 541,9	-10
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset	25 209	31 135,4	5 927
Valtionosuuksien tasaus	35 808	40 601,2	4 794
YHTEENSÄ	184 091	200 999,3	16 908
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-27 492	-28 010,1	-518
Valtionosuudet	156 599	172 989,2	16 390
Käyttötalousosa			
Opetuspalvelut			
Saatavat kotikuntakorvaukset	778	893,0	114,8
Maksettavat kotikuntakorvaukset	-9 658	-9 786,0	-128,3
YHTEENSÄ	-8 880	-8 893,0	-13,5
Muut määrärahat	-8 880	-8 893,0	-14
Yhteensä	147 719	164 096,2	16 377

Kaupungin vuoden 2016 valtionosuuksien kokonaismääräksi on arvioitu 173 miljoonaa euroa, mikä on 16,4 miljoonaa euroa (10,5 %) enemmän kuin vuonna 2015. Tämänhetkinen valtionosuusarvio perustuu kuntakohtaisiin 5.11.2015 päivitettyihin laskelmiin. Lopulliset laskelmat valtionosuuksista saadaan tammikuussa 2016.

Arvioitu valtionosuuksien määrän kasvu johtuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen lisäksi vuoden 2015 alussa käynnistyneestä valtionosuusjärjestelmän muutoksesta ja siihen liittyvästä peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen viiden vuoden siirtymäkaudesta. Siirtymäkauden tavoitteena on vaimentaa merkittävästi uudistuksen vaikutuksia. Siirtymätasaus on laskettu vuoden 2014 tasossa ja on nyt lopullinen sekä sisältyy tehtyihin laskelmiin.

Vuoden 2016 valtionosuusarvion perusteena on kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2015 ilman tasausta, asukasmäärien ja muiden tiedossa olevien määräytymistekijöiden päivitys, laskennalliseen kustannukseen vaikuttavien hintojen korotus indeksillä 0,5 %, vuodelle 2016 tehtävä kustannustenjaon tarkistus sekä tämän hetken arvio (25,52 %) valtionosuusprosentista vuodelle 2016. Lisäksi valtionosuusarvion perustana ovat vähennykset ja lisäykset -erien päivitys eli indeksikorotusten leikkaus ja veromenetysten kompensatio, vuoden 2015 valtionosuus uudistuksen vaikutus kunnalle sekä Verohallinnon alustavat 17.9.2015 päivätyt tiedot verotuloihin perustuvasta tasauksesta. Laskennassa 28.9.2015 ei vielä ole päivitetty sairastavuuskertoimia, koulutustausta-kertoimia eikä työpaikkaomavaraisuustietoja.

3.2.8 Korkotulot ja -menot

Korkotuottojen kokonaismäärän on arvioitu olevan 8,9 miljoonaa euroa. Summasta noin 60 000 euroa tulee kaupungin ulkopuolisille myöntämistä antolainoista ja loput Jyväskylän Energia Oy:ltä. Korkomenojen määräksi vuonna 2016 on arvioitu yhteensä 8,2 miljoonaa euroa, mikä on 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2015 arvioidaan toteutuvan. Korkomenojen kasvu on seurausta lainamäärän kasvusta ja odotettavissa olevasta korkotason noususta.

3.2.9 Muut rahoitustulot ja -menot

Muita rahoitustuottoja arvioidaan saatavan 3,8 miljoonaa euroa, josta 1,1 milj. euroa tulee kaupungin perimistä takausmaksuista. Jyväskylän koulutuskuntayhtymän peruspääomalle saadaan kolmen prosentin korko (229 800 euroa). Osinkotuotoiksi arvioidaan vuonna 2016 yhteensä noin 2,4 milj. euroa, josta 1,3 miljoonaa tulee Mustankorkea Oy:ltä, 500 000 euroa Jykes Kiinteistöt Oy:ltä, 300 000 euroa Jyvä-Parkilta ja 200 000 euroa Jyväskylän Messuilta.

3.2.10 Vuosikate

Liikelaitokset (Tilapalvelu, Työterveys Aalto, Altek Aluetekniikka, Talouskeskus, Kylän Kattaus ja Keski-Suomen pelastuslaitos) huomioiden vuosikatteen muodostuu 40,0 miljoonaa euroa, mikä on 76,4 % poistojen määrästä. Tilinpäätöstä laskettaessa liikelaitosten tuloslaskelmat yhdistetään kaupungin laskelmaan riveittäin, joten yhdistetty vuosikate kuvaa parhaiten virallisen tilinpäätöksen tilannetta.

Vuoden 2017 vuosikatetavoitteeksi asetetaan taloussuunnitelmassa 57,6 miljoonaa euroa (111,0 % poistoista) ja vuoden 2018 vuosikatetavoitteeksi 59,3 miljoonaa euroa (118,0 % poistoista).

3.2.11 Satunnaiset tulot ja menot

Vuonna 2016 ei ole arvioitu toteutuvan satunnaisia menoja tai tuloja.

3.2.12 Poistot

Kaupunginvaltuusto on vahvistanut suunnitelman mukaisten poistojen poistoperusteet keväällä 2009. Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 2013 poistosuunnitelman muutoksen ja sitä tarkentavat ohjeet.

Tuloslaskelmassa poistojen määräksi on alustavasti arvioitu yhteensä 52,4 miljoonaa euroa, josta Tilapalvelun osuus on 24,3 ja muiden liikelaitosten 1,8 miljoonaa euroa. Lopullinen vuoden 2016 poistojen määrä riippuu vuoden aikana toteutuvien investointien määrästä ja selviää tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.

3.2.13 Tilikauden tulos

Vuoden 2016 talousarvion mukaan tilikaudelta kertyy alijäämää kaikkiaan 12,0 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2016 lopussa on arvion mukaan 11,8 miljoonaa euroa.

Talouskeskus-liikelaitoksen toiminta on ollut vuosina 2013–2015 ylijäämäistä tehostamistoimenpiteiden, ulkoisten kustannusten alenemisen ja palvelujen aiempien hinnankorotuksien vuoksi. Ylijäämien purkaminen hinnoittelun kautta tulevina vuosina ei ole järkevää sen vuoksi, että palvelujen hinnat muodostuisivat ainakin osittain todellisia tuotantokustannuksia alemmiksi.

Tämän vuoksi Talouskeskus-liikelaitoksen ylijäämää esitetään purettavaksi vuoden 2015 tilinpäätöksessä tämänhetkisen arvion mukaan noin 1,5 milj. euroa. Ylijäämän purkamisella ei ole kaupungin eikä liikelaitoksen kannalta vaikutusta tulokseen tai rahoitukseen. Vaikutukset kohdistuvat kaupungin ja liikelaitoksen eriytettyihin taseisiin sekä liikelaitoksen eriytettyyn rahoituslaskelmaan.

3.2.14 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta tarkoittaa organisaation sisäisiä ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä ja toimintatapoja, joiden avulla varmistetaan (1) toiminnan tuloksellisuutta, tehokkuutta ja jatkuvuutta, (2) raportoinnin ja tiedon riittävyttä, ajantasaisuutta ja luotettavuutta, (3) resurssien ja omaisuuden turvaamista sekä (4) lainsäädännön, päätösten, sääntöjen ja ohjeiden noudattamista.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tunnistetaan organisaation toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit organisaation hyväksymälle tasolle. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallinta tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista. Se edistää kaupunkikonsernin tuloksellisuutta puuttamalla toimintaa ja tavoitteita uhkaaviin tekijöihin ennakoivasti. Riskienhallinta edellyttää toimintaympäristön ja uhkatekijöiden riittävää ja aktiivista kartoitusta ja arviointia.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskianalyysi ja riskienhallintasuunnitelma

Talousarvion valmistelun yhteydessä toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt ovat analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatineet ja päivittäneet tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Riskienhallintasuunnitelmiin on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, vastuut ja toteutustavat.

Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen riskienhallintasuunnitelmien pohjalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmä on koonnut talousarvioon kaupunkikonsernin riskianalyysin ja menettelytavat keskeisten riskien hallitsemiseksi.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta raportointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan talousarviovuoden aikana kolmannesvuosikatsauksissa. Tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa kaupunginhallitus antaa arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen riskiarviot ja selonteot perustuvat toimielinten ja tytäryhteisöjen hallitusten toimintakertomuksissaan antamiin selontekoihin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, niissä havaittuihin puutteisiin ja toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun arviointiaineistoon.

Kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden sekä tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien tulee raportoida välittömästi konsernijohdolle, mikäli merkittävä riski on todennäköisesti realisoitumassa tai sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuus ja riittävyys on vaarantumassa.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta

Strategiset ja taloudelliset riskit

Vuoden 2016 merkittävimpiä strategisia riskejä koko konsernin tasolla ovat maan yleiseen yhteiskunnalliseen ja taloustilanteeseen liittyvä epävarmuus, yleinen turvallisuus, paikallisen elinkeinon kehitys, työttömyys, verorahoituksen kehitys, palvelutuotannon ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa sekä kaupungin toimintamenojen kasvu ja investointitarpeet.

Suunnitteilla olevat lainsäädännölliset ja rakenteelliset muutokset yhteiskunnassa, sekä koko maata koskettava heikko taloustilanne korostavat hyvän johtamisen merkitystä. Prosessit ja käytännöt päätöksenteossa, sekä niiden toimeenpanossa ovat avainasemassa laadukkaiden kuntapalveluiden tuottamisessa ja tuloksellisuuden varmistamisessa.

Kaupungin tilinpäätökset ovat olleet 2010-luvulla alijäämäisiä, minkä seurauksena aiempina vuosina kertyneet ylijäämät ovat pienentyneet. Alijäämäisten tilinpäätösten lisäksi mm. merkittävät rakennusinvestoinnit ovat johtaneet velanoton kasvuun. Jyväskylän kaupunki on myöntänyt takauksia tytäryhtiöidensä lainoille ja rahoitusjärjestelyille yhteensä noin 642,2 miljoonalla eurolla. Myös takauksiin sisältyy merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupungin talouden suunnan muuttamiseksi toteutetaan vuosien 2014–2017 aikana sopeutusohjelma, jonka tavoitteena on talouden tasapainottaminen kestäväälle pohjalle. Tervehdyttämisohjelmaan on sisällytetty tiukan talousohjauksen lisäksi muita toimenpiteitä, kuten yhteistoimintaneuvotteluissa päätettyjä henkilöstösäästöjä.

Toiminnalliset ja vahinkoriskit

Kaupungin palvelutoimintaa uhkaavia riskejä vuodelle 2016 arvioidaan olevan henkilöstöön, tietojärjestelmiin, palveluprosesseihin sekä toimitiloihin liittyvät uhkatekijät.

Henkilöstön osaamisen, työkyvyn ja riittävän saatavuuden varmistaminen ovat työvoimavaltaisen kunta-alan suurimmat riskitekijät palveluiden tuottamisen näkökulmasta. Vuoden 2016 aikana panostetaan henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseen, sekä sairauspoissaolojen vähentämiseen. Väheneviin hallinnon tehtävien resursseihin pyritään varautumaan työnjakoa ja prosesseja uudistamalla.

Palvelujen sujuva tuottaminen on monin paikoin riippuvainen toimivista tietojärjestelmistä, jotka siten on tunnistettu yhdeksi avainriskeistä. ICT-järjestelmien toimintavarmuutta varmistetaan kiinnittämällä huomiota käyttäjien koulutukseen järjestelmien ja -päivitysten käyttöönottojen yhteydessä, sekä sopimushallintaan tietojärjestelmätoimittajien kanssa. Lisäksi tietoturvan ja kyberturvallisuuden tasoa arvioidaan erillisillä selvityksillä.

Toiminnan kannalta merkittäväksi riskiksi erityisesti Perusturvan toimialalla on tunnistettu palveluketjujen sujuvuus, sekä asiakkaan tarpeisiin nähden oikean tasoisen palvelun kohdentaminen. Palveluketjun saumaton toiminta yli organisaatorajojen, sekä palvelujen optimaalinen porrastaminen varmistetaan eri palvelujen välistä vuoropuhelua sekä prosessien asiakaslähtöisyyttä lisäämällä.

Konsernitason toiminnallisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tytäryhtiöiden tuotantolaitosten fyysisiin vahinkoihin tai muihin toiminnallisiin häiriöihin, jotka voisivat johtaa esimerkiksi kaukolämmön jakelun keskeytymiseen, juomaveden tai ympäristön saastumiseen.

Vahinkoriskeihin on varauduttu laajalla vahinkoriskien kartoituksella ja vakuutusturvan uudelleenmitoituksella konsernin riskinkantokykyä vastaavaksi. Uudistettu vakuutusturva- sekä vakuuttamisen toimintamalli astuu voimaan 1.1.2016. Vahinkoriskeihin varaudutaan henkilöstön ja esimiesten vahinkoriskien hallintaan ja vakuutuskäytäntöihin liittyvillä koulutuksilla.

Riskienhallinnan kehittämisen painopisteet 2016

Vuoden 2016 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen painopisteitä ovat henkilöstöriskien hallinta, talousarviossa asetettujen palvelutavoitteiden seuranta, sekä konserniyhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen ja yhdenmukaistaminen.

3.3 Rahoitussuunnitelma

Kaupungin virallisessa tilinpäätöksessä esitettävässä rahoitussuunnitelmassa liikelaitokset laske- taan yhteen muun kaupungin kanssa rivi riviltä ja keskinäiset liiketapahtumat eliminoidaan. Talous- arvion yhteydessä esitetään kaksi erilaista rahoitussuunnitelmaa, joista toisessa liikelaitokset on yhdistetty tilinpäätöksen tapaan rivi riviltä. Toisessa rahoitussuunnitelmassa liikelaitoksista on huomioitu vain niiden maksama sijoitetun pääoman korko.

Talousarvion ja tilinpäätöksen vertailtavuuden mahdollistamiseksi ja tunnuslukujen laskentaa var- ten tulee käyttää kokonaistaloudellista rahoitussuunnitelmaa.

Rahoitussuunnitelma jakautuu kahteen osaan. Toiminnan ja investointien rahavirta pitää sisällään käyttötalouden ja investoinnit osoittaen rahavirran, joka on katettava rahoitustoiminnalla tai joka jää rahoituksen katteeksi. Rahoitussuunnitelman toiminnan rahavirta muodostuu tulossuunnitelmasta siirtävästä vuosikatteesta ja satunnaisista eristä sekä tulo-rahoituksen korjauksista.

3.3.1 Investointimenot

Investointimenot ovat yhteensä 50,7 milj. euroa, mikä on 71,1 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2015, mutta 10,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2014. Investoinneista 20,5 milj. euroa kohdis- tuu talonrakennukseen, joka on 2,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2015.

Kaupungin investointibudjetin ulkopuoliset hankkeet mukaan lukien vuoden 2016 investointien yhe- teismäärä on 74,3 miljoonaa euroa. Vuokra- ja muissa talonrakennushankkeissa kasvua on vuo- den 2015 tasosta noin 5,4 milj. euroa.

Investoinnit 2014 - 2020							
	TP	TA+M	TA				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Maa- ja vesialueet	5 350	6 100	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Urheilu- ja retkeilyalueet	1 069	1 000	1 000	1 500	1 000	1 000	1 000
Katupalvelut	10 465	15 435					
Vieraspalvelut	1 105	2 795					
Satamapalvelut	685	250					
Yhdyskuntarakentaminen	12 255	18 480	12 500	13 850	13 000	13 000	13 000
Kankaan alueen investoinnit			2 500	6 200	6 100		
Maankäyttösopimusten investoinnit	1 908	550	1 500	2 085	600	0	0
Yhdyskuntarakentaminen yhteensä	14 162	19 030	16 500	22 135	19 700	13 000	13 000
Talonrakennus / Tilapalvelu	14 771	23 339	20 538	23 555	23 230	31 900	37 086
Irtain omaisuus	3 529	7 764	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Osakkeet ja osuudet	0	62 474	200	200	200	200	200
YHTEENSÄ	38 881	119 707	48 738	56 890	53 630	55 600	60 786
Allek	99	200	175	175	175	175	175
Kylän Kattaus			70				
Taloukeskus							
K-S pelastuslaitos	1 378	1 868	1 725	1 725	2 445	2 445	2 445
YHTEENSÄ, KAUPUNKI	40 358	121 775	50 708	58 790	56 250	58 220	63 406
Vuokra- ja muut tal. rak.hankkeet	11 308	18 240	23 600	6 100	8 000	8 000	8 000
YHTEENSÄ	51 666	140 015	74 308	64 890	64 250	66 220	71 406

Maa- ja vesialueiden hankintaan on varattu 4,5 miljoonaa euroa, joka käytetään maanhankintaan tulevaisuuden tonttitarjonnan turvaamiseksi maankäytön toteuttamisohjelman mukaisesti. Maan ostomäärärahaa rahoitetaan raakamaan hankinnan lisäksi rakennettujen kiinteistöjen hankinta, tonttien esirakentaminen, rakennusten purkukulut sekä kaupungin kiinteistöjen liittymämaksut.

Irtaimen käyttöomaisuuden hankintaan varataan 6,0 miljoonaa euroa, josta suurimpina yksittäisinä erinä ovat Huhtasuon 101-paikkaisen toimintayksikön kalustaminen 0,5 miljoonaa ja suun terveydenhuollon Palokan välinehuollon laitehankinnat 0,4 miljoonaa euroa. Osakkeiden ja osuuksien hankintaan varataan 0,2 miljoonaa euroa.

Yhdyskuntarakentamisen investointeihin varataan yhteensä 16,5 miljoonaa euroa josta 2,5 miljoonaa kohdistuu Kankaan alueelle. Maankäyttösopimustulot kattavat menoista 1,5 miljoonaa euroa. Alustava kunnallistekniikan investointien erittely on esitetty investointiosan lopussa. Tämän lisäksi urheilu- ja retkeilyalueisiin investoidaan miljoona euroa.

Talonrakennus

Suurimpia investointeja ovat Vaajakosken terveysasema (3,7 milj. euroa), Kuokkalan yhtenäiskoulu (3,1 milj. euroa vuodelle 2016) sekä Honkaharjun päiväkotit (1,9 milj. euroa vuodelle 2016). Kosteusvaurio- ja sisäilmaongelmakorjauksiin on varattu 3 miljoonaa, mikä kohdennetaan vuoden aikana korjausta vaativiin rakennuksiin.

Kaupungin investointibudjetin ja taseen ulkopuolisia talonrakennushankkeita toteutetaan vuonna 2016 yhteensä arviolta 23,6 miljoonalla eurolla. Hankkeet kasvattavat kaupungin käyttömenoja vuokrasopimusten mukaisilla summilla. Toimitilojen vuokrahankkeet on eritelty talousarvion investointiosassa.

INVESTOINNIT 2016	
Katupalvelut	14 290
Irtain omaisuus	6 000
Maa- ja vesialueet	4 500
Vaajakosken terveysasema (varattu 7,0/2015 UB 2016/2017)	3 708
Kuokkalan yhtenäiskoulu	3 100
Sisäilmasto-ongelmakorjaukset	3 000
Viherpalvelut	2 110
Honkaharjun päiväkotit, uudisrakennus	1 900
K-S pelastuslaitos	1 725
Vaajakosken kirjaston muutostyöt 1-vaihe, nuorisotilat	1 200
Palokan terveysaseman välinehuolto	1 100
Urheilu- ja retkeilyalueet	1 000
Tietotalon keittiön ja ravintolasalin korjaus	1 000
Palokan ja Kyllön TA:n toiminnalliset muutokset	1 000
Tekniset ja toiminnalliset korjaus- ja muutostyöt	1 000
Kilpisen koulun julkisivujen korjaus	900
Tikkakosken ja Luonetjärven koulujen lähiliikuntapihat	800
Vaajakosken urheilukentän 2. vaihe, huoltorakennus	650
Keski-Suomen museon peruskorjaus ja laajennus	400
Kangasvuoren päiväkotit-koulu, uudisrakennus	400
Sparvinin talon korjaus	380
Osakkeet ja osuudet	200
Altek	175
Satamapalvelut	100
Kylän Kattaus	70
Investointimenot yhteensä	50 708

3.3.2 Antolainauksen muutokset

Vuoden 2016 talousarviossa ennakoitaan antolainauksen vähennystä 1,9 milj. euroa.

3.3.3 Lainakannan muutokset

Vuonna 2016 arvioidaan lyhennettävän talousarviolainoja yhteensä 19,7 miljoonaa euroa. Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja otetaan 27,0 miljoonaa euroa. Lainakannan kokonaiskasvuksi arvioidaan 7,3 miljoonaa euroa.

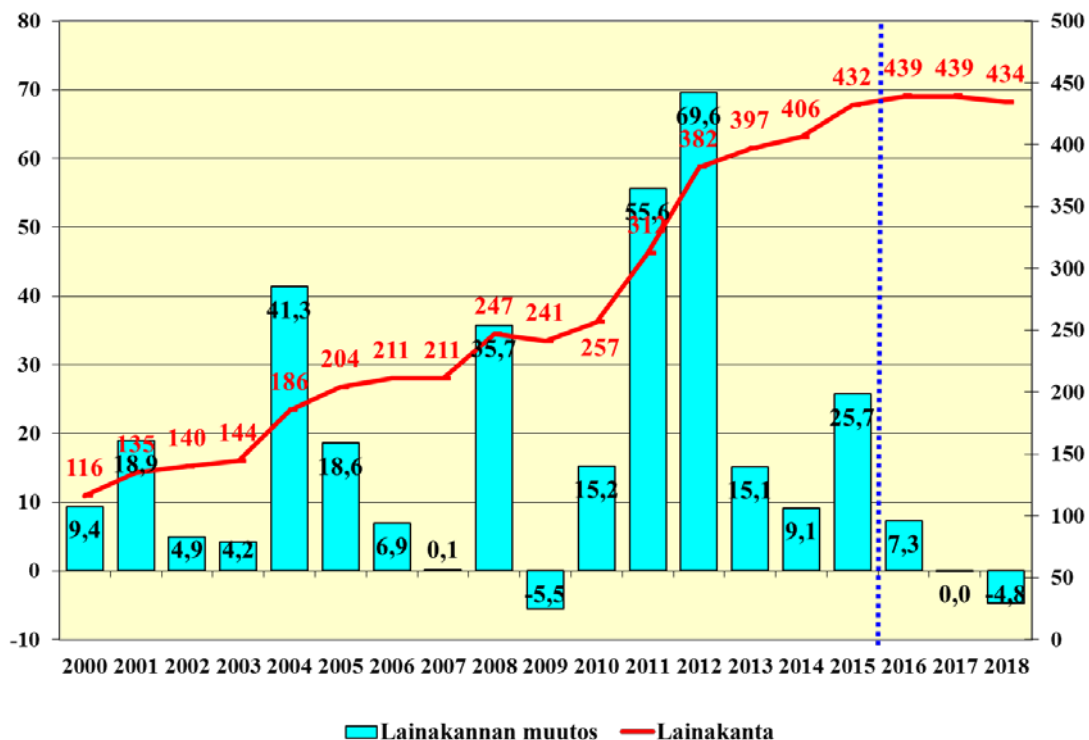
Kokonaislainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2016 lopussa 439 miljoonaa euroa eli 3 168 euroa asukasta kohti. Taloussuunnitelman mukaan lisävelkaantuminen pysähtyy vuonna 2017.

Tilapalvelu-liikelaitoksen peruspääoman kirjaustapaa muutetaan 2016 talousarviossa ns. aidon liikelaitoksen kirjanpidollisen käsittelyn mukaiseksi siten, että peruspääomaa ei jatkossa muuteta. Nykyisin Tilapalvelun peruspääomaa on muutettu tilinpäätöksessä siten, että toteutuneiden talonrakennusinvestointien loppusummasta on vähennetty toteutuneet poistot ja erotus kirjattu peruspääomaan lisäävänä tai vähentävänä.

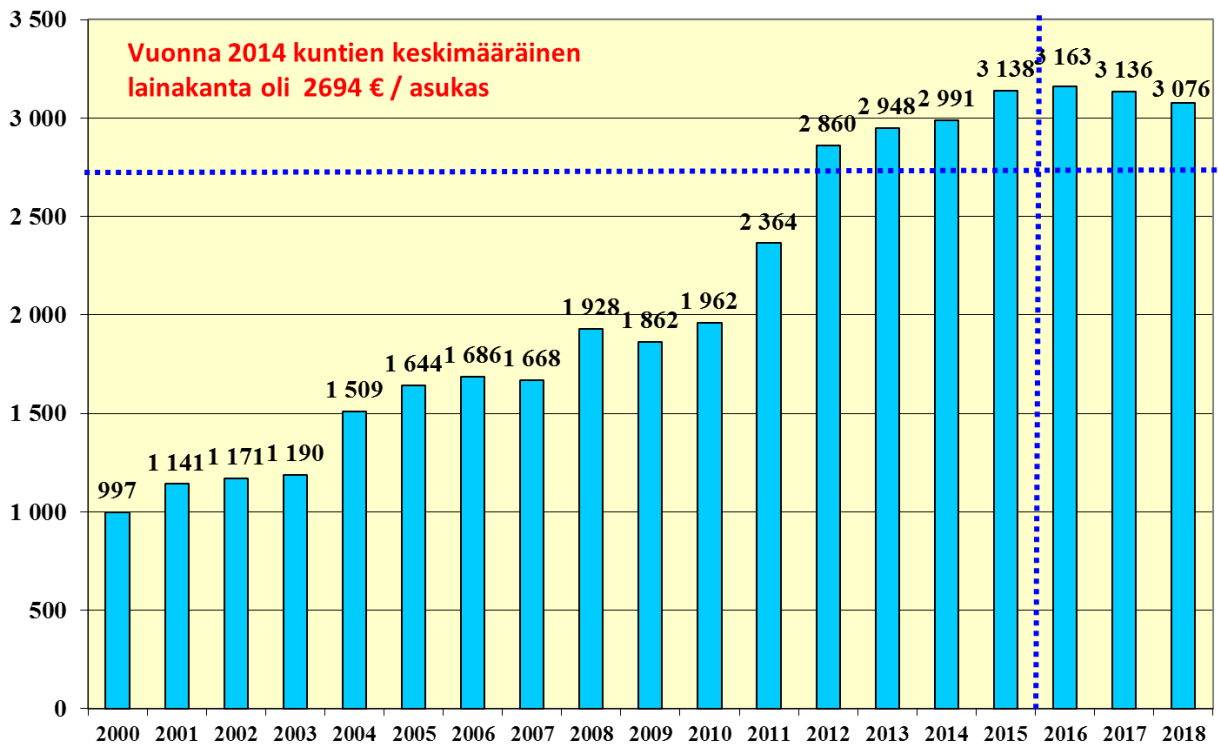
Uuden käytännön mukaisesti liikelaitoksen peruspääomaa ei jatkossa tilinpäätöksen yhteydessä muuteta. Tilapalvelu-liikelaitos ottaa kaupungilta sisäistä korotonta lainaa 67,3 milj. euroa. Lainamäärä muodostuu vuosien 2009 - 2014 aikana tilinpäätöksissä tehdyistä peruspääoman muutoksista kumulatiivisesti siten, että vuosi 2009 on tarkastelussa ns. nollavuosi. Lainapääoma lyhenee vuosittain, jos poistot ylittävät talonrakennusinvestoinnit. Lainapääoma lisääntyy vastaavasti, jos investoidaan poistoja enemmän. Uutta käytäntöä noudatetaan jo vuoden 2015 tilinpäätöksessä.

Liikelaitoksen peruspääomalle maksama korko muuttuu järjestelyn myötä uutta peruspääomaa vastaavaksi siten, että korkotuotto pysyy nykyisellä tasolla.

Lainakanta ja lainojen vuosimuutos

Lainakanta €/ asukas

3.3.4 Muut maksuvalmiuden muutokset

Muita maksuvalmiuden muutoksia ei sisälly vuoden 2016 talousarvioon.

3.3.5 Rahavarojen muutos

Talousarvion mukainen toiminnan ja investointien 9,2 miljoonan euron rahavirta katetaan rahoitussuunnitelmassa 7,3 miljoonan euron lainanotolla ja 1,9 miljoonan euron antolainauksen muutoksella.

3.3.6 Taloussuunnitteluprosessi

Vuoden 2016 talousarvion suunnittelukehys valmisteltiin vuoden 2015 kunnallisveroprosentin pohjalta. Kehyksen mukaan veroprosentin säilyttäminen ennallaan on mahdollista edellyttäen, että käyttötalouden menokasvu pystytään hillitsemään kaupunginvaltuuston hyväksymän talouden tasapainotusohjelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 15.6.2015 § 98 säilyttää vuoden 2016 veroprosentin vuoden 2015 tasolla. Lautakunnat ja johtokunnat antoivat omat esityksensä vuoden 2015 talousarviosta 25.9.2015 mennessä. Kaupunginhallitukselle esiteltiin talousarvion 2016 valmistelutilannetta seminaarissa 5.10.2015.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistiin ja kaupunginjohtaja esitteli talousarvioesityksensä kaupunginhallitukselle 19.10.2015. Kaupunginhallitus teki esityksensä kiinteistöveroprosenteiksi kokouksessaan 9.11 ja kaupunginvaltuusto päätti niiden suuruuden 16.11.2015. Valtuusto kävi talousarviosta lähetekeskustelun 26.10.2015. Kaupunginhallitus käsitteli kaupunginjohtajan talousarvioesitystä seminaarissaan 12.11.2015 ja teki lopullisen talousarvioesityksensä valtuustolle 23.11.2015. Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2016 talousarvion kokouksessaan 30.11.2015.

3.4 Talousarvion sitovuus ja seuranta

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tulot ja menot 2016, 1000€

	TP	TA+M	TA	Muutos	
	2014	2015	2016	1 000 €	%
KÄYTTÖTALOUS (Nettomenot)					
Konsernihallinto	23 010	57 794	62 184,7	4 391	7,6 %
Perusturva	378 945	374 862	376 121,7	1 259	0,3 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	184 937	189 180	191 935,1	2 756	1,5 %
Kulttuuri ja liikuntapalvelut	38 682	39 477	39 239,1	-238	-0,6 %
Kaupunkirakenne	19 227	5 550	7 374,7	1 825	32,9 %
LIIKELAITOKSET (Yli-/alijäämä)					
Tilapalvelu	66	83	0,0	-83	-100 %
Työterveys Aalto	371	164	137,6	-27	-16 %
Talouskeskus	1 093	500	-215,7	-716	-143 %
Altek Aluetekniikka	1 521	-358	-493,2	-135	38 %
Kylän Kattaus	569	84	15,5	-68	-81 %
Keski-Suomen pelastuslaitos	373	-828	-704,0	124	-14,9 %
TULOSLASKELMA					
Verotulot	483 706	492 200	502 500,0	10 300	2,1 %
Valtionosuudet	145 078	156 599	172 989,2	16 390	10,5 %
Rahoitustulot ja -menot	10 403	10 845	4 437,2	-6 408	-59,1 %
RAHOITUSLASKELMA					
Antolainauksen muutokset	430	62 275	1 881,0	-60 394	-97,0 %
Lainakannan muutokset	9 147	25 703	7 276,4	-18 427	-71,7 %
INVESTOINTIOSA					
Maa- ja vesialueet, menot	5 350	6 100	4 500,0	-1 600	-26,2 %
Maan myynti, tulot	724	2 700	1 000,0	-1 700	-63,0 %
Irtain käyttöomaisuus, menot	3 529	7 764	6 000,0	-1 764	-22,7 %
Irtain käyttöomaisuus, tulot	0	0	0,0	0	0,0 %
Osakkeet ja osuudet, menot	0	62 474	200,0	-62 274	-99,7 %
Osakkeet ja osuudet, tulot	123	0	0,0	0	0,0 %
Tilapalvelun investointimenot	14 771	23 339	20 538,0	-2 801	-12,0 %
Urheilu- ja retkeilyalueet, menot	1 069	1 000	1 000,0	0	0,0 %
Urheilu- ja retkeilyalueet, tulot	0	0	0,0	0	0,0 %
Yhdyskuntarakentaminen, menot	14 162	19 030	16 500,0	-2 530	-13,3 %
Yhdyskuntarakentaminen, tulot	501	385	0,0	-385	-100 %

3.4.1 Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitova on määrärahan menojen ja tulojen erotus eli toimintakate.

Henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilöstöpoistuman korvaavat täytöt ja henkilöstölisäykset voidaan tehdä, jos niiden lisäksi tarvittavat sijaiset voidaan palkata eikä määräraha kokonaisuutena ylity.

Toimialajohtajan ja kansliapäällikön tulee huolehtia siitä, että toimialan määräraha tai määrärahat eivät ylity. Toimialajohtajan tulee tämän varmistamiseksi tehdä lautakunnalle tarvittavat esitykset määrärahojen muuttamiseksi. Muutokset tulee tehdä siten, että valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ei vaarannu.

3.4.2 Investointiosa

Seuraavat investointimenot ja -tulot ovat valtuustoon nähden sitovia:

- Maa- ja vesialueet
- Irtain käyttöomaisuus
- Osakkeet ja osuudet
- Tilapalvelun investointimenojen loppusumma
- Yhdyskuntarakentaminen / urheilu- ja retkeilyalueet
- Yhdyskuntarakentaminen / kunnallistekniikka.

3.4.3 Tulossuunnitelmaosa

Tulossuunnitelmaosassa valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustulojen ja -menojen yhteismäärä.

3.4.4 Rahoitussuunnitelmaosa

Valtuustoon nähden sitova tuloerä on lainakannan muutos sekä antolainasaamisten lisäysten ja vähennysten erotus eli antolainauksen muutokset yhteensä.

3.4.5 Kunnan liikelaitokset

Kunnan liikelaitoksia sitova meno- tai tuloerä on liikelaitoksen yli-/alijäämä.

3.4.6 Tytäryhteisöt

Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2016 kolmannesvuosiraporttien yhteydessä sekä tilinpäätöstä laadittaessa. Tarkastuslautakunta sekä kaupungin tilintarkastaja arvioivat tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

3.4.7 Käyttösuunnitelma

Talousarvion hyväksymisen jälkeen toimialat valmistelevat sen perusteella käyttösuunnitelmansa, jotka lautakunta hyväksyy joulukuun aikana.

3.4.8 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, yleisperustelut, yksityiskohtaiset perustelut ja tunnusluvut

Käyttötalousosassa esitetyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut, tunnusluvut ja suoritettavat tavoitteet ovat ohjeellisia siten, että lautakuntien tulee ottaa ne huomioon käyttösunnitelmista päätettäessä. Perusteluissa esitetyt asiat eivät voi kuitenkaan johtaa siihen, että käyttösunnitelma laaditaan sitovaa määrärahaa suuremmaksi.

3.4.9 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta

Toimialojen tulee toimittaa kuukausiraporttiin määrärahaakohtainen ennuste toimintatulojen ja toimintamenojen toteutuksesta ja sanallisella kuvauksella selvittää mahdolliset poikkeamat ennustetun toteuman ja talousarvion välillä.

Toimialajohtajien, kansliapäällikön, palvelualuejohtajien ja liikelaitosjohtajien tulee huolehtia siitä, että toimialan tai liikelaitoksen määräraha ei ylitä. Mahdollisten ylityshenkien osalta on kuukausiraportoinnin yhteydessä raportoitava päätöksistä ja toimenpiteistä, joilla talousarvion ylitykset voidaan välttää talousarviovuoden aikana. Toimialajohtajien ja kansliapäällikön tulee samassa yhteydessä raportoida kaupunginhallitukselle, mikäli lautakuntien tekemät päätökset vaarantavat talousarvion toteutumisen.

Toimenpideohjelma toimitetaan konsernihallintoon samassa yhteydessä raportin tietojen kanssa.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuoden aikana annettavien kolmannesvuosiraporttien avulla. Kolmannesvuosiraportissa toimialat ja liikelaitokset esittävät tavoitteiden toteutumisen seurantaan perustuvan käsityksensä tavoitteiden toteutumisesta koko talousarviovuoden osalta. Mikäli toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumaennusteet ovat ristiriidassa keskenään tai talousarvion kanssa, tulee asia saattaa kaupunginhallituksen käsittelyyn.

3.4.10 Erityismääräyksiä

Kaupungin liittymisestä jonkin yhteisön jäseneksi tai jäsenyydestä eroamisesta päättää myönnettävien määrärahojen asettamissa rajoissa toimiala, jonka toimintaan kyseisen yhteisön jäsenyys liittyy.

Toimialat päättävät alueelleen kuuluvien avustusten myöntämisestä. Annetuista avustuksista ja projektirahoista tulee avustuksen saajan antaa käyttöselvitykset.

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus -määrärahaan kuuluvien alamäärärahojen käytöstä päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö, lukuun ottamatta varamäärärahaa, jonka käytöstä päättää kaupunginhallitus.

TULOSSUUNNITELMA

Tulossuunnitelman lukuohje

Tuloslaskelmaosan määrärahat sisältyvät vähennyslaskukaavan muotoiseen tuloslaskelmaan, joka on esitetty viereisellä sivulla.

Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyys arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tuloslaskelman erän *Tilikauden tulos* osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Tilinpäätöksessä kunnalliset liikelaitokset yhdistetään kaupungin muuhun toimintaan laskemalla tuloslaskelmat yhteen rivi riviltä. Tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä eliminoidaan kaupungin sisäisten liiketapahtumien vaikutus laskelmiin, joten tilinpäätöksen mukainen tuloslaskelma poikkeaa talousarvion tulossuunnitelmasta, jossa sisäiset tapahtumat ovat mukana.

Tulossuunnitelma 2014 - 2018

Liikelaitokset riveittäin yhdisteltynä

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	320 910	316 055	322 984,4	326 743	330 692
Toimintamenot	-920 508	-945 127	-962 869,8	-948 590	-966 298
TOIMINTAKATE	-599 598	-629 072	-639 885,4	-621 847	-635 605
Verotulot	483 706	492 200	502 500,0	508 561	527 034
Valtionosuudet	145 078	156 599	172 989,2	171 259	169 547
Rahoitustulot ja -menot	10 403	10 845	4 437,2	-363	-1 663
Korkotulot	12 672	12 613	8 926,9	8 927	8 927
Muut rahoitustulot	4 646	5 772	3 750,3	1 450	1 450
Korkomenot	-6 715	-7 500	-8 200,0	-10 700	-12 000
Muut rahoitusmenot	-199	-40	-40,0	-40	-40
VUOSIKATE	39 590	30 572	40 041,0	57 611	59 313
Poistot ja arvonalentumiset	-53 182	-52 006	-52 407,3	-51 731	-50 475
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-13 592	-21 434	-12 366,3	5 880	8 838
Poistoeron lisäys/vähennys	340	340	340,4	340	340
Rahastojen lisäys/vähennys	-3	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-13 254	-21 093	-12 025,9	6 220	9 178
Vuosikate / Poistot, %	74,4 %	58,8 %	76,4 %	111,4 %	117,5 %
Vuosikate / Poistonl.investoinnit,%	113,1 %	57,5 %	87,0 %	107,0 %	115,0 %
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, M€	44,9	23,8	11,8	18,0	27,2

Liikelaitosten vaikutus tulossuunnitelmaan 2016

1 000 euroa	Kaupungin talousarvio	Tilapalvelu	Työterveys Aalto	Talouskeskus	Altek Aluetekniikka	Kylän Kattaus	Keski- Suomen nelastuslaitos	Eliminoinnit	Yhdistetty talousarvio
Toimintatulot	145 911,2	94 953,0	8 300,0	5 475,5	13 687,5	24 206,3	30 450,9		322 984,4
Toimintamenot	-822 766,5	-58 489,4	-8 162,4	-5 573,7	-13 976,6	-24 117,8	-29 783,4		-962 869,8
TOIMINTAKATE	-676 855,3	36 463,6	137,6	-98,2	-289,1	88,5	667,5	0,0	-639 885,4
Verotulot	502 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		502 500,0
Valtionosuudet	172 989,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		172 989,2
Rahoitustulot ja -menot	16 602,3	-12 163,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,5	0,0	4 437,2
Korkotulot	8 928,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,0	8 926,9
Muut rahoitustulot	15 913,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	-12 100,0	3 813,9
Peruspääoman korko	0,0	-12 163,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12 100,0	-63,6
Korkomenot	-8 200,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,0	2,0	-8 200,0
Muut rahoitusmenot	-40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		-40,0
VUOSIKATE	15 236,2	24 300,0	137,6	-98,2	-289,1	88,5	666,0	0,0	40 041,0
Poistot ja arvonalentumiset	-26 342,7	-24 300,0	0,0	-117,5	-204,1	-73,0	-1 370,0		-52 407,3
Satunnaiset tulot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Satunnaiset menot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
TILIKAUDEN TULOS	-11 106,5	0,0	137,6	-215,7	-493,2	15,5	-704,0	0,0	-12 366,3
Poistoeron lisäys/vähennys	340,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		340,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 766,1	0,0	137,6	-215,7	-493,2	15,5	-704,0	0,0	-12 025,9
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	4 850,6	1 042,6	694,7	263,2	1 870,0	231,1	1 059,9		10 012,1

Tulossuunnitelman erittely

Liikelaitokset nettona

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatulot	146 171	145 130	145 911,2	147 370	148 844
- Muutos 1 000 euroa			781,4	1 459	1 474
- Muutos %			0,5 %	1,0 %	1,0 %
Toimintamenot	-790 973	-811 992	-822 766,5	-806 546	-822 677
- Muutos 1 000 euroa			10 774,2	-16 220	16 131
- Muutos %			1,3 %	-2,0 %	2,0 %
TOIMINTAKATE	-644 802	-666 863	-676 855,3	-659 176	-673 833
- Muutos 1 000 euroa			9 992,8	-17 680	14 657
- Muutos %			1,5 %	-2,6 %	2,2 %
Kunnan tulovero	423 866	431 000	436 800,0	441 420	458 109
Kiinteistövero	39 399	41 200	47 700,0	48 599	49 560
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 441	20 000	18 000,0	18 542	19 366
Verotulot	483 706	492 200	502 500,0	508 561	527 034
- Muutos 1 000 euroa			10 300,0	6 061	18 473
- Muutos %			2,1 %	1,2 %	3,6 %
Peruspalvelujen valtionosuus	172 357	148 284	160 398,1		
Valtionosuuksien tasaus	4 948	35 808	40 601,2		
Järjestelmämuutoksen tasaus	1 194	0	0,0		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-33 422	-27 492	-28 010,1		
Valtionosuudet	145 078	156 599	172 989,2	171 259	169 547
- Muutos 1 000 euroa			16 390,4	-1 730	-1 712
- Muutos %			10,5 %	-1,0 %	-1,0 %
Korkotuotot antolainoista ulkopuolisille	38	42	41,9	42	42
- Muut	3	6	5,7	6	6
- Jyväskylän Sotainvalidien Asuntosäätiö	36	36	36,2	36	36
Korkotuotot antolainoista liikelaitoksille	26	27	2,0	12	26
Sos. luototus korkotuotot	3	0	0,0	0	0
Korkotuotot talletuksista ja sijoituksista	12 551	12 551	8 865,0	8 865	8 865
Maksuliikennetilien korot	79	20	20,0	20	20
Korkotuotot	12 698	12 640	8 928,9	8 939	8 952
- Muutos 1 000 euroa			-3 711,0	10	13
- Muutos %			-29,4 %	0,1 %	0,1 %

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	3 301	4 472	2 350,0	50	50
Verotilitysten korot ja korotukset	9	20	20,0	20	20
Viivästyskorot	70	50	50,0	50	50
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	243	230	229,8	230	230
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	15 000	12 500	12 163,6	12 300	12 500
- Tilapalvelu	15 000	12 500	12 163,6	12 300	12 500
Muut rahoitustuotot	1 001	1 000	1 100,0	1 100	1 100
Muut rahoitustuotot	19 624	18 272	15 913,4	13 750	13 950
- Muutos 1 000 euroa			-2 358,4	-2 163	200
- Muutos %			-12,9 %	-13,6 %	1,5 %
Korkokulut lainoista ulkopuolisille	-6 714	-7 500	-8 200,0	-10 700	-12 000
Maksuliikennetilien korot	0	0	0,0	0	0
Korkokulut	-6 714	-7 500	-8 200,0	-10 700	-12 000
- Muutos 1 000 euroa			-700,0	-2 500	-1 300
- Muutos %			9,3 %	30,5 %	12,1 %
Verotilitysten korot	-78	-20	-20,0	-20	-20
Viivästyskorot ja korotukset	-22	0	0,0	0	0
Muut rahoituskulut	-85	-20	-20,0	-20	-20
Muut rahoituskulut	-185	-40	-40,0	-40	-40
- Muutos 1 000 euroa			0,0	0	0
- Muutos %			0,0 %	0,0 %	0,0 %
Rahoitustulot ja -menot	25 423	23 372	16 602,3	11 949	10 862
- Muutos 1 000 euroa			-6 769,4	-4 653	-1 087
- Muutos %			-29,0 %	-28,0 %	-9,1 %
VUOSIKATE	9 405	5 308	15 236,2	32 593	33 610
- Muutos 1 000 euroa			9 928,2	17 357	1 017
- Muutos %			187,0 %	113,9 %	3,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 991	-26 386	-26 342,7	-25 231	-24 800
Poistot ja arvonalentumiset	-26 991	-26 386	-26 342,7	-25 231	-24 800
- Muutos 1 000 euroa			43,3	1 112	431
- Muutos %			-0,2 %	-4,2 %	-1,7 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0,0	0	0
- Muutos 1 000 euroa			0,0	0	0
- Muutos %			0,0 %	0,0 %	0,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-17 585	-21 078	-11 106,5	7 362	8 810
Poistoeron lisäys/vähennys	340	340	340,4	340	340
Rahastojen lisäys/vähennys	-3	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 247	-20 738	-10 766,1	7 703	9 151
- Muutos 1 000 euroa		-3 490	9 971,5	18 469	1 449
- Muutos %		20,2 %	-48,1 %	-171,5 %	18,8 %

Valtuustoon nähden sitova tulo-/menoerä

RAHOITUSSUUNNITELMA

Rahoitussuunnitelman lukuohje

Tulorahoituksen osatekijät eritellään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmassa. Tästä syystä rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointien rahavirta

Investoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa pysyviin vastaaviin käytettyjä varoja tilivuoden aikana. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä. Rahoituslaskelman Investointien rahavirta -nimikkeen alla esitetään myös investointien rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntihintaiset myyntitulot.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset

Kunnan myöntämät lainat, jotka taseessa esitetään pysyvien vastaavien ryhmässä Sijoitukset, käsitellään ryhmässä antolainauksen muutokset. Antolainojen lisäykset vähentävät rahavaroja ja antolainojen takaisinmaksut lisäävät rahavaroja. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja lainojen lyhennykset.

Lainakannan muutokset

Rahoituslaskelma osoittaa, miten kunnan rahoitusrakenne on tilivuoden aikana muuttunut. Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa, kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana ottanut uutta pitkäaikaista lainaa tai uusinnut niitä. Lyhytaikaisten lainojen lisäys osoittaa, kuinka paljon kunta on ottanut uutta lyhytaikaista lainaa tai uusinnut sitä. Lyhytaikaisten lainojen vähennys osoittaa, kuinka paljon kunta on tilivuoden aikana lyhentänyt lyhytaikaisia lainojaan. Lyhytaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset esitetään rahoituslaskelmassa nettona.

Oman pääoman muutokset

Oman pääoman lisäyksessä on kysymys jäsenkunnan maksamasta pääomasijoituksesta kuntayhtymään ja vähennyksessä pääoman palautuksesta jäsenkunnalle. Oman pääoman ehtoinen sijoitus voi olla peruspääoman korotusta tai lisäsijoitus muuhun omaan pääomaan. Oman pääoman vähennys tulee kysymykseen lähinnä silloin, kun jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä ja kunnalle palautetaan sen pääomasijoitus.

Muut maksuvalmiuden muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset koostuvat seuraavista tase-erien muutoksista: toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, pitkäaikaisten saamisten muutokset, lyhytaikaisten saamisten muutokset, korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset ja rahavarojen muutos.

Tilinpäätöksessä kunnalliset liikelaitokset yhdistetään kaupungin muuhun toimintaan laskemalla tuloslaskelmat yhteen rivi riviltä. Tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä eliminoidaan kaupungin sisäisten liiketapahtumien vaikutus laskelmiin, joten tilinpäätöksen mukainen tuloslaskelma poikkeaa talousarvion tulossuunnitelmasta, jossa sisäiset tapahtumat ovat mukana.

Rahoitussuunnitelma 2014 - 2018

Liikelaitokset riveittäin yhdisteltynä

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Vuosikate	39 590	30 572	40 041,0	57 611	59 313
Satunnaiset erät	0	0	0,0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-11 492	-10 260	-9 240,0	-9 120	-9 100
Toiminnan rahavirta	28 098	20 312	30 801,0	48 491	50 213
Investointimenot	-40 358	-121 775	-50 708,4	-58 790	-56 250
Rahoitusosuudet investointimenoihin	566	485	100,0	100	590
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 501	13 000	10 650,0	10 200	10 200
Investointien rahavirta	-27 291	-108 290	-39 958,4	-48 490	-45 460
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	807	-87 978	-9 157,4	0	4 753
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainasaamisten lisäykset	-73	0	0,0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	503	62 275	1 881,0	0	0
Antolainauksen muutokset	430	62 275	1 881,0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	53 406	26 952,4	44 876	21 028
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 798	-27 704	-19 676,0	-44 876	-25 781
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 945	0	0,0	0	0
Lainakannan muutokset	9 147	25 703	7 276,4	0	-4 753
Oman pääoman muutokset	0	0	0,0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 717	0	0,0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	3 861	87 978	9 157,4	0	-4 753
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 668	0	0,0	0	0
Lainakanta, milj. euroa	406,1	431,8	439,1	439,1	434,3
Investointien tulorahoitus, %	99,5 %	25,2 %	79,1 %	98,2 %	106,6 %

Liikelaitosten vaikutus rahoitussuunnitelmaan 2016

1 000 euroa	Kaupungin talousarvio	Tilapalvelu	Työterveys Aalto	Talouskeskus	Altek Aluetekniikka	Kylän Kattaus	Keski-Suomen pelastuslaitos	Eliminoinnit	Yhdistetty talousarvio
Vuosikate	15 236,2	24 300,0	137,6	-98,2	-289,1	88,5	666,0		40 041,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-9 240,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		-9 240,0
Toiminnan rahavirta	5 996,2	24 300,0	137,6	-98,2	-289,1	88,5	666,0	0,0	30 801,0
Investointimenot	-28 200,0	-20 538,0	0,0	0,0	-175,0	-70,0	-1 725,4		-50 708,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		100,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 100,0	550,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		10 650,0
Investointien rahavirta	-18 100,0	-19 988,0	0,0	0,0	-175,0	-70,0	-1 625,4	0,0	-39 958,4
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-12 103,8	4 312,0	137,6	-98,2	-464,1	18,5	-959,4	0,0	-9 157,4
Antolainojen lisäykset	-972,8		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	972,8	0,0
Antolainojen vähennykset	5 643,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3 762,0	1 881,0
Antolainauksen muutokset	4 670,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2 789,2	1 881,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	26 952,4		0,0	0,0	0,0	0,0	972,8	-972,8	26 952,4
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 676,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		-19 676,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Lainakannan muutokset	7 276,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	972,8	-972,8	7 276,4
Oman pääoman muutokset	1 538,5	0,0	0,0	-1 538,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	-3 762,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 762,0	0,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	13 485,1	-3 762,0	0,0	-1 538,5	0,0	0,0	972,8	0,0	9 157,4
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 381,3	550,0	137,6	-1 636,7	-464,1	18,5	13,4	0,0	0,0

Rahoitussuunnitelman erittely

Liikelaitokset nettona

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Vuosikate	9 405	5 308	15 236,2	32 593	33 610
Satunnaiset tulot	0	0	0,0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0,0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0,0	0	0
Pakollisten varausten muutos	-756	-160	-140,0	-120	-100
Myyntivoitot/käyttötalous	-10 579	-10 100	-9 100,0	-9 000	-9 000
Myyntitappiot/käyttötalous	1	0	0,0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-11 334	-10 260	-9 240,0	-9 120	-9 100
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-1 929	-4 952	5 996,2	23 473	24 510
Maa- ja vesialueet	-5 350	-6 100	-4 500,0	-4 500	-4 500
Yhdyskuntarakentaminen	-15 231	-20 030	-17 500,0	-23 635	-20 700
Irtain käyttöomaisuus	-3 529	-7 764	-6 000,0	-5 000	-5 000
Osakkeet ja osuudet	0	-62 474	-200,0	-200	-200
Sijoituspääoman lisäys Tilapalvelu	0	5 950	0,0	0	0
Investointimenot	-24 110	-90 418	-28 200,0	-33 335	-30 400
Yhdyskuntarakentaminen	451	385	0,0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	451	385	0,0	0	0
Maa- ja vesialueet	724	2 700	1 000,0	1 000	1 000
Yhdyskuntarakentaminen	51	0	0,0	0	0
Osakkeet ja osuudet	123	0	0,0	0	0
Sijoituspääoman muutos Tilapalvelu	9 683	0	0,0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	10 581	2 700	1 000,0	1 000	1 000
Myyntivoitot/käyttötalous	10 579	10 100	9 100,0	9 000	9 000
Myyntitappiot/käyttötalous	-1	0	0,0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	21 159	12 800	10 100,0	10 000	10 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 500	-77 233	-18 100,0	-23 335	-20 400
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 429	-82 185	-12 103,8	138	4 110

1 000 euroa	TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Keski-Suomen pelastuslaitos	0	-1 026	-972,8	-1 024	-922
EU-hankkeiden välirahoitus	-71	0	0,0	0	0
Muut antolainat	-2	0	0,0	0	0
Antolainasaamisten lisäys	-73	-1 026	-972,8	-1 024	-922
Tilapalvelu	0	0	3 762,0	1 245	1 770
Keski-Suomen pelastuslaitos	1 029	0	0,0	0	0
Jyväskylän Energia Oy	0	62 274	0,0	0	0
Jyväskylän seudun puhdistamo Oy	0	0	1 881,0	0	0
K-S:n Yhteisöjen tuki ry	259	0	0,0	0	0
EU-hankkeiden välirahoitus	212	0	0,0	0	0
Muut antolainat	33	1	0,0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	1 533	62 275	5 643,0	1 245	1 770
Antolainauksen muutokset	1 460	61 250	4 670,2	221	848
Lainojen lyhennysten kattamiseen	23 798	27 704	19 676,0	44 876	25 781
Muun lainoitustarpeen kattamiseen	6 202	25 703	7 276,4	0	-4 753
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	53 406	26 952,4	44 876	21 028
Talousarviolainojen lyhennykset	-23 798	-27 704	-19 676,0	-44 876	-25 781
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 798	-27 704	-19 676,0	-44 876	-25 781
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 945	0	0,0	0	0
Lainakannan muutokset	9 147	25 703	7 276,4	0	-4 753
Oman pääoman muutokset	0	0	1 538,5	0	0
Toimeksiant. varojen ja pääom. Muutos	-36	0	0,0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-70	0	0,0	0	0
Saamisten muutos	-2 343	0	0,0	0	0
Korottomien velkojen muutos	940	0	0,0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 510	0	0,0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	9 097	86 953	13 485,1	221	-3 905
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 668	4 768	1 381,3	359	205

Valtuustoon nähden sitova tulo-/menoerä

KÄYTTÖTALOUSOSA

TALOUS MÄÄRÄRAHOITAIN 2016

1 000 euroa	Toiminta- menot	Toiminta- tulot	Toiminta- kate
Konsernihallinto	75 189,9	13 005,2	-62 184,7
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	20 470,8	440,4	-20 030,4
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	6 681,4	1 234,2	-5 447,2
Henkilöstöpalvelut	4 517,4	1 045,0	-3 472,4
Talous	2 322,8	1 473,3	-849,5
Elinkeino ja työllisyys	35 626,5	2 441,3	-33 185,2
Tietohallinto	5 571,0	6 371,0	800,0
Perusturva	439 212,4	63 090,7	-376 121,7
Perusturva yhteiset	2 931,4	67,5	-2 863,9
Sosiaalipalvelut	97 154,5	18 337,2	-78 817,3
Vanhuspalvelut	87 719,0	22 873,3	-64 845,7
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut	13 290,0	1 817,7	-11 472,3
Avoterveydenhuolto	64 316,2	14 741,6	-49 574,6
Erikoissairaanhoidot	146 516,7	0,0	-146 516,7
Terveyskeskussairaalat	27 284,6	5 253,4	-22 031,2
Kasvun ja oppimisen palvelut	205 036,9	13 101,8	-191 935,1
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	3 982,0	0,0	-3 982,0
Varhaiskasvatuksen palvelualue	80 100,7	8 594,9	-71 505,8
Perusopetuksen palvelualue	120 954,2	4 506,9	-116 447,3
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	47 873,7	8 634,6	-39 239,1
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	3 505,8	271,6	-3 234,2
Kansalaisopisto	4 224,9	1 363,9	-2 861,0
Kirjastopalvelut	8 637,3	634,3	-8 003,0
Museopalvelut	4 680,2	397,9	-4 282,3
Liikuntapalvelut	18 339,5	4 441,9	-13 897,6
Jyväskylä Sinfonia	2 979,0	320,9	-2 658,1
Jyväskylän kaupunginteatteri	5 507,0	1 204,1	-4 302,9
Kaupunkirakenne	55 453,6	48 078,9	-7 374,7
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	3 161,6	481,7	-2 679,9
Liikenne- ja viheralueet	41 591,6	25 982,2	-15 609,4
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	5 497,7	18 523,0	13 025,3
Rakentaminen ja ympäristö	5 202,7	3 092,0	-2 110,7
YHTEENSÄ	822 766,5	145 911,2	-676 855,3

TOIMINTAMENOT 2014 - 2016

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Konsernihallinto	66 656,9	72 559,2	75 189,9	2 630,7	3,6 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	19 999,6	19 731,2	20 470,8	739,6	3,7 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	6 943,5	6 896,0	6 681,4	-214,6	-3,1 %
Henkilöstöpalvelut	3 855,9	4 713,1	4 517,4	-195,7	-4,2 %
Talous	421,7	2 302,9	2 322,8	19,9	0,9 %
Elinkeino ja työllisyys	30 528,3	33 206,8	35 626,5	2 419,7	7,3 %
Tietohallinto	4 907,9	5 709,2	5 571,0	-138,2	-2,4 %
Perusturva	424 732,5	435 321,0	439 212,4	3 891,4	0,9 %
Perusturva yhteiset	3 440,0	3 092,5	2 931,4	-161,1	-5,2 %
Sosiaalipalvelut	86 865,2	93 397,1	97 154,5	3 757,5	4,0 %
Vanhuspalvelut	87 067,5	87 264,0	87 719,0	455,0	0,5 %
Perheiden ennaltaehk. sos. ja terv.palvelut	12 148,8	12 747,5	13 290,0	542,5	4,3 %
Avoterveydenhuolto	64 798,5	63 082,9	64 316,2	1 233,3	2,0 %
Erikoissairaanhoido	143 664,7	149 216,7	146 516,7	-2 700,0	-1,8 %
Terveyskeskussairaalat	26 747,7	26 520,4	27 284,6	764,2	2,9 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	200 688,9	201 896,5	205 036,9	3 140,4	1,6 %
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	2 477,3	3 206,6	3 982,0	775,4	24,2 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	79 361,6	80 294,4	80 100,7	-193,7	-0,2 %
Perusopetuksen palvelualue	118 850,0	118 395,5	120 954,2	2 558,7	2,2 %
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	49 436,8	47 952,5	47 873,7	-78,8	-0,2 %
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	3 543,6	3 498,6	3 505,8	7,2	0,2 %
Kansalaisopisto	4 490,6	4 340,4	4 224,9	-115,5	-2,7 %
Kirjastopalvelut	8 574,4	8 575,9	8 637,3	61,4	0,7 %
Museopalvelut	4 791,8	4 771,2	4 680,2	-91,0	-1,9 %
Liikuntapalvelut	19 205,2	18 336,4	18 339,5	3,1	0,0 %
Jyväskylä Sinfonia	3 054,1	2 967,7	2 979,0	11,3	0,4 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	5 777,2	5 462,3	5 507,0	44,7	0,8 %
Kaupunkirakenne	49 458,0	54 263,1	55 453,6	1 190,5	2,2 %
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	3 236,7	3 603,1	3 161,6	-441,5	-12,3 %
Liikenne- ja viheralueet	35 162,3	38 968,4	41 591,6	2 623,2	6,7 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	5 427,6	5 415,5	5 497,7	82,2	1,5 %
Rakentaminen ja ympäristö	5 631,4	6 276,1	5 202,7	-1 073,4	-17,1 %
YHTEENSÄ	790 973,0	811 992,3	822 766,5	10 774,2	1,3 %

TOIMINTATULOT 2014 - 2016

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Konsernihallinto	13 463,4	14 765,0	13 005,2	-1 759,8	-11,9 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	565,2	190,0	440,4	250,4	131,8 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	1 374,6	1 204,9	1 234,2	29,3	2,4 %
Henkilöstöpalvelut	759,9	1 100,0	1 045,0	-55,0	-5,0 %
Talous	0,0	1 480,1	1 473,3	-6,8	-0,5 %
Elinkeino ja työllisyys	5 023,1	4 251,8	2 441,3	-1 810,5	-42,6 %
Tietohallinto	5 740,7	6 538,2	6 371,0	-167,2	-2,6 %
Perusturva	63 901,2	60 458,6	63 090,7	2 632,1	4,4 %
Perusturva yhteiset	590,8	67,5	67,5	0,0	0,0 %
Sosiaalipalvelut	19 141,1	18 046,9	18 337,2	290,3	1,6 %
Vanhuspalvelut	21 628,3	21 498,3	22 873,3	1 375,0	6,4 %
Perheiden ennaltaehk. sos. ja terv.palvelut	1 985,1	1 702,7	1 817,7	115,0	6,8 %
Avoterveydenhuolto	14 858,0	13 889,8	14 741,6	851,8	6,1 %
Erikoissairaanhoido	778,6	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Terveyskeskussairaalat	4 919,2	5 253,4	5 253,4	0,0	0,0 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	14 831,7	12 717,0	13 101,8	384,8	3,0 %
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	641,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	8 397,9	8 424,9	8 594,9	170,0	2,0 %
Perusopetuksen palvelualue	5 791,9	4 292,1	4 506,9	214,8	5,0 %
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	10 754,6	8 475,7	8 634,6	158,9	1,9 %
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	376,5	271,6	271,6	0,0	0,0 %
Kansalaisopisto	1 568,5	1 338,9	1 363,9	25,0	1,9 %
Kirjastopalvelut	602,9	634,3	634,3	0,0	0,0 %
Museopalvelut	699,7	421,9	397,9	-24,0	-5,7 %
Liikuntapalvelut	5 508,9	4 391,9	4 441,9	50,0	1,1 %
Jyväskylä Sinfonia	455,1	290,7	320,9	30,2	10,4 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	1 543,0	1 126,4	1 204,1	77,7	6,9 %
Kaupunkirakenne	43 220,2	48 713,5	48 078,9	-634,6	-1,3 %
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	542,4	646,6	481,7	-164,9	-25,5 %
Liikenne- ja viheralueet	21 706,6	24 863,6	25 982,2	1 118,6	4,5 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	17 383,7	19 213,0	18 523,0	-690,0	-3,6 %
Rakentaminen ja ympäristö	3 587,6	3 990,3	3 092,0	-898,3	-22,5 %
YHTEENSÄ	146 171,2	145 129,8	145 911,2	781,4	0,5 %

TOIMINTAKATE 2014 - 2016

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Konsernihallinto	-53 193,4	-57 794,2	-62 184,7	-4 390,5	7,6 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	-19 434,4	-19 541,2	-20 030,4	-489,2	2,5 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	-5 568,9	-5 691,1	-5 447,2	243,9	-4,3 %
Henkilöstöpalvelut	-3 096,0	-3 613,1	-3 472,4	140,7	-3,9 %
Talous	-421,7	-822,8	-849,5	-26,7	3,2 %
Elinkeino ja työllisyys	-25 505,2	-28 955,0	-33 185,2	-4 230,2	14,6 %
Tietohallinto	832,7	829,0	800,0	-29,0	-3,5 %
Perusturva	-360 831,3	-374 862,4	-376 121,7	-1 259,3	0,3 %
Perusturva yhteiset	-2 849,2	-3 025,0	-2 863,9	161,1	-5,3 %
Sosiaalipalvelut	-67 724,1	-75 350,2	-78 817,3	-3 467,2	4,6 %
Vanhuspalvelut	-65 439,2	-65 765,7	-64 845,7	920,0	-1,4 %
Perheiden ennaltaehk. sos. ja terv.palvelut	-10 163,7	-11 044,8	-11 472,3	-427,5	3,9 %
Avoterveydenhuolto	-49 940,6	-49 193,1	-49 574,6	-381,5	0,8 %
Erikoissairaanhoido	-142 886,1	-149 216,7	-146 516,7	2 700,0	-1,8 %
Terveyskeskussairaalat	-21 828,5	-21 267,0	-22 031,2	-764,2	3,6 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	-185 857,1	-189 179,5	-191 935,1	-2 755,6	1,5 %
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	-1 835,3	-3 206,6	-3 982,0	-775,4	24,2 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	-70 963,7	-71 869,5	-71 505,8	363,7	-0,5 %
Perusopetuksen palvelualue	-113 058,1	-114 103,4	-116 447,3	-2 343,9	2,1 %
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	-38 682,2	-39 476,8	-39 239,1	237,7	-0,6 %
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	-3 167,1	-3 227,0	-3 234,2	-7,2	0,2 %
Kansalaisopisto	-2 922,1	-3 001,5	-2 861,0	140,5	-4,7 %
Kirjastopalvelut	-7 971,5	-7 941,6	-8 003,0	-61,4	0,8 %
Museopalvelut	-4 092,0	-4 349,3	-4 282,3	67,0	-1,5 %
Liikuntapalvelut	-13 696,3	-13 944,5	-13 897,6	46,9	-0,3 %
Jyväskylä Sinfonia	-2 599,0	-2 677,0	-2 658,1	18,9	-0,7 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	-4 234,2	-4 335,9	-4 302,9	33,0	-0,8 %
Kaupunkirakenne	-6 237,7	-5 549,6	-7 374,7	-1 825,1	32,9 %
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	-2 694,3	-2 956,5	-2 679,9	276,6	-9,4 %
Liikenne- ja viheralueet	-13 455,7	-14 104,8	-15 609,4	-1 504,6	10,7 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	11 956,0	13 797,5	13 025,3	-772,2	-5,6 %
Rakentaminen ja ympäristö	-2 043,8	-2 285,8	-2 110,7	175,1	-7,7 %
YHTEENSÄ	-644 801,8	-666 862,5	-676 855,3	-9 992,8	1,5 %

KONSERNIHALLINTO

Toimialan kuvaus:

Konsernihallinto muodostuu neljästä palvelualueesta; päätöksenteon tuki ja kehittäminen, henkilöstöpalvelut, talous ja tietohallinto sekä elinkeino ja työllisyys. Näiden lisäksi määrärahaan kuuluu kaupunginvaltuuston ja -hallituksen menokohta, johon on koottu kaupunginvaltuustoon ja kaupunginhallitukseen suoraan kohdistuvien menojen ohella kiinteästi kaupungin johtamiseen liittyviä eriä. Konsernihallinto muodostaa yhden määrärahan.

Konsernihallinnon toiminnan painopistealueita vuonna 2016 ovat kaupungin elinkeinopolitiikan vaikuttavuuden lisääminen, työllistymisen edellytysten parantaminen sekä kaupunkistrategian mukaisen toimintakulttuurin edistäminen mm. osallisuusmenetelmiä kehittämällä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

Talous	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Toimintatulot	13 463,4	14 765,0	13 005,2	-1 759,8	-11,9 %
Toimintamenot	66 656,9	72 559,2	75 189,9	2 630,7	3,6 %
Toimintakate (sitova taso)	-53 193,5	-57 794,2	-62 184,7	-4 390,5	7,6 %

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Konsernihallinnon nettomenot kasvavat tulevalle talousarviovuodelle 4,4 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen menokohdan nettomenot kasvavat 0,5 miljoonaa euroa vuoden 2015 talousarviotasosta. Total Korjausrakentaminen Oy:n lakkauttamisesta aiheutuneet kustannukset ovat ennakoitua suuremmat ja kaupungin maksettavaksi tulee vielä vuodelle 2016 korjausrakentamisen henkilöstöön liittyviä varhaiseläkemenoperusteisia maksuja 413 900 euroa. Jyväskylän kaupungin maksuosuus pelastuspalveluiden järjestämisestä kasvaa myös tulevalle vuodelle 227 200 euroa. Lisäksi menokohdassa on varauduttu Keski-Suomen liiton jäsenmaksun (57 000 euroa) 2 %:n korotukseen ja Keski-Suomen Sote 2020 -hankkeen 50 000 euron omavastuusuuteen. Vuoden 2015 talousarvioon nähden menokohdan nettomenoja pienentää eduskuntavaaleihin varattu osuus (-160 000 euroa).

Vakituisen henkilöstön poistuma on vuoden 2015 aikana hyödynnetty lähes täysimääräisesti. Henkilötyövuosissa vähennystä on tapahtunut 7,7 henkilötyövuotta. Myös tulevan vuoden poistumasta ennakoidaan jätettävän täyttämättä 4,0 henkilötyövuotta. Säästöjä näistä täyttämättä jätettävistä tehtävistä kertyy tulevan vuoden talousarvioon yhteensä n. 0,8 miljoonaa euroa. Uusia rekrytointeja sekä työllisyyden kuntakokeilun henkilöstön vakinaistamista on suunniteltu tehtäväksi Elinkeino ja työllisyyden palvelualueella. Nämä kasvattavat konsernihallinnon vakituisen henkilöstön henkilöstömenoja 1,0 miljoonaa euroa vuoden 2015 talousarviotasosta.

Elinkeino- ja erityishankkeiden -palveluyksikön (elinkeinoyksikön) rekrytoinnit liittyvät Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy:n toimintaan tehtyihin muutoksiin, joiden myötä sijoituspalvelut sekä viestintään ja markkinointiin liittyvät tehtävät siirrettiin kuntien omaksi toiminnaksi. Vastaavasti kuntien rahoitusta Jykes Oy:lle leikattiin ja Jyväskylän kaupungin tulevan vuoden rahoitusosuus pienenee n. 0,5 miljoonaa euroa vuoden 2015 tasosta. Jykes Oy:lle maksettavasta

rahoitusosuudesta saatavaa säästöä kohdistetaan elinkeinoyksikön tuleviin rekrytointeihin. Henkilöstömenojen lisäksi elinkeinoyksikön muut toiminnan nettomenot kasvavat 0,8 miljoonaa euroa.

Työllisyyspalveluiden -palveluyksikön henkilöstöä vahvistetaan tulevan vuoden aikana 15 henkilöllä. Työllisyyspalvelut ovat järjestäytymässä valtakunnallisesti ja paikallisesti uudella tavalla. Työllisyyden kuntakokeilut päättyvät 31.12.2015 ja pitkäaikaistyöttömien työllistämisvastuu siirtyy kunnille. Monialaista yhteistyötä säätelevä lainsäädäntö laajentaa työllisyyden toiminta-alueita niin, että toimintaverkostoon kuuluu yhteensä 15 kuntaa. Tämän keskeisimmän muutoksen lisäksi kaupungin on panostettava työttömien alkuarviointiin, pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen yrityksiin sekä heikoimmassa asemassa olevien työttömien työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyden parantamiseksi tehdään aktivointitoimenpiteitä ja käynnistetään uusia kokeiluja. Konsernihallinnossa varaudutaan vuoden 2015 tukimuutoksen aiheuttamaan työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvun kattamiseen. Määrärahaa voidaan käyttää aktivoimistoimenpiteisiin mikäli näin toimien voidaan vähentää työmarkkinatuen kuntaosuutta. Työllisyyspalveluiden talousarvioon vuodelle 2016 on varattu myös 0,3 miljoonaa euroa toiminta-avustusta Könkkölän Green Care -toimintakeskusta varten.

Määrärahan jakaantuminen palvelualueittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	565,2	190,0	440,4	250,4	131,8 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	1 374,6	1 204,9	1 234,2	29,3	2,4 %
Henkilöstöpalvelut	759,9	1 100,0	1 045,0	-55,0	-5,0 %
Talous	0,0	1 480,1	1 473,3	-6,8	-0,5 %
Elinkeino ja työllisyys	5 023,1	4 251,8	2 441,3	-1 810,5	-42,6 %
Tietohallinto	5 740,7	6 538,2	6 371,0	-167,2	-2,6 %
Toimintatulot yhteensä	13 463,4	14 765,0	13 005,2	-1 759,8	-11,9 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	19 999,6	19 731,2	20 470,8	739,6	3,7 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	6 943,5	6 896,0	6 681,4	-214,6	-3,1 %
Henkilöstöpalvelut	3 855,9	4 713,1	4 517,4	-195,7	-4,2 %
Talous	421,7	2 302,9	2 322,8	19,9	0,9 %
Elinkeino ja työllisyys	30 528,3	33 206,8	35 626,5	2 419,7	7,3 %
Tietohallinto	4 907,9	5 709,2	5 571,0	-138,2	-2,4 %
Toimintamenot yhteensä	66 656,9	72 559,2	75 189,9	2 630,7	3,6 %
Kaupunginvaltuusto ja -hallitus	-19 434,4	-19 541,2	-20 030,4	-489,2	2,5 %
Päätöksenteon tuki ja kehittäminen	-5 568,9	-5 691,1	-5 447,2	243,9	-4,3 %
Henkilöstöpalvelut	-3 096,0	-3 613,1	-3 472,4	140,7	-3,9 %
Talous	-421,7	-822,8	-849,5	-26,7	3,2 %
Elinkeino ja työllisyys	-25 505,2	-28 955,0	-33 185,2	-4 230,2	14,6 %
Tietohallinto	832,7	829,0	800,0	-29,0	-3,5 %
Toimintakate yhteensä	-53 193,4	-57 794,2	-62 184,7	-4 390,5	7,6 %

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet:

1. Aktiiviset ja hyvinvoivat asukkaat

Osallisuusohjelman toteuttaminen:

- Osallisuusohjelmaa toteutetaan vahvistamalla yhdessä tekemistä ja avointa toimintakulttuuria.
- Asukas- ja kyläyhdistysten akuutit tilatarpeet kartoitetaan ja pyritään vastaamaan niihin mahdollisuuksien mukaan.
- Asukas- ja kyläiltoja järjestetään säännöllisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä toiminta:

- Unicefin lapsiystävällisen kuntamallin käynnistämiseksi uusitaan lasten ja nuorten osallisuusselvitys.
- Hyvinvointia Huhtasuolle -toimintamallin parhaiden käytäntöjen soveltaminen Keltinmäessä selvitetään.
- Arkeen voimaa -itsehoitoryhmien toiminta laajennetaan koko kaupunkia koskevaksi.

Työllistymisen edellytysten parantaminen:

- Kuntakokeilun työkyvynarviointi ja Töihin! Palvelun toimintamallit vakiinnutetaan osaksi työllisyyspalvelujen toimintaa.
- Pitkäaikaistyöttömille käynnistetään ylikunnallinen, monialainen yhteispalvelu yhdessä seudun kuntien kanssa.
- Maahanmuuttajien työllistymisen edellytysten parantamiseksi kehitetään kotouttamisen toimintamalli yhteishankkeessa Info-Glorian, Jamk:n ja toisen asteen oppilaitosten kanssa.

2. Vaikuttava elinkeinopolitiikka

- Luodaan yritysten kasvua tukevia toimintaympäristöjä Kankaan, keskustan, Sairaalanmäen ja Hippoksen kaupunkikehitysalustoilla.
- Kaupunkikehitysalustoilla tarjotaan oppilaitoksille ja yrityksille innovaatioyhteistyötä sekä tutkimus- ja kehittämismahdollisuuksia.
- Etsitään ja edistetään kasvuyritysten sijoittumista Jyväskylään sekä autetaan jyväskyläläisiä yrityksiä hankkimaan pääomasijoituksia ja tutkimusrahoitusta.
- Valmistellaan uusi Jyväskylän kaupunkiseudun kasvusopimus yhteistyössä seudun ja valti-onhallinnon kanssa.
- Jyväskylän kaupunkiseudun kansallista kilpailukykyä ja aluekehityksen mahdollisuuksia Jämsä-Jyväskylä-Äänekoski -kehityskäytävällä selvitetään noin vuoden mittaisen kehittämishankkeen avulla.
- Uudessa tapahtumatoiminnan mallissa päätetään tapahtumatoiminnan tavoitteet ja linjaukset, haetaan aktiivisesti tapahtumia, vahvistetaan markkinointia ja tehdään tapahtuman järjestäminen helpoksi mm. sähköisen työkalupakin ja sujuvan lupaprosessin avulla.
- Uusien matkailulinjausten mukaisesti vahvistetaan yhteistyötä (mm. ideariihet, markkinointi-jalostamo), liikunta- ja hyvinvointiteemoilla erottautumista (mm. tuotepaketit, palvelumuotoilu, suosittelumarkkinointi ja jakelukanavat) ja edistetään matkailutuotteiden digitaalista löydettävyyttä ja ostettavuutta.
- Laaditaan toimintamalli tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioyhteistyöhön oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa.

3. Resurssien viisas käyttö

- Koordinoidaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteutumista.
- Autetaan sidosryhmiä resurssiviisaukokeilujen käytännön toteutuksissa. Yhteistyötä JAPA ry:n kanssa tiivistetään.
- Viisas Kangas jatkaa resurssiviisaiden ratkaisujen edistämistä mm. ympäristön, yhteispihojen ja jätehuollon osalta yhdessä alan yritysten kanssa.
- Edistetään resurssiviisaan liiketoiminnan syntymistä erityisesti kaupunkikehitysalustoilla.
- Laaditaan pitkän aikavälin suunnitelma kaupungin energiatehokkuuden parantamiseksi ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseksi.
- Testataan erilaisia resurssiviisautta edistäviä, innovatiivisia malleja hankinnoissa ja kehitetään hankintojen resurssiviisaukriteeristö.
- Vahvistetaan kaupungin ympäristöyhdysheiköiden resurssiviisau- ja ympäristöosaamista auditoijakoulutuksin.
- Määritellään esimiestyön roolit, tehtävät ja osaamisvaatimukset, jotka ovat pohjana esimiesten valinnalle ja ammatilliselle osaamiselle.
- Selkeytetään työkykyjohtamisen toimintamalli, kannustetaan esimiehiä työyhteisöjen hyvään johtamiseen ja tarvittaessa puututaan huonoon johtamiseen yhdessä sovituin toimenpitein. Lisäksi tuetaan työyhteisöjen yhdessä tekemistä ja suorituksen johtamista.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Euromääräisesti merkittävimmät riskit kohdistuvat kaupunkikehitysalustojen kehitystyöhön sekä työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuuteen. Kaupunkikehitysalustoista tehdään riskikartoitukset ja toimenpideohjelmat jo hankkeiden alkuvaiheessa riskien hallitsemiseksi. Työllisyyspalveluissa toimenpiteiden vaikuttavuutta pyritään seuraamaan entistä tehostetummin raportointia kehittämällä.

Konsernihallinnon riskeiksi luetaan myös hallinnon henkilöstön mitoittamiseen ja osaamiseen liittyvät riskit, joihin on varauduttu päivittämällä tehtäväkuvia ja työnjakoa sekä kiinnittämällä huomio osaamisen kehittämiseen eri tavoin.

Tietohallinto

Tietojärjestelmien käyttöönottoprojekteihin ja kehittämiseen liittyvät riskit voivat olla taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittäviä.

Tietoturva- ja tietojärjestelmäriskeihin on varauduttu eri tavoin. Uusien järjestelmien ja järjestelmäpäivitysten käyttöönottojen projektisuunnitelmissa kiinnitetään huomioita koulutuksen toteuttamiseen. Tietojärjestelmätoimittajien kanssa tehdyissä sopimuksissa huomioidaan myös toiminnan jatkuvuudelle asetettuja vaatimuksia. Lisäksi tietoturvan ja kyberturvallisuuden tasoa arvioidaan erillisillä selvityksillä.

Valtionhallinnon tieto- ja kyberturvallisuuden johtoryhmä VAHTI on asettanut kuntien tietoturvaosaston, jonka tehtävänä on kuntien tieto- ja kyberturvallisuuden kehittäminen.

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus

Toiminnan kuvaus:

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus -menokohtaan kuuluvat kaupunginvaltuustoon ja kaupunginhallitukseen suoraan kohdistuvien menojen lisäksi kiinteästi kaupungin johtamiseen liittyviä eriä.

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Perustana ovat kuntalain mukaiset tavoitteet huolehtia kuntalaisten hyvinvoinnista ja kestävästä kehityksestä. Kaupunginvaltuusto vahvistaa sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kaupunginvaltuusto vahvistaa myös kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

Kaupunginvaltuuston menot koostuvat valtuuston työskentelyyn liittyvistä menoista, kokouspalkkioista, ansionmenetykskorvauksista sekä valtuustoryhmien toimintatuesta. Valtuustoryhmien toimintaa tuetaan 300 eurolla vuodessa kaupunginvaltuutettua kohti.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus seuraa ja valvoo lautakuntia, palvelujen järjestämistä ja palvelutuotantoa sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa kaupunginhallituksen alaisena viranhaltijana. Kaupunginjohtajan toimintakulut kirjataan kaupunginhallituksen menokohtaan.

Kunnallisverotuksen määräraha määräytyy verohallintolain mukaisesti sisältäen kaupungin osuuden verotuskustannuksista.

Tarkastuslautakunta

Ulkoisen tarkastuksen menot muodostuvat tarkastuslautakunnan ja sen jaostojen toiminnasta sekä tilintarkastusyhteisön (BDO Auditor Oy) laskutuksesta. Valtuuston päätöksen 11.2.2013 § 34 mukaisesti Jyväskylän kaupungin ja kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelut vuosina 2013–2015 tuottaa BDO Auditor Oy, minkä lisäksi optiona on kahden vuoden lisähankintamahdollisuus.

Tapahtumien ja suhdetoiminnan avulla kaupunki vahvistaa vetovoimaisuuttaan, kansainvälistä ja kotimaista tunnettuuttaan sekä sidosryhmäyhteistyötä, osoittaa vieraanvaraisuutta ja kertoo omasta toiminnastaan. Menokohta sisältää kaupungin itse järjestämiä sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestettäviä tapahtumia ja niihin liittyviä vastaanottoja tai muuta vieraanvaraisuutta.

Maaseutuhallinto

Laukaan kunta vastaa lain ”maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa” (2010/2101) mukaisten tehtävien hoitamisesta Jyväskylän kaupungin alueella. Jyväskylän kaupunki rahoittaa toimintaa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Sopimuksessa ovat mukana kaupungin lisäksi Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Luhangan, Muuramen, Toivakan ja Uuraisten kunnat.

Menokohta sisältää myös Jyväskylän kaupungin osallistumisen Jyväsiirien maaseudun LEADER-ohjelmaan ja sen kuntarahoitusosuuden 35 700 euroa vuodelle 2016.

Pelastuspalvelut sisältävät Jyväskylän kaupungin maksuosuuden pelastuspalveluiden järjestämisestä ennen pelastuslaitoksen perustamista aiheutuneita eläkemenoperusteisia maksuja sekä Kuokkalan Graniitin väestönsuojan ja johtokeskuksen vuokratuloja.

Varamääräraha on tarkoitettu kaupunginhallituksen käyttöön vuoden aikana ilmeneviä ennakoimattomia menoja varten. Määrärahasta maksetaan kaupunginvaltuuston ja -hallituksen talousarvionvuoden aikana asettamien toimikuntien ja työryhmien sekä muiden tilapäisten toimielinten me-

not kuluvana vuotena, mikäli niille ei ole erikseen osoitettu muuta määrärahaa. Määrärahan käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Kaupungin yhteiset

Määrärahasta maksetaan poikkeusoloihin varautumiseen ja johtoryhmän työhön liittyvät menot sekä maksut, jotka yleisluonteensa vuoksi on tarkoituksenmukaista hoitaa keskitetysti.

Keski-Suomen Sote 2020 -hanke

Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen tavoitteena on luoda Keski-Suomen alueelle asukas- ja asiakaslähtöinen toimintamalli, jolla turvataan asukkaiden sosiaali- ja terveystalvet. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 1 300 000 euroa, josta kansallisen kehittämisohjelman valtionavustuksen osuus on 975 000 euroa (hanke-aika 1.3.2014–31.10.2016). Hankkeen omavastuuosuus (25 %) jakaantuu kaikkien hankkeessa mukana olevien Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntien kesken. Jyväskylän kaupungilla on hallinnoijana kokonaisvastuu hankkeen toteuttamisesta ja taloudesta.

Jäsenmaksut ja Keski-Suomen liiton kehittämisrahasto

Keski-Suomen liiton hallinnoimalla kehittämisrahastolla edistetään kuntien, seutujen ja koko maakunnan kilpailukykyä ja varmennetaan maakunnan strategioiden toteutuminen. Sen kautta varaudutaan myös uusiin avauksiin sekä tuetaan maakuntien välisiä hankkeita.

Jäsenmaksut:	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Keski-Suomen liitto	1 346,2	1 294,9	1 343,4	48,5	3,7 %
Keski-Suomen liitto kehitt.rahasto	380,7	380,8	379,9	-0,9	-0,2 %
Suomen Kuntaliitto	474,6	486,5	510,1	23,6	4,9 %
Keski-Suomen kauppakamari	22,9	23,1	23,1	0,0	0,0 %
Muut jäsenmaksut	9,9	15,6	9,9	-5,7	-36,5 %
Jäsenmaksut yhteensä	2 234,3	2 200,9	2 266,4	65,5	3,0 %

Avustukset

Palvelukokonaisuudet päättävät oman toimialansa avustuksista määrärahojensa puitteissa. Avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon kaupungin muut mahdolliset tuki- ja avustuspäätökset.

Avustukset:	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Laajakaista	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Vesiosuuskuntien investointiavustukse	65,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Alvar Aalto -akatemia	50,0	75,0	60,0	-15,0	-20,0 %
Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry	15,0	15,0	15,0	0,0	0,0 %
Pohjoismainen tiedotustoimisto	7,5	7,5	7,5	0,0	0,0 %
Avustukset yhteensä	139,3	97,5	82,5	-15,0	-15,4 %

Alvar Aalto -akatemia

Alvar Aalto -akatemian avustus vuodelle 2016 on 60 000 euroa. Avustuksen suuruus vaihtelee vuosittain riippuen järjestettävien tapahtumien laajuudesta.

Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry

Jyväskylän kesäyliopistoyhdistykselle myönnettävä toiminta-avustus käytetään kesäyliopistotoimintaan, jonka järjestämät koulutukset täydentävät ja monipuolistavat alueen koulutustarjontaa, nostavat alueen väestön osaamistasoa ja pitävät yllä työelämävalmiuksia.

Pohjoismainen tiedotustoimisto

Pohjoismaissa on yhteensä kahdeksan tiedotustoimistoa. Suomen tiedotustoimistot sijaitsevat Jyväskylässä ja Vaasassa. Pohjoismainen tiedotustoimisto on pohjoismaisen yhteistyön alueellinen koordinaattori. Sen tehtäviin kuuluu pohjoismaisen toiminnan ja tapahtumien järjestäminen alueellaan. Tiedotustoimisto on tärkeä kanava pohjoismaisten hankkeiden ja rahoituksen kanavoimiseksi Jyväskylään ja muualle Keski-Suomeen. Se tiedottaa laajasti esim. Pohjoismaisen kulttuurirahaston ja muiden rahoitusjärjestelmien mahdollisuuksista. Tiedotustoimiston rahoituksesta lähes puolet tulee Pohjoismaiden ministerineuvostolta (noin 28 000 euroa) ja paikallinen rahoitus on edellytys toimiston Jyväskylässä pysymiselle. Kaupungin avustus tiedotustoimistolle on 7 500 eurossa, mikä vastaa vuoden 2015 tasoa.

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Kaupunginhallitus	7,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Tarkastuslautakunta	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Tapahtumat ja suhdetoiminta	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kaupunginhallitus varhe-maksut	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kaupungin yhteiset	9,2	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Vaalit	212,1	190,0	0,0	-190,0	-100,0 %
Keski-Suomen Sote 2020 -hanke	207,5	0,0	440,4	440,4	0,0 %
Elatustuen takautumissaatavat	113,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Toimintatulot yhteensä	565,2	190,0	440,4	250,4	131,8 %
Kaupunginvaltuusto	375,0	421,2	413,0	-8,2	-1,9 %
Kaupunginhallitus	1 249,3	1 376,3	1 332,3	-44,0	-3,2 %
Kunnallisverotus	3 441,4	3 307,5	3 286,8	-20,7	-0,6 %
Jäsenmaksut ja K-S:n liiton keh.rah.	2 234,3	2 200,9	2 266,4	65,5	3,0 %
Avustukset	139,3	97,5	82,5	-15,0	-15,4 %
Tarkastuslautakunta	305,6	222,8	223,3	0,5	0,2 %
Tapahtumat ja suhdetoiminta	150,7	147,0	147,0	0,0	0,0 %
Maaseutuhallinto	148,5	166,0	157,4	-8,6	-5,2 %
Pelastuspalvelut	11 264,4	11 335,5	11 566,3	230,8	2,0 %
Varamääräraha	1,0	30,0	15,0	-15,0	-50,0 %
Kaupunginhallitus varhe-maksut	87,8	46,5	460,4	413,9	890,1 %
Kaupungin yhteiset	13,1	30,0	30,0	0,0	0,0 %
Vaalit	350,2	350,0	0,0	-350,0	-100,0 %
Keski-Suomen Sote 2020 -hanke	239,0	0,0	490,4	490,4	0,0 %
Toimintamenot yhteensä	19 999,6	19 731,2	20 470,8	739,6	3,7 %
Toimintakate yhteensä	-19 434,4	-19 541,2	-20 030,4	-489,2	2,5 %

Päätöksenteon tuki ja kehittäminen

Toiminnan kuvaus:

Päätöksenteon tuki ja kehittäminen -palvelualue jakautuu kolmeen palveluyksikköön; hallintopalvelut, laki- ja kilpailuttamispalvelut sekä strategia ja kehittäminen.

Palveluyksiköiden lisäksi palvelualueen rakenteeseen kuuluu talousarviossa konsernihallinnon yhteiset -menokohta. Menokohtaan on koottu sellaiset menoerät, joita on vaikea kohdistaa suoraan eri palvelualueille. Tällaisia menoeriä ovat mm. konsernihallinnon tilavuokrat, siivous, tietohallinnon ja talouskeskuksen veloitukset, posti- ja telepalvelut sekä toimistotarvikkeet ja kopiokoneiden käyttökulut.

Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen alaisten neuvostojen, tarkastuslautakunnan ja kaupunginjohtajan sekä osin sivistyksen ja perusturvan toimialojen asioiden valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä sekä sihteeritehtävistä. Palveluyksikön tehtäviin kuuluvat myös kaupungin asiakirjahallinnon ja kirjaamo- ja arkistotoimen tehtävät sekä vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät. Palveluyksikkö vastaa myös kaupungin kansainvälisen toiminnan kehittämisestä ja koordinoinnista sekä osallistumisesta kansainväliseen yhteistyöhön.

Vuoden 2016 painopistealueena on arkistoinnin uudelleen järjestelyt koko kaupungin tasolla. Toimenpiteillä tähdätään siirtymiseen sähköiseen arkistointiin. Päätösasiakirjojen käsittelyä selkeytetään edelleen uuden ohjelmiston (Tweb) käyttöönoton myötä. Samalla pyritään yhtenäistämään ja selkeyttämään päätösten valmistelua ja sisältöjä yli toimialarajojen.

Laki- ja kilpailuttamispalvelut

Palveluyksikön tehtävänä on tuottaa erityisasiantuntijapalvelua kaupungin organisaatioon ja vastata lakiasioiden hoidosta ja kaupungin etujen valvonnasta sopimusosapuolena, tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa sekä huolehtia hankintojen kokonaishallinnasta ja ohjauksesta kaupungin hankintastrategian ja hankintaprosessien mukaisesti. Yksikkö ohjaa ja avustaa toimialoja tarvittavan laki- ja kilpailuttamispalvelun ulkoisen asiantuntijan käytössä.

Strategia ja kehittämien

Palveluyksikön tehtävänä on ohjata ja tukea kaupungin strategiatyötä; koordinoida ja osin toteuttaa kaupungin strategisia kehittämishankkeita ja kehittämistoimintaa; koordinoida ja kehittää kaupungin hyvinvointityötä ja kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, vapaaehtoistoimintaa sekä koordinoida ja kehittää kaupungin resurssiviisasta toimintaa ja ympäristöjärjestelmättyötä. Lisäksi palveluyksikkö vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelilain mukaisesta luetelosta hyväksytyistä palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista.

Vapaaehtoistoiminnan keskus Vaparin siirtyessä perusturvasta palveluyksikköön, yhdistyvät kansalaistoiminnan, osallisuustyön ja vapaaehtoistyön voimavarat.

Yksityisten hyvinvointipalvelujen hakupalvelu Klemmari siirtyy Jykes Oy:stä strategia ja kehittäminen -palveluyksikköön.

Painopisteinä on kaupunkistrategian periaatteiden (avoimuus, osallisuus, yhdessä tekeminen) mukaisen toimintakulttuurin edistäminen mm. toteuttamalla osallisuusohjelman toimenpiteitä sekä koordinoimalla resurssien viisaan käytön kehittämistoimenpiteitä kaupunkikonsernissa.

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Konsernihallinnon yhteiset	32,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Hallintopalvelut	3,8	242,5	255,3	12,8	5,3 %
Hallintopalvelut	1,6	242,5	255,3	12,8	5,3 %
Keskusarkisto	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kansainväliset yhteydet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Laki- ja kilpailuttamispalvelut	0,2	542,2	828,9	286,7	52,9 %
Lakipalvelut	0,2	303,7	349,7	46,0	15,1 %
Kilpailuttamispalvelut	0,0	238,5	479,2	240,7	100,9 %
Strategia ja kehittäminen	1 337,8	420,2	150,0	-270,2	-64,3 %
Kehittäminen	17,6	0,0	90,0	90,0	0,0 %
Kehittämisen- ja EU -hankkeet	1 320,2	420,2	60,0	-360,2	-85,7 %
Toimintatulot yhteensä	1 374,6	1 204,9	1 234,2	29,3	2,4 %
Konsernihallinnon yhteiset	3 199,4	3 295,5	3 343,1	47,6	1,4 %
Hallintopalvelut	1 091,9	1 410,6	1 202,0	-208,6	-14,8 %
Hallintopalvelut	864,4	1 176,7	966,9	-209,8	-17,8 %
Keskusarkisto	145,9	153,9	155,1	1,2	0,8 %
Kansainväliset yhteydet	81,7	80,0	80,0	0,0	0,0 %
Laki- ja kilpailuttamispalvelut	496,1	804,4	959,2	154,8	19,2 %
Lakipalvelut	496,1	529,4	536,3	6,9	1,3 %
Kilpailuttamispalvelut	0,0	275,0	422,9	147,9	53,8 %
Strategia ja kehittäminen	2 156,0	1 385,5	1 177,1	-208,4	-15,0 %
Kehittäminen	717,6	564,8	614,5	49,7	8,8 %
Vapaaehtoistoiminta	0,0	0,0	112,6	112,6	0,0 %
Kehittämisen- ja EU -hankkeet	1 438,4	820,7	450,0	-370,7	-45,2 %
Toimintamenot yhteensä	6 943,5	6 896,0	6 681,4	-214,6	-3,1 %
Toimintakate yhteensä	-5 568,9	-5 691,1	-5 447,2	243,9	-4,3 %

Henkilöstöpalvelut

Toiminnan kuvaus:

Henkilöstöpalvelut -palvelualue jakautuu kahteen palveluyksikköön; henkilöstöressurssien ohjaus sekä työkyky ja osaaminen.

Palveluyksiköiden lisäksi palvelualueen rakenteeseen kuuluvat talousarviossa pääluottamusmiehistä ja työsuojeluvaltuutettujen menokohtat sekä henkilöstöpalvelujen menokohta. Henkilöstöpalvelut menokohta pitää sisällään mm. keskitetyn yhteistoiminnan kulut, henkilökuntaetuudet, henkilöstöpalveluiden johtamat työkyvyn ja osaamisen kehittämisen sekä ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteiden kulut.

Henkilöstöressurssien ohjaus

Henkilöstöressurssien ohjauksen tehtävänä on henkilöstösuunnittelun ja rekrytoinnin ohjaus ja kehittäminen, palvelussuhdeasioiden sekä henkilöstön palkitsemisen ja palkkausjärjestelmien linjaaminen ja kehittäminen sekä operatiivisten henkilöstöhallinnon tukipalvelujen tuottaminen toimialoilta. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu yhteistoiminnan ohjaus sekä henkilöstötietojärjestelmien hallinta ja kehittäminen.

Työkyky ja osaaminen

Työkyky ja osaaminen -palveluyksikkö vastaa henkilöstön työkyvyn hallinnasta ja osaamisen kehittämisestä, esimiestyön ja työyhteisöjen tukemisesta ja kehittämisestä sekä työturvallisuuden ja työsuojelun ohjauksesta. Palveluyksikkö vastaa myös työterveyshuollon palvelujen hankinnasta henkilöstölle ja palveluyksikön rakenteeseen kuuluu myös työterveyshuollon tulo- ja menokohtat.

Henkilöstöpalveluiden painopisteenä vuonna 2016 on esimiesten henkilöstö- ja työkykyjohtamisen tukeminen. Tavoitteena on yhteistyössä vahvistaa ja luoda seurannan ja arvioinnin mittareita ja välineitä erityisesti työkykyjohtamiseen. Tukemisen keinoina ovat neuvonta, ohjaus, perehdytys, valmennukset, toimenpiteet ja erilaiset työkalut henkilöstöpalvelujen eri osa-alueilla esimiesten arjen johtamistyöhön.

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Henkilöstöressurssien ohjaus	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Henkilöstöressurssien ohjaus	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Työkyvyn ja osaamisen kehittäminen	749,8	1 100,0	1 045,0	-55,0	-5,0 %
Työterveyshuolto	749,8	1 100,0	1 045,0	-55,0	-5,0 %
Toimintatulot yhteensä	759,9	1 100,0	1 045,0	-55,0	-5,0 %
Henkilöstöressurssien ohjaus	2 532,1	2 244,6	2 138,4	-106,2	-4,7 %
Henkilöstöressurssien ohjaus	1 764,7	1 432,8	1 243,4	-189,4	-13,2 %
Henkilöstöpalvelut	81,7	119,3	189,8	70,5	59,1 %
Pääluottamusmiehet	404,2	415,6	418,8	3,2	0,8 %
Työsuojeluvaltuutetut	281,6	276,9	286,4	9,5	3,4 %
Työkyvyn ja osaamisen kehittäminen	1 323,7	2 468,5	2 379,0	-89,5	-3,6 %
Työkyvyn ja osaamisen kehittäminen	0,0	468,5	489,0	20,5	4,4 %
Työterveyshuolto	1 323,7	2 000,0	1 890,0	-110,0	-5,5 %
Toimintamenot yhteensä	3 855,9	4 713,1	4 517,4	-195,7	-4,2 %
Toimintakate yhteensä	-3 096,0	-3 613,1	-3 472,4	140,7	-3,9 %

Talous ja tietohallinto

Toiminnan kuvaus:

Talous ja tietohallinto -palvelualue jakautuu kolmeen palveluyksikköön; talouden ohjaus, tietojohdaminen ja raportointi sekä tarkastuspalvelut. Palvelualueeseen kuuluva tietohallinto toimii nettoyksikkönä.

Talous

Talouden ohjaus

Talouden ohjauksen tehtävänä on huolehtia kaupungin talousarvion laadinnasta ja taloussuunnittelusta; talousohjauksesta, seurannasta ja raportoinnista; tilinpäätöksen laadinnasta, rahoituksesta sekä laskennan kehittämisestä.

Talouden ohjauksen yhteyteen kuuluu myös erillinen talousyksikkö, jonka tehtävänä on huolehtia perusturvatoimialan ja sivistystoimialan (varhaiskasvatus) maksatukseen liittyvistä tehtävistä; ostolaskujen tiliöinnistä, asiakas- ja myyntilaskutuksesta, asiakasmaksupäätöksistä (TK-sairaala, palveluasuminen, pitkäaikaishoito, päivähoito), yksityisen päivähoidon palvelusetelin suuruuspäätöksistä sekä asiakaspalvelusta ja neuvonnasta.

Tietojohdaminen ja raportointi

Tietojohdamisen ja raportoinnin yksikön tehtävänä on seurata kaupungin toimintaympäristön kehitystä ja ennakoida tulevia muutoksia sekä kehittää ja tuottaa tietoja kaupungin toimintaa ja talouden seurantaa varten. Yksikkö vastaa myös potilasasiamiestoiminnasta, perusturvan ICT-kehittämisestä (ml. tietoturvallisuus) ja sote-uudistuksen valmistelusta.

Tarkastuspalvelut

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii sisäinen tarkastus, joka kuuluu henkilöstöhallinnollisesti konsernihallinnon talous ja tietohallinto -palvelualueeseen. Sisäisen tarkastuksen tehtävät määritellään sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa, jonka kaupunginjohtaja hyväksyy.

Tarkastuslautakunnan alaisuudessa toimiva ulkoinen tarkastus kuuluu myös henkilöstöhallinnollisesti konsernihallinnon talous ja tietohallinto -palvelualueeseen. Ulkoisen tarkastuksen tehtävänä on avustaa JHTT-tilintarkastajaa hallinnon ja talouden tarkastuksessa ja tarkastuslautakuntaa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa.

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
1 000 euroa					
Talouden ohjaus	0,0	1 454,0	1 447,0	-7,0	-0,5 %
Tietojohdaminen ja raportointi	0,0	26,1	26,3	0,2	0,8 %
Toimintatulot yhteensä	0,0	1 480,1	1 473,3	-6,8	-0,5 %
Talouden ohjaus	421,7	1 874,6	1 834,5	-40,1	-2,1 %
Tietojohdaminen ja raportointi	0,0	179,9	238,4	58,5	32,5 %
Tarkastuspalvelut	0,0	248,4	249,9	1,5	0,6 %
Toimintamenot yhteensä	421,7	2 302,9	2 322,8	19,9	0,9 %
Toimintakate yhteensä	-421,7	-822,8	-849,5	-26,7	3,2 %

Tietohallinto

Toiminnan kuvaus:

Tietohallinto suunnittelee ja tuottaa kaupunkikonsernille, kunnille ja kuntayhteisöille tietojärjestelmä- ja telepalvelujen rakennuttamis-, kehittämis-, ylläpito- ja käyttöpalveluita.

Kaupunkikonsernin ict-ohjausryhmä, toimialueiden ict-kehittämisryhmät, sähköisen asioinnin työryhmä sekä tietoturvan työryhmä ohjaavat ja valmistelevat tietohallinnon ja tietojärjestelmien kehittämistoimintaa. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa tietohallintoyhteistyötä tehdään yhteisissä ict-työryhmissä. Jyväskylän kaupungin, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja Jyväskylän koulutus-kuntayhtymän uudet talous- ja henkilöstöhallinnon sekä hankinta- ja materiaalipalvelujen tietojärjestelmähankkeet suunnitellaan ja toteutetaan yhteisesti.

Kehittämistavoitteet:

1. Toteutetaan palveluäylyn pilottihankkeina mm. kuntalaisen kyberturvalliset palvelut ja palvelutietovaranto osana valtiovarainministeriön julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniistä toimintoa (JulkICT), joka valtakunnallisesti vastaa julkisen hallinnon yhteisen ict-strategian toimeenpanosta.
2. Toteutetaan palvelualueiden, liikelaitosten ja yhteiskäyttöisten tietojärjestelmien päivityksiä ja uudistuksia. Esi- ja perusopetuksen digitalisaatiota edistetään mm. päätelaitteiden uusinnalla, e-oppimateriaalien ja oppimisympäristöjen pilvipalvelujen käytön lisäämisellä ja langattomien verkkojen laajennuksilla.
3. Tuetaan kaupungin tuottavuusohjelman tuloksena tunnistettuja kehittämiskohteita palvelujen järjestämis- ja tuottamisprosesseissa uusilla ict-ratkaisuilla, mm. käyttäjälähtöiset yhden luukun digitaaliset julkiset palvelut, uudistamisen kokeiluja digitalisaatiota hyödyntäen, kansalaisten osallisuutta tukevat sähköiset palvelut, kyberuhkien torjunta sekä avoimen datan ja tietovarantojen hyödyntäminen. Toteutetaan terveydenhuollon tietojärjestelmien sähköisiä asiointipalveluita (Hyvis- ja ODA-hankkeet) yhteistyössä Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa.

Hinnoitteluperiaatteet:

Tietohallinto toimii nettoyksikkönä ja tavoitteena on omakustannushintaiseen hinnoitteluun perustuva nollatulotulos kuitenkin siten, että ylijäämä on laskennallisten pääomamenojen (käyttöomaisuuden poistojen) suuruinen. Palvelualueiden ja liikelaitosten investoinnit (irtain käyttöomaisuus) ict-hankkeisiin on keskitetty tietohallinnon määrärahoiksi. Konsernin ict-ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti päättämään määrärahojen käytöstä.

Tietohallinto kattaa tuotteistettujen palveluiden myynnillä toiminnan menot. Veloitukset kootaan palvelupaketeista, joihin sisältyvät ohjelmistolisenssit, asiakastuki (helpdesk), työasemapalvelut, mobiiliteknologiapalvelut, tietojärjestelmäpalvelut, järjestelmien vaatimat verkko- ja konesalipalvelut ja puhelintekniikkapalvelut. Osan tietojärjestelmien kustannuksista järjestelmätoimittajat laskuttavat suoraan palvelukokonaisuuksilta ja liikelaitoksilta. Tietohallinto ei korota tuotteistettujen palvelujen hintoja yleisestä kustannustason noususta huolimatta.

Tietohallinto käyttää palvelutuotannossaan ulkoisia toimittajia sen ollessa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti perusteltua. Toimintamenoista ulkoisen alihankinnan ja ostopalvelujen osuus on 60 %. Kilpailutettuja tietojärjestelmien ohjelmisto- ja laitetuottajasopimuksia on 49 kpl. Toimittajasopimusten sisältöjä arvioidaan ja niitä kilpailutetaan suunnitelmien mukaisesti. Käytössä olevia tietojärjestelmiä on noin 178 kpl. Toimittajat ovat ilmoittaneet vuodelle 2016 keskimäärin noin 3 % korotukset vuosittaisiin tuki- ja ylläpitomaksuihin. Myös järjestelmien laajennukset ja uushankinnat lisäävät vuosittaisia ylläpito- ja tukimaksuja.

Jyväskylän kaupungin ict-menot olivat vuonna 2014 1,4 % käyttötalousmenoista eli noin 78 euroa/kunnan asukas vuodessa. Luvuissa eivät ole mukana konserniyhtiöt. Kustannussäästöjä tavoitellaan tietojärjestelmien tuki- ja ylläpitosopimusten kilpailuttamisella sekä ostopalvelujen määrän ja laadun arvioinneilla, käyttäjälisenssien määrän tarkalla määrittelyllä ja palvelinten virtualisoinnilla.

Lankaliittymät korvataan mobiililiittymillä, sillä vaihdeverkon vanhentuneen teknologian ylläpito aiheuttaa lisäkustannuksia. Perustietotekniikan koulutuksen suunnittelu ja toteutusvastuu siirtyy HR-yksikköön vuoden 2016 alusta.

Taloudelliset tavoitteet:

TULOSSUUNNITELMA	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
1 000 euroa					
Toimintatulot	5 740,7	6 538,2	6 371,0	-167,2	-2,6 %
Toimintamenot	4 907,9	5 709,2	5 571,0	-138,2	-2,4 %
Toimintakate	832,7	829,0	800,0	-29,0	-3,5 %
Poistot	590,8	750,0	800,0	50,0	6,7 %
Netto	242,0	79,0	0,0	-79,0	-100,0 %

Tunnusluvut:

Tunnusluvut:	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa/lkm	%
Tietojärjestelmien lukumäärä	175	178	178	0	0,0 %
Seudulliset tietojärjestelmäratkaisut	6	6	6	0	0,0 %
Pidettyjen atk-kurssien lukumäärä	36	30	0	-30	-100,0 %
Menot/hallintotyöasema 1 000 euroa	1,1	1,3	1,3	0,0	0,0 %
Menot/matkapuhelin euroa	153	140	150	10	7,1 %
Tietokoneverkon palvelimien lkm	180	180	185	5	2,8 %
Mikrotietokoneiden lukumäärä	2 661	2 791	2 840	49	1,8 %
Kannettavat mikrotietokoneet	1 750	1 750	1 770	20	1,1 %
Työasemat lkm CygnNet	2 331	2 368	2 373	5	0,2 %
CygnNet-verkon multiPoint Client	497	514	225	-289	-56,2 %
Linux ja Mac-koneet	241	233	245	12	5,2 %
Matkapuhelin lkm	4 095	4 100	4 100	0	0,0 %
Mobiiliteknologiapalvelut	2 758	2 750	3 350	600	21,8 %
Vakinaiset viran- ja toimenhaltijat	38	38	38	0	0,0 %
Henkilötyövuosien määrä	36,5	37,0	36,6	-0,4	-1,1 %
Toimitilojen neliömäärä	1 245,0	1 245,0	1 245,0	0,0	0,0 %

MITTARIT	Arviointikriteeri/mittari	Tavoite-taso
Palvelut tuotetaan oikea-aikaisesti, sovitulla laatu- ja kustannustehokkaasti ja koordinoitusti.	Asiakastyytyväisyys (1-5)	3,9
Tietohallinnolla on työhönsä motivoitunut, ammattitaitoinen ja osaamisestaan ja työstään vastuuta kantava henkilöstö.	Työilmapiiri (1-5) ICT-ongelmien ja tukipyyntöjen ratkaisujen onnistumisprosentti	4 100 %
Tietohallinnon palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita.	Viruksien ja tietomurtojen aiheuttamat käyttökatkot	0 kpl
Ulkopuolista palvelutarjontaa hyödynnetään valikoivasti ja tarvelähtöisesti.	Tietojärjestelmien ja tietoverkon käytettävyys.	99,5 %
Tietohallinto ohjaa asiakkaita ja yhteistyökumppaneita taloudellisiin ja tuottaviin tietojärjestelmäratkaisuihin.	Nettobudjetoitu tulos/poikkeama % ICT-menot/käyttötalous	3 % 1,5 %

Elinkeino ja työllisyys

Toiminnan kuvaus:

Elinkeino ja työllisyys -palvelualue jakautuu kolmeen palveluyksikköön; elinkeinopolitiikan ohjaus ja erityishankkeet (ns. elinkeinoyksikkö), työllisyyspalvelut sekä viestintä, markkinointi ja matkailu.

Palveluyksiköiden lisäksi palvelualueen rakenteeseen kuuluvat talousarviossa kaupungin rahoitusosuus Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy:lle, Liikunnan ja kansanterveyden edistämistäitiö LIKES:lle, Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU:lle ja Jyväskylän Paviljonkisäätiölle maksettavat avustukset sekä Rallin maailmanmestaruusosakilpailun järjestelyistä aiheutuvat tulot ja menot.

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy on seudun neljän kunnan omistama elinkeinoyhtiö, joka on perustettu 1996. Jykesin palvelutarjoaman sekä kuntarahoituksen selkeyttämiseksi tehty selvitystyö saatiin päätökseen vuoden 2015 alussa. Jykesin roolin tarkentamisen myötä elinkeinoyksikkö ottaa vastatakseen yritysten sijoittumisen edistämisen Jyväskylän alueella sekä siihen liittyvän viestinnän ja markkinoinnin. Seudullinen yhteistyö elinkeinopolitiikassa jatkuu kuitenkin edelleen vahvana Jykesin toiminnan kautta. Jykesin roolin tarkentamisen yhteydessä tehtiin muutoksia myös kuntien rahoitusosuuksiin. Rahoitusosuuden 20 prosentin leikkaus vuoden 2014 talousarvion tasosta tarkoittaa 546 295 euron pienennystä Jykesin rahoitusosuuteen vuoden 2016 talousarviossa.

Jyväskylän Paviljonkisäätiö

Paviljonkisäätiön vuotuinen avustus pidetään ennallaan 700 000 eurossa.

Rallin maailmanmestaruusosakilpailun järjestelyt

Jyväskylän kaupungilla on AKK Sports Oy:n kanssa yhteistyösopimus vuosille 2015–2017.

Liikunnan ja kansanterveyden edistämistäitiö LIKES

LIKES on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen säätiö, jossa työskentelee päätoimisesti yli 50 korkeasti koulutettua ammattilaista. Säätiöllä ei ole merkittävää omaisuutta eikä pääomaa.

Säätiön tarkoitus on liikunnan ja kansanterveyden edistäminen sekä niiden tutkimuksen tukeminen. Nykyisin säätiön toiminta tapahtuu LIKES-tutkimuskeskuksen kautta, joka on kansainvälisesti tunnettu liikuntatieteellinen ja hyvinvointiteknologian alan tutkimus- ja kehittämissätiö.

LIKESin merkittävimmät toiminnot tällä hetkellä ovat Kunnossa kaiken ikää -ohjelman (KKI) toteuttaminen sekä Liikkuva koulu -hankkeen koordinointi ja liikuntatieteellinen tutkimus. Viime vuosien aikana LIKES on lisännyt toimintaansa ja vaikuttavuutta erityisesti Jyväskylän seudulla.

LIKESin avustus pidetään vuoden 2015 tasolla 40 000 eurossa.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHUn taustalla on KIHU-säätiö, jonka perustivat Suomen Olympiayhdistys, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän kaupunki ja LIKES-säätiö opetusministeriön myötävaikutuksella.

Toiminta-ajatuksensa mukaisesti tutkimuskeskuksen tavoitteena on parantaa suomalaisen huippu-urheilun kilpailukykyä ja toimintaedellytyksiä yhteistyössä valmennus- ja urheiluorganisaatioiden sekä tutkimusyksiköiden kanssa tehtävällä laadukkaalla ja eettisesti kestäväällä tutkimus-, kehitys- ja palvelutoiminnalla. Vuoden 2013 alussa KIHU otti vastatakseen Suomen Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön Osaamisohjelman, joka olennaisesti laajensi KIHUn vastuita ja toimintaa.

Syksyn 2014 aikana myös liikuntalääketieteen erikoislääkärikoulutuksen koulutustoiminta sekä urheiluklinikka siirrettiin LIKESiltä KIHUn järjestettäväksi.

Pääosa KIHU:n noin 2,8 miljoonan euron budjetista koostuu projekteista ja se rakentuu lähes kokonaan Jyväskylän ulkopuolelta tulevalle rahoitukselle. Laitoksen toiminta on laajentunut merkittävästi viimeisen viiden vuoden aikana.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus toimii kaupungin liikuntapalvelukeskuksen vuokralaisena kaupungin omistaman Hipposhallin yhteyteen rakennetuissa toimisto- ja varastotiloissa. Kaupunki myöntää vuodelle 2016 varsinaisen toiminta-avustuksen 24 500 euron lisäksi 141 500 euron vuokrakompensaation. Kaupungin KIHU:lle myönnettäväksi avustussummaksi muodostuu näin ollen yhteensä 166 000 euroa.

Elinkeinopolitiikan ohjaus ja erityishankkeet

Vuoden 2015 alussa perustettu Elinkeinopolitiikan ohjaus ja erityishankkeet eli Elinkeinoyksikkö vastaa kaupungin elinkeinopolitiikan ohjauksesta ja koordinoinnista, elinkeinomarkkinoinnista ja sijoittumispalveluista. Vuoden 2016 aikana päätehtäviä ovat oman toiminnan trimmaus elinkeinoelämän näkökulmasta, sijoittumispalveluiden toiminnan vakiinnuttaminen, 3-vuotisen elinkeinomarkkinoinnin pohjatyön käynnistäminen, yritysten kasvun edistäminen sekä vetovoimaisen yritys-ekosysteemin luominen kaupunkikehitysalustoilla. Kaupungin strategisesti merkittävien hankkeiden, neljän kaupunkikehitysalustan projektinjohto kuuluu yksikköön.

Kaupunkikehitysalustoista Kankaan hanke on edennyt rakentamisvaiheeseen. Asemakaavoitus ja kehittäminen jatkuvat edelleen vaiheittain. Tavoitteena vuonna 2016 on tasainen tontinmyynti, Viisaan Kankaan kehitysalustan luominen ja Kankaan Palvelu Oy:n toiminnan käynnistyminen. %-kulttuuriperiaatteen 1. vaihe käynnistyy ja aktiivinen tapahtumatoiminta jatkuvat Kankaalla.

Jyväskylän keskustan kehittämisen 3. vaiheen painopisteenä on täydennysrakentamisen edistäminen, Yläkaupungin pihakadun ja torin kehittäminen, ja yritysysteistyö.

Hippoksesta kehitetään Jyväskylän liikunnan, urheilun ja kulttuurin tapahtumakeskusta. Alueen visio ja brändäys, osallistava yhteistyö yritysten ja seurojen kanssa, kaavoitus, kiinteistökartoitus sekä sijoittajien etsiminen etenevät vuoden 2016 aikana.

Uusi sairaala siirtyy pois vanhoista tiloistaan vuonna 2020. Vanhan kiinteistökannan kehittäminen ja alueen maankäytön muutos kestää useita vuosia. Tavoitteena on kehittää Sairaalanmäen kokonaisuuden vetovoimaiseksi terveydenhoidon, hyvinvoinnin ja tutkimuksen kaupunkikehitysalustaksi, joka kiinnostaa myös yritys-toimintaa. Hanke käynnistyy yhdessä oppilaitosten ja sairaanhoitopiirin kanssa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelut vastaa koko Jyväskylän työllistämistoiminnasta. Laki monialaisesta yhteispalvelusta tarkoittaa vuoden 2016 alusta sitä, että työllisyyspalvelut ovat mukana 15 kunnan verkostossa. Tällöin työllisyyspalvelut tulee tarjoamaan joitain palveluistaan koko verkoston alueella erikseen sovittavalla tavalla. Työvoiman palvelukeskus (TYP) laajenee, muuttaa jossain määrin toimintatapojaan ja muuttuu kuntavetoiseksi. Kaupungin ja Keski-Suomen TE-toimiston yhteistyö syvenee ja yhdessä tekemisen merkitys kasvaa entisestään.

Työllisyyspalvelut toimii työllisyysdenhoidon tuki- ja asiantuntijaorganisaationa sekä toteuttaa itse tai osallistuu kumppanina erillisiin hankkeisiin. Työllistämistoiminnan keskeinen tavoite on edelleen tukea vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevia pitkäaikaistyöttömiä ja nuoria työttömiä. Työttömyyden perusongelma on kuitenkin työpaikkojen liian vähäinen määrä. Tästä syystä työllisyyspalveluiden pitää jatkaa ja kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa yhteistyötä erityisesti pk- ja mikroyritysten suuntaan.

Työttömyys on lisääntynyt Jyväskylässä maan yleisen kehityksen mukaisesti jo kuuden vuoden ajan. Työttömyyden yleinen kasvu johtaa pahentuvaan pitkäaikaistyöttömyyteen, joka puolestaan

kasvattaa kaupungin suoria työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia. Kasvua on lisäksi kiihdyttänyt vuoden 2015 alusta tullut lakimuutos, joka lisäsi kolmanneksella kuntien rahoitusosuutta työmarkkinatuista.

Vuonna 2016 työllisyyspalvelujen toiminnassa korostuvat 1) kokonaisvaltainen työllisyyden hoito ja kuntien vastuu, 2) laaja-alainen verkostoyhteistyö maakunnan alueella, 3) yhteistyön kehittäminen erityisesti pk-yritysten ja yhdistysten kanssa, 4) työ- ja toimintakyvyn arviointitoiminnan ja Töihin Palvelun vakiinnuttaminen, 5) nuorten työmarkkina-aseman parantaminen 1.9.2015 aloittaneen Ohjaamon avulla ja 6) maahanmuuttajien työllistymisen edistäminen Kotona Suomessa -hankkeella.

Tunnusluvut ja mittarit:

MITTARIT	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016 %	
Työllistetyt, omat palvelut, henkilötyövuodet lkm	82	90	70	-20	-22,2 %
Työllistetyt, ostopalvelut, henkilötyövuodet lkm	184	150	120	-30	-20,0 %
Kuntalisät, henkilötyövuodet lkm	431	500	500	0	0,0 %
Kuntouttava työtoiminta	253	320	500	180	56,3 %
Työmarkkinatukea saaneet lkm;*					
- 301 pv - 1 000 pv			1800	1800	-
- 1 001 pv -			1400	1400	-
Euroa/henkilötyövuosi, työllistetyt, omat palvelut	13 300	14 000	12 900	-1 100	-7,9 %
Euroa/henkilötyövuosi, työllistetyt, ostopalvelut	13 200	13 000	13 000	0	0,0 %
Euroa/henkilötyövuosi, kuntalisät	3 162	3 400	3 400	0	0,0 %

* uusi mittari

Viestintä, markkinointi ja matkailu

Palveluysikön tehtävänä on huolehtia viestinnästä, markkinoinnista, matkailusta, tapahtumatoiminnan kehittämisestä sekä vastaanottojen, tapahtumien ja muun vieraanvaraisuuden järjestelyistä.

Viestintä ja markkinointi

Viestinnällä ja markkinoinnilla lisätään kuntalaisten tiedonsaantia ja mahdollistetaan vuoropuhelua kuntalaisten kanssa sekä vahvistetaan elinvoimaa ja kirkastetaan Jyväskylän-kuvaa.

Viestintä ja markkinointi vastaa kaupunkiorganisaation viestinnän ja markkinoinnin johtamisesta, ohjauksesta, koordinoinnista ja kehittämisestä sekä toteuttamisesta yhteistyössä muun henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Viestinnän painopisteitä ovat henkilöstöviestintä, valmistelu- ja päätös- viestintä, palveluviestintä, verkkoviestintä, osallistumiseen ja vaikuttamiseen liittyvä viestintä, häiriötilanne- ja kriisiviestintä, kaupungin markkinointi ja maine- ja tapahtumatoiminnan kehittäminen.

Tehostetaan edelleen sähköistä viestintää, somemarkkinointia ja lisätään visuaalisuutta, videoita ja digitaalista vuorovaikutusta sekä sähköistä asiointia. Kaupungin www-sivustoa kehitetään edelleen paremmin mobiilikäyttöä palvelevaksi ja www-pääsivuston ilme ja rakenne uudistetaan.

Jyväskylän yhteismarkkinointia toteutetaan yhteistyössä kaupungin, oppilaitosten, muiden toimijoiden ja yritysten kanssa terävöittäen elinkeino-, vapaa-ajan- sekä kokous-, kongressi- ja tapahtumamatkailun, opiskelu- ja koulutuskaupungin sekä hyvän arjen ja asumisen markkinointia. Elinkeinomarkkinointi on siirtynyt Jykes Oy:ltä kaupungin toiminnaksi ja sitä toteutetaan yhteistyössä elinkeino- ja palvelu- ja koulutuskaupungin kanssa. Elinkeinomarkkinointi on kaupungin markkinoinnin keskeinen painopiste.

Tapahtumamatkailun kehittäminen on yksi elinvoiman ja markkinoinnin painopistealue. Tapahtumatoimintaa kehitetään koko kaupungin yhteistyönä sekä yhdessä tapahtuman järjestäjien kanssa. Kaupungin tapahtumatoiminnalle luodaan tavoitteet ja linjaukset. Jyväskylään haetaan aktiivisesti tapahtumia, vahvistetaan Jyväskylän markkinointia tapahtumakaupunkina ja tehdään tapahtuman järjestäminen mahdollisimman helpoksi mm. sähköisen työkalupakin ja sujuvan lupaprosessin sekä tilojen varauksen avulla. Jyväskylä Convention Bureaun toiminta yhdistetään tapahtumatoiminnan kehittämiseen ja tehtävää hoitanut henkilö siirtyy kaupungin työntekijäksi.

Visit Jyväskylä

Visit Jyväskylän (aiemmin Jyväskylän Seudun Matkailu) uusien strategisten linjausten (2016–2020) mukaisesti tavoitellaan matkailutoiminnan kustannustehokkuutta ja pitkäjänteisyyttä, matkailutulon kasvua, kävijöiden ja matkailijoiden suosittelun kasvua sekä yritysten liikevaihdon ja määrän kasvua. Matkailun kärkivalintoja on neljä: erinomaiset asiakaskokemukset, liikunta- ja hyvinvointiteemoilla erottautuminen, menestyksellinen tapahtumatoiminnan malli ja digitaalisesti löydettävät ja ostettavat matkailutuotteet.

Visit Jyväskylä markkinoi Jyväskylää matkailu- ja tapahtumaseutuna sekä tarjoaa tietoa kaupungista, käyntikohteista, tapahtumista ja muista matkailupalveluista matkailijoille ja seudun asukkaalle. Markkinointitoimenpiteet rahoitetaan yhteistyössä alueen matkailutoimijoiden kanssa. Matkailualueella markkinoidaan Jyväskylä edellä, mutta varsinainen matkailutarjonta koostuu myös ympäröivien kuntien matkailusisällöistä.

Matkailumarkkinointi vastaa yhteismarkkinoinnin koordinoinnista ja toteutuksesta, Visit Jyväskylän sähköisten kanavien sisältökokonaisuuksista ja kehittämisestä, painotuotteista, kampanjoista, messuista sekä kumppanuuksien rakentamisesta ja alueen verkostoyhteistyöstä. Markkinoinnissa korostetaan mm. liikunta ja hyvinvointi -teemoja. Yleis- ja imagomarkkinoinnin lisäksi Visit Jyväskylä toteuttaa kohdennettua markkinointia lapsiperheille, erilaisille pienryhmille ja tapahtumamatkailijoille sekä huomioi pysyvät vetovoimatekijät kuten Alvar Aallon arkkitehtuuri, Unescon maailmanperintökohteet, luonto ja Päijänteen vesistö.

Matkailuneuvonta vastaa matkailun kasvokkain tapahtuvasta ja digitaalisesta asiakaspalvelusta sekä sen kehittämisestä. Digitaalisia asiakaspalvelukanavia ovat mm. sähköposti, chat-palvelu, visit.jyvaskyla.fi -portaali ja Facebook. Matkailuneuvonta hoitaa esitilauksia, opasvälitystä ja opastuksiin liittyvien ohjelmien suunnittelua, alueen matkailutilastojen koontia ja osallistuu messu- ja myyntikierroksille. Matkailuinfosta saa esitteitä ja karttoja sekä ajankohtaista ja asiantuntevaa tietoa Jyväskylän seudun käyntikohteista, tapahtumista, palveluista ja aktiviteettimahdollisuuksista. Neuvonnassa on asiakkaiden omatoimiseen tiedonhakuun ilmainen nettipiste ja matkailuneuvonta myös ”liikkuu” tapahtumissa. Neuvonnan henkilöstö kuuluu kaupunkirakenteen toimialan henkilöstöön.

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Elinkeinopolitiikan ohjaus ja erityishankkeet					
	1 522,7	820,0	632,5	-187,5	-22,9 %
Rallin MM-osakilpailu	130,0	140,0	130,0	-10,0	-7,1 %
Asuntomessut 2014	515,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kangas	877,6	680,0	490,0	-190,0	-27,9 %
Sairaalanmäki	0,0	0,0	12,5	12,5	0,0 %
Työllisyyspalvelut	3 028,1	2 941,0	1 388,3	-1 552,7	-52,8 %
Työllisyyspalvelut, oma toiminta	280,6	243,0	243,0	0,0	0,0 %
Palkkatuettu työllistäminen	1 171,5	960,3	960,3	0,0	0,0 %
Työllistämispalvelujen omat hankkeet	1 576,0	1 737,7	185,0	-1 552,7	-89,4 %
Viestintä, markkinointi ja matkailu	472,3	490,8	420,5	-70,3	-14,3 %
Viestintä ja markkinointi	162,4	301,5	297,9	-3,6	0,0 %
Visit Jyväskylä	309,9	189,3	122,6	-67	-35,2 %
Toimintatulot yhteensä	5 023,1	4 251,8	2 441,3	-1 810,5	-42,6 %
Elinkeinopolitiikan ohjaus ja erityishankkeet					
	8 395,4	6 983,7	7 146,4	162,7	2,3 %
JYKES	3 526,6	3 607,2	3 060,9	-546,3	-15,1 %
KIHU	166,0	166,0	166,0	0,0	0,0 %
LIKES	40,0	40,0	40,0	0,0	0,0 %
Rallin MM-osakilpailu	282,2	260,0	260,0	0,0	0,0 %
Jyväskylän Paviljonki	700,0	700,0	700,0	0,0	0,0 %
Elinkeinopolitiikan ohjaus	0,0	189,8	706,0	516,2	272,0 %
Asuntomessut 2014	1 923,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Kangas	1 726,3	1 718,1	1 286,9	-431,2	-25,1 %
Hippos	0,0	0,0	676,0	676,0	0,0 %
Sairaalanmäki	0,0	0,0	56,0	56,0	0,0 %
Keskusta	30,7	302,6	194,6	-108,0	-35,7 %
Työllisyyspalvelut	20 190,3	24 888,4	27 133,5	2 245,1	9,0 %
Työllisyyspalvelut, oma toiminta	3 775,0	3 841,8	4 762,9	921,1	24,0 %
Avustukset	2 053,5	2 028,1	2 300,0	271,9	13,4 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	10 040,2	14 715,5	17 515,5	2 800,0	19,0 %
Palkkatuettu työllistäminen	2 275,8	2 099,8	2 212,6	112,8	5,4 %
Työllistämispalvelujen omat hankkeet	2 045,8	2 203,2	342,5	-1 860,7	-84,5 %
Viestintä, markkinointi ja matkailu	1 942,6	1 334,7	1 346,6	11,9	0,9 %
Viestintä ja markkinointi	1 236,0	885,6	927,5	41,9	4,7 %
Visit Jyväskylä	706,6	449,1	419,1	-30,0	-6,7 %
Toimintamenot yhteensä	30 528,3	33 206,8	35 626,5	2 419,7	7,3 %
Toimintakate yhteensä	-25 505,2	-28 955,0	-33 185,2	-4 230,2	14,6 %

PERUSTURVA

Toimialan kuvaus:

Perusturvan toimialan tavoitteena on kuntalaisten terveyden, omatoimisuuden, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen. Asiakaslähtöinen hyvä hoito ja sosiaalinen turvallisuus varmistetaan kaikissa elämäntilanteissa.

Toimialan palvelukokonaisuus muodostuu viidestä palvelualueesta; sosiaalipalvelut, perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut, vanhuspalvelut, avoterveydenhuolto sekä terveyskeskussairaalat. Näiden lisäksi toimialan rakenteeseen kuuluu toimialan yhteiset kulut, johon sisältyy toimialajohtajan kulut sekä palveluiden yhteiset kustannukset mm. eläkemaksut.

Vuonna 2016 palvelualueilla toteutetaan kohdennettuja asiakkuuskohtaisia toimenpiteitä ja yhteisiä toimintamalleja perusturvan toimialan palvelualueiden rajat ylittävinä kehittämishankkeina. Näissä eri toimijoiden, toimintamuotojen ja tuotantotapojen pilotointien kautta pyritään parantamaan palvelujen laatua ja toiminnan tuloksellisuutta sekä vähentämään kustannuksia. Huomio kiinnitetään etenkin palvelualueiden ja palveluyksiköiden rajapintoihin ja yhteisiin asiakkuuksiin.

Avoterveydenhuollon painopistealueena on sähköisen asiointin kehittäminen, jotta pystytään sopeutumaan lisääntyvään terveyspalvelujen kysyntään.

Sosiaalipalvelujen painopistealueina ovat sosiaalinen kuntoutus ja perhekuntoutus. Asiakkaita tuetaan ensisijaisesti omissa kodeissaan.

Vanhuspalveluissa palvelurakenteen painopisteenä on edelleen kotona asumisen tukeminen ja etenkin kuntouttavan ja ennaltaehkäisevän toiminnan tehostaminen.

Perheiden ennaltaehkäisevissä sosiaali- ja terveyspalveluissa pyritään siirtämään painopistettä entistä enemmän ennaltaehkäiseviin palveluihin, mm. lisäämällä resursseja sekä ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja.

Terveyskeskussairaalan asiakasprosessit ovat sujuvia, asiakkaiden kotiuttaminen perusterveydenhuoltoon erikoissairaanhoidosta toteutuu ilman viivettä ja potilaan kotiutuminen edelleen omaan kotiin tapahtuu joustavasti ja tehokkaasti, tarvittaessa muiden palvelualueiden kanssa yhteistyössä. Myös sairaalan osastolla tapahtuvaa palveluohjausta tehostetaan.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

TALOUS	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Toimintatulot	63 901,2	60 458,6	63 090,7	2 632,1	4,4 %
Toimintamenot	424 732,5	435 321,0	439 212,4	3 891,4	0,9 %
Toimintakate (sitova taso)	-360 831,3	-374 862,4	-376 121,7	-1 259,3	0,3 %

Toiminnalliset tavoitteet:

1. Tavoitteena on vuonna 2016 hoitaa nuorten lyhytkestoisista sijoituksista > 95 % omissa nuorisokodeissa. Vuonna 2014 nuorten lyhytkestoisista (77) laitossijoituksista hoidettiin 92 % (71) omissa nuorisokodeissa.

2. Opiskeluterveydenhuollossa 2. asteen opiskelijoille tarjottujen terveystarkastusten määrä suhteessa opiskelijamäärään on > 70 %.
3. Tavoitteena on, että kotonaan asuvien osuus ylittää 91 prosenttia vuoden 2017 loppuun mennessä. Kaupungin yli 75 vuotiaista asukkaista asuu nykyisin kotonaan 89,4 %.
4. Tarkoituksenmukainen potilaiden liikkuminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon, jatkohoitopaikkaan ja kotiin. Toteutumisen seurannan mittarina ovat kitkalaskutus (tavoite 0) ja jonottajien keskimääräinen määrä terveyskeskussairaalasta ympärivuorokautiseen hoitoon (max. 6).
5. Avoterveydenhuollon palveluissa hoitoon pääsyn parantamiseksi kehitetään ja käyttöön otetaan uusia toimintamalleja ja jo käyttöön otettujen tehokkaiden toimintamallien käyttöä laajennetaan, kuntalaisen hoitoon pääsy nopeutuu ja yhteydensaanti avoterveydenhuollon palveluihin varmistetaan. Toiminnan seurannan mittareina ovat jonotusaika eri ammattiryhmien ajanvarausvastuulle sekä puhelinpalvelun vastausprosentti 80 %.

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet:

1. Aktiiviset ja hyvinvoivat asukkaat

Kotona asumisen tukeminen:

- Tuetaan sosiaalipalveluiden asiakkaita ensisijaisesti omissa kodeissaan. Lastensuojelun asiakasperheille kehitetään sekä lisätään avohuollon perhekuntoutuksen palveluita. Tavoitteena on kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrän väheneminen.
- Muodostetaan runsaasti hoitoa ja tukea tarvitseville sosiaali- ja terveystarveluon yhteisille asiakkaille toimintamalli, jossa palveluohjauksella ja moniammatillisella työskentelyllä parannetaan vaikuttavuutta ja vähennetään kustannuksia. Toimintamalli ja vaikuttavuuden arviointimalli luodaan hyödyntäen mm. aikuissosiaalityön Sosiaalisen kuntoutuksen ESR-hanketta. SOSKU-hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön uudenlaisia räätälöityjä sosiaalisen kuntoutuksen palveluja eri toimijoiden yhteistyönä.
- Vanhuspalveluiden palvelurakennetta muutetaan edelleen vähentämällä pitkäaikaishoidon laitospaikkoja, hillitään tehostetun palveluasumisen kasvua ja siirretään vapautuvia voimavaroja kotihoitoon.
- Terveyskeskussairaalassa tuetaan potilaan kuntoutumista, itsehoitoa ja omaa aktiivisuutta. Päiväsairaaloimintaa kehitetään ennakkoivaan suuntaan (kaatumisesto, lääkitysarviot, ohjaus, aktivointi), mikä osaltaan tukee kotona asumisen onnistumista mahdollisimman pitkään.
- Vanhuspalveluiden ja terveyskeskussairaalan sekä sairaanhoitopiirin yhteishankkeena käynnistetään Kotisairaaloiminnan pilottihanke vuoden 2016 alussa.
- Avoterveydenhuollossa otetaan vastaanottoiminnassa käyttöön uusia toimintamalleja ja asiakkuuksien määrittelyjä sekä sähköisiä palveluja. Näin vastataan entistä nopeammin ja kohdennetummin sekä kerralla tehokkaammin kuntalaisten terveyden- ja sairaanhoidon tarpeeseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä toiminta:

- Rakennetaan yhteinen toimintamalli mielenterveys- ja päihdetyön asiakkaille yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. Tavoitteena on, että asiakkaiden hoitopolut ja palveluketjut kuvataan ja selvennetään eri toimijoiden roolit ja vastuut.
- Otetaan käyttöön ja toteutetaan läheissuhdeväkivaltatyön toimenpidesuunnitelma. Toimenpidesuunnitelman avulla muodostetaan Jyväskylän alueellinen toimintamalli yhteistyössä perusturvapalvelujen ja muiden toimialojen sekä kolmannen sektorin kanssa.
- Luodaan lapsiperheille eri palvelut läpäisevä palveluohjaus- ja palvelutarpeen arviointi malli, jonka avulla lisätään varhaista tukea ja oikea-aikaista auttamista. Tavoitteena on palvelutarvearvioinnin tueksi luoda toimivat asiakassegmentoinnin mallit asukaslähtöisesti. Perhekeskusta valmistellaan palveluverkon päivityksen yhteydessä.
- Otetaan käyttöön nuorten aikuisten mielenterveyttä tukeva itsehoito-malli.

- Kotihoidon resursseja kohdennetaan kuntoutuksen ja toimintakyvyn edistämiseen. Henkilöstörakennetta ja -voimavaroja muutetaan tarvetta vastaavasti, muutos huomioidaan henkilöstösuunnittelussa ja rekrytoinnissa.

2. Resurssien viisas käyttö

Toteutetaan resurssiviisaustiekartan 2015–2016 toimenpiteet.

- Vanhuspalveluissa toteutetaan Green Care -sovelluksen mukainen kokeilu palveluasumisessa.

Hyödynnetään digitaalisuutta toiminnan kehittämisessä.

- Toimialalla otetaan käyttöön uusia sähköisiä palveluja ja kuntalaisten omahoito-ohjelmia.

3. Vaikuttava elinkeinopolitiikka

Uudistamme elinkeinopolitiikkaa hyvässä vuorovaikutuksessa yritysten kanssa.

- Pidetään säännöllisesti työkokoukset sekä valvontaan liittyvät tapaamiset toimialan palvelutuotannon sopimuskumppaneiden kanssa. Kehitetään yhteistyötä ja monituottajuutta yhdessä yrittäjien kanssa mm. kokoontumalla säännöllisesti yrittäjien ja toimialan yhteiseen sote-foorumiin.
- Arvioidaan eri palveluntuotantotapojen kustannuksia, tehokkuutta ja laatua. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan tuoteistetaan uusia palvelutuotteita esimerkiksi palveluseteliksi tai toteutetaan kilpailutettu hankinta.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Palveluketjun sujuvuus ja palvelun oikea kohdentaminen suhteessa asiakkaan tarpeisiin ovat Perusturvan toimialan merkittävimmät riskit, ja samalla mahdollisuudet. Esimerkiksi terveyskeskussairaalan ja vanhuspalveluiden välinen saumaton yhteistyö on riski kustannustehokkaan ja laadukkaan palvelutuotannon varmistamiselle. Ongelmat palveluketjun toiminnassa voivat johtaa mm. erikoissairaanhoidon kitkalaskutuksen kasvuun, tai ennakoitua suurempaan menokehitykseen vanhus- ja terveyspalveluissa.

Palveluketjun saumaton toiminta pyritään varmistamaan palvelualueiden välistä vuoropuhelua lisäämällä, panostamalla henkilöstön pysyvyyteen ja sairauspoissaoloja hillitsemällä.

Vanhuspalveluiden merkittävin riski on riittävän laajan ja laadukkaan palvelujen kokonaisuuden tuottamisen ongelmat iäkkäille kotonaan asuvien asukkailla. Riskin realisoituminen voisi merkitä esimerkiksi ympärivuorokautisen asumiseen, pitkäaikaishoitoon tai muihin raskaampiin palveluihin siirtymistä ennaikaisesti. Riskiä pyritään välttämään hyvin kohdennetuilla ja oikea-aikaisilla kuntouttavilla ja ennaltaehkäisevillä toimintakykyä ylläpitävillä palveluilla. Panostaminen ennaltaehkäisevien palveluiden tuottamiseen hillitsee vanhuspalvelujen kustannuksia, parantaa palvelujen laatua sekä asiakkaiden aktiivisuutta.

Tehostetun palveluasumisen kriteerit täyttävien iäkkäiden henkilöiden määrä kaksinkertaistuu nykyisestä keskimäärin 70 jonossa olevasta asiakkaasta vuoden 2016 aikana. Talousarvioon on lisätty 65 uutta tehostetun palveluasumisen paikkaa. Lisäksi kiristynyt varallisuusharkinta ARA-rahoitetuissa toimipisteissä vaikeuttaa palveluasumiseen sijoittamista. Riskinä on jonon kasvaminen henkilöiden osalta, jotka täyttävät kriteerit tehostettuun palveluasumiseen.

Avosairaanhoidon resursointi suhteessa kuntalaisten palveluiden tarpeeseen aiheuttaa riskiä ajoitaisesta jonojen kasvusta perusterveydenhuollon palveluihin ja siten potilaiden ylivuotoa erikoissairaanhoidon päivystykseen vastaanottoaikojen ulkopuolella.

Etenkin ikääntyneiden kotona asuminen yhä pidempään aiheuttaa apuvälineiden ja ilmaisjakeluna saatavien hoitotarvikkeiden käytön lisääntymistä sekä kustannusten nousua, jota ei pystytä täysin ennakoimaan toiminnan yksilöllisyyden vuoksi.

Jyväskylän työllisyystilanteen heikentyminen aiheuttaa riskin toimeentulotukiasiakkaiden määrän ennakoitua suuremmasta kasvusta.

Henkilöstön sairauspoissaolot sekä osin muutokset työaikamuodoissa aiheuttavat riskin toiminnan suunnittelun onnistumiselle. Kasvavat sairauspoissaolot etenkin vanhuspalveluissa vaikeuttavat työsuunnittelua ja lisäävät toimintamenoja. Työkyvyttömyyden kustannusten nousua pyritään hallitsemaan henkilöstön työhyvinvointiin huomiota kiinnittämällä, ja työtaturmia ehkäisemällä.

Määrärahan jakaantuminen palvelualueittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Perusturva yhteiset	590,8	67,5	67,5	0,0	0,0 %
Sosiaalipalvelut	19 141,1	18 046,9	18 337,2	290,3	1,6 %
Vanhuspalvelut	21 628,3	21 498,3	22 873,3	1 375,0	6,4 %
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut	1 985,1	1 702,7	1 817,7	115,0	6,8 %
Avoterveydenhuolto	14 858,0	13 889,8	14 741,6	851,8	6,1 %
Erikoissairaanhoido	778,6	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Terveyskeskussairaalat	4 919,2	5 253,4	5 253,4	0,0	0,0 %
Toimintatulot yhteensä	63 901,2	60 458,6	63 090,7	2 632,1	4,4 %
Perusturva yhteiset	3 440,0	3 092,5	2 931,4	-161,1	-5,2 %
Sosiaalipalvelut	86 865,2	93 397,1	97 154,5	3 757,5	4,0 %
Vanhuspalvelut	87 067,5	87 264,0	87 719,0	455,0	0,5 %
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut	12 148,8	12 747,5	13 290,0	542,5	4,3 %
Avoterveydenhuolto	64 798,5	63 082,9	64 316,2	1 233,3	2,0 %
Erikoissairaanhoido	143 664,7	149 216,7	146 516,7	-2 700,0	-1,8 %
Terveyskeskussairaalat	26 747,7	26 520,4	27 284,6	764,2	2,9 %
Toimintamenot yhteensä	424 732,5	435 321,0	439 212,4	3 891,4	0,9 %
Perusturva yhteiset	-2 849,2	-3 025,0	-2 863,9	161,1	-5,3 %
Sosiaalipalvelut	-67 724,1	-75 350,2	-78 817,3	-3 467,2	4,6 %
Vanhuspalvelut	-65 439,2	-65 765,7	-64 845,7	920,0	-1,4 %
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveyspalvelut	-10 163,7	-11 044,8	-11 472,3	-427,5	3,9 %
Avoterveydenhuolto	-49 940,6	-49 193,1	-49 574,6	-381,5	0,8 %
Erikoissairaanhoido	-142 886,1	-149 216,7	-146 516,7	2 700,0	-1,8 %
Terveyskeskussairaalat	-21 828,5	-21 267,0	-22 031,2	-764,2	3,6 %
Toimintakate yhteensä	-360 831,3	-374 862,4	-376 121,7	-1 259,3	0,3 %

Palvelualuekohtainen tulojen ja menojen sitovuus käyttösuunnitelmiseen päätetään perusturvalautakunnassa joulukuussa 2015.

Sosiaalipalvelut

Toiminnan kuvaus:

Sosiaalipalveluilla edistetään asukkaiden arjessa selviytymistä, omatoimisuutta ja toimintakykyä. Heikoimmassa asemassa oleville järjestetään heidän tarvitsemansa tuki. Palvelut tuotetaan omina ja ostopalveluina. Palveluyksikköjä ovat aikuissosiaalityö ja kuntouttavat palvelut, lastensuojelun palvelut sekä vammaispalvelut. Henkilöstö työskentelee asiakaslähtöisesti, moniammatillisesti ja verkostoituneesti. Omassa toiminnassa tapahtuvan kehittämistoiminnan lisäksi palveluja kehitetään hankkeissa eri rahoituslähteitä hyödyntäen. Uusia toimintamalleja ideoidaan ja pilotoidaan aktiivisesti.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Palveluissa painotetaan aktivointia ja kuntoutusta. Asiakkaita tuetaan ensisijaisesti omissa kodeissaan. Aikuissosiaalityön ESR-rahoitteisessa sosiaalisen kuntoutuksen SOSKU-hankkeessa luodaan malleja asiakkaiden sosiaalisen osallisuuden ja kuntoutumisen edistämiseksi. Kokemusasiantuntijat ja mobiilikyselyn asiakaspankin henkilöt osallistuvat aikuissosiaalityön palveluiden arviointiin ja kehittämiseen. Aikuissosiaalityön asiakkaille käynnistetään vertaisryhmiä, joista osa toteutetaan kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Asunnottomuutta ja sen pitkäkestoistumista ehkäistään ja vähennetään asumisohjausta lisäämällä. Päihdekuntoutujien Sallaajärven palvelukoti korvataan kahdella uudella 15-paikkaisella ryhmäkodilla. Lisäksi toisen ryhmäkodin yhteyteen Kynnystielle valmistuu kymmenen tukiasuntoa. Päihdekuntoutujien ostetut asumispalvelut kilpailutetaan.

Mattilan perhetukikodin projektissa kehitetään lastensuojeluperheiden päiväkuntoutusta. Tavoitteena on ehkäistä lasten huostaanottoja ja sijoituksia yksin kodin ulkopuolelle sekä vähentää ostopalveluiden tarvetta. Sosiaalipäivystysyksikköön lisätään yksi sosiaalityöntekijä sosiaalihuoltolain uusiin velvoitteisiin ja Mobile-kuntien palvelutarpeisiin vastaamiseksi. Lastensuojelun asiakasprosesseja parannetaan avo- ja laitospalvelujen siirtymäkohdissa sekä omatyöntekijän osalta avo-, sijais- ja jälkihuollossa.

Vammaispalveluiden palveluyksikössä tehdään palveluanalyysi nykyisten palveluiden toimivuudesta, tuotantotavoista ja kehittämisestä. Palveluita, joilla tuetaan asiakkaita kodeissaan ja asumispalveluissa lisätään ja monipuolistetaan. Henkilökohtaisen budjetoinnin käytön mahdollisuuksia arvioidaan palveluissa. Kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaa lisätään omissa palveluissa. Kaijanlammelle valmistuu keväällä 2017 kehitysvammaisten 12-paikkainen ryhmäkoti korvaamaan nykyisen Ahokodin ryhmäkodin tilat. Samaan kiinteistöön sijoittuu kuusi tukiasuntoa kehitysvammaisille. Vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten ostetut asumispalvelut kilpailutetaan ja laaditaan uudet puitesopimukset.

Keski-Suomen tulkikeskuksen toimintamalli uudistetaan, koska kuntalaki rajoittaa palvelun ulkoista myyntiä. Talousarviomuutokset tehdään tarvittaessa vuoden aikana. Pakolaisten vastaanotto-keskustoiminnan mahdollinen käynnistyminen voi aiheuttaa kotoutumisyksikössä sosiaalityöntekijän lisätarpeen. Valtio korvaa tarvittavat kustannukset.

Henkilöstön hyvinvointiin ja ikäjohtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Niiden edistämisen toteuttamistavat kootaan palveluyksiköittäin. Etäyhteyksien käyttöä lisätään koulutuksiin ja työkokouksiin osallistumisessa. Perustoimeentulotuen käsittelyyn liittyvissä tehtävissä työskenteleville henkilöille etsitään korvaavia työtehtäviä palvelun siirtyessä KELA:lle vuoden 2017 alussa.

Strategisten kärkitoimenpiteiden mukaisesti talousarvioon sisältyvät sosiaalisen- ja perhekuntoutuksen kehittämisen, kehitysvammaisten tuetun asumisen sekä päivä- ja työtoiminnan lisäämisen henkilöstö- ja toimintakulut.

Talousarvio mahdollistaa uusien ryhmäkotien toiminnan käynnistymisen, pitkäaikaisasunnottomuushankkeen ja sosiaaliseen isännöinnin kolmen asumisen ohjaajan vakinaistamisen, nuorisovastaanoton sosiaaliohjaajan palkkaamisen sekä toimeentulotuen indeksikorotukset vuoden 2015 tasoa vastaavasti. Talousarvio mahdollistaa kehitysvammaisten ostettuihin asumispalveluihin 5 asiakkaan lisäyksen, vaativan tason laitospalveluiden järjestämisen, vaikeavammaisten palveluasumisen lisätarpeiden huomioimisen sekä 2,5 ohjaajan lisäämisen kehitysvammaisten asumisyksiköihin. Talousarvio mahdollistaa toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrän kasvun 200 kotitaloudella.

Palvelutarpeiden ja kustannusten kasvuun vastataan omaa toimintaa kehittämällä ja palvelutarpeita priorisoimalla. Odotusajat voivat pidentyä palveluissa, joissa ei ole palvelutakuuta. Asiakasohjaus ja palveluiden käyttö omien ja ostopalveluiden välillä optimoidaan kustannustehokkaasti kaikissa palveluissa. Edellisten vuosien kehittämistoimet lastensuojelun avohuollossa ja lisätyt nuorisokotipaikat edesauttavat talousarvion toteutumista.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 %	
TUNNUSLUVUT					
Yksin kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset	427	459	427	-32,0	-7,0 %
Aikuissosiaalityön vertaisryhmät (uusi toiminta)	-	-	5		
joista kokemusasiantuntijavetoiset ryhmät	-	-	2		
Tukiasunnoissa asuvat kehitysvammaiset	-	16	20	4,0	25,0 %
VPL:n kuljetuspalveluasiakkaat	1 995	2 000	2 000	0,0	0,0 %
Lotilan nuorisokodin avotyön asiakasnuoret	129	110	120	10,0	9,1 %
MITTARIT					
Mattilan perhetukikodin perhekuntoutuksessa olleista lapsista >80 % ei tarvitse huostaanottoa (uusi toiminta)	-	-	> 80 %		
Lastensuojelun ostopalveluiden osuus menoista	55 %	54 %	50 %	-4,0 %	-7,4 %
Nuorisokotien käyttöaste	91 %	98 %	98 %	0,0 %	0,0 %
Lotilan nuorisokodin avotyön jälkeen kodin ulkopuolelle sijoitettavat nuoret < 10% palvelua saaneista.	11 %	<11%	<10%	-1,0 %	-9,1 %
VPL:n kuljetuspalveluasiakkaat €/asiakas	1 316	1 297	1 300	3,0	0,2 %
Kehitysvammaisten omien asumisyksiköiden käyttöaste	-	98 %	98 %	0,0	0,0 %

Vanhuspalvelut

Toiminnan kuvaus:

Uuden vanhuspalvelulain keskeinen tavoite on se, että varaudutaan väestön ikärakenteen muutoksesta aiheutuvaan iäkkäiden palvelutarpeen kasvuun.

Vanhuspalvelujen palvelualue tukee iäkkäiden asukkaiden kykyä elää arvokkaasti ja omatoimisesti kotona pidempään oikea-aikaisilla ja riittäväillä palveluilla sekä järjestää tarpeen mukaisesti ympärivuorokautista asumista ja hoitoa.

Vanhuspalvelujen palvelualue jakaantuu kahteen palveluyksikköön. Ne ovat palveluohjaus ja kotona asumisen tukeminen sekä ympärivuorokautinen asuminen ja hoito. Vanhuspalvelujen palvelualueen palveluprosessi ja -organisaatio on tiivistetysti seuraava:

PALVELUALUEEN PALVELUPROSESSI JA -ORGANISAATIO				
Palveluohjaus ja kotona asumisen tukemisen palveluyksikkö			Ympärivuorokautisen asumisen ja hoidon (24/7) palveluyksikkö	
AIKA ENNEN SÄÄNNÖLLISIÄ PALVELUITA	1. NIVEL Keskitetty palvelu-ohjaus	SÄÄNNÖLLINEN PALVELUN TARVE:	2.NIVEL SAS-toiminta	YMPÄRIVUOROKAUTINEN PALVELUN TARVE
Hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä ennaltaehkäisevät palvelut		Säännöllinen kotihoito - oma toiminta, noin 1050 asiakasta - ostopalvelut noin 400 asiakasta - palveluseteli 78 asiakasta - yli 75-vuotiaista säännöllisessä kotihoitossa 10,3% (973 asiakasta, lokakuu 2014)		Toimintayksiköt 2015 • Pitkäaikaishoito, 249 paikkaa (oma toiminta) • Tehostettu palvelu-asuminen - omat toiminta 475 paikkaa - ostopalvelut noin 540 asukasta - palveluseteli 75 asukasta
Päiväkeskukset , turvapalvelut ja omaishoidon tukeminen (n. 700 omaishoidettavaa)				
			Lääkäripalvelut sekä valvonta ja ostopalvelujen ohjaus	
Varahenkilöyksikkö, tietotuotanto ja viestintä				

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Kaupungissa oli 75 vuotta täyttäneitä asukkaita 9 439 vuoden 2014 lopussa. Iäkkäiden määrä kasvaa 770:llä kahdessa vuodessa. Vuoteen 2020 yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa 2 000 asukkaalla ja vuoteen 2025 yhteensä 5700 asukkaalla. Myös yli 80-vuotiaiden ja yli 85-vuotiaiden asukkaiden määrät lisääntyvät voimakkaasti. Talousarviovuoden 2016 lopussa on arvioitu olevan yli 10 200 yli 75-vuotiasta asukasta.

Vanhuspalvelujen palvelutarpeen arvioidaan kasvavan niin, että säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kokonaismäärä kasvaa ainakin 80 asiakkaalla vuoden 2016 loppuun mennessä. Pitkäaikaishoidon ja ympärivuorokautisen tehostetun palveluasumisen palveluja tarvitsee vuonna 2016 laskennallisesti 70 asukasta nykyistä enemmän.

Palveluohjaus ja kotona asumisen tukeminen

Lokakuun lopussa 2014 säännöllisen kotihoidon palveluja käytti 973 yli 75-vuotiasta asukasta (THL 17.6.2015). Tämä on 10,3 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden määrän lisäys 80 asiakkaalla edellyttää 15 hoitajan työpanosta vastaavaa lisäystä kotihoidon voimavaroissa. Vuonna 2016 kotihoitoon varataan 0,5 milj. euron määräraha kasvuun vastaamiseksi. Lisäys toteutetaan oman toiminnan ja/tai ostopalvelujen laajennuksilla.

Vuoden 2015 syksyllä kotihoidossa siirryttiin ns. yleistyöaikaan KVTES:n soveltamiseen liittyvänä valtakunnallisena muutoksena. Työaikamuodon vaihdos aiheuttaa muutoksia mahdollisuuksiin käyttää henkilöstön työpanosta. Muutoksilla on arvioitu olevan kustannuksia lisääviä vaikutuksia, tämä aiheuttaa riskin vuoden 2016 henkilöstömenoissa. Kotihoidon palveluseteleihin käytettävää määrärahaa ja kotihoidon työaikamuodon vaihdoksesta johtuvia henkilöstömäärärahojen nousuja varaudutaan korottamaan yhteensä 700 000 eurolla.

Omaishoidontukeen oikeutettuja hoitajia on noin 700. Omaishoidontuen määrärahaa nostetaan 71 000 eurolla. Tämä mahdollistaa noin kymmenen uuden hoitajan ottamisen tukeen oikeutettujen piiriin ja joitakin omaishoitajien jaksamista tukevia toimia. Tässä tarkoituksessa omaishoidon käytön tuodaan uusia vaihtoehtoja, esimerkiksi hoidettava ja hoitaja voivat osallistua samalle kuntoutumisjaksolle niin, että päiväohjelmat ovat erillään, mutta ilta- ja yöaika ovat yhteisiä.

Kotihoidon tukipalveluna tuotettavat turvapalvelut siirtyivät kesällä 2015 kokonaan kaupungin omaksi toiminnaksi siten, että kotihoidon ilta- ja yöhoitopalvelujen lisäksi turvapalvelupuhelujen vastaanotto on kaupungin turvapalvelukeskuksen toimintaa. Asiakkaiden turvapalvelujen asiakasmaksut alenivat keskimäärin 45 prosenttia. Myös turvapalvelujen käyttökuluja voidaan jonkin verran vähentää vuoden 2016 aikana.

Kotihoidon työn tehostamiseksi vuoden 2016 alkupuolella uusitaan kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä siten, että hoitajat ovat älypuhelimillaan reaaliaikaisesti yhteydessä asiakastietojärjestelmään ja työvuorosuunnitteluohjelmaan. Tavoitteena on, että välittömästi asiakkaiden kanssa tehtävä työaika lisääntyy sekä kirjaamiskäytännöt helpottuvat ja tarkentuvat.

Keväällä 2016 selvitetään ja päätetään yhden laajan kotihoitoalueen ja mahdollisten muiden ikäikäiden hyvinvointia ja toimintakykyä tukevien palvelujen ulkoistamisesta. Alustavan arvioin mukaan ulkoistamisilla tavoitellaan 0,6 milj. euron kulujen vähennystä.

Sairaanhoitopiiriin sekä kaupungin vanhuspalvelujen ja terveyskeskussairaalan palvelualueiden yhteishankkeena valmistellaan kotisairaaloiminnan aloittaminen alkuvuodesta 2016 aikana pilotina. Kotisairaaloiminnan tarkoituksena on toteuttaa sairaalatasoista hoitoa potilaan/asiakkaan kotona. Pyrkimyksenä on korvata sairaalahoitajakso laitoksessa tai lyhentää sitä tukemalla potilaan kotiutumista keskussairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastolta, päivystyksestä ja vastaanotoilta. Akuuttiluonteisen hoidon lisäksi kotisairaala hoitaa palliatiivisessa ja saattohoidossa olevia potilaita.

Kotikuntoutuksen tehostamiseksi kotihoidon henkilöstörakennetta ja -voimavaroja muutetaan niin, että kotihoidossa voidaan käyttää aiempaa enemmän kuntoutuksen ja toimintakyvyn edistämisen osaamista ja asiantuntemusta. Tässä tarkoituksessa kotihoito lisää fysioterapeuttien ja/tai toimintaterapeuttien tehtäviä henkilöstöönsä vuoden 2016 aikana. Vuoden 2016 aikana selvitetään asiakastasolla kuntoutus- ja hoitopolkujen sujuvuus ja vaikuttavuus eräissä iäkkäidentoimintakykyä vaarantavissa muutostilanteissa (lonkkamurtumat, aivoinfarktit).

Ympäri vuorokautinen asuminen ja hoito

Huhtasuon tehostetun palveluasumisen toimintayksikkö aloittaa toimintansa kesäkuussa 2016. Toimintayksikköön tulee 101 asuinpaikkaa. Perusturvalautakunta hyväksyi 27.8.2015/113 palvelurakennemuutoksen, jonka mukaan pitkäaikaishoidosta Puuppolan hoivasairaalan osasto 9:n sekä Keljon B-talon osastojen 3:n ja 4:n hoitopaikat siirretään Huhtasuon toimintayksikköön. Samalla lakkautetaan 121 hoitopaikkaa pitkäaikaishoidosta.

Laitoshoitopaikkojen muuttaminen tehostetun palveluasumisen asumispaikoiksi vähentää käyttökustannuksia arviolta reilut 0,5 milj. euroa talousarviovuonna 2016. Seuraavina vuosina kustannussäästöt ovat suuremmat. Lisäksi toimitilat vähenevät 727 kerrosneliötä. Tämä vähentää tilakustannuksia 42 000 euroa.

Pitkäaikaishoitoon ja tehostetun palveluasumiseen jonottaa keskimäärin 70 iäkästä henkilöä, joiden on arvioitu tarvitsevan ympärivuorokautista hoitoa. Lisäksi yli 75-vuotiaiden määrän kasvusta

johtuu, että 70 asukasta enemmän tarvitsee laskennallisesti ympärivuorokautisia palveluja vuonna 2016. Talousarviossa on varauduttu 62 asuinpaikan hankintaan tehostetun palveluasumisen yksityisiltä palvelujentuottajilta.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
					%
TUNNUSLUVUT					
Omaishoidon tuen saaat 31.12.	681	700	710	10,0	1,4 %
Säännöllisen kotihoidon asiakastunnit:	306 910	370 000	390 000	20 000,0	5,4 %
- oma toiminta	199 257	258 000	264 000	6 000,0	2,3 %
- ostopalvelut	89 948	88 000	96 000	8 000,0	9,1 %
- palvelusetelit	17 705	24 000	30 000	6 000,0	25,0 %
Ympärivrk asuminen ja hoito, hoitopäivät:	419 056	433 649	449 751	16 101,2	3,7 %
(1) Tehostettu palveluasuminen (24/7)	321 107	342 764	388 027	45 262,2	13,2 %
- oma toiminta	175 169	174 915	191 522	16 606,2	9,5 %
- ostopalvelut	117 300	144 625	162 505	17 880,0	12,4 %
- palvelusetelit	28 638	23 224	34 000	10 776,0	46,4 %
(2) Pitkäaikaishoito	97 949	90 885	61 724	-29 161,0	-32,1 %
Tunnusluvut, yli 75-vuotiaat					
Kotona asuvat 75-v täyttäneistä *) tot. vuosi 2013	89,3 *)	90,0	90,5	0,5	0,6 %
Omaishoidon tuen yli 75-v hoidettavat vuoden aikana	4,2	4,0	4,5	0,5	12,5 %
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat vuoden aikana	16,2 %	16,7 %	15,8 %	-0,9 %	-5,4 %
Säännöllisen kotihoidon asiakkaat 30.11. (THL)	10,3 %				
Ympärivrk asuminen ja hoito yhteensä 31.12.	10,2 %	10,2 %	9,8 %	-0,4 %	-3,9 %
- Tehostettu palveluasuminen (24/7) 31.12.	8,0 %	8,0 %	8,8 %	0,8 %	10,0 %
Pitkäaikaishoito 31.12.	2,2 %	2,2 %	1,0 %	-1,2 %	-54,5 %
MITTARIT					
Kotihoito, tehokkuus (asiakastyö osuus)		60,0 %	60,0 %	0,0 %	0,0 %
Käyttöaste					
* tehostettu palveluasuminen, oma tuotanto	98,3 %	98,0 %	98,0 %	0,0 %	0,0 %
* pitkäaikaishoito	98,3 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %

Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveystalvet

Toiminnan kuvaus:

Palvelualue vastaa ennaltaehkäisevästi lasten, nuorten ja perheiden yksilöllisen ja kokonaisvaltaisen terveyden edistämisestä ja hyvinvoinnin ylläpitämisestä ja tukemisesta. Toiminnan tavoitteena on vaikuttava ja monipuolinen palveluketju perheen ja yksilön elämänkaaren eri vaiheissa. Palvelualueen toimivissa työkäytännöissä yhdistetään sosiaali- ja terveystalvetjen asiakaslähtöinen yhteistyö, tuen varhainen tunnistaminen, hoito ja hoitoonohjaus sekä työntekijöiden verkostoituva työote.

Palvelualueen toinen pääprosessi on perhesuunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto. Palveluyksikön perustehtävänä on lapsen, nuoren, yksilön ja perheen hyvinvoinnin edistäminen yksilöllisesti ja ryhmätoimintaa sekä yhteisvastaanottoja kehittäen, asiakkaiden tukeminen oman terveyden hoitamiseen ja tarvittaessa ohjaaminen erityis- tai tukipalvelujen käyttöön. Pääprosessi vastaa lisäksi naisten terveystarkastusten ja matkailijoiden rokotusten järjestämisestä.

Palvelualueen toinen pääprosessi on psykososiaaliset talvet (lapsioikeudelliset talvet, seudulliset kasvatus- ja perheneuvonnan talvet, psykologitalvet ja varhaisen tuen talvet). Palveluyksikön perustehtävä on asukkaiden selviytymisen tukeminen ja henkisen hyvinvoinnin palauttaminen elämän muutos- ja ongelmatilanteissa. Lasten, nuorten, perheiden sekä aikuisväestön terveen psyykkisen kasvun ja kehityksen tukeminen tapahtuu asiakkaan omia voimavaroja vahvistaen ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Palvelualue vastaa neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osalta Jyväskylän terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palveluista. Lisäksi psykososiaalisissa palveluissa on seutukunnallisia sopimuksia lasten, perheiden ja aikuisten palvelujen järjestämisestä.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Palvelualueen tavoitteena on uudistaa lasten, nuorten, aikuisten sekä lapsiperheiden talvet kokonaisuutena siten, että perustason palveluiden vahva osaaminen nivotaan yhteen kehitystä tukeviin, ongelmia ja häiriöitä ehkäiseviin ja korjaaviin palveluihin yli sektorirajojen. Tavoitteena on, että perustalvetjen toiminta on oikea-aikaista ja asiakkaiden tarpeet huomioivaa. Erityistalvet tukevat näin perustalvetjeja erilaisin toimintavaihtoehtoin ja niiden yhteys lasten, nuorten ja lapsiperheiden kehitysympäristöihin (kotiin, kouluun, varhaiskasvatukseen) toteutuu.

Perhekeskusverkosto on koonnut alueellisesti lapsiperhetalvetjeja ja -toimintoja yhteen kuudella asuinalueella. Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on luotu toimivia kumppanuuksia esim. vertaisryhmätoimintaa ja perheiden kohtaamispaikkoja. Perustalvetjeja on vahvistettu niin, että lapsen ja nuoren lisätuen tarve tunnistettaisiin ja tukea tarjottaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Uudet monialaiset talvetarpeen arviointimallit tulevat tukemaan tätä työtä. Perhekeskusverkostossa kehitetty verkkovälitteinen Perhekompassi kokoaa julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin lapsiperhetalvetjeja yhteen ja tukee asukkaalle ja työntekijöille suunnattua tiedottamista ja palveluohjausta.

Yhteistyötä perus- ja erityistason talvetjen välillä on lisätty asiakkaiden hoito- ja palvelupolkujen selkiyttämällä. Talvetkokonaisuuden sujuva toiminta vähentää kalliiden korjaavien talvetjen käyttöä. Erityisen tuen talvetjeja on kuitenkin ollut tarve uudistaa tuomaan nopeaa ja riittävän pitkäkestoista apua jo hankaliksi muuttuneissa ongelmissa.

Kouluterveydenhuolto on yhdessä aikuissosiaalityön ja muiden toimijoiden kanssa vakiinnuttanut matalan kynnyksen Nuorisovastaanotto-toimintaa. Kouluterveydenhuollossa kehitetään asiakaslähtöisesti terveydenhoitajan ja lääkärin työparityötä terveystarkastuksissa. Opiskeluterveydenhuollon

määräaikaistarkastusten toteutumista seurataan ja lääkäriresurssia vahvistetaan. Erityistä huomiota kiinnitetään opiskelukykyisyyden tukemiseen.

Laaja-alaiseen neuvolan toimintamalliin siirtyminen toteutuu mm. osaamisen varmistamisella ja henkilöstömitoituksen vahvistamisella. Lähisuhde- ja kuritusväkivallan alueellinen ja monitoimijainen malli toteutetaan. Ennakollinen isyyden tunnustaminen siirtyy toteutettavaksi neuvoloissa. Perhesuunnitteluneuvolan keskittäminen valmistellaan kustannukset ja palveluverkkoselvityksen tulokset huomioiden. Tavoitteena on toiminnan laadun varmistaminen ja perhesuunnittelun laajentaminen seksuaaliterveyden palvelukokonaisuudeksi.

Lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään pääasiassa palveluseteleillä. Uuden sosiaalihuoltolain mukaisen kotipalvelun haasteena on lisääntyneisiin ja pitkittyneisiin lapsiperheiden palvelutarpeisiin vastaaminen. Palveluohjauksessa otetaan käyttöön joustavia sähköisiä toimintamalleja. Neuvolan perhetyö on pienten lasten perheissä tehtävää kotikäyntityötä ja asiakastarpeista lähtenytä vertaisryhmätyötä (perhevalmennus, vanhemmuuden tukeminen, arjen hallinta, unikoulu). Tätä ehkäisevää perhetyötä laajennetaan asteittain koskemaan myös pienten koululaisten perheitä.

Perheneuvolan asiakasohjausta on keskitetty tavoitteena asiakkaan oikea-aikaisen kasvatuksellisen ohjauksen ja terapian toteutuminen. Tavoitteena on luoda monitoimijainen ja yhteinen palvelutarvearviointi muiden lapsiperhepalveluiden kanssa. Lapsioikeudellisissa palveluissa vakiintuu palveluohjaus osaksi perheiden eroauttamisen palveluja.

Koko palvelualueen toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja sen muutokset edellyttävät riittävän henkilöstöresurssin käyttöä. Asiakkaiden lukumäärän, lakisääteisten tehtävien ja käyntien lisääntyessä vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta saavutetaan oikealla henkilöstömitoituksella, arvioidulla monituottajatoiminnalla, asiakkuuksien profiloinnilla sekä sähköisten palvelujen kehittämisellä. Koko palvelualueen henkilöstön työhyvinvointi ja sairastamisen vähentäminen ovat painopistealueina. Tavoitteena on esimiestyön ja perustehtävien selkeyttäminen sekä osaamisen vahvistaminen koulutuksen ja muun tuen kautta.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				%	
TUNNUSLUVUT					
Perheneuvolan asiakkaat (Jyväskylä ja muut)	2 713	2 800	2 900	100,0	3,6 %
Lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaat	293	400	500	100,0	25,0 %
Valvottujen tapaamisten käyntimäärä	577	600	650	50,0	8,3 %
Käynnit perhesuunnitteluneuvolassa	8 463	8 500	8 700	200,0	2,4 %
Käynnit äitiysneuvolassa	12 574	12 600	13 000	400,0	3,2 %
Käynnit lastenneuvolassa	49 656	49 800	50 000	200,0	0,4 %
Käynnit kouluterveydenhuolto	46 707	47 000	47 000	0,0	0,0 %
Käynnit opiskeluterveydenhuolto	20 817	21 000	22 000	1 000,0	4,8 %
MITTARIT					
Neuvoloiden laajojen terveystarkastusten toteutumis-% suhteessa asiakasmäärään	-	85,0 %	90,0 %	5,0 %	5,9 %
Neuvoloiden kotikäyntien toteutumis-% suhteessa syntyneiden määrään	41,0 %	35,0 %	50,0 %	15,0 %	42,9 %
Kouluterveydenhuollon laajojen terveystarkastusten toteutumis-% suhteessa oppilasmäärään	-	75,0 %	85,0 %	10,0 %	13,3 %
Kouluterveydenhuollon määräaikaistarkastusten toteutumis-% suhteessa oppilasmäärään	-	65,0 %	75,0 %	10,0 %	15,4 %
Perheneuvolan odotusaika (vikkoina)	5,7	6,0	4,5	-1,5	-25,0 %

Avoterveydenhuolto

Toiminnan kuvaus:

Avoterveydenhuollon perustehtävä on edistää kuntalaisten terveyttä moniammatillisesti, tasapuolisesti ja oikea-aikaisesti. Potilaiden sairauksia ehkäistään ja hoidetaan, heitä kuntoutetaan sekä valmennetaan omahoitoon.

Palvelualue koostuu avosairaanhoidosta, kuntoutuksesta ja erikoisvastaanotoista sekä suun terveydenhuollosta. Avosairaanhoitoon kuuluvat terveystieteiden vastuuosastot, jotka tuetaan pääasiassa omana palvelutuotantona. Kahdessa monipalvelupisteessä, Tikkakoskella ja Korpilahdella, avosairaanhoidon palvelut tuotetaan ostopalveluna. Vastaanotto toimintaan kuuluvat sekä hoitajien että lääkäreiden vastaanotot. Kuntoutuksen ja erikoisvastaanottojen toiminnoissa vastataan mm. kuntouttavista toiminnoista, toteuttamalla sekä yksilö- että ryhmämuotoista toimintaa. Palveluyksiköstä toteutuu myös kuntalaisten apuväline- ja hoitotarvikejakelun toiminta, sekä muutamien erikoislääkäreiden vastaanotot ja tutkimukset perusterveydenhuollon palveluna. perusterveyden Suunterveydenhuollossa vastataan eri-ikäisten kuntalaisten suunterveyden ennaltaehkäisevään toimintaan sekä tarpeen mukaiseen korjaavaan hoitoon. Suunterveydenhuollossa on käytössä toimintamalli, jossa potilaan hoidon tarpeeseen vastataan mahdollisuuksien mukaan yhdellä hoitokerralla.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Avosairaanhoidon toiminnassa pyritään resurssin tehokkaampaan käyttöön, talouden hallintaan ja palvelun oikea-aikaiseen kohdentamiseen. Avosairaanhoidon strateginen kolmen kärki tulevaisuuden palvelutuotannossa on:

1. Contact Center (itsenäinen asiointi, muu sähköinen asiointi)
2. Laadun parantaminen (uusi tapa toimia, käyttöön otetaan laatumittarit ja potilaiden hoidossa korostuu omahoidon valmentaminen)
3. Uusi toimintamalli (uudenlaiset työtilaratkaisut, työnjako).

Contact Centerissä kehitetään itsenäisen asioinnin väylät potilaalle (rutiininomaisesti otettavat laboratoriotulokset; tulokset ja tulkinta automaationa, ei lainkaan ammattilaiskontaktia). Järjestelmää käytetään myös päätöksenteon tukena. Sähköinen ajanvaraus laajennetaan sekä hoitajille että lääkäreille. Kehitetään edelleen myös ei-kiireellistä yhteydenottoa monikanavaisena palveluna: sähköposti, chat, takaisinsoitto, yhteydenottolomakkeet, oirelomakkeet. Lisäksi ohjataan tehokkaammin suoraa yhteydenottoa (kiireelliset asiat, yhteydenoton ajastaminen, takaisinsoitto jätetään vain kerran, asiointivalikko).

Palvelun laatua parannetaan muovaamalla uusia tapoja toimia, ottamalla käyttöön uudet laatumittarit ja korostamalla potilaiden hoidossa omahoidon valmentamista; etsitään ja korjataan käytännön työn ”pullonkaulat” sekä tehostetaan mm. INR- ja verenpaineapotilaiden hoitoa uudella hoitoprosesseilla.

Kolmanneksi kehitetään uusi toimintamalli, joka otetaan käyttöön kaikilla vastaanotoilla viimeistään uuden sairaalan valmistuessa. Uuden toimintamallin suunnittelussa otetaan huomioon jo päättyneiden hankkeiden hyvät käytännöt. Palvelutuotantoon otetaan mukaan kokemusasiantuntijoita. Potilaat segmentoidaan siten, että paljon palveluja käyttävät potilaat ohjataan Terveystietokanavan henkilöstön hoidon piiriin. Vastaanotoille muokataan uudella työtilaratkaisuja tilojen ja talouden sallimissa rajoissa sekä tehostetaan hoitajien ja lääkäreiden työnjakoa edelleen. Puolikii-reellisten potilaiden hoitoon saadaan tehokas läpimeno 2 + 1 -mallin mukaisella toiminnalla (2 sairaanhoitaja, 1 lääkäri).

Palokassa on käynnistynyt syksyllä 2015 uuden Terveystietokanavamallin suunnittelu ja pilotointi yhteistyössä Keski-Suomen Sote 2020 -hankkeen ja sairaanhoitopiirin Kokemusasiantuntijatoimin-

nan kanssa. Mallin tarkoitus on parantaa paljon palveluja käyttävien potilaiden parempaa hal-
tuunottoa toiminnassa. Uuden toimintamallin sisältöön otetaan hyväksi havaittuja toimintamalleja
myös Huhtasuolta ja Vaajakoskelta.

Vastaanoton oma resurssi pysyy entisellään, mutta sitä kohdennetaan eri tavoin kuin aikaisemmin.
Väestöstä segmentoidaan paljon palveluja käyttävät potilaat, joiden hoito osoitetaan tapahtuvaksi
Terveystyö-kanavan henkilöstön avulla. Nykyistä henkilöstöresurssia vahvennetaan kokemus-
asiantuntijoilla. Potilaiden hoidossa korostuvat hoidon suunnittelu, omahoidon valmennus ja palve-
luohjaus. Uusi toimintamalli ei nykyisen kaltaista väestövastuutoimintakäytäntöä voi jatkossa pitää
sisällään.

Päiväaikaisen akuuttivastaanoton nopeuttaminen ja kehittäminen on keskeinen tavoite keskussai-
raalan päivystyksen käytön vähentämiseksi. Uusi päivystysasetus edellyttää Keskussairaalan päi-
vystyksen hoidon tiukempaa rajaamista. Näin ollen hoidon tarpeen arvioinnin tuloksena potilaita
ohjataan enemmän takaisin perusterveydenhuoltoon.

Puolikiireellisen hoidon painopistettä avosairaanhoidossa on lisätty. Lääkärivajeesta ja ostopalvelu-
lääkäreiden hankkimattomuudesta huolimatta vastaanotot on ohjeistettu huolehtimaan omien alu-
eittensa puolikiireelliset potilaat virka-aikana. Ulkoistettujen vastaanottojen edellytetään hoitavan
puolikiireelliset potilaansa.

Vastaanotoilla on kehitetty ja kehitetään edelleen NopSa (= Nopea Sairaanhoido) -tyyppistä palve-
lua. Lisäksi on tarkoitus tehostaa lääkäreiden ja sairaanhoitajien yhteistyötä näiden potilaiden koh-
dalla. Palokassa toimintaa käynnistellään jo tämän vuoden puolella. Päivystyksen käyttöä voidaan
väestössä vähentää myös etälääkäritoiminnan avulla ja suunnitelmassa on tämän osalta etälääkä-
ripilotointi.

Toiminnan onnistumista seurataan sekä käyntimäärien että päivystyksen käytön kustannusten
kautta.

Omahoidon tukimalleja kehitetään vuoden 2016 aikana siten, että otetaan käyttöön Hyvis-portaalin
kautta erilaisia omahoitoa tukevia lomakkeita ja tavoitellaan ODA (Omahoito ja digitaaliset arvopal-
velut) -hankkeen käynnistymistä tulevana vuonna. Hankkeen tarkoitus on tuottaa automatisoitu
potilaan itsenäinen laboratoriotutkimusten pyytämisen- ja tulkitsemisprosessi, jossa ammattilaisen
osuutta ei tarvita.

Kokemusasiantuntija-toiminnan (KAT) jalkauttaminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuol-
toon alkaa Palokan pilotin yhteydessä ja siten potilaille saadaan lisää valmennusta omahoitoon.
Lisäksi pyritään edelleen lisäämään INR-itsesäätelijöiden osuutta Marevania käyttävien potilaiden
joukosta.

Puheentunnistuksen osalta aloitetaan pilotointi, jonka tarkoitus on saada vuoden 2016 aikana 70
%:sti sanelijoiden työkaluksi. Siirryttäessä mahdollisimman laaja-alaisen puheentunnistuksen käyt-
töön voidaan tekstikäsitteilyn ostopalvelusta kokonaan luopua. Oma tekstinkäsittelyresurssia ei
vielä voida vähentää, mutta järjestelmä antaa paremman mahdollisuuden selvittää mm. äkillisistä
henkilöstövajauksista.

Kuntoutuksen terapioiden ja joissakin apuvälineissä otetaan käyttöön palveluseteli. Yksilöterapioiden
korvataan pienryhmä- ja monimuotoisilla. Potilaita ja huoltajia valmennetaan infotilaisuuksilla
ja puhelinneuvontaa tehostetaan. Erikoisvastaanotoilla optimoidaan hoitoketjuja ja rajataan labora-
toriokontrollit välttämättömiin. Materiaalipalveluja kehitetään lisäämällä tuotteiden toimittamista
suoraan käyttäjille ja luovutaan Palokan varastotiloista. Hoitotarvikejakelussa laajennetaan kotija-
kelua.

Suun terveydenhuollossa jatketaan tuloksellista JYME-projektia, painopistealueena vuonna 2016
erityisesti sähköisten palvelujen laajentaminen. Palokan hammashoitolassa otetaan laajemmin
käyttöön "Kerralla kuntoon" -toimintamalli siihen liittyvine ICT-ratkaisuineen. Pilottiyksikössä tavoit-

tellaan 20 %:n tuottavuuden kasvua. Pilotissa luodaan pohjaa Uuden sairaalan toiminnanohjausjärjestelmien vaatimusmäärittelyille. Autoon rakennetun hammashoitoyksikön pilotointi aloitetaan Palokan hammashoitolan vastuulla olevissa kouluissa. Koululaisten hammastarkastukset tehdään koulun pihalle parkkeeratusta liikkuvassa yksikössä. Näin vähennetään niin koululaisilta kuin heidän saattajiltaan matkoihin kuluva aikaa. Lisäksi tilaresurssia vapautuu Palokan hammashoitolassa JYME-projektin käyttöön, jolloin palveluja on mahdollista antaa yhä useammalle kuntalaiselle. Toiminnan tehostumisen seurauksena voidaan hoitaa yhä enemmän aikuispotilaita. Kasvavilla maksutuloilla voidaan kattaa liikkuvasta hoitoyksiköstä aiheutuneet kustannukset. Liikkuvan yksikön pilotoinnin onnistuessa voidaan yksittäisistä pienistä hammashoitoloista luopua ja korvata näiden toiminta liikkuvalla hoitoyksiköllä.

Asetuksen edellyttämä suun terveydenhuollon päivystys järjestetään maakunnallisesti Kyllön hammashoitolassa viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 8–21 osittain aktiivipäivystyksenä ja osittain varallaolona ja arki-iltaisoin klo 16–21 varallaolona. Hoidon tarpeen arvio (triage) tehdään yhteispäivystyspisteessä Keski-Suomen keskussairaalassa.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 %	
TUNNUSLUVUT					
Avosairaanhoito					
Lääkärin vastaanottokäynnit	150 779	140 000	145 000	5 000,0	3,6 %
Hoitajan vastaanottokäynnit	87 917	90 000	90 000	0,0	0,0 %
Päivystysajan käynnit (virka-ajan ulkopuoliset)	39 436	40 000	35 000	-5 000,0	-12,5 %
Lääkärin vastaanoton asiakasmäärä	41	40	40	0,0	0,0 %
Lääkärin vastaanoton asiakkaat, % väestöstä	43,4	42,0	43,0	1,0	2,4 %
Hoitohenkilöstön asiakasmäärä	28,7	24,0	27,0	3,0	12,5 %
Hoitohenkilöstön asiakkaat, % väestöstä	34,7	32,0	33,0	1,0	3,1 %
Päivystyksen käyttö, käyntiä/vastuuväestö	2,5	2,5	2,0	-0,5	-20,0 %
Kontoutus ja erikoisvastaanotot					
Fysioterapeutin suoravastaanotto	1 214	1 300	1 450	150,0	11,5 %
Fysio- ja toimintaterapiakäynnit	38 512	38 650	37 268	-1 382,0	-3,6 %
Erikoisvo sisät, skop, reumah, diab.h, jalkater.	8 677	8 639	9 800	1 161,0	13,4 %
MITTARIT					
Avosairaanhoito					
Jonotusaika lääk. ajanv. vo:lle vrk	36	45	35	-10,0	-22,2 %
Jonotusaika sh. ajanv. vo:lle vrk	40	35	25	-10,0	-28,6 %
Puhelinpalvelun vastausprosentti on 80 %	72	76	80	4,0	5,3 %
Suun terveydenhuolto					
Painotetun toimenpiteen kustannus, €	56	53	55	2,0	3,8 %
Painotettuja toimenpiteitä / käynti	2	2	2	0,0	0,0 %
Hammaslääkäreiden painotettuja toimenpiteitä / hammaslääkäriresurssi HTV	3 800	3 800	3 900	100,0	2,6 %
Suuhygienistien painotettuja toimenpiteitä / suuhygienistiresurssi HTV	1 400	1 400	1 450	50,0	3,6 %
Käyntiä / asiakas	2	2	2	0,0	0,0 %

Terveyskeskussairaalat

Toiminnan kuvaus:

Palvelualue vastaa yleislääkäritasoisesta sairaalahoidosta. Pääosa potilaista tulee äkillisesti sairastuttuaan hoitoon ja kuntoutukseen keskussairaalassa toimivasta päivystysyksiköstä. Potilassiirtoja tulee ympäri vuorokauden. Vain tilanteissa, joissa vaaditaan erikoissairaanhoidon osaamista, seurantamahdollisuuksia ja laitteita potilaat otetaan keskussairaalan osastolle. Kolmen sairaalan, Kyllö, Palokka ja Muurame, toiminnoissa on eroja muun muassa laboratoriotutkimusten saatavuuden ja lääkäripäivystysjärjestelyn suhteen, mikä osaltaan määrittää potilaiden sijoittelua sairaaloihin.

Jyväskylässä osastotoiminta on terveyskeskussairaalapainotteista eli erikoissairaanhoidon sairaansijamäärä on suhteessa vähäinen verrattuna vastaaviin kaupunkeihin. Useat osastohoitoa vaativat potilaat ovat monisairaita ja iäkkäitä. Yleislääkärijohtoisilla osastoilla samalle hoitajaksolla arvioidaan kaikkien erikoisalojen ongelmia ja lääkityksiä. Samoin oman kaupungin palvelujärjestelmä tunnetaan hyvin verrattuna useita kuntia palvelemaan keskussairaalaan, mikä osaltaan tukee tarkoituksenmukaista jatkohoidon toteutumista. Tämä on kustannusjärkevä toimintatapa. Kehittämisen pohjana on LEAN-toimintamalli.

Kyllössä toimiva päiväsairaala mahdollistaa joidenkin potilaiden nopeammat kotiutukset osastoilta ja tarjoaa välimuotoisen hoito- ja arviointimahdollisuuden, jos tämä ei onnistu tavallisella vastaanotolla, mutta osastohoito ei ole tarpeellinen. Päiväsairaالاتoimintaa kehitetään ennakoivaan suuntaan (kaatumisesto, lääkitysarviot, ohjaus, aktivointi), mikä osaltaan tukee kotona asumisen onnistumista mahdollisimman pitkään.

Palvelualueen palveluyksiköitä on hallinnon lisäksi kaksi: Osastotoiminta sekä Siivoustyö ja ruokapalvelut. Viimeksi mainittuun kuuluu siivoustyön järjestäminen kolmen sairaalan osastoilla sekä kuudella terveysasemalla. Laitoshuoltajien kokoaminen yhteen yksikköön mahdollistaa henkilöstön sujuvan käytön ja vaatimustasoltaan jatkuvasti lisääntyvän puhtaus- ja hygieniaoosaamisen kehittämisen. Siivoustyö ja ruokapalvelut palveluyksikössä ovat lisäksi sihteeri- ja neuvontapalvelut.

Lain velvoittama potilasturvallisuuden vastuuhenkilönä, potilasturvallisuuskoordinaattorina, toimii Siivoustyö ja ruokapalvelut -yksikön palvelupäällikkö. Hän vastaa potilasturvallisuuden koordinoimisesta koko perusturvan alueella.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Keskeisenä tavoitteena on turvata sujuva potilaiden siirtyminen keskussairaalassa toimivasta ympärivuorokautisesta päivystysyksiköstä ja erikoissairaanhoidon osastoilta. Näin kitkalaskutusta ei muodostu. Hoidossa olevien potilaiden hoitoaika pyritään edelleen lyhentämään, jotta yhdellä sairaansijalla voitaisiin hoitaa yhä useampi potilas. JYTE:n toiminta-aikana on jo voitu vähentää 56 sairaansijaa.

Tulot 2016 talousarvioon on vuoden 2015 tasolla, vaikka tulokertymään voi vaikuttaa Hankasalmen käyttö, joka näyttäisi vähentyvän. Samoin sijaismääräraha laskennallisesti on erittäin tiukka, mutta sitä pyritään hallitsemaan henkilöstön joustavalla, tarpeenmukaisella sijoittelulla eri osastojen ja eri sairaaloiden välillä ja vaikuttamalla aktiivisesti poissaolojen vähenemiseen.

Vuonna 2016 terveyskeskussairaalan toimintaa tarkastellaan kotisairaalapilotin vaikutukset huomioiden. Kotisairaala-pilottihanke toteutetaan yhteistyössä vanhuspalveluiden sekä erikoissairaanhoidon (sairaanhoitopiirin) kanssa. Tavoitteena on yhteistyössä parantaa potilaiden hoidon laatua ja tukea kotona asumista myös vaikean sairauden tai elämän loppuvaiheen hoidon aikana.

Muuramen irrottautumisella JYTE:stä voi samoin olla vaikutusta terveystieteiden keskuksen toiminnan järjestämiseen jo vuoden 2016 aikana.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 %	
TUNNUSLUVUT					
Kitkalaskutus (vrk)	1	0	0	0,0	0,0 %
Palveluasumis/pitkäaikaishoidon jonottajat (lkm max)	28	6	6	0,0	0,0 %
Muut kunnat: sairaansijojen käyttö (laskennallinen ka 100 % kuormituksella)	31	30	30	0,0	0,0 %
Ostetut hoitopäivät (sairaansijoina; laskennallinen 100 % kuormituksella)	1	1	1	0,0	0,0 %
MITTARIT					
Hoitojaksot (hoidetut potilaat)	8 902	8 000	8 000	0,0	0,0 %
Hoitoaika (ka)	11,0	10,9	10,8	-0,1	-0,9 %
Päiväsairaala, otetut potilaat	47	200	200	0,0	0,0 %
Päiväsairaala, käyntiä/potilas (ka)	2,5	5,0	5,0	0,0	0,0 %

SIVISTYS

Toimialan kuvaus:

Sivistyksen toimiala järjestää kuntalaisille kasvatukseen ja opetukseen sekä harrastamiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluja. Toimialan palvelualueita ovat varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelut.

Varhaiskasvatus ja perusopetus muodostavat nuoris- ja oppilashuollon palvelujen kanssa kasvun ja oppimisen edistämisen kokonaisuuden. Kulttuuri- ja liikuntapalvelut toimivat yhdessä kulttuurilaitosten kanssa kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisessä.

Sivistyksen toimialalla on kaksi lautakuntaa, sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Perusturvalautakunnan ja sivistyslautakunnan alaisuudessa toimii yhteinen yksilöhuoltojaos.

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet:

1. Aktiiviset ja hyvinvoivat asukkaat

Uusi toimintamalli nuorten palveluverkoston koordinointiin:

- Yhdistetään nuorisopalvelujen ja nuorten taidetyöpajan toiminnot.
- Selkeytetään ja vastuutetaan etsivän nuorisotyön koordinointi.
- Määritellään nuorten palveluverkoston koordinointi ja rajapinnat (ml. työllisyyspalvelut).

Lähiliikuntapaikkaohjelman 2016 toimenpiteet

- Toteutetaan Tikkakosken lähiliikuntapaikka.

Lapsiperheiden ja nuorten asiakas- ja palveluohjaus

- Luodaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli.

Omatoimikirjastot

- Toteutetaan omatoimikirjastot Korpilahdelle ja Tikkakoskelle.

Hyvinvointioppimisen muodot varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

- Jalkautetaan Hyvinvointioppimisen teema ja työkalut kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin toteuttaen laadittua koulutussuunnitelmaa.

Perusopetuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmauudistus

- Jalkautetaan uudistus yksiköihin, painopisteinä toimintakulttuurin muutos ja osallisuus.

2. Resurssien viisas käyttö

Mobiililaitteuudistus esi- ja perusopetuksessa 2016–2018

- Tavoitteena on, että oppilas käyttää joko omaa tai koulun/päiväkodin mobiililaitetta osana omaa oppimistaan.

Tilojen käyttöaste ja Webtimmi- järjestelmän käyttö

- Hankkeistetaan sähköisen tilavarausjärjestelmän laajentaminen koulujen muihin kuin liikuntatiloihin.

Talouden ja toiminnanohjauksen malli suunnittelussa ja ohjauksessa

- Selvitetään suoriteperusteisen budjetoinnin käyttömahdollisuudet kirjastotoimissa.

- Otetaan hinnoittelumallit aktiiviseen käyttöön asiakashintojen määrittelyssä liikuntapalveluissa ja kansalaisopistossa.

Palveluyksiköiden (erityisesti yhtenäiskoulut ja päiväkotikoulut) voimavarojen kohdistaminen ja toimintamallit

- Hyödynnetään Puistokadun päiväkotikoulun pilotointiprosessin kokemukset.
- Arvioidaan yhtenäiskoulujen johtamisjärjestelmät.

3. Vaikuttava elinkeinopolitiikka

Palvelujen yritysten yhteistyö

- Toimiala on mukana Hippoksen alueen kehittämistyössä ja Killerin jäähallihankkeessa.
- Edistetään hiilineutraalien materiaalien käyttöä yhdessä päiväkotien, koulujen ja yritysten kanssa.
- Ennaltaehkäisevää SIB (social impact bond)- toiminta käynnistetään lasten ja nuorten palveluissa.

Lyseokortteli kulttuurikeskukseksi

- Lyseon museon konseptointi ja toimenpidesuunnitelma valmistellaan vuoden 2016 aikana.

Paikallisen koulutusviennin edistäminen, asiantuntija- ja palveluverkosto

- Tuotteistetaan asiantuntijapalvelut.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Perusopetuksen palveluissa riskin muodostaa oppilasmäärän arvioitua suurempi kasvu. Lisäykseen on varauduttu suunnitelmalla sijoittaa osa kasvavasta oppilasmäärästä olemassa oleviin ryhmiin. Jos tämä ei toteudu, perusopetusryhmien määrä ja siten mm. henkilöstömenot kasvavat ennakoitua enemmän.

Turvapaikanhakijoille tarkoitetun valmistavien ryhmien perustamisen jääminen kokonaan kunnan vastuulle aiheuttaa riskin palvelutarpeen ennakoimattomasta kasvusta.

Kehittyvät ict-oppimisympäristöt edellyttävät uudistumista ja mm. mobiilipäätelaitteiden käyttöönottoa perusopetuksessa. Riskinä on uudistamisen riittävän nopeuden ja henkilöstön riittävän osaamisen varmistaminen.

Varhaiskasvatuksessa riskinä ovat haasteet mahdollisista lainsäädäntömuutoksista, työllisyystilanteesta ja alenevista lapsimääristä johtuvien mahdollisuuksien hyödyntämisessä. Ratkaisuna on muuttuneeseen tilanteeseen riittävän ketterä reagointi, jossa palvelutarpeen ja lainsäädännön mahdolliset muutokset hyödynnettäisiin nopeasti ja täysimääräisesti.

Varhaiskasvatuspalvelujen monituottajamallin mahdollistama palvelumuotojen valikointi on lisännyt sekä taloudellista että toiminnallista riskiä.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluille riskin palveluiden tuottamiselle muodostavat vaikeasti ennakoitavat muutokset tuloissa ja menoissa. Esimerkiksi uimahallien tulot riippuvat osittain sääolosuhteista, samoin ulkoliikuntapaikkojen ylläpitokustannukset erityisesti talvisaikaan.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttämä WebTimmi tilanvarausjärjestelmä sekä avustusjärjestelmä sisältää riskejä sujuvan ja laadukkaan palvelun tuottamisen kannalta. Ongelmana on järjestelmän kankea kehitettävyyys vastaamaan asiakkaiden muuttuvia tarpeita. Ratkaisuna tilanteeseen tiivistetään järjestelmätoimittajan ja liikuntapalvelujen keskusteluyhteyttä, sekä parannetaan sopimushallintaa.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden toimitiloihin liittyy lisääntyvän peruskorjauksen- ja saneerauksen tarpeeseen liittyviä riskejä. Esimerkiksi Keski-Suomen museo, teatteritalo, Hippoksen tilat sekä

pääkirjasto-kansalaisopistotalo on kirjattu korjausinvestointiojelmaan lähivuosille. Investointiohjelman viivästyminen saattaa aiheuttaa ongelmia sekä käyttäjille että henkilöstölle.

Sivistyksen toimialan tunnistamat henkilöstöriskit liittyvät hallintotehtävien resurssin supistuksiin, joihin on pyritty varautumaan yksiköiden välistä työnjakoa kehittämällä. Työntekijöiden sisäilma- altistukset ja terveellisen työympäristön varmistaminen ovat yksi toimialan keskeisimpiä riskejä. Ammatillisen kuntoutuksen prosessiin tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomioita osana tuottavuuden parantamista.

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

Talous	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Toimintatulot	14 831,7	12 717,0	13 101,8	384,8	3,0 %
Toimintamenot	200 688,9	201 896,5	205 036,9	3 140,4	1,6 %
Toimintakate (sitova taso)	-185 857,1	-189 179,5	-191 935,1	-2 755,6	1,5 %

Toiminnalliset tavoitteet:

Varhaiskasvatus

1. Kunnallisten varhaiskasvatuspalvelujen piirissä on 5 510 lasta kuukaudessa eli 48,7 % 0–6-vuotiaista lapsista. Päiväkodeissa on 4 350 lasta, perhepäivähoidossa on 310 lasta ja kerhoissa 850 lasta.
2. Yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen palvelusetelin saa 1 270 lasta, esiopetuksen ostopalvelujen piirissä on 200 lasta ja perhepäivähoitajien omien lasten palvelurahaa saa 130 lasta, yhteensä 1 600 lasta kuukaudessa, 14,1 % 0–6 vuotiaista.
3. Lakisääteistä kotihoidontukea maksetaan keskimäärin 2 700 lapsesta kuukaudessa (23,9 % 0–6-vuotiaista).
4. Subjektiiivista päivähoito-oikeutta rajataan.

Perusopetus

1. Opetuksen vuosiviikkotunnit/perusopetuksen oppilas 1,69. (Arvio vuonna 2015 on 1,68.)
2. Opetusryhmän laskennallinen koko vuosiluokilla 1–6 on 18,9 oppilasta/ryhmä. (Arvio vuonna 2015 on 18,7.)
3. Opetusryhmän laskennallinen koko vuosiluokilla 7–9 on 18,4 oppilasta/ryhmä. (Arvio vuonna 2015 on 17,9.)
4. Nuorisopalveluissa oman toiminnan käyntikerrat 75 000. (Arvio vuonna 2015 on 66 000.)
5. Nuorisopalveluja käyttävät 7–24-vuotiaat 1 800 kpl (mukana toiminnassa vähintään viisi kertaa/vuosi).
6. Koko päättöikäluokka saa peruskoulun päättötodistuksen. (Arvio vuonna 2015 on 99 %.)

Määrärahan jakaantuminen palvelualueittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	641,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	8 397,9	8 424,9	8 594,9	170,0	2,0 %
Perusopetuksen palvelualue	5 791,9	4 292,1	4 506,9	214,8	5,0 %
Toimintatulot	14 831,7	12 717,0	13 101,8	384,8	3,0 %
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	2 477,3	3 206,6	3 982,0	775,4	24,2 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	79 361,6	80 294,4	80 100,7	-193,7	-0,2 %
Perusopetuksen palvelualue	118 850,0	118 395,5	120 954,2	2 558,7	2,2 %
Toimintamenot	200 688,9	201 896,5	205 036,9	3 140,4	1,6 %
Toimialan hallinto ja yhteiset palvelut	-1 835,3	-3 206,6	-3 982,0	-775,4	24,2 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue	-70 963,7	-71 869,5	-71 505,8	363,7	-0,5 %
Perusopetuksen palvelualue	-113 058,1	-114 103,4	-116 447,3	-2 343,9	2,1 %
Toimintakate	-185 857,1	-189 179,5	-191 935,1	-2 755,6	1,5 %

Sivistyksen toimialan hallinto ja yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus ja muutokset suhteessa edelliseen vuoteen:

Kasvun ja oppimisen hallintoon kuuluvat toimialajohtaja, palvelujohtajat ja kasvun ja oppimisen hallinnon yksikkö. Lisäksi yksikössä ovat sivistyslautakunnan menot ja koko vastuualueelle yhteisiä eläkemenoperusteisia ym. maksuja sekä konsernihallinnon toimialoilta laskuttamat toimialan hallinto- ja talouspalvelujen menot.

Kasvun ja oppimisen palveluihin on perustettu elokuussa 2015 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteiset palveluohjaus- ja kehittämissyksiköt. Palveluja parannetaan rakentamalla yhteisiä palveluohjauksen toimintamalleja sekä yhteisiä käytäntöjä yksityisen palvelutuotannon ohjaukseen ja valvontaan. Kehittämissyksikön toiminta tähtää yhteiseen osaamisen kehittämiseen sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin liittyvien toimintakulttuurien muutosprosessien tukemiseen.

Yksikköön kuuluvat myös vuoden 2015 elokuussa sivistyksen toimialalle siirretyt nuorten taidetyöpajan toiminnot.

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Toiminnan kuvaus:

Lasten varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat monipuolisia varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille vastaten lapsen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja varhaisen tuen tarpeisiin sekä tukee perheitä kasvatustehtävässä. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä kunnallisena että yksityisenä. Lisäksi tuotetaan avoimia varhaiskasvatuspalveluja, jotka täydentävät ja korvaavat kokopäivähoitoa. Perhe- ja leikkitoiminnan kerhoja ja osa-aikaista hoitoa suositellaan lapsille, jotka eivät tarvitse kokopäivähoitoa vanhempien työn tai opiskelun vuoksi. Maksuttomaan esiopetukseen osallistuvat lähes kaikki kuusivuotiaat. Sitä järjestetään pääasiassa kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa.

Vuonna 2016 0–6-vuotiaiden lasten ikäluokat pienenevät 149 lapsella. Jyväskyläläisistä lapsista arvioidaan noin 62,8 prosenttia käyttävän varhaiskasvatuspalveluja ja kotihoidontukea maksetaan 23,9 prosentille. Palvelujen kysynnän vaihteluihin vastataan sopeuttamalla kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja. Palvelusetelitä ja palvelurahaa perhepäivähoitajien omien lasten hoitamiseen kotona myönnetään kysynnän mukaan. Palvelujen järjestämisessä varaudutaan lisäksi valtion budjet-tiesityksessä oleviin varhaiskasvatuspalvelujen lainsäädännöllisiin muutoksiin.

Vaajakosken päiväkodin toiminta siirtyy alkuvuodesta 2016 Wessmanninmäen uuteen päiväkotiin. Palveluverkkoa järjestetään palvelulinjausten mukaisesti pienistä yksiköistä luopumalla ja keskitämällä palveluja suurempiin yksiköihin.

Varhaiskasvatuksen palveluohjausta kehitetään edelleen hoitopaikkojen määrän ja laadun varmistamiseksi. Uudistettu esiopetuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön. Hyvinvointioppimisen laajenemiseen valmistaudutaan henkilöstön koulutusprosessilla. Uusien päiväkotien suunnitteluohje päivitetään yhdessä Tilapalvelun edustajien kanssa. Yksiköiden toimintatapoja ja käytäntöjä kehitetään kaksi kertaa vuodessa toteutettavien asiakas- ja henkilöstökyselyjen pohjalta.

Varhaiskasvatuspalveluissa mallinnettu toiminnan ja talouden ohjausjärjestelmä mahdollistaa henkilöstö- ja taloussuunnittelun sekä työyhteisöjen kannustamisen. Tuottavuuden parantamiseksi ja palvelujen laadun varmistamiseksi on laadittu toiminnan ja talouden ohjauksen vuosikello. Henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista lisätään edelleen työelämäkeskustelujen ja mentoroinnin avulla, esimerkiksi laaditaan yksikkökohtaiset mentorointisuunnitelmat.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon tiivistämistä ja kehittämistä jatketaan Päiväkotijärjestely- ja kouluverkko selvitys 2015 -kokonaisuuden pohjalta ottaen huomioon väestöennusteet, kaavoitus suunnitelmat ja muut tarvittavat alueellisesti vaikuttavat tekijät. Vuonna 2016 käynnistyvät Korpilahden ja Honkaharjun päiväkotien uudisrakennushankkeet. Kangasvuoren päiväkotikoulun suunnittelu etenee.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Lisäykset

Talousarvioesitykseen sisältyvät ennakoitujen palkkojen korotukset ja vuokrien muutokset.

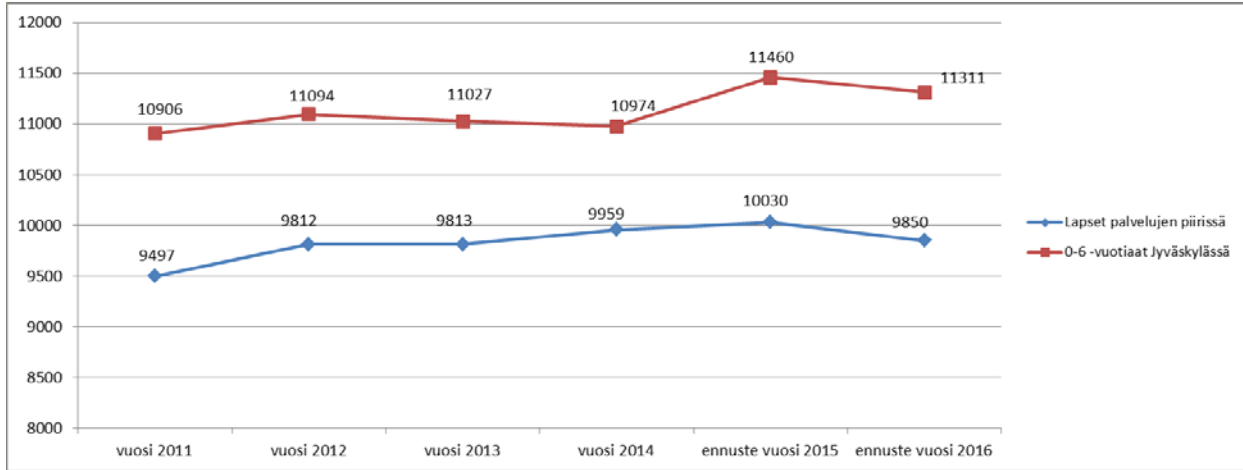
Palvelusetelituotanto kasvaa	100 000
Erityisavustajia vakinaistetaan	360 000
Lastentarhanopettajien työn vaatavuuden arviointi	240 000

Vähennykset

Päiväkotien päivystysjärjestelyjä tarkistetaan, tulospalkkaussopimus ja työaikapankki otetaan käyttöön	350 000
Perhepäivähoidon järjestämisen painopiste siirtyy palvelusetelimalliin	200 000

Hallitusohjelman ennakoidut vaikutukset

Päivähoitomaksuja korotetaan	170 000
Kotihoidontuen indeksikorotusta ei tehdä	163 000
Palvelusetelin hintaa ei koroteta	100 000

Tunnusluvut ja mittarit:**TUNNUSLUVUT**

	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 %	
Kunnallinen päivähoito, lapset lkm ka/kk, josta	5 688	5 549	5 510	-39	-0,7 %
päiväkodeissa	4 310	4 363	4 350	-13	-0,3 %
perhepäivähoidossa	454	373	310	-63	-16,9 %
kerhoissa	924	813	850	37	4,6 %
osuus 0-6-vuotiaista, %	51,8	48,4	48,7	0,3	0,6 %
Yksityinen päivähoito (sis.esiopetuksen ja palvelurahan), lapset lkm ka/kk	1 465	1 554	1 600	46	3,0 %
osuus 0-6-vuotiaista, %	13,3	13,6	14,1	0,5	3,7 %
Kotihoidon tuki, lapset lkm ka/kk	2 806	2 544	2 700	156	6,1 %
osuus 0-6-vuotiaista, %	25,6	22,2	23,9	1,7	7,7 %

MITTARIT

	TP 2013	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2014 - 2013 %	
Asiakkaiden arvioima varhaiskasvatuksen laatu, ka (1=huono, 4=erinomainen)	3,43	3,48	3,5	3,5	0,05	1,5 %
Henkilöstön arviointi työhyvinvoinnista, ka (1=huono, 4=erinomainen)	3,17	3,16	3,2	3,2	-0,01	-0,3 %
Suoritehinta, euroa/laskennalliset lapset ka/vuosi						
Päiväkoti	9 697	10 002	10 611	10 002	305	3,0 %
Vaihteluväli	7 749	3 864	4 846	3 864	-3 885	-100,5 %
Perhepäivähoito	10 332	10 412	9 348	10 412	80	0,8 %
Kerhotoiminta	1 154	1 148	4 437	1 148	-6	-0,5 %

TP on toteutunut suoritehinta, TA on laskennallinen suoritehinta

Perusopetuksen palvelualue

Toiminnan kuvaus:

Perusopetuspalvelut vastaavat perusopetuksen, nuorisopalvelujen sekä oppilashuollon mitoituksista ja suunnittelusta, ohjauksesta ja pedagogisesta kehittämistoiminnasta sekä tukevat toimintayksiköitä näiden palvelutehtävissä.

Perusopetusta järjestetään 44 erikokoisessa toimipaikassa. Pienet, alle 5-opettajaiset yksiköt toimivat hallinnollisesti ns. virkarehtorikoulun yhteydessä. Koulujen ohjaus ja lähiesiointi on jaettu kahdelle palvelujohtajalle. Kouluyksiköiden toimintaa ohjataan neljällä koordinaatioalueella (etelä, pohjoinen, itä ja länsi).

Vuoden 2015 lopussa peruskouluikäisiä on kaupungin omissa kouluissa arviolta 11 490. Vuonna 2016 oppilasmäärä kasvaa arviolta 310 oppilaalla. Päiväkoti-ikäisten määrän kasvu heijastuu tulevina vuosina oppivelvollisuusikäisten määrän kasvuna.

Perusopetuksen opetussuunnitelmauudistustyö 2016 jatkuu. Perusopetuksessa Jyväskylä kiinnittää huomiota peruspalvelun toteutumiseen ja toimintakulttuurin muutokseen, mitä myös kansallinen perusopetuksen opetussuunnitelmauudistus edellyttää. Perusopetuksessa innostetaan kokeilemaan uusia toimintatapoja ja uudistamaan oppimisympäristöjä. Yhtenäistä perusopetusta vahvistetaan edelleen yhtenäiskoulujen rakentumisen ja alueellisen toimintamallin kautta. Oppimisen tuen rakenteiden ja toimintamallien kehittäminen ja tähän liittyvän henkilöstön osaamisen kehittäminen jatkuu. Keskeisinä kehittämisprosesseina jatkuvat kerhotoiminta, osallisuus, oppilaskunta-toiminta ja Lasten Parlamentti, oppimisympäristöjen kehittäminen ml. ICT-järjestelmät. Kouluissa kehittämisen kärkiä ovat oppimisen edistäminen sekä turvallisuus- ja hyvinvointioppiminen.

Perusopetuspalvelut osallistuu osaltaan nuorten palveluverkoston kehittämistyöhön. Koulutuksellisen tasa-arvon edistämishankkeen toimenpiteitä toteutetaan suunnitellusti. Koululaisen hyvä päivä -hanke etenee.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään ja kehitetään laatukriteerien pohjalta. Palveluja tuotetaan opetuspalvelujen omana toimintana ja avustussopimuksin palveluntuottajaverkoston toteuttamana. Palvelut kohdentuvat ensisijaisesti 1–2 luokkien oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen 3–5 luokkien oppilaille. Palvelun järjestämismalli selvitetään palvelulinjausten mukaisesti. Palvelun piirissä on 1 459 oppilasta. Vaativien erityisen tuen päätöksen oppilaiden (kehitysvammaiset, autistit) iltapäivätoiminnan järjestäminen, ns. VERTTI-toiminta on osa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa. Palvelussa on noin 86 oppilasta.

Perusopetuksen palveluverkon tiivistämistä ja kehittämistä jatketaan Päiväkoti- ja kouluverkkoiselvitys 2015 -kokonaisuuden pohjalta ottaen huomioon väestöennusteet, kaavoitussuunnitelmat ja muut tarvittavat alueellisesti vaikuttavat tekijät. Kuokkalan yhtenäiskoulun hankesuunnittelu etenee.

Oppilaaksioton perusteita tarkistetaan ja oppilassiijoittelua tehostetaan siten, että ryhmien täyttöastetta lisätään ja kuljetuskustannuksia vähennetään.

Opetusministeriön erityisavustus opetusryhmien pienentämiseen (POP-raha) vähenee 200 000 ja loppuu kokonaan vuonna 2017.

Oppilashuollon palveluyksikkö tuottaa esi-, perus-, lukio- ja ammatillisen koulutuksen psykologipalvelut sekä esi-, perus-, lukio- ja ammatillisen koulutuksen kuraattoripalvelut. Lisäksi yksikkö tuottaa alle 18-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveyspalvelua, jota toteuttavat psykiatriset sairaanhoitajat. Yksikkö tuottaa myös Uuraisten ja Toivakan perusopetuksen koulupsykologipalvelun sekä koulutusta ja työnohjausta Jyväskylän seudun kuntien henkilöstölle. Kuraattorit ja psykologit osal-

listuvat sekä yhteisölliseen että yksilökohtaiseen oppilashuoltotyöhön omissa vastuuyksiköissään. Palvelun painopistettä siirretään uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti kohti ehkäisevää ja yhteisöllistä työtä. Asiakastyössä tavoitteena on laissa säädettyjen aikarajojen saavuttaminen. Oppilashuollon yksikkö on mukana psykososiaalisten palveluiden alaisen henkisen ensiavun kriisiryhmän toiminnassa sekä tuottamassa uuden sosiaalipalveluiden alaisen Nuorisovastaanoton palveluja.

Nuorisopalvelujen palveluyksikön nuorisotilat (11 kpl) ovat pääsääntöisesti avoinna tiistaista torstaihin ja vähintään joka toinen perjantai. Pääosa, noin 75 %, kävijöistä on 13–18-vuotiaita. Veturi-tallien nuorten tila toimii kulttuuripainotteisesti ja käyttäjänuorten ikäskaala on laajempi kuin muilla nuorisotiloilla. Nuoria kohdataan myös muissa toimintaympäristöissä kuten esimerkiksi yläkouluilla, etsivässä nuorisotyössä, pienryhmissä, leireillä, kauppakeskuksissa, kadulla, netissä ja vaikuttajaryhmissä.

Keskeisiä tavoitteita ovat yläkoulujen kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen ja nuorten matalan kynnyksen palvelujen parantaminen. Nuorisopalvelujen teemana on vuonna 2017 kulttuurien kohtaaminen. Vuosien 2016–2017 tarkemmat tavoitteet on kirjattu nuorisopalvelujen kehittämisohjelmaan

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Lisäykset

Talousarvioesitykseen sisältyvät ennakoitujen palkkojen korotukset ja vuokrien muutokset.

Opetussuunnitelmamuutokset (ruotsi, englanti)	100 000
Oppilashuoltolain velvoitteet (steiner, kristillinen, normaalikoulu, jao)	240 000
Koulunkäynnin ohjaajia vakinaistetaan	50 000
Oppilasmäärän kasvu ja tuntikehyksen lisäys	565 000
Opetuksen leasing- ja lisenssimaksut sekä ohjelmistohankinnat	137 000

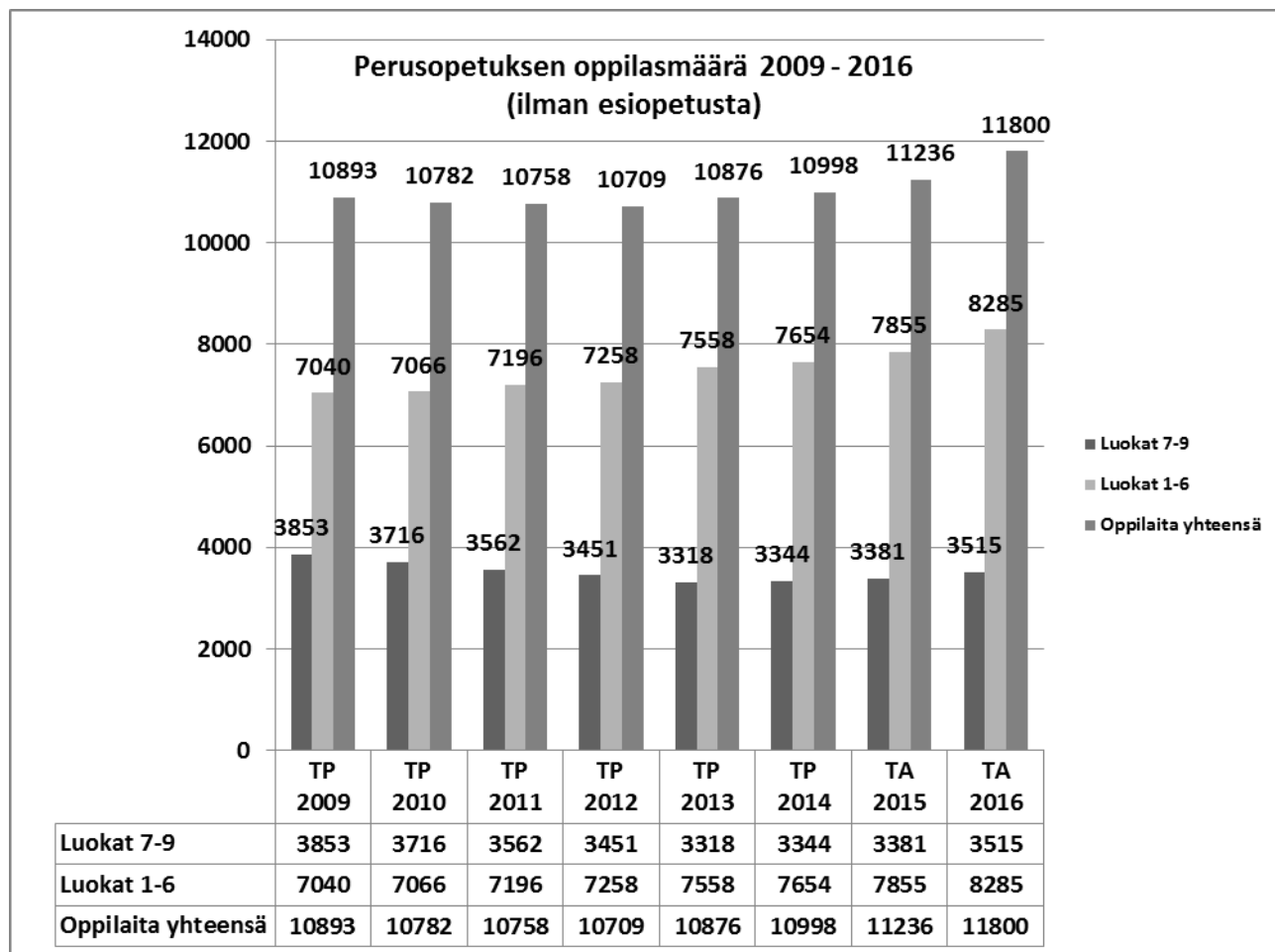
Vähennykset

Väistökuljetukset loppuvat ja kuljetusjärjestelyjä tehostetaan	277 000
--	---------

Hallitusohjelman ennakoitujen vaikutukset

Iltapäivätoiminnan maksuja korotetaan 30 €	100 000
Valtion erityisavustus ryhmäkokojen pienentämiseen (pop-raha) vähenee	200 000

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT

TP 2014 TA/M 2015 TA 2016 Muutos 2015 - 2016
%

Opetuspalvelut

Oppilasmäärä 20.9.	11 132	11 382	11800	418,0	3,5%
Oppilaat, äidinkieli muu kuin Suomi		679	740	61,0	8,2%
Aamu- ja iltapäivätoiminnan lapset	1 453	1 520	1545	25,0	1,6%
Koulukuljetettävien määrä	2 320	2 320	1750	-570,0	-32,6%
Opetustuntien kokonaismäärä					
* 1 - 6 luokilla	9 987	10 237	10 600	363,0	3,4%
* 7 - 9 luokilla	5 735	5 785	5 900	115,0	1,9%
* erityisopetus	3 159	3 159	3 200	41,0	1,3%
Opetuksen vuosiviikkotunnit/oppilas	1,69	1,70	1,69	0,0	-0,6%
Opetusryhmän laskenn.koko/ryhmä					
* 1 - 6 luokilla	18,5	18,5	18,9	0,4	2,1%
* 7 - 9 luokilla	17,8	18,0	18,4	0,4	2,2%

Nuorisopalvelut

Oman toiminnan käyntikerrat	70 000	66 000	75 000	9 000,0	12,0%
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	350	235	250	15,0	6,0%

KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUT

Toiminnan kuvaus:

Palvelukokonaisuus järjestää hyvinvointia, liikuntaa, kulttuuria, elinikäistä oppimista ja harrastamista edistäviä palveluja. Kokonaisuuteen kuuluvat liikuntapalvelut, kirjastopalvelut, Jyväskylän kansalaisopisto, kulttuuripalvelut (ml. kuvataidekoulu), museopalvelut, Jyväskylä Sinfonia ja Jyväskylän kaupunginteatteri.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden ohjauksesta ja päätöksenteosta vastaa kulttuuri- ja liikuntalautakunta.

Toiminnan lähtökohtana ovat asiakas- ja palvelukeskeisyys sekä hallinnon rajat ylittävä yhteistyö.

Palvelujen kohderyhmänä on koko Jyväskylän väestö, kirjasto- ja museopalveluilla lisäksi Keski-Suomi lakisääteisenä maakunnallisena alueena. Toiminta on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää hyvinvointia edistävää työtä, jossa kuntalaisella on oma aktiivinen roolinsa.

Palvelujen kehittäminen ja kohdentaminen on osa organisaation perustyötä ja siitä esimerkkejä ovat jatkuvasti kehittyvät vuorovaikutteiset verkkopalvelut sekä laaja-alainen palveluverkkojen uudistaminen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

Talous	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1 000 euroa				euroa	%
Toimintatulot	10 754,6	8 475,7	8 634,6	158,9	1,9 %
Toimintamenot	49 436,8	47 952,5	47 873,7	-78,8	-0,2 %
Toimintakate (sitova taso)	-38 682,2	-39 476,8	-39 239,1	237,7	-0,6 %

Toiminnalliset tavoitteet:

Hallinto- ja kulttuuripalvelut

1. Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta tavoittaa 55 % alle kouluikäisistä ja kulttuuriopetussuunnitelmien kautta 100 % peruskouluikäisistä (tavoite vuonna 2015 on 54 %)
2. Lasten ja ikääntyneiden ohjaus- ja esitystarjonnan yhteenlaskettu tuntimäärä on vuodessa 2400 ja taiteilijoiden/taidekasvattajien määrä on 360.
3. Julkiset lastenkulttuuritilaisuudet tavoittavat 6 000 kävijää. (vuonna 2015 tavoite 6 000).
4. Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä on 5000 opiskelijaa
5. Ikääntyneiden kulttuuritarjonta tavoittaa 50 % yli 65-vuotiaista (vuonna 2015 on 50 %).

Jyväskylän kansalaisopisto

1. Valtionosuuteen oikeuttava opetus 38 000 tuntia (tavoite vuonna 2015 on 39 000 tuntia).
2. Kurssilaisten määrä valtionosuuteen oikeuttavassa koulutuksessa 22 200 (tavoite vuonna 2015 on 22 650).

Kirjastot

1. Kaikkien toimipisteiden aukiolotunnit yhteensä 21 600 (tavoite vuonna 2015 on 21 900). Oma-toimikäyttöä ei lasketa aukiolotunteihin.
2. Kirjastokäyntikertojen määrä vuodessa / asukas: 8,3 (tavoite 2015 on 8,5).
3. Aineiston hankinta: 270 nidettä / 1 000 asukas (tavoite vuonna 2015: 280 nidettä / 1 000 asukas).

Museot

1. Museot ovat avoinna yhteensä 9 980 tuntia (9 900 tuntia vuonna 2015).
2. Museoiden kävijämäärätavoite on 90 000 kävijää (Jyväskylän taidemuseo 26.000, Keski-Suomen museo erillismuseoineen 37 000 ja Suomen käsityön museo 27 000, Tavoite vuonna 2015: 83 000 kävijää).

Liikunta

1. Liikuntatilojen käyttöaste 85–90 % aukiolo- ja käyttöaikoina (85–90 % vuonna 2014).
 - Liikuntapalvelujen hallinnoimat sisäliikuntatilat 90 %.
 - Koulujen liikuntasalien iltakäyttö 85 %.

Jyväskylä Sinfonia

1. Orkesterilla on 50 esiintymistä, joissa kuulijataavoite on 25 000 (vuoden 2015 talousarviossa 50 esiintymistä ja 24 000 kuulijaa).
2. Konserttien täyttöastetavoite on 91 % (vuonna 2015 tavoite 90 %).
3. Viisi kansainvälistä tapahtumaa (vuonna 2015 tavoite 5 tapahtumaa).

Jyväskylän kaupunginteatteri

1. Kaupunginteatteri tuottaa kuusi ensi-iltaa, neljä päänäyttämölle ja kaksi pienelle näyttämölle (vuonna 2015 seitsemän ensi-iltaa).
2. Teatterin kokonaiskävijämäärätavoite on 59 000 katsojaa (vuonna 2015: 59 000).
3. Päänäyttämön käyttöastetavoite 70 % (vuonna 2015: 70 %).

Määrärahan jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	376,5	271,6	271,6	0,0	0,0 %
Jyväskylän kansalaisopisto	1 568,5	1 338,9	1 363,9	25,0	1,9 %
Kirjastot	602,9	634,3	634,3	0,0	0,0 %
Museot	699,7	421,9	397,9	-24,0	-5,7 %
Liikunta	5 508,9	4 391,9	4 441,9	50,0	1,1 %
Jyväskylä Sinfonia	455,1	290,7	320,9	30,2	10,4 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	1 543,0	1 126,4	1 204,1	77,7	6,9 %
Toimintatulot	10 754,6	8 475,7	8 634,6	158,9	1,9 %
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	3 543,6	3 498,6	3 505,8	7,2	0,2 %
Jyväskylän kansalaisopisto	4 490,6	4 340,4	4 224,9	-115,5	-2,7 %
Kirjastot	8 574,4	8 575,9	8 637,3	61,4	0,7 %
Museot	4 791,8	4 771,2	4 680,2	-91,0	-1,9 %
Liikunta	19 205,2	18 336,4	18 339,5	3,1	0,0 %
Jyväskylä Sinfonia	3 054,1	2 967,7	2 979,0	11,3	0,4 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	5 777,2	5 462,3	5 507,0	44,7	0,8 %
Toimintamenot	49 436,8	47 952,5	47 873,7	-78,8	-0,2 %
Hallinto- ja kulttuuripalvelut	-3 167,1	-3 227,0	-3 234,2	-7,2	0,2 %
Jyväskylän kansalaisopisto	-2 922,1	-3 001,5	-2 861,0	140,5	-4,7 %
Kirjastot	-7 971,5	-7 941,6	-8 003,0	-61,4	0,8 %
Museot	-4 092,0	-4 349,3	-4 282,3	67,0	-1,5 %
Liikunta	-13 696,3	-13 944,5	-13 897,6	46,9	-0,3 %
Jyväskylä Sinfonia	-2 599,0	-2 677,0	-2 658,1	18,9	-0,7 %
Jyväskylän kaupunginteatteri	-4 234,2	-4 335,9	-4 302,9	33,0	-0,8 %
Toimintakate	-38 682,2	-39 476,8	-39 239,1	237,7	-0,6 %

Hallinto- ja kulttuuripalvelut

Toiminnan kuvaus ja muutokset suhteessa edelliseen vuoteen:

Hallinto- ja kulttuuripalvelut vastaa kulttuuri- ja liikuntapalvelujen lautakunta-asioiden ja kehittämisen toiminnoista. Tehtäviin kuuluvat päätöksenteon valmisteluun liittyvät asiat, hallinnollinen ohjaus sekä strateginen suunnittelu ja kehittäminen kaupungin yhteisten linjausten mukaisesti.

Yksikköön sisältyvät kulttuuri- ja liikuntalautakunnan ja palvelujohtajan menot sekä kansalaistoiminnan, kulttuurin ja liikunnan avustukset.

Kulttuuripalvelujen tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa ja tukea kulttuurin ja taiteen harjoittamista ja harrastamista ja siten edistää asukkaiden hyvinvointia. Tavoitteena on edistää palvelujen saavutettavuutta ja siten lisätä kulttuuripalvelujen käyttöä. Keskeiset kohderyhmät ovat lapset ja nuoret sekä ikääntyneet.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Kuvataidekoulu yhdistyy hallinnollisesti kansalaisopistoon vuonna 2016. Kulttuuriaitta johtaa valtakunnallista kulttuurikasvatussuunnitelmien kehittämistä.

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
					%
Kulttuuriaitta / työpajojen osallistujat	20 734	19 000	21 000	2 000	9,5 %
Julkiset lastenkulttuuritilaisuudet, kävijät	8 364	6 000	6 000	0	0,0 %
Ikääntyneiden kulttuuripalvelut, kävijät	7 000	11 000	11 000	0	0,0 %
Avustukset ja sopimukset 2014-2016	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
					%
Kulttuuri- ja kansalaistoiminnan avustukset	356 384	374 384	374 384	0	0 %
kulttuuritoiminnan avustukset	145 784	145 784	145 784	0	0 %
kansalaistoiminnan sekä sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustukset	36 450	36 450	36 450	0	0 %
kulttuuritoiminnan avustussopimukset	174 150	192 150	192 150	0	0 %
Liikuntatoiminnan avustukset	127 870	152 870	152 870	0	0 %
liikunta-avustukset	100 330	125 330	125 330	0	0 %
Keski-Suomen urheiluakatemia avustus	27 540	27 540	27 540	0	0 %
Alvar Aalto säätiön avustus	367 527	367 527	367 527	0	0 %
Keski-Suomen luontomuseon avustus	42 120	42 120	42 120	0	0 %
Keski-Suomen ilmailumuseon avustus	63 990	63 990	63 990	0	0 %
Jyväskylän festivaalien avustus, Jyv. Kesä	165 240	165 240	165 240	0	0 %
Kansalaistoiminnan keskus	48 600	48 600	48 600	0	0 %
Monikulttuurikeskus Gloria	90 000	90 000	90 000	0	0 %
Sepänkeskus	175 000	175 000	175 000	0	0 %
Avustukset ja sopimukset yhteensä	1 436 731	1 479 731	1 479 731	0	0 %

Jyväskylän kansalaisopisto

Toiminnan kuvaus:

Jyväskylän kansalaisopisto on aikuiskoulutuslaitos, jonka tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansainvälisyyden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Toiminnassa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Oppilaitos järjestää myös taiteen perusopetusta, käsityöneuvontaa sekä tilauskoulutusta. Painopistealueena tilauskoulutuksessa on maahanmuuttajien opetus.

Koulutusta järjestetään myös Luhangan, Muuramen ja Uuraisten kunnissa.

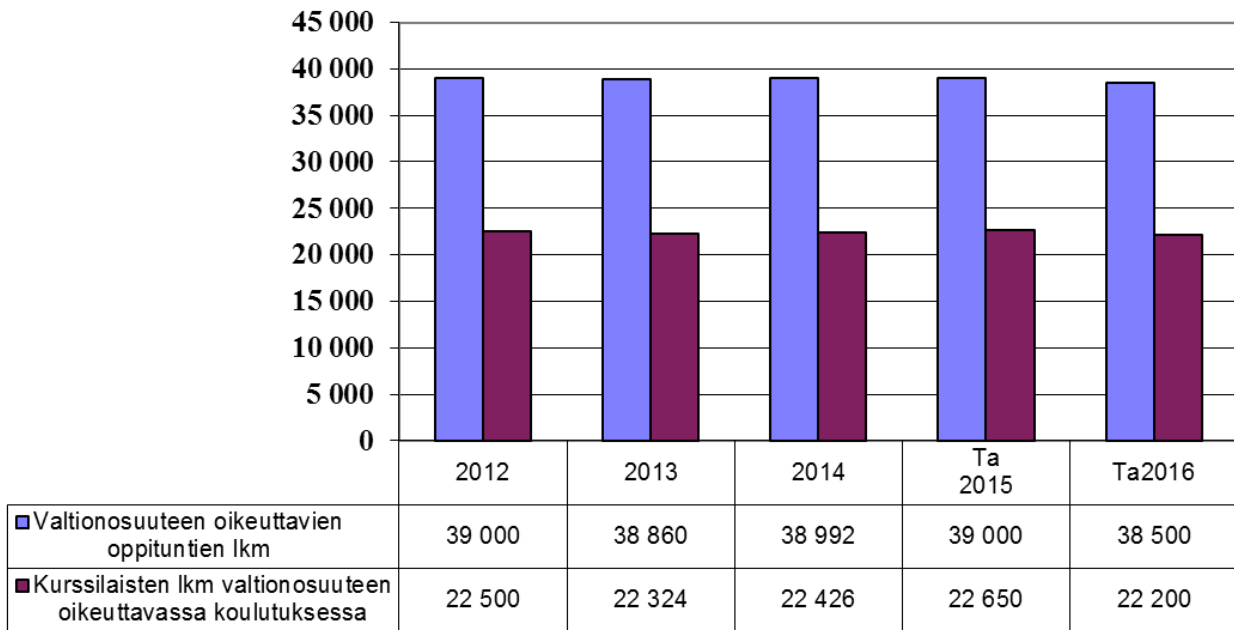
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Kuvataidekoulu yhdistetään hallinnollisesti kansalaisopistoon vuonna 2016.

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-16 %	
Kansalaisopisto					
Valtionosuuteen oikeuttavat oppitunnit,	38 992	39 000	38 500	-500,0	-1,3 %
josta taiteen perusopetuksen oppitunteja	6 445	6 300	6 300	0,0	0,0 %
Kurssilaisten lukumäärä,	22 426	22 650	22 200	-450,0	-2,0 %
josta taiteen perusopetuksen kurssilaisten lkm	1 454	1 550	1 550	0,0	0,0 %
Tilauskoulutuksen oppitunnit	9 029	7 600	6 650	-950,0	-12,5 %
Valtionosuuteen oik. kurssien lukumäärä	1 536	1 470	1 460	-10,0	-0,7 %
Maksuttomat yleisötilaisuudet	52	50	50	0,0	0,0 %
Toimipisteiden lukumäärä	117	106	104	-2,0	-1,9 %
Valtionosuustuntien nettomenot/oppitunti	74,7	75,2	74,3	-0,9	-1,2 %
Valtionosuustuntien nettomenot/kurssilainen	129,8	129,5	128,9	-0,6	-0,5 %
Käsityöneuvonta					
Asiakkaiden lkm (päivämaksun maksaneet)	2 043	1 350	2 050	700,0	51,9 %
Toimipisteiden lukumäärä	2	1	1	0,0	0,0 %
Käsityöneuvonnan nettomenot/asiakas	44,1	58,9	37,5	-21,4	-36,3 %
Kuvataidekoulu					
Kuvataidekoulun opetustunnit	3 028	3 000	3 000	0	0,0%
Kuvataiteen oppilaiden lukumäärä	282	290	290	0	0,0%
Arkkitehtuurin oppilaiden lukumäärä	38	40	40	0	0,0%
Lukukausimaksu / perusopetus	140,0	140,0	140,0	0	0,0%
Keskimääräinen opiskeluaika (v.)	5,8	5,5	5,5	0,0	0,0%
Menot e / oppilas	1 443,5	1 404,7	1 403,0	-1,7	-0,1%
Menot e / opetustunti	152,6	154,5	154,3	-0,2	-0,1%

Kansalaisopiston oppitunnit ja kurssilaiset

Kirjastot

Toiminnan kuvaus:

Jyväskylän kaupunginkirjaston tehtävänä on yleisen kirjasto- ja tietopalvelun järjestäminen toiminta-alueellaan. Keski-Suomen maakuntakirjastona kirjasto tukee ja kehittää toiminta-alueensa yleisten kirjastojen tieto- ja kaukopalvelua, perehdyttää kirjastojen henkilöstöä kirjastotyön uusiin toimintamuotoihin ja kehittämishankkeisiin sekä suorittaa opetusministeriön antamat muut tehtävät.

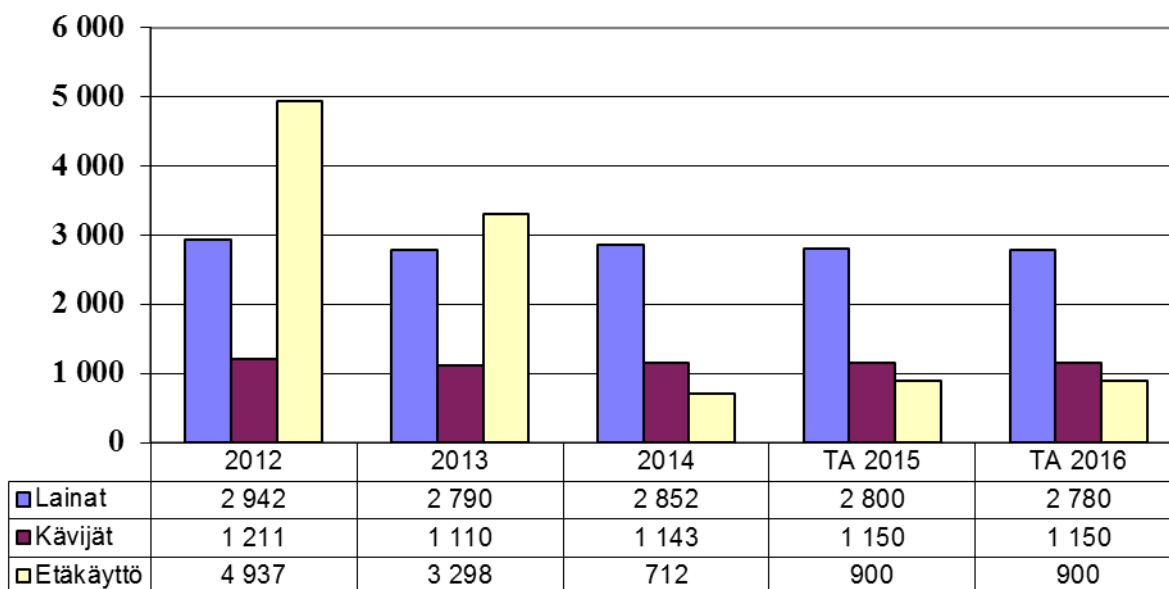
Keski-kirjastojen toiminta-alue kattaa kaikki keskisuomalaiset kirjastot, yhteensä 23 kuntaa. Keski-suomalaiset kirjastot toimivat tiiviissä yhteistyössä tavoitteena kaikille tasa-arvoiset kirjastopalvelut. Kuntien asukkaat voivat varata, lainata ja palauttaa aineistoa yli kuntarajojen. Samalla kirjastokortilla voi käyttää yli viittäkymmentä alueen kirjastoa. E-kirjat ja sähköiset lehdet kirjastot hankkivat yhdessä koko alueen käyttöön.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Omatoimikirjastojen määrää lisätään varustamalla kaksi lähikirjastoa tarvittavalla valvontatekniikalla. Omatoimikirjastot lisäävät kirjastojen aukioloaikoja ja parantavat näin palvelujen saatavuutta sekä nostavat tilojen käyttöastetta.

Valmistaudutaan Vaajakosken aluekirjaston tilojen pienenemiseen nuorisopalvelujen muuttaessa tiloihin. Vaajakosken kirjastossa tehdään kalusteudistuksia.

Kirjaston kävijämäärä, lainaus ja etäkäyttö 1 000 kpl

Huom! Etäkäytön tilastointitapa muuttunut 2013 ja 2015.

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-16	
Kävijöiden lukumäärä	1 143 400	1 150 000	1 150 000	0	0,0%
Lainaus	2 852 300	2 800 000	2 780 000	-20 000	-0,7%
Lainajat	51 800	53 000	53 000	0	0,0%
Tietokannan etäkäyttö (verkko- käynnit)	712 000	900 000	900 000	0	0,0%
Bruttomenot e / asukas	63,1	62,3	62,3	-0,1	-0,1%
Bruttomenot e / laina	3,0	3,1	3,1	0,0	1,3%
Nettomenot e / asukas	58,7	57,7	57,7	0,0	0,0%
Nettomenot e / laina	2,8	2,8	2,9	0,0	1,4%
Lainojen lkm / asukas	21,0	20,3	20,1	-0,3	-1,4%
Kirjastoaineisto, kokoelma kpl	877 500	875 000	875 000	0	0,0%
Kirjastoaineisto, vuosihankinta, kpl	40 900	39 000	37 400	-1 600	-4,1%
Vuosihankinta e/as.	6,52	6,20	5,41	-0,79	-12,7%
Vuosihankinta kpl/as.	0,30	0,28	0,27	-0,01	-4,8%

Museot

Toiminnan kuvaus:

Museopalveluihin kuuluvat Jyväskylän taidemuseo (aluetaidemuseo), Keski-Suomen museo (maakuntamuseo) ja Suomen käsityön museo (valtakunnallinen erikoismuseo), jonka yhteydessä toimii Kansallispuukukkeskus. Museot saavat maakunnalliseen ja alueelliseen toimintaan 10 %:lla korotettua, henkilötyövuosiin sidottua valtionosuutta. Alueellista ja valtakunnallista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa tehtyjen nelivuotissopimusten mukaisesti. Lisäksi Keski-Suomen museolla on Museoviraston kanssa tehty sopimus yhteistyöstä ja työnjaosta kulttuuriympäristön vaalimisessa sekä asiantuntijaviranomaisen rooli kulttuuriympäristönhoitoon liittyvissä asioissa Keski-Suomessa.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Museopalveluista vähenee yksi johtajan virka Jyväskylän taidemuseosta ja hallinto organisoidaan uudelleen.

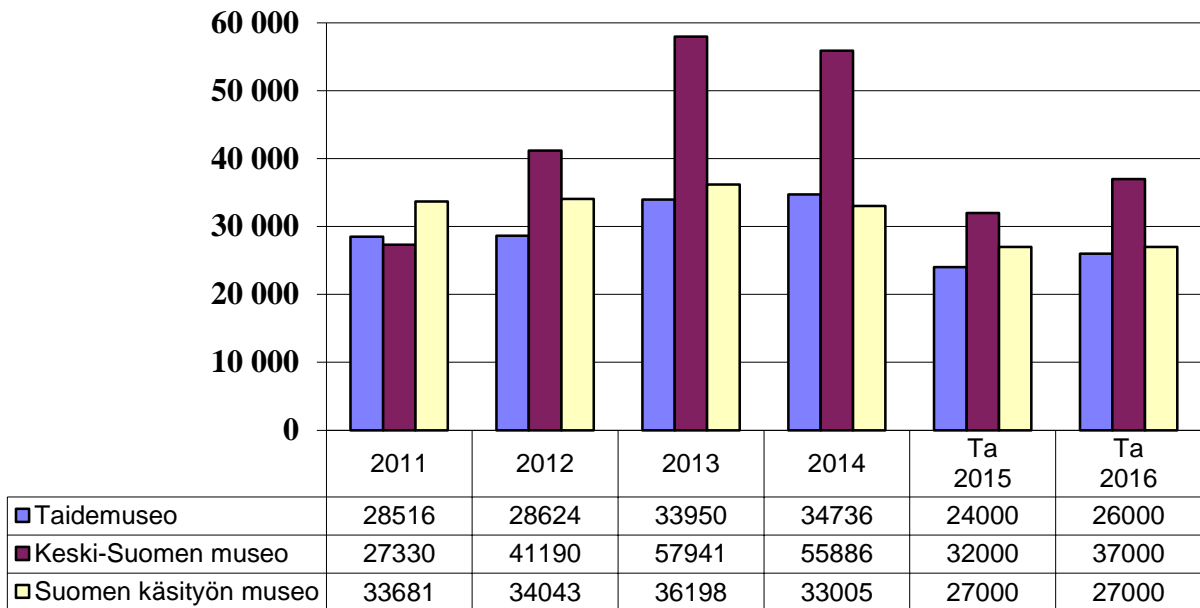
Suomen käsityön museossa jatketaan vuonna 2015 käynnistynyttä kokeilua, jossa kesäkuukausien aukiolotunteja supistetaan kahdella tunnilla viikossa siten, että museo on avoinna lauantaisin klo 11–16.

Jyväskylän kaupungin omaisuutta olevat Lyseon kokoelmat siirtyvät pysyvästi osaksi Keski-Suomen museon kokoelmia. Keski-Suomen museo vastaa merkittävien esine- ja kuvakokoelmien sekä vanhan koulukirjaston säilyttämisestä, luetteloinnista ja digitalisoinnista käytettävissä olevan määrärahan puitteissa.

Keski-Suomen museon peruskorjauksen arkkitehtisuunnittelu käynnistyy alkuvuodesta 2016. Peruskorjaus ja Alvar Aalto -museon ja Keski-Suomen museon välinen nivelosa toteutetaan vuosina 2017–2018. Peruskorjauksen myötä uusitaan museon 20 vuotta vanhat perusnäyttelyt. Samalla keskisuomalainen kuvataide kytketään osaksi pysyviä näyttelyjä. Näyttelyiden suunnittelu käynnistyy jo vuonna 2016, näyttelyt toteutetaan peruskorjauksen valmistuttua. Museorakennuksen ollessa kiinni museon toiminta keskittyy erillismuseoihin ja -kohteisiin.

Tunnusluvut ja mittarit:

Museoiden kävijämäärät

TUNNUSLUVUT

Opetus- ja opastustilaisuudet,
kpl

Kävijöiden lukumäärä

Yleisötapahtumat

Bruttomenot, e / asukas

Nettomenot, e / asukas

Aukiolotunnit

TP 2014

TA/M 2015

TA 2016

Muutos 2015-16

812

450

450

0

0,0%

123 627

83 000

90 000

7 000

8,4%

205

130

130

0

0,0%

35,3

34,7

34,1

-0,6

-1,7%

30,1

31,6

31,2

-0,4

-1,2%

10 273

9 900

9 980

80

0,8%

Liikunta

Toiminnan kuvaus:

Liikuntapalvelujen perustehtävänä on luoda kuntalaisille liikuntaedellytyksiä ja siten edistää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia. Tavoitteena on tarjota ja tuottaa liikuntapalveluja yhdessä eri toimijoiden kanssa kaikki väestöryhmät ja ikäluokat huomioon ottaen.

Keskeiset tehtäväkokonaisuudet ovat erilaisten liikkumisympäristöjen ja liikuntapaikkojen kunnossapito sekä palvelujen järjestäminen eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalvelujen toiminnassa painotetaan lasten ja nuorten liikuntaedellytysten sekä seurojen toimintaedellytysten turvaamista. Lisäksi korostetaan erityisryhmien ja ikääntyneiden liikuntapalvelujen ja työikäisten terveystuotteiden kehittämistä sekä eettisesti kestävästä kilpaurheilun edistämisestä.

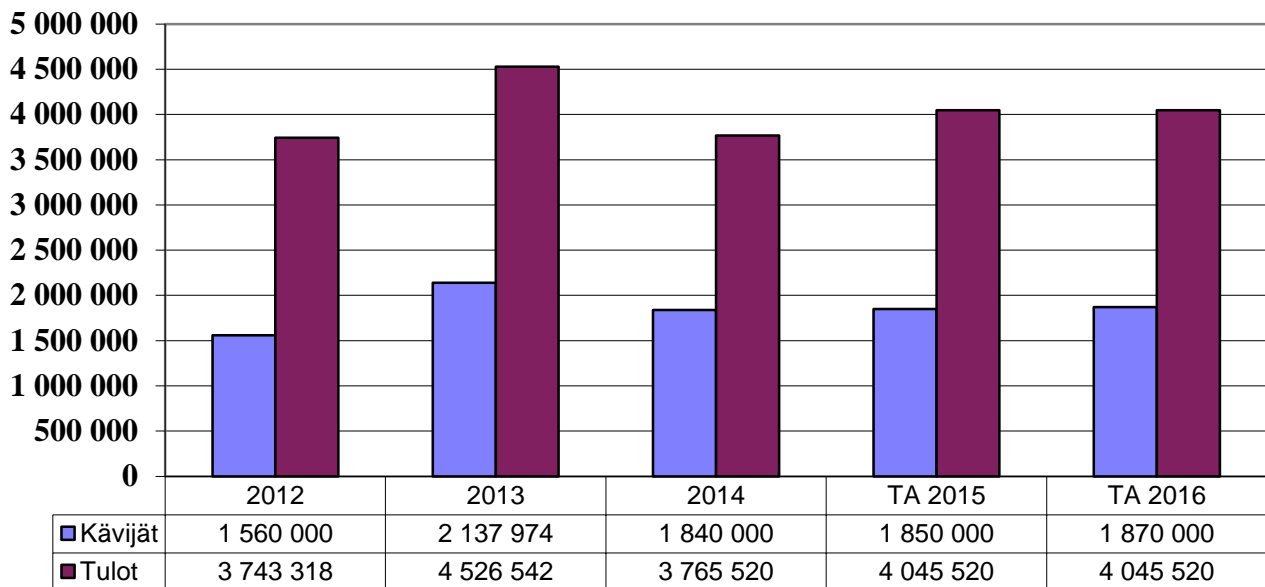
Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Yliopiston ja kaupungin välinen sopimus Hipposhallin käytöstä muuttuu kiinteästä käytön mukaan laskutettavaksi. Tämä merkitsee 200 000 euron tulovajetta, joka on otettu huomioon talousarviossa.

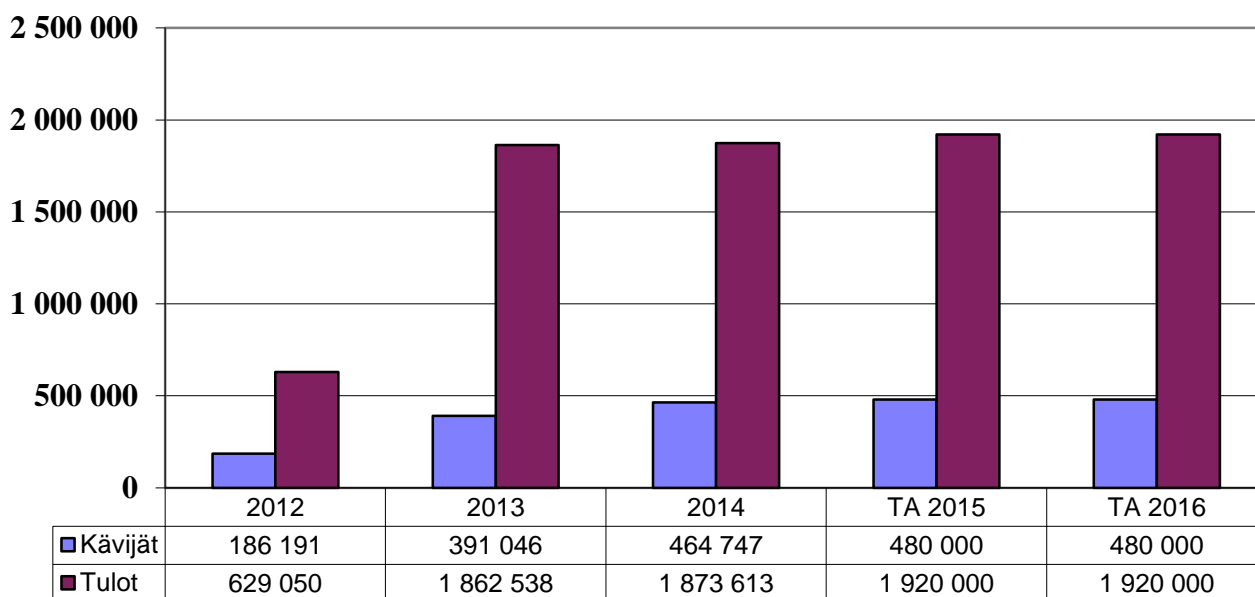
Uusi liikuntasuunnitelma valmistuu vuoden 2016 aikana.

Tunnusluvut ja mittarit:

Liikuntalaitosten kävijämäärät ja tulot

Uimahallien kävijämäärät ja tulot

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-16 %	
Toimintamenot					
Liikuntalaitokset / kävijä	6,2	5,9	5,8	-0,1	-1,7%
Liikuntapaikat ja -alueet / kävijä	4,9	4,6	4,6	0,0	0,0%
Kunto- ja erityisliikunta / kävijä	7,0	6,5	6,5	0,0	0,0%
Muut menot	1 517 280	1 521 581	1 530 000	8 419	0,6%
Toimintatulot					
Liikuntalaitokset / kävijä	2,3	2,0	2,1	0,1	5,0%
Liikuntapaikat ja -alueet / kävijä	0,6	0,5	0,5	0,0	0,0%
Kävijämäärät					
Liikuntalaitokset	1 840 000	1 850 000	1 870 000	20 000	1,1%
Liikuntapaikat ja -alueet	1 100 000	1 100 000	1 100 000	0	0,0%
Kunto- ja erityisliikunta	120 000	120 000	120 000	0	0,0%
Bruttomenot e / asukas	141,4	132,4	132,1	-0,3	-0,2%
Todelliset nettomenot e / asukas	100,9	100,4	100,0	-0,4	-0,4%
Toimintatulot e / asukas	40,6	31,9	32,1	0,2	0,5%

Jyväskylä Sinfonia

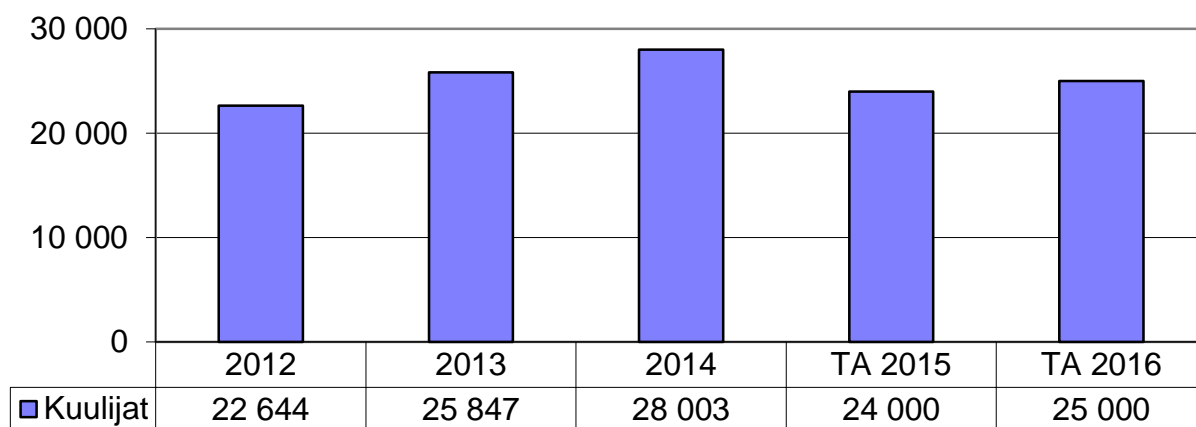
Toiminnan kuvaus ja muutokset suhteessa edelliseen vuoteen:

Jyväskylä Sinfonia on Keski-Suomen ainoa ammattisinfoniaorkesteri, jonka monipuolinen ja korkeatasoinen ohjelmisto sisältää klassisen musiikin lisäksi viihde- ja lastenmusiikkia sekä kirkkomusiikkiteoksia. Orkesteri vierailee kotikunnan lisäksi esiintymässä lähikunnissa, muualla Suomessa eri festivaaleilla sekä ulkomailla. Alueensa kulttuurielämän kulmakivenä orkesterin toiminta monipuolistaa Jyväskylän kulttuurikenttää ja tekee kaupunkia myös kansainvälisesti tunnetuksi.

Jyväskylä Sinfonian toimintaan kuuluu olennaisena osana musiikkikasvatus ja kuulijoidensa tavoittaminen aktiivisesti eri keinoin. Koululaiskonsertit, vanhainkotivierailut, avoimet kenraaliharjoitukset sekä taiteilijatapaamiset tuovat orkesterin toiminnan lähelle asiakkaita ja herättävät yhteenkuuluvuuden tunnetta. Orkesterin vuonna 2014 käynnistämä Silta Sinfoniaan -musiikkikasvatushanke pyrkii integroimaan koulujen musiikinopetuksen tiiviiksi osaksi Jyväskylä Sinfonian koululaiskonsertteja ja tuomaan orkesterin toiminnan sekä klassisen musiikin osaksi lasten ja nuorten elämää.

Tunnusluvut ja mittarit:

Jyväskylä Sinfonian kuulijoiden lkm

TUNNUSLUVUT

	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	%
Kuulijoiden lukumäärä	28 003	24 000	25 000	1 000	4,2 %
Konserttien lukumäärä	62	50	50	0	0,0 %
Yleisökasvatus, kuulijoita	7 942	4 000	4 000	0	0,0 %
Kausikortit	617	550	590	40	7,3 %
Salin täyttöaste	90 %	90 %	91 %	1	1,1 %
Kansainväliset tapahtumat		5	5	0	0,0 %
Bruttomenot, e / asukas	22,5	21,6	21,5	-0,1	-0,5 %
Nettomenot, e / asukas	19,1	19,5	19,2	-0,3	-1,5 %

Jyväskylän kaupunginteatteri

Toiminnan kuvaus ja muutokset suhteessa edelliseen vuoteen:

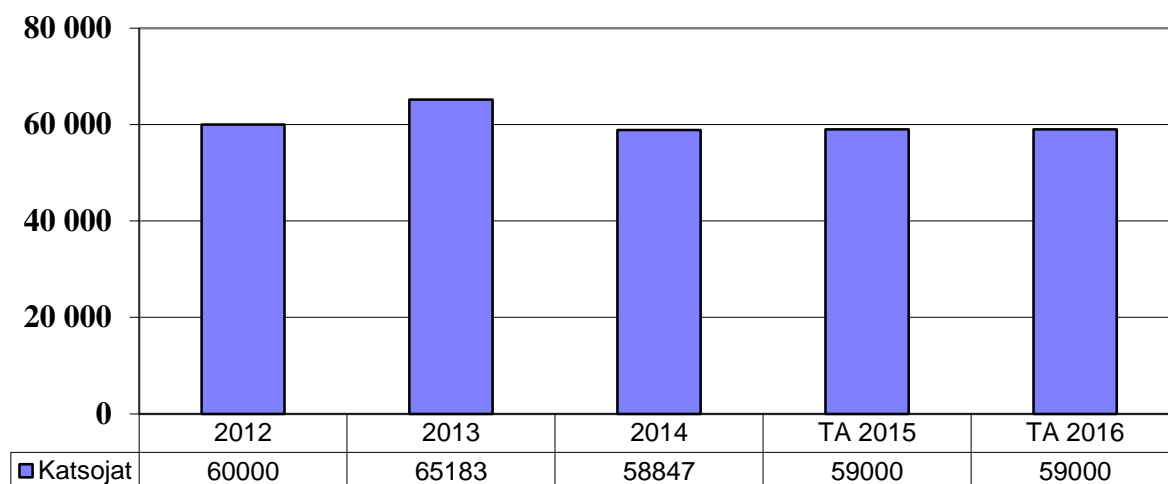
Jyväskylän kaupunginteatteri on kaupungin ja maakunnan ainoa kiinteä ammattiteatteri. Teatteri tuottaa alueensa asukkaille taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhteinä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Jyväskylästä vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina.

Jyväskylän kaupunginteatterin toimintaa ohjaa työ esitystoimintaa harjoittavana taidelaitoksena. Pohjan työlle antaa ammattitaitoinen, työhönsä sitoutunut ja siihen kunnianhimoisesti suhtautuva henkilökunta. Ensimmäisenä laadullisena tavoitteena on tuottaa esityksiä, jotka taiteellisin kokonaisuuksina synnyttävät katsojissa elämyksiä.

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-16	
					%
Ensi-iltojen lukumäärä	6	7	6	-1	-14,3%
Esitysten lukumäärä	262	255	255	0	0,0%
Katsojien lukumäärä	58 847	59 000	59 000	0	0,0%
Päänäyttämön täyttöaste	66,3 %	70,0 %	70,0 %	0	0,0%
Bruttomenot e / asukas	42,5	39,7	39,4	-0,3	-070%
Nettomenot e / asukas	31,2	31,5	31,1	-0,4	-1,4%

Kaupunginteatterin katsojien lkm

KAUPUNKIRAKENNE

Toimialan kuvaus:

Kaupunkirakenne -toimiala jakautuu kolmeen palvelualueeseen: kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö, liikenne- ja viheralueet sekä rakentaminen ja ympäristö. Toimialaan kuuluu kaksitoista palveluyksikköä.

Kaupunkisuunnittelun ja maankäytön palvelualue huolehtii yleis- ja asemakaavoituksesta, niihin liittyvästä yleissuunnittelusta ja kaupunkikuvan suunnittelusta, kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden hallinnasta yleisiä alueita lukuun ottamatta, paikkatieto- ja maastomittauspalveluista sekä kiinteistöinsinöörin viranomaistehtävistä.

Liikenne- ja viheralueiden palvelualue huolehtii katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, metsien hoidosta, joukkoliikenteestä, pysäköinninvalvonnasta sekä jätehuollosta.

Rakentamisen ja ympäristön palvelualue huolehtii asuntotoimen, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävistä, ympäristönsuojelun edistämisestä kunnassa sekä kunnallisista eläinlääkäripalveluista

Asiakaspalvelun ja johdon tuen palveluyksikkö huolehtii yksityis- ja yritysasiakkaiden asiakaspalvelun sujuvuudesta, kaupunkirakenne-toimialan ja Altek Aluetekniikan keskitetyistä asiakirja- ja taloushallintopalveluista sekä yhteisestä kehittämisestä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

TALOUS	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
1 000 euroa				euroa	%
Toimintatulot	43 220,2	48 713,5	48 078,9	-634,6	-1,3 %
Toimintamenot	49 548,0	54 263,1	55 453,6	1 190,5	2,2 %
Toimintakate (sitova taso)	-6 327,7	-5 549,6	-7 374,7	-1 825,1	32,9 %

Toiminnalliset tavoitteet:

Asiakaspalvelu ja johdon tuki

1. Selvitetään ja valitaan käyttöön otettavat asiainnin sähköiset palvelukanavat.

Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö

2. Turvataan tonttutuotannon edellytykset pitkällä aikavälillä kasvattamalla kaupungin maanomistus maankäytön toteuttamishjelmaan (KymppiR) mukaisilla selvitysalueilla 41 %:sta 52 %:iin vuoteen 2016 loppuun mennessä.
3. Ylläpidetään viiden vuoden asuinrakentamista vastaavaa kaavavarantoa kerros- ja rivitalotuotannolle (5 x 70 000 k-m²). Panostetaan erityisesti keskustan kehittämistä edistävään täydennysrakentamiseen ja kaupungin tarjontaan tuleviin uusiin kohteisiin.
4. Ylläpidetään eri puolilla kaupunkia viiden vuoden omakotitonttien luovutusta vastaavaa kaavavarantoa kaupungin maalle (5 x 100 tonttia).
5. Teollisuustonttien varannon ylläpitämiseksi kaavoitetaan teollisuustontteja 10 ha/vuosi. Panostetaan erityisesti alueelliseen monipuolisuuteen.
6. Tarjotaan asuntotontteja varattavaksi maankäytön toteuttamishjelman (KymppiR) mukaisesti.

7. Kyläsuunnittelukohteita on Jyväskylän kaupungin yleiskaavan pohjalta käynnissä normaalia (1-2 kpl) suurempi määrä eli 4 kpl.

Liikenne- ja viheralueet

8. Henkilövahinko-onnettomuudet vähenevät 15 %:lla vuoden 2014 tasosta vuoteen 2020 mennessä (3 vuoden liukuman ka. 2014: 119 onn. ja 2020: 101 onn.).
9. Katuverkolla loukkaantuneiden määrä vähenee 20 % vuoden 2014 tasosta (108 loukkaantunutta) vuoteen 2020 mennessä (86 loukkaantunutta).
10. Käyttäjien tyytyväisyys liikennealueiden ylläpitoon säilyy vuoden 2015 tasolla (vuoden 2015 arvo on 3,16).
11. Käyttäjien tyytyväisyys puistojen hoitoon säilyy vuoden 2015 tasolla (vuoden 2015 arvo on 3,37).
12. Käyttäjien tyytyväisyys jätehuoltopalveluihin säilyy vuoden 2015 tasolla (vuoden 2015 arvo on 3,58).
13. Metsienhoito toteutetaan metsäsuunnitelman ja lähimetsien hoito-ohjelman mukaisesti. Hoitopinta-ala 450 ha joista lähimetsiä 50 ha, hakkuut 33 000 m³, energiapuun myynti 25 000 MWh.
14. Joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvavat 2,5 % (vertailulukuna vuoden 2014 toteuma).

Rakentaminen ja ympäristö

15. Uusien asuinrakennusten rakennuslupien käsittelyaika on enintään 6 viikkoa 75 %:ssa myönnettyistä luvista.
16. Maa-aines- ja ympäristölupahakemusten käsittelyaika on enintään 4 kuukautta.
17. Ympäristölupa- ja maa-aineslupakohteille tehdään valvontasuunnitelmien mukaisia valvontakäyntejä 80 kappaletta (100 % suunnitelluista).
18. Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmalliset tarkastukset tehdään valvontasuunnitelman mukaisesti.
19. Eläinlääkintähuollossa kiireisten sairastapausten hoitaminen tapahtuu vuorokauden kuluessa ja ei-kiireisten kahden viikon kuluessa yhteydenotosta.

Strategiaa toteuttavat kehitystoimenpiteet:

1. Kehä Vihreän tiekartan toteutuksen käynnistäminen

- Kaupungin keskustaa ympäröivän Kehä Vihreän tunnettuuden lisääminen ja toiminnallinen kehittäminen alkaa vuonna 2015 laaditun tiekartan mukaisesti kustannustehokkailla ja osallistavilla pienhankkeilla.

2. Tapahtumalupasovelluksen käyttöönotto

- Laajennetaan sähköistä asiointia tapahtumalupien osalta uudella sovelluksella, joka mahdollistaa tapahtumajärjestäjälle yhden kanavan kautta koko lupapalvelun.

3. Resurssiviisas maamassojen hallinta -hanke

- Käynnistetään kaksivuotinen pilotti kaupungin sisäisen ja ulkoisen maamassojen hallinnan toimintamallin kehittämiseksi digitalisaatiota hyödyntäen. Tavoitteena on kustannussäästöjen saavuttaminen ja kaupunkiympäristön viihtyisyyden parantaminen.

4. Kaupunkirakenteen AVOin Jyväskylä -politiikkaohjelman valmistelun käynnistäminen

- Uudistetaan v. 2002 hyväksytty valtakunnan ensimmäinen paikallinen arkkitehtuuripolitiikka, v. 2011 hyväksytty valtakunnan ensimmäinen paikallinen viherpolitiikka ja kaupungin osallistumispolitiikka yhdeksi uudeksi, uutta luovaksi politiikkaohjelmaksi. Erityishuomio kiinnitetään jyväskyläläisten vahvuuksien vahvistamiseen, prosessien sujuvoittamiseen, kumppanuuksien muodostamiseen ja luovuuteen kannustavien säätelytapojen kehittämiseen.

5. Waltti lippu- ja maksujärjestelmän laajentaminen

- Lipputuotteiden käyttö laajennetaan kilpailutettuun seutuliikenteeseen yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Toimialan palvelujen tuottamisen merkittävimmät riskit liittyvät asiakaskäyttämiseen joukkoliikenteessä, rakentamisen suhdanteeseen ja teknisen infran korjausvelan kasvamiseen. Joukkoliikenteessä talouden seuranta on tarkkaa ja esimerkiksi hinnoittelumuutoksilla voidaan reagoida riskeihin. Rakentamisen suhdanneriski saattaa viivästyttää tulo-rahoituksen toteutumista seuraaville vuosille, mutta se ei generoi menokasvua. Korjausvelan tilaa seurataan uudella laskentajärjestelmällä.

Toimialan henkilöstöriskit liittyvät henkilöstön riittävyyteen, osaamiseen ja saatavuuteen. Riittävyyden riskiä pyritään hallitsemaan kirjaamalla yhden henkilön varassa olevat tehtävät työohjeineen toiminnanohjausjärjestelmään. Osaamiseen panostetaan suunnittelemalla koulutustarpeet ja rekrytoinnit tarkoin. Henkilöstön saatavuus teknisellä sektorilla on osoittautunut haastavaksi yksityispuolen paremman palkkakilpailukyvyyn vuoksi.

Toimialan määrärahan jakaantuminen palvelualueittain:

TALOUS	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
1 000 euroa					
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	542,4	646,6	481,7	-164,9	-25,5 %
Liikenne- ja viheralueet	21 706,6	24 863,6	25 982,2	1 118,6	4,5 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	17 383,7	19 213,0	18 523,0	-690,0	-3,6 %
Rakentaminen ja ympäristö	3 587,6	3 990,3	3 092,0	-898,3	-22,5 %
Toimintatulot yhteensä	43 220,2	48 713,5	48 078,9	-634,6	-1,3 %
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	3 236,7	3 603,1	3 161,6	-441,5	-12,3 %
Liikenne- ja viheralueet	35 162,3	38 968,4	41 591,6	2 623,2	6,7 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	5 427,6	5 415,5	5 497,7	82,2	1,5 %
Rakentaminen ja ympäristö	5 631,4	6 276,1	5 202,7	-1 073,4	-17,1 %
Toimintamenot yhteensä	49 458,0	54 263,1	55 453,6	1 190,5	2,2 %
Asiakaspalvelu ja johdon tuki	-2 694,3	-2 956,5	-2 679,9	276,6	-9,4 %
Liikenne- ja viheralueet	-13 455,7	-14 104,8	-15 609,4	-1 504,6	10,7 %
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	11 956,0	13 797,5	13 025,3	-772,2	-5,6 %
Rakentaminen ja ympäristö	-2 043,8	-2 285,8	-2 110,7	175,1	-7,7 %
Toimintakate yhteensä	-6 237,7	-5 549,6	-7 374,7	-1 825,1	32,9 %

Kaupunkirakenteen toimintakate heikkenee n. 1,8 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Menoissa suurin lisäys perustuu lakimuutokseen, jonka mukaan hulevesien kokonaishallinta siirtyy kunnille. Jyväskylän Energia Oy:lle maksettava kokonaispalkkio hulevesihallinnasta on 2,3 milj. euroa ja se näkyy liikenne- ja viheralueiden menoissa. Ympäristölaboratorion myynti NabLabs Oy:lle toukokuussa 2015 pienentää sekä tuloja että menoja vajaat 0,8 milj. euroa rakentamisen ja ympäristön palvelualueella. Maankäyttösopimusmaksutulojen (liikenne- ja viheralueet) nousu kattaa maan myyntivoittojen (kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö) pienenemisen (molemmat n. milj. euroa).

Asiakaspalvelu ja johdon tuki

Toiminnan kuvaus:

Asiakaspalvelu ja johdon tuki vastaa toimialan talouden, asiakirjahallinnon, lautakunta-asioiden ja kehittämisen tehtävistä sekä yhteisistä toiminnoista. Palveluyksikköön kuuluu myös kaupunkirakenteen toimialan yhteinen asiakaspalvelupiste Hannikainen. Forumin palvelupisteeseen on yhdistetty joukkoliikenteen lippupalvelut, kaupungin kassapiste, Jyväskylä-neuvonta ja Jyvässeudun matkailuneuvonta. Yhteispalvelupisteet toimivat Säynätsalossa, Vaajakoskella, Tikkakoskella ja Korpilahdella. Palveluyksikön alaisuudessa toimii myös kaupungin puhelinvaihde. Toimialajohtajan kustannukset on jaettu kaupunkisuunnittelun ja maankäytön sekä asiakaspalvelun ja johdon tuen kesken.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Erityishankkeet siirtyivät vuoden 2015 alusta konsernihallintoon elinkeino- ja työllisyyspalvelujen yksikköön. Vuoden 2015 alkupuolella tapahtuneissa organisaatiomuutoksissa pelastuspalvelujen maksuosuudet siirtyivät kaupunkirakenteesta konsernihallintoon. Vastaavasti konsernihallinnosta siirtyivät kaupunkirakenteen toimialaan kaikki kaupungin yhteispalvelupisteet, Forumin palvelupiste sekä puhelinvaihde. Jyväskylä-neuvonnan ja Jyvässeudun matkailuneuvonnan palvelujen siirtymisen palveluyksikköön viedään loppuun syksyn talousarviomuutoksessa.

Yhteispalveluiden toimintaympäristössä tapahtuu muutoksia valtion taholta vuoden 2016 alusta lukien. Tämä yhdistettynä talouden tasapainottamiseen, henkilöstöpoistumaan ja yhteispalvelun käyttäjien vähäiseen määrään johtaa valmisteluun Säynätsalon ja Vaajakosken toimipisteistä luopumiseksi. Toimipisteiden lakkauttaminen on huomioitu talousarviossa. Säynätsalon ja Vaajakosken yhteispalvelupisteiden palveluja selvitetään osana monipalvelupisteiden, kaupungin muiden palvelujen tai muiden palvelutarjoajien toimintaa. Toimipisteitä käyttäneille asiakkaille tiedotetaan korvaavista palvelumuodoista.

Talousarvion jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	T/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euroa	%
Johdon tuki (sis. vyörytykset)	147,6	190,0	130,0	-60,0	-31,6 %
Toimialan yhteiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Palvelupiste Hannikainen	27,3	20,2	11,9	-8,3	-41,1 %
Forum in palvelupiste	23,4	98,4	33,4	-65,0	-66,1 %
Yhteis palvelu pisteet	42,5	38,5	24,0	-14,5	-37,7 %
Puhelin vaihde	296,0	297,1	280,0	-17,1	-5,8 %
Lautakunnat ja jaostot	5,7	2,4	2,4	0,0	0,0 %
Toimintatulot yhteensä	542,4	646,6	481,7	-164,9	-25,5 %
Johdon tuki (sis. vyörytykset)	1 321,2	983,8	929,7	-54,1	-5,5 %
Toimialan yhteiset	481,5	861,8	815,9	-45,9	-5,3 %
Palvelupiste Hannikainen	332,3	389,3	369,4	-19,9	-5,1 %
Forum in palvelupiste	262,9	545,8	357,7	-188,1	-34,5 %
Yhteis palvelu pisteet	399,2	401,1	187,9	-213,2	-53,2 %
Puhelin vaihde	262,4	206,6	280,0	73,4	35,5 %
Lautakunnat ja jaostot	177,1	214,7	221,0	6,3	2,9 %
Toimintamenot yhteensä	3 236,7	3 603,1	3 161,6	-441,5	-12,3 %
Toimintakate yhteensä	-2 694,3	-2 956,5	-2 679,9	276,6	-9,4 %

Palveluyksikön talouden muutokset perustuvat vuoden aikana tehtyihin organisaatiomuutoksiin, joissa rahat henkilöstöineen siirtyivät toimintojen mukana konsernihallinnon ja kaupunkirakenteen välillä. Kahden yhteispalvelupisteen lakkauttamisen nettovaikutus on 200 000 euroa. Kustannusten seurantakohteet on muutettu vastaamaan paremmin organisaation tasoja.

Liikenne- ja viheralueet

Toiminnan kuvaus:

Liikenne- ja viheralueiden palvelualue vastaa kaupungin yleisten alueiden infran hallinnasta ja metsien hoidosta, joukkoliikenteestä, asuinkiinteistöjen jätehuollosta, pysäköinninvalvonnasta, viljelypalstatoiminnan järjestämisestä, yksityistieavustusten hoitamisesta sekä kunnallistekniikan investointien rakennuttamisesta.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Jyväskylän kaupunki osti Vapo Oy:n osuuden Mustankorkea Oy:stä ja näin yhtiön omistajaksi tulivat Jyväskylä, Laukaa ja Muurame. Tässä tilanteessa jätehuoltolaki edellyttää, että jätehuoltotehtävät pitää organisoida uudella tavalla. Järjestelyjen keskeneräisyydestä takia taloudellisia vaikutuksia ei ole voitu ottaa huomioon.

Joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä uudistui 1.6.2015. Matkustajille myytävät lipputuotteet sekä niiden hinnoittelu muuttuivat. Koko vuoden talousarvion toteutumiseen vaikuttavat asiakkaiden tuotevalinnat, jota ei voida ennakoida. Talousarvion toteutuminen edellyttää matkustajamäärän kasvua sekä valtion tukiosuuksien säilymistä nykyisellä tasolla.

Syyskuussa 2014 voimaan tulleen vesihuoltolain ja maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä vastuu hulevesien kokonaishallinnasta siirtyi kunnalle. Muutos on huomioitu v. 2016 talousarviossa.

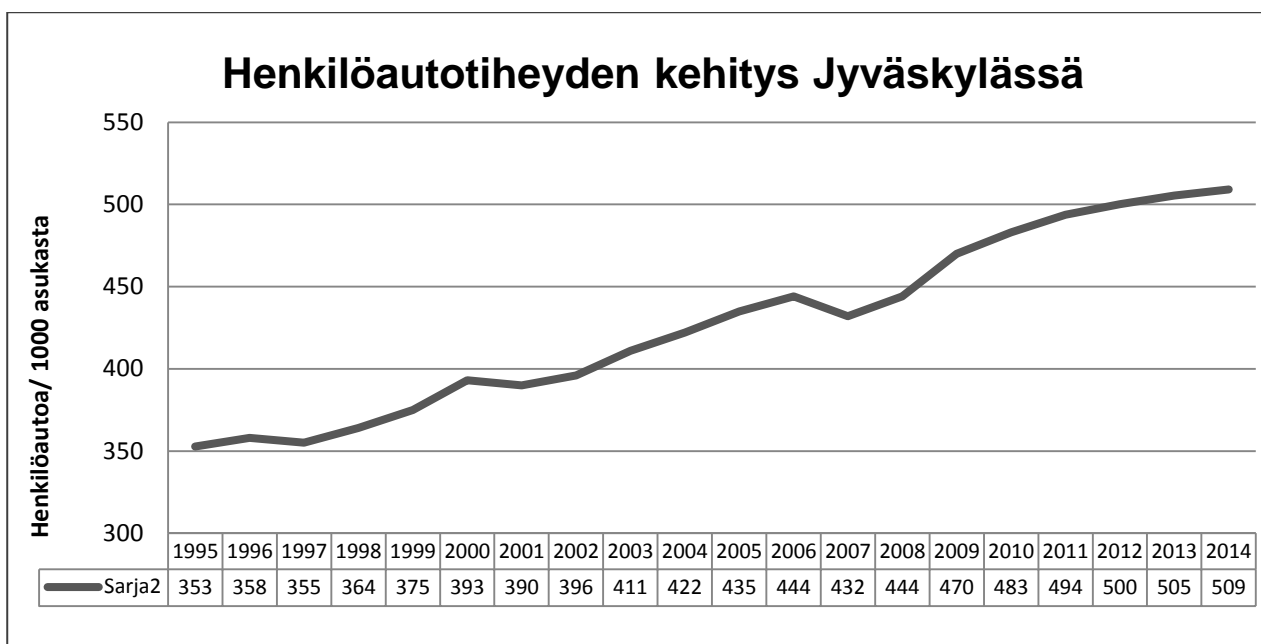
Talousarvion jakaantuminen palveluittain:

TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euroa	%
Katupalvelut	1 786,1	1 951,8	1 951,8	0,0	0,0 %
Viherpalvelut	76,5	76,0	76,0	0,0	0,0 %
Metsäpalvelut	1 588,7	1 450,0	1 450,0	0,0	0,0 %
Satamapalvelut	356,4	368,5	368,5	0,0	0,0 %
Jätehuoltopalvelut	7 560,5	7 373,4	7 354,5	-18,9	-0,3 %
Pysäköinninvalvontapalvelut	1 403,6	1 400,0	1 400,0	0,0	0,0 %
Viljelypalstat ja yksityistieav.	6,0	6,5	6,5	0,0	0,0 %
Joukko- ja palveluliikenne, Jkl	604,9	154,0	195,0	41,0	26,6 %
Joukko- ja palveluliikenne, seud.	6 416,4	11 473,4	11 619,9	146,5	1,3 %
Valon hankkeet		60,0	60,0	0,0	0,0 %
Maankäyttösopimusmaksut	1 907,6	550,0	1 500,0	950,0	172,7 %
Toimintatulot yhteensä	21 706,6	24 863,6	25 982,2	1 118,6	4,5 %
Katupalvelut	12 944,1	11 392,5	13 721,7	2 329,2	20,4 %
Viherpalvelut	2 721,8	2 567,6	2 743,2	175,6	6,8 %
Metsäpalvelut	860,5	817,2	819,1	1,9	0,2 %
Satamapalvelut	299,7	300,4	300,9	0,5	0,2 %
Jätehuoltopalvelut	6 323,9	6 504,3	6 467,9	-36,4	-0,6 %
Pysäköinninvalvontapalvelut	685,8	693,6	696,3	2,7	0,4 %
Viljelypalstat ja yksityistieav.	219,6	288,9	289,0	0,1	0,0 %
Joukko- ja palveluliikenne, Jkl	2 743,2	560,5	634,5	74,0	13,2 %
Joukko- ja palveluliikenne, seud.	8 363,7	15 713,4	15 789,0	75,6	0,5 %
Valon hankkeet		130,0	130,0	0,0	0,0 %
Toimintamenot yhteensä	35 162,3	38 968,4	41 591,6	2 623,2	6,7 %
Toimintakate yhteensä	-13 455,7	-14 104,8	-15 609,4	-1 504,6	10,7 %

Katupalveluiden käyttötalouden menoihin on sisällytetty uutena eränä Jyväskylän Energia Oy:lle hulevesipalvelun järjestämisestä maksettava kokonaispalkkio 2,3 milj. euroa. Maankäyttösopimusmaksutulot ovat nousseet n. 1 milj. kunnallistekniikan investointiohjelmaan sisältyvien rakentamiskohteiden mukaisesti.

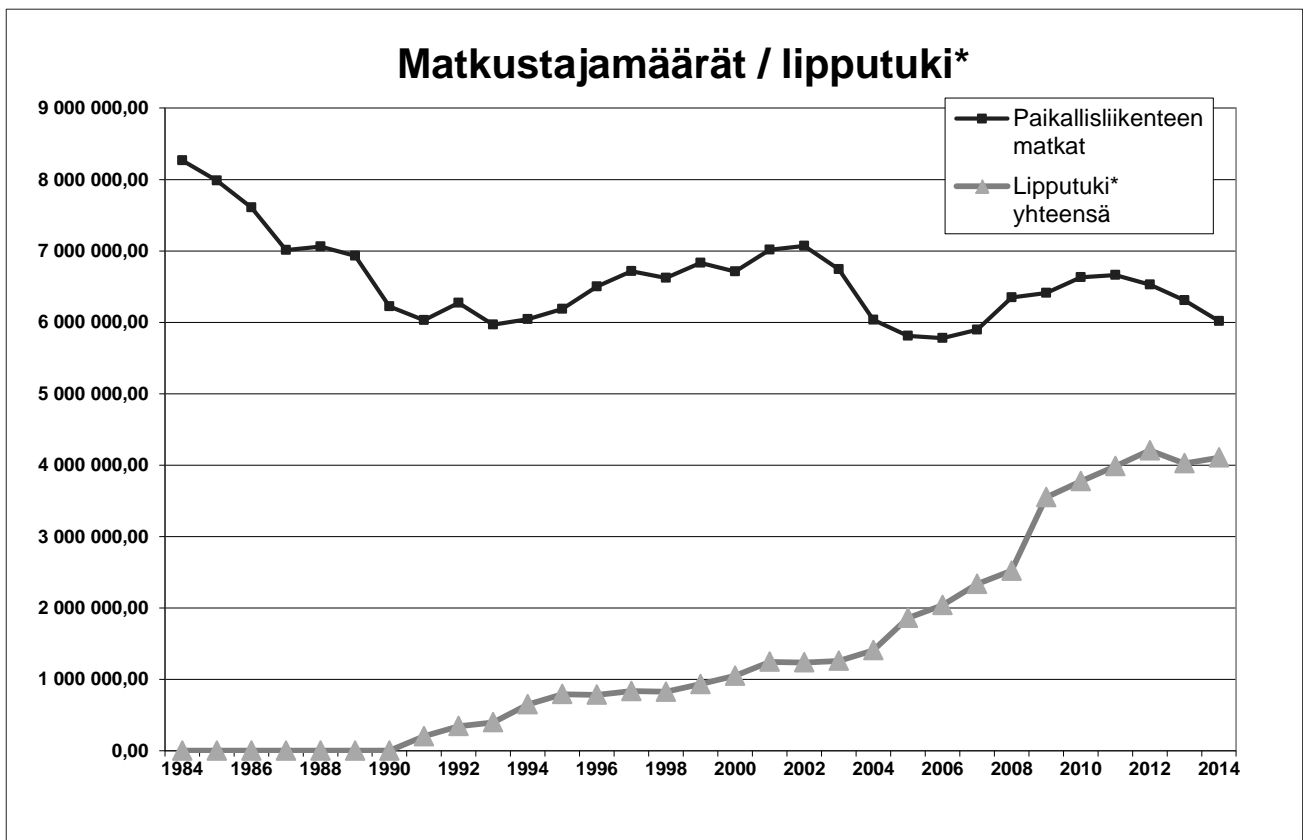
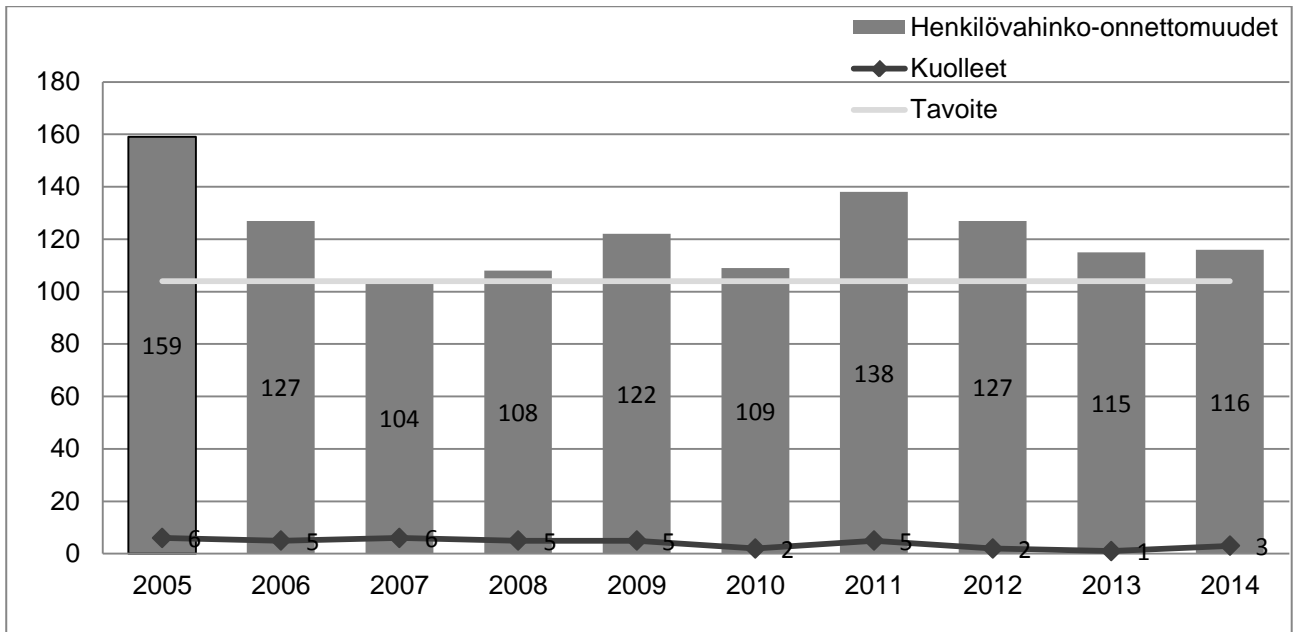
Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				%	
TUNNUSLUVUT					
Katutyöluvut, kpl	550	600	600	0,0	0,0 %
Joukkoliikenteen matkat (milj.kpl/a)	6,02	6,1	6,2	0,1	1,6 %
Kokonaisjättemäärä, t/a	26 095	26 700	26 500	-200,0	-0,7 %
Maksukehoitukset, kpl	24 095	28 000	25 000	-3 000,0	-10,7 %
MITTARIT					
Ulkovalaistuksen käyttötunnit, sitouduttu ltk hyväksymissä ohjausperiaatteissa tasoon 2800 h/a	3 578	2 740	2 800	60,0	2,2 %
Energian kulutus kWh/valonlähde/a	379	298	296	-2,0	-0,7 %
Katutyöluvien käsittelyaika vrk/lupa	8	7	6	-1,0	-14,3 %
Katupalvelut, e/asukas	92,3	83,78	99,03	15,3	18,2 %
Katujen talvihoito, €/asukas	28,5	24	24	0,0	0,0 %
Katujen kesähoito, €/asukas	11,08	10	10	0,0	0,0 %
Viherpalvelut, e/asukas	19,09	18,68	19,8	1,1	6,0 %
Rakennettujen puistojen hoito, e/ha	15 553,14	15 374,85	16 231,95	857,1	5,6 %
Venepaikkojen vuokrausaste-%	75	73,5	75	1,5	2,0 %
Satamapalvelut, e/asukas	2,06	2,18	2,17	0,0	-0,5 %
Ylläpitokustannukset, e/venepaikka	87,54	93,58	93,74	0,2	0,2 %
Käyttäjien tyytyväisyys asuntoalueiden läheisten metsien hoitoon (1-5)	3,08	3,02	3,02	0,0	0,0 %
Lähimetsien käsittelypinta-ala vuodessa -%	10	10	10	0,0	0,0 %
Katujen rakentaminen €/asukas	89,3	115,4	103,1	-12,3	-10,7 %
Puistojen rakentaminen €/asukas	8	20,2	15,2	-5,0	-24,8 %
Joukkoliikenteen tuki/asukas	27,61	40,73	33,83	-6,9	-16,9 %
Käyttäjien tyytyväisyys jätehuoltoon (1-5)	3,71	3,71	3,75	0,0	1,1 %
Jätehuollon kustannukset, e/asukas	55,67	47,85	49	1,2	2,4 %
Vastalause-%	5,8	6	6	0,0	0,0 %
Hyväksymis-%	16,6	23	20	-3,0	-13,0 %
Pysäköinninvalvonnan kustannukset, e/pysäköintivirhemaksu	24,32	24,8	27,9	0,3	1,2 %

Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet Jyväskylässä

Lähde: Liikenneturva, Tieliikenneonnettomuudet -tilastokirja

Lipputuki * = Vuodesta 2014 joukkoliikenteen järjestämistapamuutoksesta lähtien lipputuki on poistunut ja kustannuksina huomioidaan joukko- ja palveluliikenteen alijäämä.

Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö

Toiminnan kuvaus:

Kaupunkisuunnittelun ja maankäytön palvelualue vastaa kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maan hankinnasta ja isännöinnistä, tonttien luovutuksesta, kiinteistönmuodostuksesta, kaupungin paikkatietojärjestelmien kehittämisestä sekä karttatuotannosta.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Yhdyskuntasuunnittelu- ja paikkatietoyksikkö jatkaa käynnissä olevien osayleiskaavojen ja yleiskaavan kylähelmien suunnittelua. Merkittävin kohde on Rantaväylän liikenteen ja maankäytön suunnitteluprosessi, joka etenee esiselvityksen pohjalta osayleiskaavatyöhön yhdessä Keski-Suomen ELY-keskuksen ja liikenneviraston kanssa. Paikkatietopalveluiden projektit suuntautuvat pääasiassa sähköisen asiointin palveluita laajentaviin ja kaupungin omien palveluprosessien sujuvoittamiseen digitalisaation keinoin.

Asemakaavoituksen painopisteet kohdentuvat keskustan ja aluekeskusten täydennysrakentamisen mahdollistavaan maankäyttöön, joka ottaa huomioon elinkeino- ja liike-elämän tarpeet sekä monipuolisen asuinrakentamisen edellytykset. Kankaan alueen asemakaavoittaminen jatkuu ja keskussairaalanmäen sekä Hippoksen alueen asemakaavamuutosten selvitystyöt käynnistyvät. Työpaikkarakentamisen mahdollistavien asemakaavamuutosten laatiminen etenee Palokärjen ja Varasaari – Haapalahden alueella.

Maanhankinnassa keskitytään strategisesti tärkeiden raakamaa-alueiden ja täydennysrakennushankkeiden kiinteistökehityskohteiden hankintaan. Tonttien luovutuksessa pyritään kasvattamaan yritystonttien myyntiä ja vuokrausta. Kankaan alueen tonttien luovutus ja asuntorakentaminen käynnistyy suunnitelmallisesti ja ohjatusti. Maaomaisuuden hallinnoinnin ja isännöinnin tehtäviä ja toimintatapoja selkiytetään.

Taloudellinen taantuma näkyy edelleen kiinteistönmuodostuspalvelujen kysynnän määrässä. Asiakastilauksina tehtävien toimitusten rinnalla panostetaan yleisten alueiden mittauksiin ja rekistereiden perusparantamiseen. Maastomittauksissa tehostetaan ja nopeutetaan suunnittelun lähtöaineiston keräämistä vuonna 2015 hankitulla AVI-laitteistolla (kauko-ohjattava helikopteri).

Talousarvion jakaantuminen palveluittain:

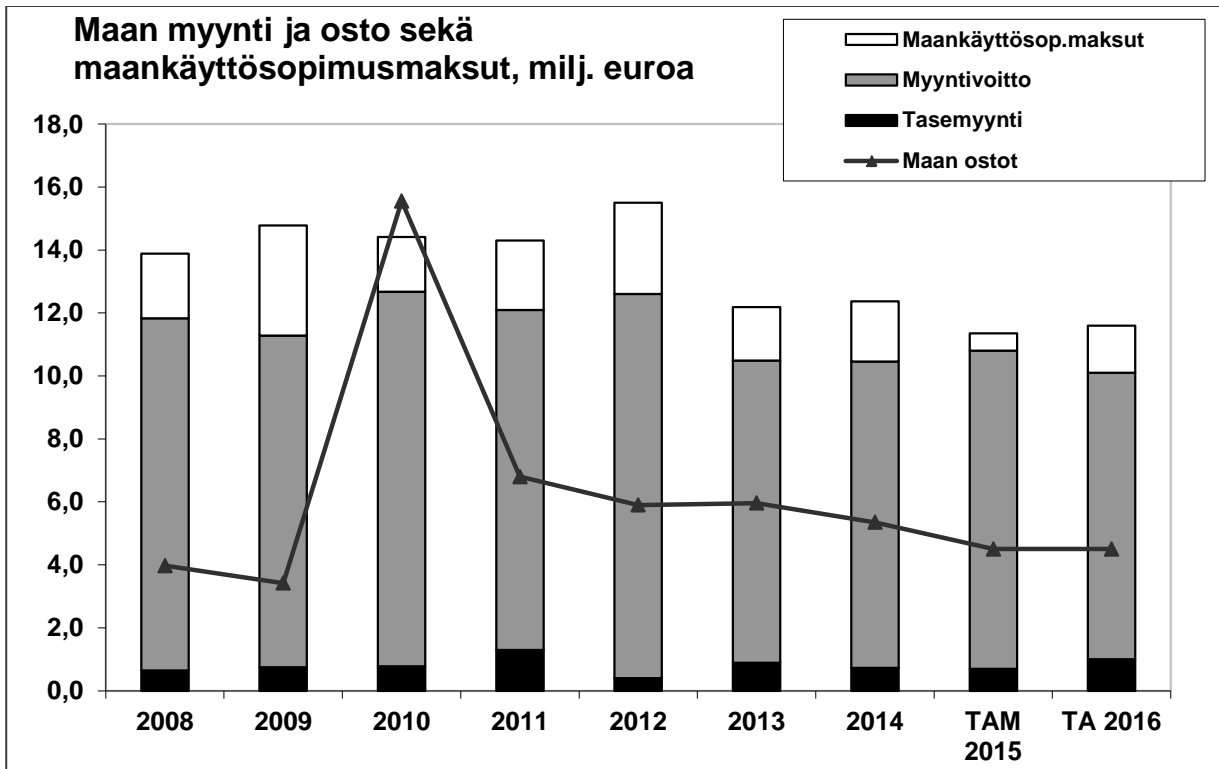
TALOUS 1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euroa	%
Yhdyskuntasuunnittelu ja paikkatieto	80,1	70,0	60,0	-10,0	-14,3 %
Asemakaavoitus	59,8	80,0	80,0	0,0	0,0 %
Tontit ja maanhallinta	6 688,9	8 000,0	8 370,0	370,0	4,6 %
Kiinteistönmuod. ja maastomittaus	820,0	963,0	913,0	-50,0	-5,2 %
Maan myyntivoitot	9 735,0	10 100,0	9 100,0	-1 000,0	-9,9 %
Toimintatulot yhteensä	17 383,7	19 213,0	18 523,0	-690,0	-3,6 %
Maankäytön kehittäminen	169,2	93,0	0,0	-93,0	-100,0 %
Yhdyskuntasuunnittelu ja paikkatieto	1 042,0	1 137,6	1 115,7	-21,9	-1,9 %
Asemakaavoitus	1 375,5	1 492,5	1 548,3	55,8	3,7 %
Tontit ja maanhallinta	1 150,1	1 042,9	1 207,5	164,6	15,8 %
Kiinteistönmuod. ja maastomittaus	1 690,8	1 649,5	1 626,2	-23,3	-1,4 %
Toimintamenot yhteensä	5 427,6	5 415,5	5 497,7	82,2	1,5 %
Toimintakate yhteensä	11 956,0	13 797,5	13 025,3	-772,2	-5,6 %

Käyttötalouden tuloista pääosa 8,1 milj. euroa kertyy maan vuokratuloista. Tonttien kysyntä on talouden taantumana seurauksena edelleen maltillista. Tästä syystä myyntivoitotavoitetta on pienennetty edellisestä vuodesta miljoonalla eurolla 9,1 miljoonaan euroon.

Menoista suurin osa muodostuu henkilöstömenoista ja sisäisistä eristä. Henkilöstömenot pienenevät 100 000 euroa eläkepoistuman myötä. Palvelujen ostoon on varattu noin 1,3 milj. euroa. Summa koostuu maankäytön suunnitteluun liittyvien asiantuntijapalveluiden, selvityksien ja suunnitelmien kustannuksista sekä alueiden ylläpitoon liittyvistä rakennusten purkukustannuksista, pilaantuneiden maiden puhdistuskustannuksista sekä johtojen siirroista.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
					%
MITTARIT					
Tarjotaan omakotitontteja varattavaksi	161	100	90	-10,0	-10,0 %
Tarjotaan rivi- ja kerrostalotuotantoa varattavaksi k-m ³	54 400	50 000	50 000	0,0	0,0 %
Hyväksytyt yleiskaavat	1	0	1	1,0	#JAKO/0!
Kyläsuunnittelukohteet	1	4	4	0,0	0,0 %
Asuin- ja rivitalojen asemakaavoittaminen, k-m ²	70 000	70 000	70 000	0,0	0,0 %
Omakotitonttien asemakaavoittaminen	20	100	100	0,0	0,0 %
Teollisuustonttien asemakaavoittaminen, ha	11	12	10	-2,0	-16,7 %
Hyväksytyt asemakaavat, kpl	21	20	18	-2,0	-10,0 %
Valitukset asemakaavoista, kpl	2	2	1	-1,0	-50,0 %
Arkkitehtuurikilpailut	2	1	1	0,0	0,0 %
Asemakaavapoikkeamiset	26	20	60	40,0	200,0 %
Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeamiset, muut	56	80	40	-40,0	-50,0 %

Rakentaminen ja ympäristö

Toiminnan kuvaus:

Rakentamisen ja ympäristön palvelualue vastaa asuntotoimen, rakennusvalvonnan, ympäristön-suojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomaispalveluista sekä kunnallisista eläinlääkäripalveluista.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Palvelualueen toiminta on suurelta osin viranomaistoimintaa, jossa vuosittaiset vaihtelut ovat vähäisiä. Vuonna 2016 käynnistetään rakennusvalvonnan ohjelmistokehityksen ja laitehankintojen myötä katselmustoiminnan mobiilikokeilu, käynnistetään rakennepiirustusten skannaustyö, aloitetaan ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen laatiminen sekä kartoitetaan yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa pohjavesialueiden maanalaisia öljysäiliöitä. Lisäksi varaudutaan vesihuollon poikkeustilanteisiin yhteen sovittamalla erityistilannesuunnitelma ja vesilaitosten häiriötilannesuunnitelmat sekä päivitetään ympäristöterveydenhuollon laatujärjestelmä kokonaisuudessaan.

Ympäristölaboratorio siirtyi liikkeenluovutuksella NabLabs Oy:lle 1.5.2015, joten kaupunki ei enää tuota ympäristölaboratorion palveluita.

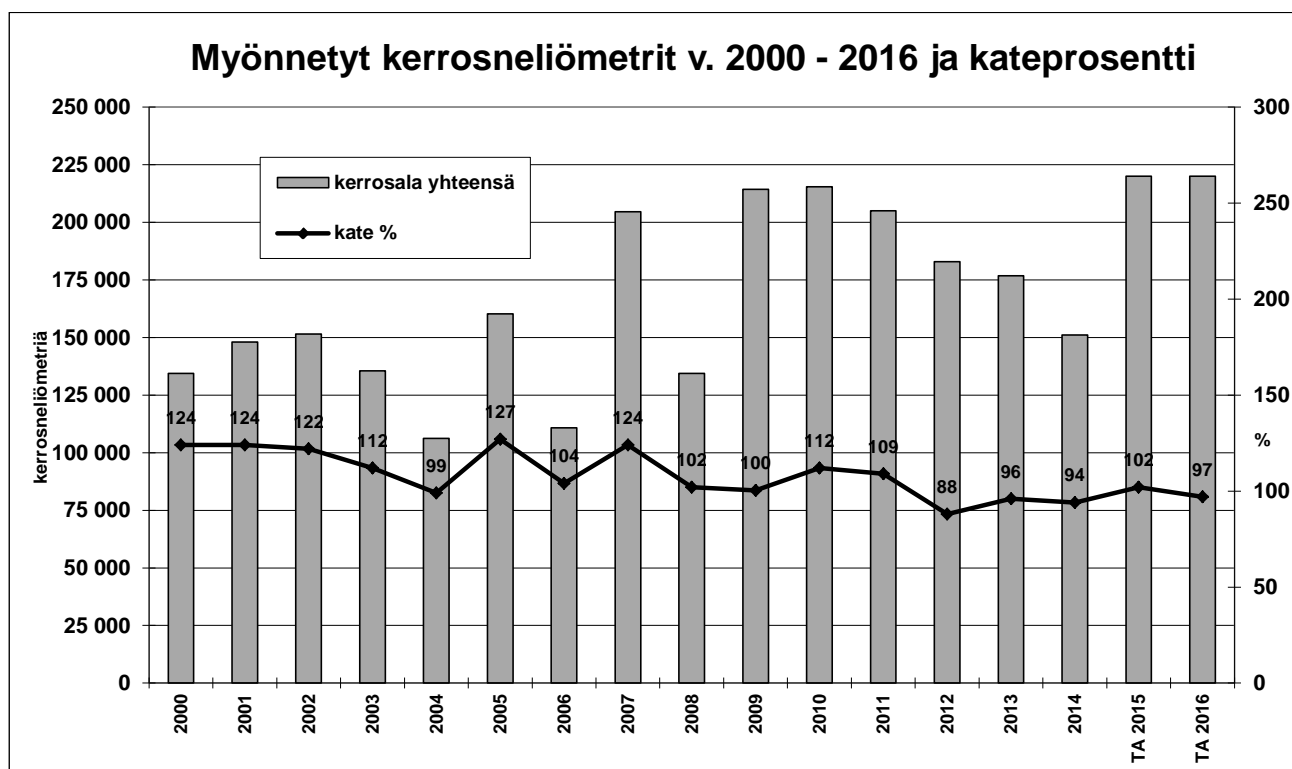
Talousarvion jakaantuminen palveluittain:

TALOUS	TP 2014	T/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	
				euroa	%
1 000 euroa					
Asuntotoimen palvelut	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rakennusvalvonta	1 407,4	1 790,1	1 790,0	-0,1	0,0 %
Ympäristönsuojelupalvelut	110,3	135,5	135,5	0,0	0,0 %
Laboratoriopalvelut	736,1	731,2	0,0	-731,2	-100,0 %
Ympäristöterveydenhuolto	1 332,5	1 333,5	1 166,5	-167,0	-12,5 %
Toimintatulot yhteensä	3 587,6	3 990,3	3 092,0	-898,3	-22,5 %
Asuntotoimen palvelut	208,9	240,3	273,2	32,9	13,7 %
Rakennusvalvonta	1 501,9	1 749,9	1 798,4	48,5	2,8 %
Ympäristönsuojelupalvelut	688,3	812,5	853,4	40,9	5,0 %
Laboratoriopalvelut	726,1	786,8	0,0	-786,8	-100,0 %
Ympäristöterveydenhuolto	2 506,2	2 686,6	2 277,7	-408,9	-15,2 %
Toimintamenot yhteensä	5 631,4	6 276,1	5 202,7	-1 073,4	-17,1 %
Toimintakate yhteensä	-2 043,7	-2 285,8	-2 110,7	175,1	-7,7 %

Palvelualueen tulot koostuvat pääasiassa lupa- ja valvontamaksuista sekä yhteistoimintakorvauksista. Tulokertymä pysynee nykyisellä tasolla; taksoja ja maksuja korotetaan 2,5 %. Palvelualueen menot koostuvat pääosin henkilöstö- ja toimitilakustannuksista. Ympäristöterveydenhuollon onnistunut eläinlääkinnän kilpailutus parantaa palveluyksikön toimintakatetta n. 160 000 euroa. Viranomaistoiminnan lisäksi talousarvio pitää sisällään hissiavustuksen 60 000 euroa, ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 50 000 euroa, sähköisen käyttöarkistoprojektin kustannuksia noin 140 000 euroa sekä energianeuvontahankkeen rahoituskustannuksia 25 000 euroa.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
					%
MITTARIT					
Rakennusvalvonta:					
- lupapäätökset, kpl	1 332	1 500	1 500	0,0	0,0 %
- suoritettut katselmukset, kpl	2 578	3 500	3 500	0,0	0,0 %
- myönnetty rakennusluvat, k-m ²	151 102	220 000	220 000	0,0	0,0 %
- myönnettyt asunnot, kpl	1 141	1 100	1 100	0,0	0,0 %
- uusien asuinrakennusten rakennuslupien käsittelyaika, vk	≤ 6	≤ 6	≤ 6		
Ympäristönsuojelu:					
- lupapäätökset, kpl	66	65	65	0,0	0,0 %
- käsitellyt ilmoitukset, kpl	16	10	10	0,0	0,0 %
- suunnitelmalliset valvontakäynnit, kpl	91	80	80	0,0	0,0 %
- lausunnot, kpl	17	10	10	0,0	0,0 %
- maa-aines- ja ympäristölupahakemusten käsittelyaika, kk	< 4	< 4	< 4		
Ympäristöterveydenhuolto:					
- suunnitelmalliset tarkastukset, kpl	1 288	1 700	1 600	-100,0	-5,9 %
- tutkitut näytteet, kpl	1 529	2 000	2 000	0,0	0,0 %
- päätökset ja ilmoitukset, kpl	255	200	200	0,0	0,0 %
- kunnaneläinlääkärien sairaskäynnit tiloilla, kpl	2 027	2 000	2 000	0,0	0,0 %
- pieneläinvastaanottokäynnit, kpl	4 700	4 500	4 500	0,0	0,0 %
- ostopalveluna pieneläinpäivystyskäynnit, kpl	1 985	1 700	1 700	0,0	0,0 %
Asuntotoimi:					
- päätökset, kpl	501	450	450	0,0	0,0 %
- annetut jononumerot (asumisoikeus), kpl	1 351	1 400	1 400	0,0	0,0 %
- lausunnot, kpl	64	30	30	0,0	0,0 %

INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 2014 - 2020

	TP 2014	TA+M 2015	2016	2017	2018	2019	2020
Maa- ja vesialueet	5 350	6 100	4 500,0	4 500	4 500	4 500	4 500
Urheilu- ja retkeilyalueet	1 069	1 000	1 000,0	1500	1 000	1000	1 000
Katupalvelut	10 465	15 435	10 290,0	11 240	9 390		
Viherpalvelut	1 105	2 795	2 110,0	2 010	3 410		
Satamapalvelut	685	250	100,0	600	200		
Yhdyskuntarakentaminen	12 255	18 480	12 500,0	13 850	13 000	13 000	13 000
Kankaan alueen investoinnit	0	0	2 500,0	6 200	6 100		
Maankäyttösopimukset	1 908	550	1 500,0	2 085	600		
Yhdyskuntarakentaminen	14 162	19 030	16 500,0	22 135	19 700	13 000	13 000
Talonrakennus	14 771	23 339	20 538,0	23 555	23 230	31 900	37 086
Konsernihallinto	1 399	1 626	1 716,5				
Perusturvan toimiala	856	2 526	2 646,5				
Kasvun ja oppimisen palvelut	745	2 750	760,0				
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	320	512	742,0				
Kaupunkirakenteen toimiala	208	350	135,0				
Irtain omaisuus	3 529	7 764	6 000,0	5 000	5 000	5 000	5 000
Osakkeet ja osuudet	0	62 474	200,0	200	200	200	200
YHTEENSÄ	38 881	119 707	48 738,0	56 890	53 630	55 600	60 786
Altek Aluetekniikka	99	200	175,0	175	175	175	175
Kylän Kattaus	0	0	70,0	0	0	0	0
Keski-Suomen pelastuslaitos	1 378	1 868	1 725,4	1 725	2 445	2 445	2 445
YHTEENSÄ, kaupunki	40 358	121 775	50 708,4	58 790	56 250	58 220	63 406
Vuokra- ja muut talonrak.hankkeet	11 308	18 240	23 600,0	6 100	8 000	8 000	8 000
YHTEENSÄ	51 666	140 015	74 308,4	64 890	64 250	66 220	71 406

INVESTOINTIOSAN ERITTELY

TALOUSSUUNNITELMA 2014 - 2018

1 000 euroa

TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
------------	--------------	------------	------------	------------

MAA- JA VESIALUEET

Kaupunginhallitus	5 350	6 100	4 500,0	4 500	4 500
MENOT YHTEENSÄ	5 350	6 100	4 500,0	4 500	4 500

Maankäytön toteuttamishjelman mukainen tuleva maankäyttö sijoittuu suurelta osin tällä hetkellä yksityisessä omistuksessa oleville alueille. Tulevaisuuden tonttitarjonnan ja mm. liikenneyhteyksien turvaamiseksi kaupungin tulee aktiivisesti hankkia maata toteuttamishjelman mukaisilta alueilta.

Pienennetystä maanhankintamäärärahasta 4,5 milj. euroa varsinaiseen raakamaan hankintaan voidaan käyttää vain noin 1,0 milj. euroa. Rakennettujen kiinteistöjen ja kiinteistökehitysalueiden ostoon käytetään noin 2,5 milj. euroa ja määrärahasta noin 1 milj. euroa rakennusten purkuihin, muuhun maan jalostamiseen sekä yleisten rakennusten liittymämaksuihin.

Maan myynti	724	2 700	1 000,0	1 000	1 000
TULOT YHTEENSÄ	724	2 700	1 000,0	1 000	1 000
Maan myyntivoitot, käyttötalous	9 735	10 100	9 100,0	9 000	9 000
Maankäytösopimustulot, käyttötalous	1 908	550	1 500,0	2 085	600
Yhteensä	12 366	13 350	11 600	12 085	10 600

NETTOMENOT	7 017	7 250	7 100,0	7 585	6 100
-------------------	--------------	--------------	----------------	--------------	--------------

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

Konsernihallinto	1 399	1 626	1 716,5		
Perusturvan toimiala	856	2 526	2 646,5		
Kasvun ja oppimisen palvelut	745	2 750	760,0		
Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	320	512	742,0		
Kaupunkirakenteen toimiala	208	350	135,0		
MENOT YHTEENSÄ	3 529	7 764	6 000,0	5 000	5 000
TULOT YHTEENSÄ	0	0	0,0	0	0
NETTOMENOT	-3 529	-7 764	-6 000,0	-5 000	-5 000

Irtaimistohankintojen määrärahoilla hankitaan yli 10 000 euron arvoista ja käyttöikänsä yli kolme vuotta olevaa poistonalaista käyttöomaisuutta.

Valtuustoon nähden sitova tulo-/menoerä

PERUSTELUT IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

KONSERNIHALLINTO, yhteensä 1 716 500 euroa

Tietohallinto, ICT -investoinnit, yhteensä 1 716 500 euroa

Konsernihallinto	695 000
Tietohallinto	495 000
Digitalisaatiota tukevat ict-kehittämishankkeet	250 000
Konesalit ja dataverkon tekniikoiden päivitykset ja uudistukset	180 000
Perusrekisterijärjestelmien kehittäminen	30 000
Palautesovelluksen jatkokehitys	15 000
Locus kehitysprojekti 2016	20 000
Toiminnanohjauksen investoinnit	200 000
Talous-, henkilöstö- ja materiaalihallinnon ERP- järjestelmän toiminnallisuuksia sekä järjestelmäkokonaisuuden toimintakykyä ja käytettävyyttä kehitetään tavoitteena tuottavuuden parantaminen. Varaudutaan joidenkin järjestelmien versiopäivitykseen sekä uusiin teknologioihin ja mobiiliratkaisuihin liittyvien selvitysten tekemiseen ja mahdolliseen käyttöönottoon.	
Perusturvan toimiala	932 500
Sosiaalipalvelut	110 000
Rakenteiset dokumentoinnit	70 000
Sosiaaliefffican laitos-osio	40 000
Vanhuspalvelut	200 000
Uusi toiminnanohjausjärjestelmä ja mobiililaitteet kotihoidon henkilöstön käyttöön	200 000
Avoterveydenhuolto	586 500
Vuosijulkaisu rel 5	150 000
Sähköinen asiointi (ODA, Hyvis jne.)	246 500
Suun terveydenhuollon toiminnanohjausjärjestelmän laajennus (Jyme)	180 000
Terveys-Effica -lisenssit	10 000
Terveyskeskussairaalat	36 000
Hoitokertomus	36 000
Sivistyksen toimiala	89 000
Varhaiskasvatus	50 000
Asiakastietojärjestelmien, sovellutusten ja effica-modulien kehittäminen	
Kulttuuri- ja liikunta	39 000
Museopalvelut	
Museo 2015 -kokoelmahallintajärjestelmään liittyminen ja valmistautuminen aineistojen siirtoon	17 000
Kirjasto	
CollectionHQ-kokoelmienhallintatyökalu	12 000
Jyväskylän kaupunginteatteri	
Langattoman verkon laajentaminen	10 000
Hankinnat yhteensä	1 716 500

PERUSTURVAN TOIMIALA, yhteensä 2 646 500 euroa

Irtain käyttöomaisuus hankinnat 2016

Kuvausta investoinnin luonteesta

Perusturvan toimiala	2 646 500,00 €	
Perusturvan toimialan yhteiset	245 000,00 €	
Eri toimipisteiden hoitajakutsu- ja hälytysjärjestelmät	245 000,00 €	
Sosiaalipalvelut	448 500,00 €	
Lastensuojelu	78 000,00 €	
Atk-laittehankinnat (96 konetta) ja Virve-puhelimet (sosiaalipalvelut)	78 000,00 €	koko sosiaalipalveluiden palvelualueelle hankittavat puhelimet
Aikuissoisaalityö	148 000,00 €	
Lohikosken ja Myllyjärven uudisrakennukset, kalusteet	148 000,00 €	Lohikosken ja Myllyjärven uudisrakennukset, kalusteet
Vammaispalvelut	222 500,00 €	
Ahokodin uudisrakennus, kalusteet	65 000,00 €	uudisrakennus
Ahokodin uudisrakennus ja tukiasunnot, turvajärjestelmät	22 000,00 €	uudisrakennus
Atk-laittehankinnat kaikki yksiköt (35 konetta, 7 I-Padia tukiasemineen asiakaskäyttöön)	30 000,00 €	sis. Soisaalityön, palveluohjauksen ja toimiston konetarpeet
Työ- ja päivätoiminta, uudisrakennus Retro 2, kalusteet	35 000,00 €	uudisrakennus
Eri toiminta- ja asumisyksiköt (kalusteet, kommunikaatio-ohjelma Symwriter)	70 500,00 €	sis. Soisaalityön, palveluohjauksen ja toimiston konetarpeet
Vanhuspalvelut	829 000,00 €	
Palvelualueen yhteiset	100 000,00 €	
Vanhuspalvelujen tietokonehankintoja Tietohallinnon esityksen ja hinta-arvion mukaan	100 000,00 €	Ennen vuotta 2012 hankituissa koneissa on vähemmän keskusmuistia (2 tai 4 GTavua) kuin Efficassa suositeltu 8 GTavua, mikä hidastaa koneiden toimintaa. Myös Windows 7 –käyttöjärjestelmä edellyttää nykyistä suurempaa keskusmuistimäärää. Vanhuspalveluissa ovat ensi vuonna n. 5 vuotta tai yli 5 vuotta vanhoja. Lista uusittavista koneista ja hankintahinnoista on saatu Tietohallinnosta.
Palveluohjaus ja kotona asumisen tukeminen	140 000,00 €	
Kotihoidon toiminnanohjauslaitteiden uusiminen	90 000,00 €	300 kappaletta älypuhelimia
Päiväkeskusten kalustaminen	50 000,00 €	Kalusteiden ja laitteiden uusimistarpeet päiväkeskuksissa
Ympäri vuorokautinen asuminen ja hoito	589 000,00 €	
Huhtasuon kalustaminen	510 000,00 €	Ensikertainen varustaminen, 101 asukaspaikkaa
Toimintayksiköiden kalustaminen	79 000,00 €	Yksiköiden kaluston uusimista huonokuntoisten tilalle
Perheiden ennalta ehkäisevät sote-palv.	147 000,00 €	
Neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	125 000,00 €	
Neuvoloiden uusi toimintamalli	37 000,00 €	tutkimus- ja hoitovälineet, kalusteet
Kalusteet	14 000,00 €	työtuoleja ja -pöytiä
Ultraäänitutkimuslaitteet ja audiometrit	20 000,00 €	
Suojavaatteet	14 000,00 €	
Atk-laitteet	40 000,00 €	
Psykososiaaliset palvelut	22 000,00 €	
Atk-laitteet ja Virve-puhelimet	12 000,00 €	12 kpl vanhentuvat kartoitettu (2010)
Psykologiset testit (perheneuvola, psykologipalvelut)	10 000,00 €	
Avoterveydenhuolto	886 000,00 €	
Avosairaanhoido	279 000,00 €	
Huhtasuon terveysasema	18 000,00 €	Kalustohankintoja (uusien huoneiden kalustaminen ergonomiakorjaukset huomioiden, sähkökäyttöinen tutkimus- ja hoitopöytä, asiakas- ja työtuolit)
Keskustan terveysasema	18 800,00 €	Kalustohankintoja (tarkkailun sähkökäyttöinen tutkimus- ja hoitopöytä, asiakas- ja työtuolit)
Kuokkalan terveysasema	21 000,00 €	Laboratoriotilojen toiminnalliset muutokset muuhun käyttöön, kalustohankintoja. Tekstinkäsittely Kalustohankintoja (sähkökäyttöinen työpöytä, työtuolit)
Kyllön terveysasema	15 000,00 €	Kalustohankintoja
Palokan terveysasema	135 000,00 €	Palvelupisteen- ja ensiavun/tarkkailun toiminnalliset muutokset. Neuvolalta vapautuneiden huoneiden kalustaminen ja ergonomia korjausta
Vaajakosken terveysasema	11 200,00 €	Kalustohankintoja (sähkökäyttöinen tutkimus- ja hoitopöytä, asiakas- ja työtuolit)
Atk-laitteet	22 500,00 €	ATK-hankinnat (työasemien uusinta, tulostimet yms)
Asemien kalustohankinnat JYTE kunnat	37 500,00 €	Lääkäreiden ja sairaanhoitajien työhuoneiden lisäkalustaminen
Kuntoutus ja erikoisvastaanotot	120 000,00 €	
Endoskooppien pesukone	27 000,00 €	
Kaksi gastrokoooppia	54 000,00 €	
Kuntosallilaitteita, kalusteita ja hoitopöytiä (kunt ja diabeteshoitajat)	17 000,00 €	
Työasemia (kunt ja 1 diab.h)	10 000,00 €	
Lääkintälaitteiden turvallisuustesterit	12 000,00 €	
Suun terveydenhuolto	487 000,00 €	
Toiminnanohjausjärjestelmän laitehankinnat Palokassa (6 huonetta)	15 000,00 €	
Palokan välinehuollon laitehankinnat	400 000,00 €	
Työasemia (sis. JYTE kunnat)	11 000,00 €	
2 hoitokonetta	50 000,00 €	
Palokan osaamiskeskuksen (keskikonsolin) kalustehankinnat	11 000,00 €	
Terveyskeskussairaalat	91 000,00 €	
Osastotoiminta	91 000,00 €	
Potilassängyn patjat	15 000,00 €	Vaihtuvapaineiset, moottoroidut, decubituspatjat
Kalustohankintoja osastoille	20 000,00 €	Potilassängyt, päiväsalikalusteet, työtuolit uusimista
ATK-hankinnat	45 000,00 €	Työasemien uusiminen, mobiilikärryt
Apuvälinehankinnat	11 000,00 €	Pyörätuolit, kävelytelineiden uusiminen

SIVISTYKSEN TOIMIALA, yhteensä 1 502 000 euroa**SIVISTYSLAUTAKUNTA**

Kasvun ja oppimisen palvelut, yhteiset hankinnat	580 000
Päätelaitteet (opettajat, oppilaat, esiopetus)	350 000
Päätelaitteet päiväkoteihin	110 000
Av-laitteet kouluihin ja päiväkoteihin	120 000
Varhaiskasvatus	50 000
Kalusto	50 000
Perusopetus	130 000
Kalusto	100 000
Kalusteet nuorisopalvelut	30 000
Yhteensä	760 000

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Hallinto- ja kulttuuripalvelut	15 000
Striimauskalusto	15 000
Kansalaisopisto	10 000
Teknisen työn koneet ja laitteet	10 000
Liikuntapalvelut	340 000
Siirrettävät lähiliikuntapaikan kalusteet	47 000
Traktorit 2 kpl	63 000
Latukone	120 000
Kelaleikkuri nurmikoiden hoitoon	23 000
Yleisurheilukentän varusteet (Kalevan kisat)	47 000
Kuntosalilaitteet	20 000
Av-laitteet ja valvontakamerat	20 000
Teatteri	95 000
Sirkkeli	20 000
Pienen näyttämön valokalusteet	65 000
Atk-laitteet	10 000
Orkesteri	75 000
Instrumenttihankinnat	75 000
Museot	45 000
Valaisimet, näyttelykalusteet, henkilönostin	45 000
Kirjastot	162 000
Itsepalvelukirjaston toteuttaminen	30 000
Pääkirjaston palvelutiskien (4 kpl) uusinnat	47 000
Palautusautomaattien uusiminen	15 000
Kirjastoautojen uuden talli-työtilan kalusteet	60 000
Mikrofilmiskanneri pääkirjastolle	10 000
Yhteensä	742 000

Irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat yhteensä 1 502 000

KAUPUNKIRAKENTEN TOIMIALA, yhteensä 135 000 euroa

Asiakaspalvelu ja johdon tuki	80 000
Tilasovellus	30 000
Tapahtumalupasovellus	50 000
Liikenne- ja viheralueet	20 000
Varaussovelluksen jatkokehitys	10 000
Lupasovelluksen jatkokehitys	10 000
Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö	20 000
Käsipaikantimet, 2 kpl	20 000
Rakentaminen ja ympäristö	15 000
Rakennusvalvontasovelluksen jatkokehitys	15 000
Irtaimen käyttöomaisuuden hankinnat yhteensä	135 000

1 000 euroa

TP 2014	TA+M 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
------------	--------------	------------	------------	------------

OSAKKEET JA OSUUDET

Tipan sijoituspääoman muutos	0	-5 950	0	0	0
Osakkeet ja osuudet, menot	0	62 474	200,0	200	200
MENOT YHTEENSÄ	0	56 524	200,0	200	200
Tipan sijoituspääoman muutos	9 683	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet, tulot	123	0	0,0	0	0
TULOT YHTEENSÄ	9 806	0	0,0	0	0
NETTOMENOT	9 806	-56 524	-200	-200	-200

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN**Liikuntapalvelut**

Urheilu- ja retkeilyalueet, menot	1 069	1 000	1 000,0	1 500	1 000
Urheilu- ja retkeilyalueet, tulot	0	0	0,0	0	0
NETTOMENOT	-1 069	-1 000	-1 000,0	-1 500	-1 000

Kaupunkirakennelautakunta

Katupalvelut	12 372	15 985	14 290,0	19 525	16 090
Viherpalvelut	1 105	2 795	2 110,0	2 010	3 410
Satamapalvelut	685	250	100,0	600	200
Kunnallistekniikka, menot	14 162	19 030	16 500,0	22 135	19 700
Kunnallistekniikka, tulot	501	385	0,0	0,0	0,0
Maankäyttösopimustulot, käyttötalous	1 908	550	1 500,0	2 935	600
Kunnallistekniikka, netto	-12 255	-18 480	-15 000,0	-19 200	-19 100

Yhdyskuntarakentaminen yhteensä

MENOT YHTEENSÄ	15 231	20 030	17 500,0	23 635	20 700
TULOT YHTEENSÄ	501	385	0,0	0	0
NETTOMENOT	-14 730	-19 645	-17 500,0	-23 635	-20 700

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ

MENOT	24 110	90 418	28 200,0	33 335	30 400
TULOT	11 032	3 085	1 000,0	1 000	1 000
NETTO	-13 079	-87 333	-27 200,0	-32 335	-29 400

Valtuustoon nähden sitova tulo-/menoerä

Urheilu- ja retkeilyalueet, investoinnit yhteensä 1000 000 euroa

URHEILU- JA RETKEILYALUEET: INVESTOINTIMÄÄRÄRAHAN KOHDENTAMINEN

(1000 /euroa)

	2016	2017	2018	2019	2020
LAAJAVUORI	100	100	100	100	100
Laajavuoren mäkiokeskus/kilparinne					
LIIKUNTAPUISTOT					
Huhtasuon liikuntapuiston peruskorjaus					200
Pallokenttien peruskorjaus/huoltotilat	110	100	100	100	100
Vehkalammen 1 kenttä nurmen uusiminen ja alueen aitaus	200				
Vehkalammen puku-wc tilat		200			
LÄHILIIKUNTAPAIKAT					100
Tikkakoski 1 vaihe	100	100			
Pohjanlampi			100	100	
ULKOILUREITIT / KUNTORADAT / VIRKISTYSALUEET					
Kuntoradat ja latupohjat	60	100	100	100	100
Mämminiemi laivalaituri/Leirikallio ja Mämminiemi yleiskunnostus	100	10	10	10	10
Uimarannat/Tuomiojärvi	50	50	50	50	50
Seudullinen latureitti, Savonmäki Kangaslampi			200		
Vääräjärvensilta, liittyy seudulliseen latureittiin				200	
MUUT					
Energiansäästöohjelman toteutus	120	Sisä/ulkovalaistus			
Harjunurheilukenttä suorituspaikat		500 Kalevan kisat			
Pesäpallostadion pääkatsomon kattaminen				200	
Liikunta-alueiden yleissuunnitelmat	40	20	20	20	20
Hippoksen piha-alueet peruskorjaus	50	50	50	50	50
Muut kohdentamattomat	70	70	70	70	70
NURMIALUEET					
Huhtasuon tekonurmi			200		
Jyskän tekonurmen uusiminen		200			
Muut nurmialueet					200
Investoinnit yhteensä	1000	1500	1000	1000	1000

Kunnallistekniikka, investoinnit yhteensä 16 500 euroa

Kaupungin kasvu ja elinkeinoelämän investoinnit edellyttävät uusien asunto- ja työpaikka-alueiden rakentamista. Lähtökohtana on, että laajentumisiin liittyvät kunnallistekniset hankkeet voidaan toteuttaa. Lisäksi muiden tahojen (esim. ELY) yhteishankkeisiin sekä erilaisten sopimusten, mm. maankäyttösopimusten, velvoitteisiin tulee varautua. Vuonna 2016 uusia asunto- ja työpaikka-alueita toteutetaan KymppiR-ohjelman mukaisesti. Erillisinvestointien (mm. varautuminen Laukaantien saneeraukseen) osuus pienenee huomattavasti edellisvuoden tasosta. Lutakonaukion toteutusta jatketaan väli vuoden jälkeen. Katujen saneerauksiin pystytään ohjaamaan rahoitusta edellisvuotta vähemmän. Viherpalvelujen perusinvestoinnit säilyivät edellisvuoden tasolla, Kankaan töiden jatkuminen nostaa kokonaistasoa. Satamapalvelujen investoinneissa Lutakon sataman kehittämisessä on väli vuosi.

Kunnallistekniikan alustava investointiohjelma vuosille 2016–2018

	KUNNALLISTEKNIikka INVESTOINNIT 2016 - 2018, 1000euroa	ALUSTAVA 2016	LUONNOS 2017	LUONNOS 2018
	<u>KATUPALVELUT</u>	14 290	19 525	16 090
	SUUNNITTELU	1 300	1 200	1 200
	PÄÄLIIKENNEVÄYLÄT	1 500	2 700	1 850
1	Rajakatu välillä Puistokatu-Sepänkatu, 1. vaiheen toimenpiteet Ruusuapuiston liikennejärjestelyt (MKS) Vaasankatu väli Kauppakatu-Yliopistonkatu Yliopistonkatu väli Vaasankatu-Kilpisenkatu	900	500 1 500	1 000 350 500
2	Seppäläntie väli Ahjokatu-Ahjokatu (MKS)	600	700	
	UUDET ASUNTOALUEET	6 250	8 900	6 300
	Keskeneräiset kadut	500	500	500
	Kantakaupunki			
3	Kankaan alue Kypärämäki-Kortepohja Haukkalantie 56 (ent. Haukkarannankoulu)	2 000	5 500 450	4 000
	Keljo Kauramäki		400	850
4	Kuokkala Tanhukaari	200		
	Palokka			
5	Mannisenmäki (MKS) Savulahti I	850	600 800	500
6	Ruoke (MKS)	1 800		
	Säynätsalo			
7	Kouluranta Korpilahti	450		
8	Rantapukkalantie Kirkkolahti Tikkakoski Liinalampi Tunnelimäki III Vaajakoski Kaaritie/Taavetintie (Haapaniemi)	450	450 200	450
	UUDET TYÖPAIKKA-ALUEET	700	500	500
	Lohikoski-Seppälänkangas			
9	Läntinen Palokärki	700	500	500
	MUUT INVESTOINNIT	1 200	1 960	3 850
	Maankaatopaikat	50	50	50
	Kantakaupunki			
10	Lutakon aukio Väinönkatu kävelykaduksi väli Hannikaisenkatu-Yliopistonkatu	400	0 1 300	500 2 000
11	Kauppakatu väli Kilpisekatu-Vaasankatu	100		500
12	Baana väli Vapaaherrantie-Merasin Uusi sairaala -hankkeen katutyöt	150		800
	Kypärämäki-Kortepohja Tietiläs jk (MKS)		110	
	Lohikoski-Seppälänkangas			
13	Laukaantie Vaajakoski-Jyskä Vaajakosken keskusta	500	500	

KUNNALLISTEKNIikka		ALUSTAVA	LUONNOS	LUONNOS
INVESTOINNIT 2016 - 2018, 1000euroa		2016	2017	2018
KATUJEN SANEERAUKSET		2 140	3 165	1 290
	Liikennejärjestelyt (merkit, pysäkit, hidasteet yms.)	100	100	100
	Katuistutusten täydentäminen	100	100	100
	Siltojen peruskorjaus	200	200	200
	Kantakaupunki			
	Liikennevalojärjestelmien uusimiset	100	100	100
	Eeronkatu		350	
	Halssila			
	Pulmusentie		100	
	Tavintie (osa)		40	
	Lumikonkuja väli Vaajakoskentie-Koskelontie		50	
	Koskelontie väli Lumikonkuja-koulu		60	
	Palokka			
14	Saikkosentie väli Ritopohjantie-Matinkuja	310		
15	Revontie	85		
16	Pelkosentie	135		
17	Martinkaisentie	500	500	
	Heikkiläntie		1 200	
	Pilliniementie			200
	Vaajakoski-Jyskä			
18	Lehdontie	130		
19	Lehdonmutka	40		
20	Saarisentie	40		
	Säynätsalo			
21	Muuratsalon katujen saneeraus	300	265	
	Tikkakoski-Nyrölä	100	100	100
	Nimeämättömät saneerauskohteet			490
	LIIKENNETURVALLISUUSHANKKEET	300	300	300
	Nimeämättömät liikenneturvallisuuskohteet	300	300	300
	ERITTELEMÄTTÖMÄT PIENET RAKENNUSHANKKEET	600	500	500
	ERILLISET ULKOVALAISTUSKOHTEET	300	300	300
	Ruutukaavan katuvalaistuksen saneeraus	150		
	Nimeämättömät valaistuskohteet	150	300	300
	<u>VIHERPALVELUT</u>	2 110	2 010	3 410
	SUUNNITTELU	250	250	250
	KORVAUSINVESTOINNIT	700	620	520
	Pienet vihertyöt	100	100	100
	Takuuajanhoito	50	50	50
	Kantakaupunki			
22	Mäki-Matin perhepuisto	30		
	Minna Canthin puisto		150	
	Viitaniemi liikenne/senioripuisto		150	
	Keltinmäki-Myllyjärvi			
23	Kotalammen toimintapuisto	200		
	Myllytonttu			50
	Korpilahti			
	Korpilahden keskuspuisto			120
	Kuokkala			
24	Sääksmäenpolun puisto	70		
25	Lukkaripuisto	70		
26	Survo-Korpelan omenatarha	30		
	Eevastiina			50
	Lohikoski-Seppälänkangas			
27	Tuukkasenlammen puisto ja kenttä	50		
	Palokka			
28	Härköviidanpuisto	70		
	Vaajakoski-Jyskä			
29	Naissaari	30		100
	Haaparinteenpuisto		90	
	Eemelinpuisto			50
	Säynätsalo			
	Rantaminttu		80	

KUNNALLISTEKNIikka INVESTOINNIT 2016 - 2018, 1000euroa		ALUSTAVA 2016	LUONNOS 2017	LUONNOS 2018
UUSINVESTOINNIT		1 160	1 140	2 640
Ympäristötaide		30	30	30
Kehä vihreä		180	60	60
Kantakaupunki				
30	Kankaan viheralueet	500	700	2 100
Kansalaispuisto Matara			250	
Kivelänranta				200
Keljo				
Kuokkala				
31	Pohjanlammen lähiliikunta-alue	200	100	
Kypärämäki-Kortepohja				
32	Esbjergin puisto	200		
Palokka				
Matinmäen puisto				100
Tikkakoski-Nyrölä				
33	Tikkakosken lähiliikunta-alue	50		
Vaajakoski-Jyskä				
Väinölänranta				150
<u>SATAMAPALVELUT</u>		100	600	200
Muut venepaikat		100	100	100
Kantakaupunki				
Lutakon satama		0	500	100
KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ		16 500	22 135	19 700
Kehys		15 000	19 200	19 100
EROTUS		-1 500	-2 935	-600
TULOT YHTEENSÄ		1 500	2 935	600
INVESTOINTITULOT				
KÄYTTÖTALOUSTULOT		1 500	2 935	600
Mannisenmäki			275	
Kauppakeskus Seppä		500	700	
Ruusupuisto/Suomen YO-kiinteistöt			180	
Hämeenkatu			820	600
Tietiläs/Jyväskylän YO-kunta			110	
Ruoke		1 000		
Väinönkatu			850	

Talonrakennus / Tilapalvelu

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT 2016 - 2020

1000 euroa	Koko hanke	2016	2017	2018	2019	2020
Vaajakosken terveysasema (varattu 7,0/2015 UB 2016/2017)	11 104	3 708				
Palokan terveysaseman välinehuolto	1 100	1 100				
Kilpisen koulun julkisivujen korjaus	900	900				
Vaajakosken urheilukentän 2. vaihe, huoltorakennus	650	650				
Tikkakosken ja Luonetjärven koulujen lähiliikuntapihat	800	800				
Tietotalon keittiön ja ravintolasalin korjaus	1 000	1 000				
Vaajakosken kirjaston muutostyöt 1-vaihe, nuorisotilat	1 200	1 200				
Palokan ja Kyllön TA:n toiminnalliset muutokset	1 000	1 000				
Sparvinin talon korjaus	380	380				
Korpilahden uusi päiväkotiki (1,818/2015 UB 2016)	4 780		2 905			
Honkajarjun päiväkotiki, uudisrakennus	4 100	1 900	2 000			
Keski-Suomen museon peruskorjaus ja laajennus	7 800	400	3 700	3 700		
Kangasvuoren päiväkotiki-koulu, uudisrakennus	8 700	400	3 500	4 800		
Kuokkalan yhtenäiskoulu	19 379	3 100	6 200	5 680	4 000	
Sisäilmasto-ongelmakorjaukset	11 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Tekniset ja toiminnalliset korjaus- ja muutostyöt	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Keljon vanhainkodin A-talon muutostyöt	1 550		1 550			
Vesangan koulun laajennus	1 550		100	1 450		
Tikan päiväkotiki, uudisrakennus	6 200		200	2 500	3 500	
Kortepohjan kirjasto-päiväkotiki peruskorjaus	2 300		200	1 000	1 100	
Teatterin peruskorjaus	18 000		200	200	6 000	8 600
Pohjanlammen päiväkodin peruskorjaus	7 000			200	3 400	3 400
Lohikosken päiväkotiki, uudisrakennus	5 200			200	2 500	2 500
Savulahden päiväkotiki-koulu, uudisrakennus	7 000			200	3 400	3 400
Monitoimitalon peruskorjaus	9 686			100	2 500	7 086
Alvar Aalto museon peruskorjaus	4 000			200	1 900	1 900
Halssilan päiväkodin peruskorjaus	2 000				200	900
Kuokkalan päiväkotiki, uudisrakennus	4 000				200	1 900
Eteläportin päiväkotiki-koulu, uudisrakennus	6 000				200	2 900
Kaupunginkirjaston peruskorjaus	26 000					1 000
Matinmäen päiväkotiki-koulu, uudisrakennus	5 300					200
Hipposhallin ja harjoitusjäähallin peruskorjaus	10 600					300
Yhteensä	195 279	20 538	23 555	23 230	31 900	37 086
Vuokrahankkeet						
Huhtasuon hoivakoti	11 040	4 000				
Kynnystien palvelukoti ja tukiasunnot (15 + 10 paikkaa)	3 500	1 500				
Lahjajarjuntien palvelukoti (15 paikkaa)	2 600	1 200				
Työterveys Aalto	5 000	2 000	3 000			
Kankaan hoivakoti (60 paikkaa)	7 500	3 000	4 500			
Ahokoti, Kaijanlammentie 9 (12 paikkaa)	1 700	1 500	200			
Uusi sairaala, perusterveydenhuollon tilat	39 000	7 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Vuokrahankkeet yhteensä	70 340	20 200	15 700	8 000	8 000	8 000
Kaikki yhteensä	265 619	40 738	39 255	31 230	39 900	45 086

INVESTOINTIOSA 2016 - 2020

Tilapalvelun talousarvio

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TA/M 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	--------------	--------------------------	------	------	------	------

Vaajakosken terveysasema, uudisrakennus

Menot	11 104	7 000	3 708				
Tulot							
Nettomenot	11 104	7 000	3 708	0	0	0	0

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.1.2015 Vaajakosken terveysaseman hankesuunnitelman. Hanke keskeytettiin keväällä 2015 terveystalouden laatuun. Terveystalouden laatu on 8.5.2015 hyväksytty perusturvalautakunnassa 24.9.2015. Terveystalouden uuden hankesuunnitelman teko on käynnissä terveystalouden mukaisella laajuudella. Hankesuunnitelma valmistuu keväällä 2016, jonka jälkeen se tuodaan hallinnollisiin käsittelyihin.

Palokan terveysaseman välinehuolto

Menot	1 100	0	1 100				
Tulot							
Nettomenot	1 100	0	1 100	0	0	0	0

Terveystalouden 8.5.2015 mukaisesti välinehuolto keskitetään tulevaisuudessa Kyllön ja Palokan terveysasemille. Palokan terveysasemalle on viime vuosina siirretty hammashuollon toimintoja ja nykyinen välinehuolto on jäänyt teknisiltä ja toiminnallisilta osiltaan pieneksi ja huonokuntoiseksi. Uudet, laajemmat ja nykyaikaiset tilat on suunniteltu tehtäväksi Palokan terveysaseman pohjakerrokseen. Tilat rakennetaan vuoden 2016 aikana.

Kilpisen koulun julkisivujen korjaus

Menot	900	0	900				
Tulot							
Nettomenot	900	0	900	0	0	0	0

Kilpisen koulun levyrakenteisiin julkisivuihin tehdään tekninen korjaus. Ikkunat vaihdetaan ja rakenteet uusitaan betonipintaan asti. Korjaustyö ei sisällä toiminnallisia muutostöitä. Työt pyritään tekemään kokonaisuudessaan vuoden 2016 aikana.

Vaajakosken urheilukentän 2. vaihe, huoltorakennus

Menot	650	0	650				
Tulot	0	0					
Nettomenot	650	0	650	0	0	0	0

Investointi sisältää Vaajakosken urheilukentän huoltorakennuksen eteläpuoleisen osan uusimisen. Rakennuksen pohjoisen puolen osa on uusittu aikaisemmin. Nykyinen, huonokuntoinen rakennuksen osa puretaan ja tilalle rakennetaan myös toimintoiltaan paremmat tilat. Purkutyöt aloitetaan huhtikuussa. Tilat valmistuvat lokakuussa.

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TAM 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	-------------	--------------------------	------	------	------	------

Tikkakosken ja Luonetjärven koulujen lähiliikuntapihat

Menot	800	0	800				
Tulot							
Nettomenot	800	0	800	0	0	0	0

Tikkakosken ja Luonetjärven kouluille sekä liikuntakeskuksen alueelle on tehty yleissuunnitelma, jonka pohjalta alueelle ollaan laatimassa myös lähiliikuntasuunnitelmaa. Tilapalvelulle kohdistuvat koulujen pihojen muutostyöt. Lähiliikuntapaikkaan tullaan hakemaan valtionavustusta. Muutostyöt toteutetaan molemmilla kouluilla kesän 2016 aikana.

Tietotalon keittiön ja ravintolasalin korjaus

Menot	1 000	0	1 000				
Tulot							
Nettomenot	1 000	0	1 000	0	0	0	0

Tietotalon keittiön ja ravintolasalin lattiarakenteista korjataan kosteusvaurioita. Pintalattioiden purkamisen takia tilat joudutaan tyhjentämään ja nykyinen ravintolatoiminta keskeyttämään korjaustöiden ajaksi. Työt aloitetaan tammikuussa ja tilat valmistuvat syksyllä 2016.

Vaajakosken kirjaston muutostyöt 1-vaihe, nuorisotilat

Menot	1 200	0	1 200				
Tulot							
Nettomenot	1 200	0	1 200	0	0	0	0

Hankesuunnitelma valmistuu marraskuussa 2015. Vaajakosken kirjaston päätyyn tehdään nuorisotilat nykyisten kirjastoautotilojen kohdalle. Muutostyö on kirjasto- ja nuorisopalveluverkkoselvitysten mukainen. Nuorisopalvelu luopuu Vaajakosken ja Jyskän nykyisistä nuorisotiloista. Kirjaston tiloissa korjataan lattiaa ja tehdään vähäisiä muutostöitä. Kirjaston peruskorjaus tehdään 2-vaiheessa vuoden 2020 jälkeen. Muutostyöt toteutetaan vuoden 2016 aikana.

Palokan ja Kyllön TA:n toiminnalliset muutokset

Menot	1 000	0	1 000				
Tulot							
Nettomenot	1 000	0	1 000	0	0	0	0

Investointiraha varataan Terveyspalveluverkon 8.5.2015 mukaisiin muutostöihin Kyllön ja Palokan terveysasemilla.

Sparvinin talon korjaus

Menot	380	0	380				
Tulot							
Nettomenot	380	0	380	0	0	0	0

Toivolan Vanhan Pihan rakennukset ja pihapiiri on peruskorjattu lukuun ottamatta tontin alareunassa olevaa Sparvinin taloa. Hankesuunnitelman 14.3.2014 mukaisesti nykyinen hirsikehikko puretaan, perustukset vahvistetaan ja paalutetaan. Uusi rakennus tehdään vanhoista hirsistä. Rakennuksen vanhaa materiaalia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Tilat vuokrataan Keski-Suomen Museolle.

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TAM 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	-------------	--------------------------	------	------	------	------

Korpilahden uusi päiväkot

Menot	4 780	1 818	0	2 905			
Tulot							
Nettomenot	4 780	1 818	0	2 905	0	0	0

Tilapalvelun johtokunta hyväksyi Korpilahden päiväkodin hankesuunnitelman 16.9.2014. Asema-kaavasta valitettiin ja rakentamisen aloitus on siirtynyt kesälle 2016. Päiväkotiä suunnitellaan 6-ryhmälle. Suunnittelu on käynnissä. Päiväkoti voidaan ottaa käyttöön syksyllä 2017.

Honkajarjun päiväkot, uudisrakennus

Menot	4 100	200	1 900	2 000			
Tulot							
Nettomenot	4 100	200	1 900	2 000	0	0	0

Nykyinen, huonokuntoinen Honkajarjun päiväkot puretaan ja samalle tontille rakennetaan uusi 6-ryhmäinen päiväkot. Hankesuunnitelma on hyväksytty Tilapalvelun johtokunnassa 27.1.2015. Päiväkodin suunnittelu on käynnissä. Rakentamistyöt aloitetaan kesällä 2016 ja päiväkot otetaan käyttöön syksyllä 2017. Honkajarjun päiväkot muuttaa keskustan väistöpäiväkotiin rakentamisen ajaksi.

Keski-Suomen museon peruskorjaus ja laajennus

Menot	7 800	0	400	3 700	3 700		
Tulot							
Nettomenot	7 800	0	400	3 700	3 700	0	0

Hankesuunnitelma valmistui 2013 ja se on päivitetty vuonna 2015. Käynnissä on parhaillaan arkkitehtikilpailu Keski-Suomen museon ja Alvar-Aalto museon välisestä nivelosasta. Peruskorjaus aloitetaan 2017 ja kohde valmistuu vuoden 2018 loppuun mennessä.

Kangasvuoren päiväkotikoulu, uudisrakennus

Menot	8 700	0	400	3 500	4 800		
Tulot							
Nettomenot	8 700	0	400	3 500	4 800	0	0

Hankesuunnittelu on aloitettu. Päiväkotiin tehdään tilat 11-ryhmälle ja kouluun tulee tilat kaksisarjaisena luokille 1-3. Uusi päiväkotikoulu tehdään nykyisen Kangasvuoren päiväkodin tontille. Osa Kangasvuoren päiväkodin lapsista siirtyy väistöön keskustan väistöpäiväkotiin rakentamisen ajaksi. Rakentaminen aloitetaan kesällä 2017. Kohde valmistuu vuoden 2018 loppuun mennessä, jolloin luovutaan Pupuhundan päiväkotikoulusta.

Kuokkalan yhtenäiskoulu

Menot	19 379	400	3 100	6 200	5 680	4 000	
Tulot							
Nettomenot	19 379	400	3 100	6 200	5 680	4 000	0

Kuokkalan yhtenäiskoulun hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 28.9.2015. Hanke sisältää Pohjanlammen koulun peruskorjauksen, Kuokkalan koulun toiminnalliset muutokset sekä laajennusosan koulujen välille. Suunnittelu on alkamassa. Rakentamistyöt aloitetaan kesällä 2016 laajennusosan maanrakennustöillä ja koko kohde valmistuu vuonna 2019.

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TAM 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	-------------	--------------------------	------	------	------	------

Sisäilmasto-ongelmakorjaukset

Menot	11 000	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Tulot							
Nettomenot	11 000	3 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000

Kiinteistökannan (noin 400 rakennusta) vanhenemisen sekä investointien siirtymisten vuoksi kii-reellisiä ja ennalta arvaamattomia korjaustarpeita syntyy koko ajan. Syntyneisiin sisäilmasto-ongelmiin puututaan mahdollisimman nopeasti, jotta käyttäjien terveelliset ja turvalliset toiminta-olosuhteet pystytään takaamaan.

Tekniset ja toiminnalliset korjaus- ja muutostyöt

Menot	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Tulot							
Nettomenot	5 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Kustannus sisältää käyttäjien toiminnasta tai organisaatiomuutoksista johtuvat pienet tilojen käyttö-tarkoituksen muutokset ja korjaustyöt. Investointivaraus kohdistetaan sellaisiin korjaus- ja muutos-töihin, joita ei ole perusteltua siirtää seuraaville talousarviovuosille.

Toimitilojen vuokrahankkeiden talousarvioperustelut 2016

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TAM 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	-------------	--------------------------	------	------	------	------

Huhtasuon hoivakoti

Menot	11 040	7 040	4 000				
Tulot							
Nettomenot	11 040	7 040	4 000				

Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy rakennuttaa Huhtasuolle noin 100-paikkaisen vanhusten tehostetun palveluasumisen kiinteistön, jonka kaupunki vuokraa käyttöönsä ja edelleen vanhuksille. Tilapalvelun johtokunta on päättänyt hankkeesta 17.6.2014. Palvelutalo korvaa Puuppolan Kolun hoivavasairaalan hoivapaikat. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt hankkeelle avustuksen ja korkotukilainan. Tavoitteellinen valmistumisajankohta on kevät 2016. Asukas maksaa vuokran.

Kynnystien palvelukoti ja tukiasunnot (15 + 10 paikkaa)

Menot	3 500	2 000	1 500				
Tulot							
Nettomenot	3 500	2 000	1 500				

Sallaajärven päihdeongelmaisten palvelukodin kiinteistö Keljossa on teknisesti ja toiminnallisesti vanhentunut. Palvelukodin korvaavia tiloja on valmisteltu yhteistyössä Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n kanssa ARA-hankkeena Myllyjärvelle. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt hankkeelle avustuksen ja korkotukilainan. Tilapalvelun johtokunta on tehnyt hanketta koskevan päätöksen 21.10.2014. Tavoitteellinen valmistuminen on kevät 2016. Asukas maksaa vuokran.

Lahjajarjuntien palvelukoti (15 paikkaa)

Menot	2 600	1 400	1 200				
Tulot							
Nettomenot	2 600	1 400	1 200				

Sallaajärven päihdeongelmaisten palvelukodin kiinteistö Keljossa on teknisesti ja toiminnallisesti vanhentunut. Palvelukodin korvaavia tiloja on valmisteltu yhteistyössä Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n kanssa ARA-hankkeena Lahjajarjuun. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt hankkeelle avustuksen ja korkotukilainan. Tilapalvelun johtokunta on tehnyt hanketta koskevan päätöksen 21.10.2014. Tavoitteellinen valmistuminen on kevät 2016. Asukas maksaa vuokran.

Työterveys Aalto

Menot	5 000		2 000	3 000			
Tulot							
Nettomenot	5 000		2 000	3 000			

Työterveys Aalto tarvitsee uudet toimitilat nykyisten sijaan. Toimitilahanketta on käsitelty Tilapalvelun johtokunnassa 19.3.2013/16 ja kaupunginhallituksessa Työterveyden toimintamallin näkökulmasta 27.5.2013/208, 13.10.2014/288 sekä 27.10.2014/303. Uuden kuntalain edellyttämästä liikelaitostoimintojen järjestelystä tulee olla päätös ennen toimitilaratkaisuja.

1 000 euroa	Kustannus- arvio	TAM 2015	Talous- arvio 2016	2017	2018	2019	2020
-------------	---------------------	-------------	--------------------------	------	------	------	------

Kankaan hoivakoti (60 paikkaa)

Menot	7 500		3 000	4 500			
Tulot							
Nettomenot	7 500		3 000	4 500			

Kaupunki on valmistellut yhteistyössä Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n kanssa 60-paikkaisen vanhusten tehostetun palveluasumisyksikön toteuttamista Kankaan alueelle ARA-hankkeena. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on alustavasti myöntänyt hankkeelle avustuksen ja korkotukilainan. Tilapalvelun johtokunta on tehnyt hanketta koskevan päätöksen 22.9.2015. Tavoitteellinen valmistuminen on syksyllä 2017. Asukas maksaa vuokran.

Ahokoti, Kaijanlammentie 9 (12 paikkaa)

Menot	1 700		1 500	200			
Tulot							
Nettomenot	1 700		1 500	200			

Kaupungin Ahokodin vammaisten palveluasumisyksikkö Aittorinteellä on toiminnallisesti vanhentunut. Korvaavia tiloja valmistellaan Keljonkankaalle yhdessä Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n kanssa ARA-hankkeena. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on alustavasti myöntänyt hankkeelle avustuksen ja korkotukilainan. Tilapalvelun johtokunta on tehnyt asiaa koskevan päätöksen 9.6.2015. Tavoitteellinen valmistuminen on talvella 2017. Asukas maksaa vuokran.

Uusi sairaala, perusterveydenhuollon tilat

Menot	39 000		7 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Tulot							
Nettomenot	39 000		7 000	8 000	8 000	8 000	8 000

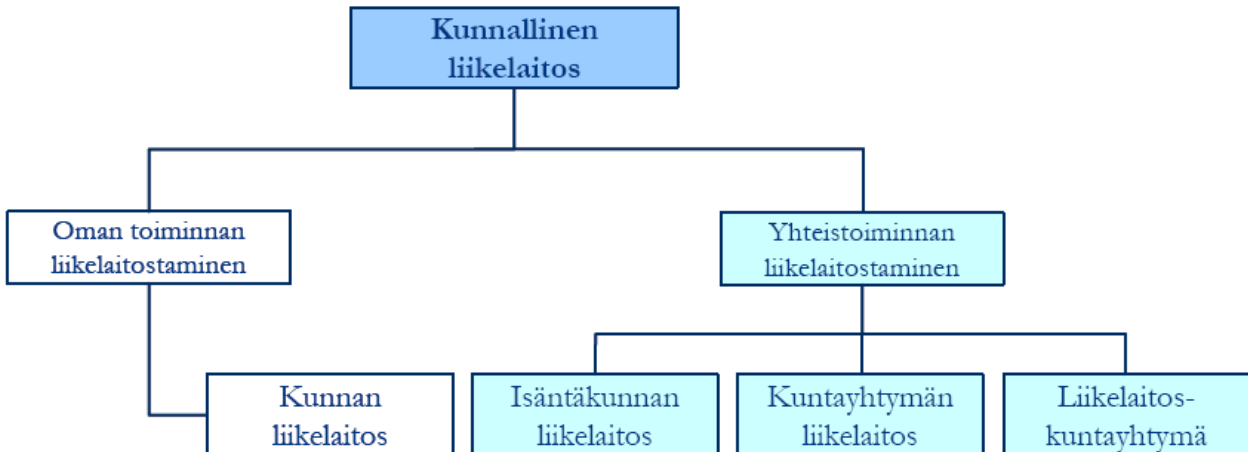
Kaupunginhallitus on päättänyt 27.10.2014/302 ja 27.4.2015/155 lausunnoista Keski-Suomen Sairaanhoidopiirille, joiden mukaan uuden sairaalan hankkeeseen sisältyy kaupungin perusterveydenhuollon tiloja enintään 12.700 brm². Hankkeen rakennuskustannusindeksiin sidottu kustannusarvio on päätösten mukaan noin 39 M€ (alv 0 %). Hankkeen rakennustyöt käynnistyvät tavoitteen mukaan vuonna 2016 ja valmistuvat vuonna 2020.

LIKELAITOKSET

Kunnallinen liikelaitos

Kunta tai kuntayhtymä voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnat ja kuntayhtymät voivat myös yhdessä perustaa kuntayhtymän, jonka tehtävänä on kunnallisen liikelaitoksen ylläpitäminen. Kuntalain 87 h §:n mukaan kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen kirjanpito on eriytettävä kunnan tai kuntayhtymän kirjanpidossa.

Kuntalain liikelaitosta koskevat säännökset uudistettiin kuntalain muutoksella (519/2007). Lain perustelujen mukaan kunnallista liikelaitosta koskevien uusien säännösten tavoitteena on jäntevöittää liikelaitoksen toimintaa, lisätä sen toiminnan läpinäkyvyyttä ja selkeyttää sen asemaa markkinoilla.

Kunnallinen liikelaitos

Kunnallisen liikelaitoksen voi perustaa kunta ja kuntayhtymä yksin tai yhdessä toisen kunnan kanssa. Kunnallisella liikelaitoksella tarkoitetaan myös kuntalain 77 §:n mukaista, kuntien yhteisten toimielimien alaisena toimivaa liikelaitosta, joka sopimuksen mukaan on perustettu yhden sopimuskunnan organisaatioon. Tällaista isäntäkunnan hallinnoiman liikelaitoksen hallinto ja talouden ohjaus järjestetään samalla tavoin kun kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksessa.

Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitos

Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitos on osa kunnan tai kuntayhtymän organisaatiota ja liikelaitoksen kirjanpito on osa kunnan tai kuntayhtymän kirjanpitoa. Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitos ei siten ole itsenäinen kirjanpitovelvollinen, vaan kunta tai kuntayhtymä on kirjanpitovelvollinen kuntalain 67 §:n perusteella myös liikelaitoksensa kirjanpidosta. Liikelaitoksen nimessä tulee olla sana liikelaitos. Isäntäkuntamallin mukaisesti perustetusta liikelaitoksesta käytetään myös nimitystä liikelaitos.

LIIKELAITOSTEN TULOSTAULU TA 2016									
Liikelaitoksen nimi (1000 €)	Henkilöstö	Liikevaihto	Liikev. muutos	Tulos	Tuloksen muutos	Sis. lainat	Lainojen muutos	Tuloutus kunnalle	Kum. ylijäämä
Altek Aluetekniikka -liikelaitos	89	13 688	-781	-493	-135	0	0	0	1 870
Keski-Suomen pelastuslaitos -liikelaitos *)	307	30 451	493	-704	-14	973	-53	0	1 060
Kylän Kattaus -liikelaitos	301	24 146	5 535	16	-68	0	0	0	231
Taloukeskus -liikelaitos	72	5 476	-951	-216	-716	0	0	0	263
Tilapalvelu-liikelaitos	26	94 953	2 175	0	-83	67 306	67 306	12 164	1 043
Työterveys Aalto	93	8 000	220	138	-27	0	0	0	695
YHTEENSÄ	888	176 713	6 690	-1 260	-1 042	68 279	67 254	12 164	5 162

*) Pelastuslaitoksen työntekijämäärä on tilinpäätöksen 2014 mukainen vakituisen henkilöstön määrä.

*) Pelastuslaitoksen kumulatiivisessa ylijäämässä on huomioitu - 596 896,27 euron työttömyysvakuutusmaksun korjauskoikaisu v. 2015 lopussa.

Tilapalvelu-liikelaitos

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus:

Liikelaitoksen taloudellisena tavoitteena on kattaa saamallaan vuokratuloilla omistajalle maksettava korvaus peruspääomasta (tuottovaatimus), poistot sekä kiinteistöjen kunnossa- ja ylläpidon menot. Strategisina avainalueina ovat terveelliset, turvalliset ja taloudelliset toimitilat, kiinteistöomaisuuden ja investointien hyvä hallinta sekä asiakas- ja käyttäjätyytyväisyys. Näihin avainalueisiin liittyvät toiminnot ja prosessit ovat liikelaitoksen jatkuvia kehittämisen kohteita.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Talous	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1000 euroa				euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	66,5	82,7	0,0	-82,7	-100,0 %
				0,0	
Investointimenot	-14 770,6	-23 339,0	-20 538,0	2 801,0	-12,0 %

Toiminnalliset tavoitteet:

1. Tuotepohjainen tietomalli otetaan käyttöön kaikissa uudishankkeissa suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.
2. Saavutetaan energiatehokkuussopimuksen mukainen 1.014 Mwh:n vuotuinen säästötavoite kokonaisenergian kulutuksessa.
3. Käyttäjien tyytyväisyys kiinteistö- ja tilapalveluihin on 3,6 pistettä.
4. Kiinteistöjen energiankäyttöä tehostetaan Motivan tukemilla Esco-hankkeilla vähintään kolmessa Tilapalvelun kiinteistökohteessa.

Kehittämistavoitteet:

1. Tilapalvelun toiminnan prosessit uudistetaan vastaamaan muuttuvia resursseja.
2. Kiinteistönhoidon auditointia ja toimintaa kehitetään siten, että palvelusopimuksen mukaiset ehdot täyttyvät.
3. Hippoksen liikuntarakennusten ja uusien päiväkotikoulujen rakentamisessa selvitetään vaihtoehtoisia toteutus- ja rahoitusmalleja.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

1. Sisäilmastoon liittyvät ongelmat

Sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyyn liittyviä toimenpiteitä tullaan suuntaamaan erityisesti koulu- ja kiinteistöihin. Painopisteenä on vesikattojen huolto- ja korjaustyöt, joiden avulla ennaltaehkäistään sade- ja sulamisvesien aiheuttamia ongelmia. Tämän lisäksi jatketaan tarpeettoman irtaimiston poistamista mikä parantaa puhtaushallintaa.

2. Kiinteistöjen vajaakäyttöasteen hallinta

Tilapalvelun omistuksessa olevien tilojen vajaakäyttöaste on noin 9 % eli näillä tiloilla ei ole käyttäjää ja tilat aiheuttavat ainoastaan kustannuksia. Tärkeimmät toimenpiteet vajaakäyttöasteen hallitsemiseksi ovat tehokkaat myynti- ja vuokrausprosessit sekä rakennusten purkaminen. Kaupungin vapautuvat kiinteistöt edellyttävät miltei aina uutta käyttötarkoitusta. Koska rakennusten purkurakennuttajana toimii pääasiassa kaupunkirakennepalvelut, tulee varmistua siitä, että kaupunkirakennepalveluilla on talousarviossa rahoitus purkukankkeisiin.

Hinnoitteluperiaatteet:

Vuokria on korotettu 1,2 %, kun kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksin (KYKI 2010=100) mukainen kustannustason nousu oli 1,4 %. Liikevaihdon 2,2 milj. euron kasvusta sisäisten vuokrien osuus on 1,6 milj. euroa. Tästä uuden tilakannan nettovaikutus on n. 0,7 milj. euroa. Siivouskorvaukset ovat vuoden 2015 tasolla.

Vuokrat koostuvat pääoma- (korko ja korjausvastuu) ja ylläpitovuokrasta, joka perustuu toteutuneisiin kiinteistökohtaisiin kustannuksiin. Vuokriin vaikuttavat myös mahdolliset tilamuutokset sekä rakennusten aktivoitujen korjausten aiheuttama vuokran nousu.

Tunnusluvut:

TASAPAINOTETTU TULOSMITTARISTO (BSC)

	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
					%
Vaikuttavuusnäkökulma:					
Toimintakate-%	43	39	38	-1	-2,6 %
Ohjelmoitu kunn.pito+peruskorj., €/hum2/kk	2,95	1,87	2,96	1,09	58,3 %
Ulkoa tulevien vuokratuottojen osuus, %	3,50	2,96	3,35	0,39	13,2 %
Tila- ja kiinteistöpalvelut, €/hum2/kk	5,37	5,44	5,41	-0,03	-0,6 %
Asiakasnäkökulma:					
Asiakastytyväisyyskysely, 1-5 p.	3,61	3,50	3,60	0	2,9 %
Prosessinäkökulma:					
Palvelutuotannon käytössä olevat tilat, hum2/as	3,61	3,65	3,54	-0,11	-3,0 %
Kokonaisenergian kulutus, Mwh	104 118	110 000	110 000	0	0,0 %
Vajaakäyttöaste, %	7,27	6,65	9,21	2,56	38,5 %
Henkilöstönäkökulma:					
Koulutus- ja kehittämispäivät/hlö	3,4	5	5	0	0,0 %
Sairauspoissaolot/hlö	1,33	3,00	3,00	0	0,0 %
Työtyytyväisyys, piste	3,22	3,30	3,30	0	0,0 %
VOLYYMITIETOA					
Omat rakennukset (hum2)	441 900	440 500	439 200	-1 300	-0,3 %
Osakehuoneistot (hum2)	39 300	49 000	50 000	1 000	2,0 %
Ulkoa vuokratut tilat (hum2)	83 800	82 200	86 100	3 900	4,7 %
Yhteensä	565 000	571 700	575 300	3 600	0,6 %
Sisäiseen käyttöön vuokrattu (hum2)	490 800	501 700	491 000	-10 700	-2,1 %
Ulkoiseen käyttöön vuokrattu (hum2)	30 100	32 000	29 300	-2 700	-8,4 %
Vapaat tilat (hum2)	41 100	38 000	53 000	15 000	39,5 %
Väistötilat (hum2)	3 000	0	2 000	2 000	
Huoneala (hum2)/asukas	4,16	4,15	4,15	0,00	0,0 %
Henkilöstömäärä, vakituinen	27	26	26	0	0,0 %

Tilapalvelu-liikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Liikevaihto	92 163,7	92 778,0	94 953,0	2 175,0	2,3 %
Materiaalit ja palvelut	-33 773,1	-34 141,0	-34 721,7	-580,7	1,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 502,1	-10 456,0	-10 780,0	-324,0	3,1 %
Palvelujen ostot	-24 271,0	-23 685,0	-23 941,7	-256,7	1,1 %
Henkilöstökulut	-1 805,6	-1 836,3	-1 700,0	136,3	-7,4 %
Palkat ja palkkiot	-1 392,6	-1 412,1	-1 363,6	48,5	-3,4 %
Henkilösivukulut	-413,0	-424,2	-336,4	87,8	-20,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 454,0	-23 750,0	-24 300,0	-550,0	2,3 %
Vuokrakulut	-16 730,8	-20 370,0	-21 967,7	-1 597,7	7,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-337,4	-98,0	-100,0	-2,0	2,0 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15 062,8	12 582,7	12 163,6	-419,1	-3,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 996,3	-12 500,0	-12 163,6	336,4	-2,7 %
Korkotuotot	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Korvaus peruspääomasta	-15 000,0	-12 500,0	-12 163,6	336,4	-2,7 %
Muut rahoituskulut	-13,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	66,5	82,7	0,0	-82,7	-100,0 %
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	66,5	82,7	0,0	-82,7	-100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	66,5	82,7	0,0	-82,7	-100,0 %
Toimintatulot	92 163,7	92 778,0	94 953,0	2 175,0	2,3 %
Toimintamenot	-52 646,9	-56 445,3	-58 489,4	-2 044,1	3,6 %
Toimintakate	39 516,8	36 332,7	36 463,6	130,9	0,4 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	959,9	1 042,6	1 042,6	0,0	0,0 %

Tilapalvelu-liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	94 953,0	96 500,0	98 000,0	99 500,0	101 500,0
Materiaalit ja palvelut	-34 721,7	-35 600,0	-36 650,0	-37 450,0	-38 750,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 780,0	-11 100,0	-11 450,0	-11 700,0	-12 500,0
Palvelujen ostot	-23 941,7	-24 500,0	-25 200,0	-25 750,0	-26 250,0
Henkilöstökulut	-1 700,0	-1 700,0	-1 750,0	-1 650,0	-1 650,0
Palkat ja palkkiot	-1 363,6	-1 350,0	-1 350,0	-1 300,0	-1 300,0
Henkilösivukulut	-336,4	-350,0	-400,0	-350,0	-350,0
Poistot ja arvonalentumiset	-24 300,0	-24 800,0	-25 000,0	-25 500,0	-26 000,0
Vuokrakulut	-21 967,7	-22 000,0	-22 000,0	-22 000,0	-22 000,0
Liiketoiminnan muut kulut	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	12 163,6	12 300,0	12 500,0	12 800,0	13 000,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 163,6	-12 300,0	-12 500,0	-12 800,0	-13 000,0
Korvaus peruspääomasta	-12 163,6	-12 300,0	-12 500,0	-12 800,0	-13 000,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintatulot	94 953,0	96 500,0	98 000,0	99 500,0	101 500,0
Toimintamenot	-58 489,4	-59 400,0	-60 500,0	-61 200,0	-62 500,0
Toimintakate	36 463,6	37 100,0	37 500,0	38 300,0	39 000,0
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	1 042,6	1 042,6	1 042,6	1 042,6	1 042,6

Tilapalvelu-liikelaitoksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Toiminnan rahavirta	24 161,0	23 832,7	24 300,0	467,3	2,0 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15 062,8	12 582,7	12 163,6	-419,1	-3,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	24 454,0	23 750,0	24 300,0	550,0	2,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 996,3	-12 500,0	-12 163,6	336,4	-2,7 %
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Tuloverot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät	-359,5			0,0	0,0 %
Investointien rahavirta	-13 732,7	-23 139,0	-19 988,0	3 151,0	-13,6 %
Investointimenot	-14 770,5	-23 339,0	-20 538,0	2 801,0	-12,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 015,8	200,0	550,0	350,0	175,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 428,3	693,7	4 312,0	3 618,3	521,6 %
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset	-9 683,5	-5 950,0	0,0	5 950,0	-100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-744,8	0,0	-3 762,0	-3 762,0	0,0 %
Saamisten muutos kunnalta	0,0	0,0	-67 306,2	-67 306,2	0,0 %
Korottomien velkojen muutokset kunnalta	0,0	0,0	63 544,2	63 544,2	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	-10 428,3	-5 950,0	-3 762,0	2 188,0	-36,8 %
Rahavarojen muutos	0,0	-5 256,3	550,0	5 806,3	-110,5 %

Tilapalvelu-liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	24 300,0	24 800,0	25 000,0	25 500,0	26 000,0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	12 163,6	12 300,0	12 500,0	12 800,0	13 000,0
Poistot ja arvonalentumiset	24 300,0	24 800,0	25 000,0	25 500,0	26 000,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 163,6	-12 300,0	-12 500,0	-12 800,0	-13 000,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloverot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-19 988,0	-23 355,0	-23 030,0	-31 700,0	-36 886,0
Investointimenot	-20 538,0	-23 555,0	-23 230,0	-31 900,0	-37 086,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	550,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 312,0	1 445,0	1 970,0	-6 200,0	-10 886,0
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 762,0	-1 245,0	-1 770,0	6 400,0	11 086,0
Rahoituksen rahavirta	-3 762,0	-1 245,0	-1 770,0	6 400,0	11 086,0
Rahavarojen muutos	550,0	200,0	200,0	200,0	200,0

Työterveys Aalto -liikelaitos

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus:

Työterveys Aalto -liikelaitos tuottaa ja kehittää työterveyshuoltopalveluja yrityksille, yhteisöille ja yrittäjille 12 Keski-Suomen kunnassa. Liikelaitos vastaa sopimukseen perustuen kansanterveyslain veloitteen täyttämistä työterveyspalvelujen järjestämisessä Jyväskylän perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella (Jyväskylä, Muurame, Hankasalmi ja Uurainen) ja Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin Seututerveyskeskusliikelaitoksen alueella (Joutsa, Keuruu, Konnevesi, Laukaa, Luhan- ka, Multia, Petäjävesi ja Toivakka).

Toimimme kumppanuuteen rakentuvassa yhteistyössä yritysasiakkaan kanssa ja heidän tarpeit- tensa mukaisesti. Palvelujen markkinointi rakentuu pääosin nykyisissä asiakassuhteissa tehtävään syventävään yhteistyöhön. Työterveyspalvelut suunnitellaan ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan yhdessä asiakasyrityksen kanssa. Työterveys Aalto tekee kaksi kertaa vuodessa asiakastytyväi- syyskyselyn, toinen on sähköinen kysely ja vertailuaineistona siinä on viisi muuta julkisen sektorin työterveystoimijaa sekä osakeyhtiö että liikelaitoksia. Toinen on syväluotaavampi asiakkuustutki- mus, jossa sähköisen kyselyn lisäksi on avainasiakasryhmien haastattelut. Kertyvän tiedon pohjal- ta palveluja kehitetään systemaattisesti. Työterveys Aallon toiminta keskittyy ennaltaehkäisevään työhön, joka on vaikuttavinta työterveyshuoltoa. Työterveys Aalto erottautuu muiden kunnallisten työterveyshuoltojen tapaan eettisenä työterveystoimijana.

Liikevaihto vuonna 2016 on 8,3 Me ja henkilötyövuosia 86. Työterveys Aallon palveluiden piirissä on yhteensä 2 500 yritys-, yhteisö- ja yrittäjäasiakasta. Henkilöasiakkaita on noin 32 000. Koko- naisvaltaisen työterveyshuollon palvelut, jotka kattavat sekä lakisääteiset työterveyshuoltopalvelut että työterveyspainotteisen sairaanhoidon, on järjestetty 21 000 henkilöasiakkaalle. Jyväskylän kaupungin osuus liikevaihdosta on 20 %.

Liikelaitos tuottaa työterveyshuollon palveluita kumppanuussopimuksiin perustuen myös muiden kunnallisten liikelaitosten piirissä oleville yrityksille. Tällaisia kumppanuussopimuksia on 22. Yksi- tyissektorin työterveyshuollon toimijat ostavat alihankintana Työterveys Aallolta työterveyshuolto- palveluja kaikkien 12 kunnan alueella. Yksityissektorin kumppaneita on 9 ja palvelujen piirissä 43 yritystä. Työterveys Aalto ostaa työterveyshuoltonsa piiriin kuuluville yrityksille palveluita 22 työter- veyshuoltopalveluja tuottavalta toimijalta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Talous	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1000 euroa				euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Toiminnalliset tavoitteet:					
1. Työterveys Aalto -liikelaitoksen toiminta on liiketaloudellisesti kannattavaa pitkällä aikavälillä ja investoinnit katetaan tulorahoituksella.					
2. Työterveys Aalto -liikelaitoksen toiminta on strategian mukaista.					

Kehittämistavoitteet:

1. Moniammatillinen tiimitoiminta tehostuu ja tiimit ovat tiiviisti laatu- ja kehittämistyössä mukana.
2. Kumppanuudet asiakasyritysten kanssa syvenevät. Avainasiakasryhmien vastaajat ovat haastattelututkimuksen 2015 perusteella kokeneet Työterveys Aallon palvelut 3.6 arvoiseksi, asteikolla 1-5 (5 paras). Tavoitteena on nostaa tämä vuonna 2016 arvoon 4. Yhteistyö on arvioitu samassa tutkimuksessa 3.8. Tavoitteena on nostaa tämä arvoon 4.2 vuonna 2016.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Merkittävä riski liikelaitoksen toiminnalle on epätietoisuus tulevaisuuden toimintamuodosta yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi. Sairaanhoidosta luopuminen tai perusterveydenhuoltoon liittäminen leikkaisivat toimintaa merkittävästi sekä laadullisesti että määrällisesti. Kyseessä on myös Jyväskylän kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon sisältö ja vaikuttavuus. Yksityissektorille siirto vähintään kaksin-kolminkertaistaisi työnantajan työterveyshuollon kustannukset. Ennaltaehkäisevä työ vähenisi ja samoin siitä saatava hyöty. Selvitystyö Työterveys Aallon tulevaisuudesta Jyväskylän kaupungin sisällä ja alueellisesti on kesken.

Toinen merkittävä riski liittyy toimitiloihin. Suurin yksikkömme Hannikaisenkadulla toimii elinkaarensa loppupäässä olevassa rakennuksessa, jonka peruskorjausta on jo muutamaan kertaan lykätty. Vanhat ilmanvaihtokoneet ovat päällä ympärivuorokautisesti. Uhkana on niiden rikkoutuminen, jolloin uusien toimitilojen hankinta tulee eteen nopealla aikataululla, hallitsemattomasti. Taloudellisenä riskinä on toimintojen pikainen siirto väistötiloihin ja mahdollisesti toimintojen hajauttaminen, mikä lisää yksikkökustannuksia. Uusien toimitilojen suunnittelu voi käynnistyä, kun Työterveys Aallon toimintamuodosta on tehty päätökset.

Toimintaan vaikuttavat myös ympäröivän yhteiskunnan talouden suhdannevaihtelut, jotka heijastuvat työterveyspalvelujen käyttöön sekä kiristyvä kilpailu työterveyspalvelujen tuottamisessa Keski-Suomessa.

Merkittävin henkilöstöriski Työterveys Aalto -liikelaitoksen toiminnalle on pätevän työvoiman saattavuus, erityisesti lääkäri työvoiman osalta. Riskiä pyritään hallitsemaan joustavilla työehdoilla ja erilaisilla työ sopimuksilla (ostopalvelulääkärit, osa-aikaiset lääkärit). Työterveys Aallossa on kehitetty lääkärintyötä erikoislääkäreille houkuttelevammaksi. Monipuolinen tiimityö ja vastuualueiden vaihtelevuus sekä keskittyminen varsinaiseen työterveyshuoltoon sairaanhoidon sijasta ovat näitä tekijöitä.

Hinnoitteluperiaatteet:

Työterveys Aallon toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja liikelaitos kattaa toimintakulunsa toiminnastaan saatavilla tuloilla. Työterveys Aallon työterveyspalveluiden hinnat perustuvat omakustannushinnoitteluun. Ostopalveluna tuotettavat työterveyspalvelut, kuten laboratorio- ja kuvantamispalvelut, hinnoitellaan katetuottoperiaatteella. Hinnat vastaavat kunnallisten liikelaitosten hintatasoa ja ovat kilpailukykyisiä verrattuna alan muihin toimijoihin.

Työterveyspalveluiden arvonlisäverokohtelu muuttui vuoden 2015 aikana. Muutos vaikuttaa liikelaitoksessa ainoastaan arvonlieväverotuksen piiriin tulleiden palveluiden hinnoitteluun. Kokonaisuudessaan arvonlisäverotuksen vaikutukset konkretisoituvat asiakkaille vuonna 2016. Hintoja ei koroteta vuodelle 2016, mutta hintoihin voivat vaikuttaa vuonna 2016 lainsäädännössä, viranomaisohjeissa tai ostopalveluissa tapahtuvat muutokset.

Tunnusluvut:

TASAPAINOTETTU TULOSMITTARISTO (BSC)

	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
					%
Vaikuttavuusnäkökulma					
Ennaltaehkäisevän työn osuus (KELA 1)	68 %	70 %	70 %	0 %	0 %
Talousnäkökulma, 1000 €					
Toimintatuotot, 1000 €	7 105,1	8 550,0	8 300,0	-250	-3 %
Liikevaihto, 1000 €	6 784,7	8 220,0	8 000,0	-220	-3 %
Liikevaihto / henkilötyövuosi (virka- ja työsuhteessa olevat)	88 689	91 333	93 023	1 690	2 %
Henkilöstökustannukset (ei sis. ostopalvelutyövoimaa)	-4 118	-5 335,8	-5 100,0	236	-4 %
Ostopalvelutyövoima, 1000 €	-433,8	-480,0	-500,0	-20	4 %
Henkilöstökustannukset kaikki / kokonaiskustannukset	68 %	69 %	69 %	-1 %	-1 %
Asiakasnäkökulma					
Asiakaskäyntien lukumäärä	60 900	88 000	75 000	-13 000	-15 %
Työpaikkatoimintojen lukumäärä	7 000	8 000	7 000	-1 000	-13 %
Yritysassiakkaiden asiakastyytyväisyys	4,3	4,3	4,3	0	0 %
Henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys	3,9	3,9	3,9	0	0 %
Prosessinäkökulma					
Kokonaisvaltaisten sopimusten osuus kaikista palvelusopimuksista	34 %	34 %	39 %	5 %	15 %
Kokonaisvaltaisten sopimusten piiriin kuuluvien henkilöasiakkaiden osuus kaikista henkilöasiakkaista	73 %	75 %	65 %	-10 %	-13 %
Henkilöstönäkökulma					
Henkilöstömäärä (ei sis. ostopalvelutyövoimaa)	83	98	93	-5	-5 %
Henkilötyövuodet yhteensä (ei sis. ostopalvelutyövoimaa)	76,5	90,0	86,0	-4,0	-4 %
Sairauspoissaolot pv/henkilö	11,4	8,7	8,7	0,0	0 %
VOLYYMITIETOA					
Toimipisteet, lkm	7,0	6,0	6,0	0	0 %
Tilaneliöt (m ²)	3 612	3 363	3 512	149	4 %
Tilavuokrat €/vuosi	563 331	569 933	600 892	30 959	5 %

Työterveys Aalto -liikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Liikevaihto	6 784,7	8 220,0	8 000,0	-220,0	-2,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	320,4	330,0	300,0	-30,0	-9,1 %
Materiaalit ja palvelut	-1 988,4	-2 250,0	-2 250,0	0,0	0,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-180,1	-260,0	-250,0	10,0	-3,8 %
Palvelujen ostot	-1 808,3	-1 990,0	-2 000,0	-10,0	0,5 %
Henkilöstökulut	-4 118,0	-5 335,8	-5 100,0	235,8	-4,4 %
Palkat ja palkkiot	-3 276,8	-4 275,2	-3 927,0	348,2	-8,1 %
Henkilösivukulut	-841,2	-1 060,6	-1 173,0	-112,4	10,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-628,5	-800,0	-812,4	-12,4	1,6 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	370,2	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoituskulut	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Toimintatulot	7 105,1	8 550,0	8 300,0	-250,0	-2,9 %
Toimintamenot	-6 734,9	-8 385,8	-8 162,4	223,4	-2,7 %
Toimintakate	370,2	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	392,9	557,1	694,7	137,6	24,7 %

Työterveys Aalto -liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2015 - 2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	8 000,0	8 100,0	8 400,0	8 700,0	8 900,0
Liiketoiminnan muut tuotot	300,0	300,0	330,0	330,0	330,0
Materiaalit ja palvelut	-2 250,0	-2 380,0	-2 530,0	-2 650,0	-2 690,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-250,0	-270,0	-300,0	-310,0	-320,0
Palvelujen ostot	-2 000,0	-2 110,0	-2 230,0	-2 340,0	-2 370,0
Henkilöstökulut	-5 100,0	-5 200,0	-5 350,0	-5 500,0	-5 650,0
Palkat ja palkkiot	-3 927,0	-3 900,0	-4 012,5	-4 125,0	-4 237,5
Henkilösivukulut	-1 173,0	-1 300,0	-1 337,5	-1 375,0	-1 412,5
Liiketoiminnan muut kulut	-812,4	-820,0	-850,0	-880,0	-890,0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintatulot	8 300,0	8 400,0	8 730,0	9 030,0	9 230,0
Toimintamenot	-8 162,4	-8 400,0	-8 730,0	-9 030,0	-9 230,0
Toimintakate	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	694,7	694,7	694,7	694,7	694,7

Työterveys Aalto -liikelaitoksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Toiminnan rahavirta	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Liikelyjäämä (-alijäämä)	370,2	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Investointien rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %
Rahoituksen rahavirta					
Rahoituksen rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahavarojen muutos	370,9	164,2	137,6	-26,6	-16,2 %

Työterveys Aalto -liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2015 - 2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikelyjäämä (-alijäämä)	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta					
Rahoituksen rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	137,6	0,0	0,0	0,0	0,0

Talouskeskus-liikelaitos

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus:

Talouskeskus-liikelaitos tuottaa ja järjestää palvelukeskusmallin mukaisesti tuotteistettuja operatiivisen materiaali-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja Jyväskylän kaupunkikonsernille sekä seudun kunnille ja kuntayhtymille. Talouskeskus hyödyntää palvelutuotannossaan kaupunkikonsernin keskitettyä erityisosaamista, toimialan moderneimpia tietojärjestelmiä (toiminnanohjaus), yhteistyökumppaneiden erityisosaamista ja palveluprosessien standardointia. Talouskeskus tekee aktiivista yhteistyötä asiakkaitten kanssa toiminta- ja palveluprosessien sujuvuuden ja tuottavuuden parantamiseksi hyödyntäen mm. tietojärjestelmien ja digitalisoinnin tarjoamia mahdollisuuksia.

Liikelaitoksen toiminnassa tapahtui merkittävä muutos 1.7.2015 Hankintakeskuksen toiminnan siirtyessä liikelaitoksesta konsernihallintoon. Muutoksen myötä liikelaitoksen tehtävistä poistui keskitettyjen hankintojen hoitaminen Jyväskylän kaupunkikonsernissa sekä hankintojen ja kilpailuttamisen asiantuntijapalvelut. Liikelaitoksen henkilöstömäärä väheni kuudella ja muutos vähentää liikelaitoksen vuotuisia toimintatuottoja noin seitsemän prosenttia.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Talous	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2014 - 2015	
1 000 euroa				euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 093,0	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Toiminnalliset tavoitteet:					
1. Tavoitteena on alentaa kolmen keskeisimmän palvelutuotteen suoritekohtaisia yksikkökustannuksia. Keskimääräiset tavoiteyksikkökustannukset vuodelle 2015 ovat ostolaskut 4,50 euroa/suorite, myyntilaskut 2,20 euroa/suorite ja palkkapussi 15,00 euroa/suorite.					

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet:

1. Palveluprosessit ja tuottavuus
Jatketaan palvelujen laatuauditointia toteuttamalla vähintään kaksi auditointia tai benchmarkkausta vuonna 2016. Toteutetaan jo tehdyissä auditoinneissa esiin tulleet keskeiset kehittämiskohteet. Toteutetaan Jyväskylän kaupungin tuottavuusohjelman mukaiset toimet erillisen suunnitelman mukaan.
2. Henkilöstö
Kannustetaan henkilöstön osallistumista oman työn, toiminnan ja palvelujen kehittämiseen varaamalla sille erityistä aikaa ja kokeilemalla uusia menetelmiä.
3. Järjestelmät
Toteutetaan tietojärjestelmien (SAP/ERP –kokonaisuus) kehittämishankkeet kaupungin ICT-ohjausryhmän hyväksymän investointiohjelman mukaisesti.
4. Resurssiviisaus
Uudistetaan toimintatapoja ja lisätään sähköisiä prosesseja niin, että toimistopaperin kulutus vähenee viisi prosenttia edellisvuoden tasosta.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Talouskeskus-liikelaitoksella on otettu vuonna 2015 käyttöön riskienhallinnan malli: Johtoryhmä arvioi säännöllisesti riskejä viiden toiminnan kannalta oleelliseksi katsotun riskikategorian avulla, joita ovat henkilöstö, järjestelmät, palveluntuottajat, asiakkaat ja prosessit. Riskiarvioinnin pohjalta tehdään riskienhallinnan suunnitelma, toteutetaan siinä määritellyjä toimenpiteitä ja seurataan niiden toteutumista ja vaikutusta palvelutuotannossa. Sisäisen valvonnan toimenpiteitä toteutetaan osana riskienhallintaa. Johtokunta käsittelee riskejä ja riskienhallintaa säännöllisesti.

Talouskeskus-liikelaitoksen toiminnan kannalta merkittävimmät riskit liittyvät tietojärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien toimintavarmuuteen sekä joltakin osin osaavan henkilöstön saatavuuteen poikkeustilanteissa.

Tietojärjestelmäongelmat voivat pitkäkestoisena tai erityisesti maksuliikenteeseen kohdistuvana pysäyttää palvelutuotannon merkittävilta osiltaan jopa kokonaan. Riskin todennäköisyys on kuitenkin erittäin pieni. Riskin hallinnoimisessa keskeistä on jatkuva järjestelmien toimintavarmuudesta huolehtiminen yhteistyössä järjestelmätoimittajien kanssa.

Henkilöstöriskit kohdentuvat palveluihin, jotka ovat volyymiltaan pieniä ja erityisosaamista vaativia. Riskiä hallitaan muun muassa huolehtimalla siitä, että kyseisen palvelun tuottaminen on riittävästi dokumentoitu ja selvittämällä vaihtoehtoiset tavat toteuttaa palvelu poikkeustilanteissa esimerkiksi ostopalveluna.

Hinnoitteluperiaatteet:

Talouskeskus-liikelaitoksen hinnoitteluperiaatteena on kattaa tuotteistettujen palvelujen myynnistä saatavilla tuloilla toimintamenot ja investointien kulut pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on pitää hintakehitys vakaana ja jatkuvan toiminnan kehittämisen avulla parantaa tuottavuutta yleistä kustannustason nousua vastaavasti. Tuotteistusta ja hinnoittelumallia on myös uudistettu viime vuosina vaihteittain ja sen kehittämistä jatketaan edelleen. Vuonna 2015 otettiin käyttöön palkkahallinnon uudistettu tuote- ja hintarakenne ja alennettiin hankinta- ja rahoituspalveluiden veloituksia. Ostolaskujen käsittelyä automatisoivia toimintoja on lisätty ja niitä käyttäville asiakkaille on mahdollista tarjota palvelua aiempaa edullisemmin. Tästä johtuen vuoden 2016 alusta hinnastoon on tulossa kaksi uutta tuotetta. Jatkuvan kustannuslaskennan avulla pyrimme varmistamaan sen, että hinnoittelu seuraa kustannusvastaavuutta. Tuotteistettujen tai yksikköhinnoiteltujen palveluiden lisäksi tuotamme asiakkaillemme erilaisia tilauspalveluja ja kehittämisprojekteja. Nämä kuten uusien asiakkuuksien käyttöönottoon liittyvät kustannukset veloitetaan asiakaskohtaisesti erikseen.

Talouskeskus-liikelaitos on edelleen tehostanut toimintaansa ja pystyy ulkopuolisten palveluiden hintojen noususta huolimatta kattamaan tuotantokustannukset ja alentamaan veloituksiaan vuonna 2016. Talousarvio-ohjeen mukaisesti liikelaitokselle kehyspäätöksessä asetettu käyttömenojen säästötavoite noin 250 000 euroa onkin talousarviossa kohdistettu kokonaisuudessaan toimialojen veloituksia vähentävänä. Ulkoisten asiakkaiden osalta mahdolliset hinnoittelumuutokset neuvotellaan keskinäisten sopimusehtojen puitteissa.

Talouskeskus-liikelaitoksen toiminta on ollut ylijäämäistä vuosina 2013–2015. Ylijäämän syntymistä ovat edesauttaneet hinnankorotukset (noin 12 % vuodelle 2013 ja noin 3 % vuodelle 2014) ja kustannussäästöt, jotka ovat seuranneet sopeuttamis- ja tehostamistoimenpiteitä. Arvioitu kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2015 lopussa tulee olemaan noin kaksi miljoonaa euroa.

Kertyneen ylijäämän purkaminen yksinomaan hinnoittelun kautta ei ole tarkoituksenmukaista, koska se johtaisi tilanteeseen, jossa hinnat muodostuisivat ainakin osittain tuotantokustannuksia alemmiksi. Ylijäämän purkamisella ei ole kaupungin eikä liikelaitoksen kannalta vaikutusta tulokseen eikä rahoitukseen. Vaikutukset kohdistuvat kaupungin ja liikelaitoksen eriyettyihin taseisiin sekä liikelaitoksen eriyettyyn rahoituslaskelmaan.

Tunnusluvut ja mittarit:

	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016 %	
TUNNUSLUVUT					
Ostolaskujen lukumäärä	146 470	151 000	139 000	-12 000	-7,9 %
Matkalaskujen lukumäärä	14 478	17 000	12 000	-5 000	-29,4 %
Myyntilaskujen lukumäärä	488 471	486 000	487 000	1 000	0,2 %
Palkkatapahtuminen lukumäärä	145 012	150 000	140 000	-10 000	-6,7 %
Henkilöstömäärä (31.12. vakituiset)	80	80	72	-8,0	-10,0 %
Henkilötyövuodet	78,6	78,6	70,6	-8,0	-10,2 %
Tilaneliöt	1414,0	1 414,0	1 414,0	0,0	0,0 %
Tilavuokrat 1.000 euroa	332,2	322,7	314,9	-7,8	-2,4 %
MITTARIT					
Taloudellinen näkökulma:					
Kustannukset 1.000 euroa/htv	78	73	78	5	6,8 %
Henkilöstömenot/kokonaismenot %	56,6	56,8	57,2	0,4	0,7 %
Asiakasnäkökulma:					
Asiakastyytyväisyyskysely	0	3,6	3,7	0	2,8 %
Prosessinäkökulma:					
Ostolaskujen määrä/htv	17 451	18 875	18 289	-586	-3,1 %
Myyntilaskujen määrä/htv	40 706	40 500	39 274	-1 226	-3,0 %
Palkkatapahtumat/htv	5 919	6 383	5 957	-426	-6,7 %
Henkilöstönäkökulma:					
HOPS laadittu % henkilöstöstä	100	100	100	0	0,0 %

Talouskeskus-liikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015- 2016	
				euroa	%
Liikevaihto	7 434,9	6 426,5	5 475,5	-951,0	-14,8 %
Materiaalit ja palvelut	-1 965,9	-1 989,9	-2 015,0	-25,1	1,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60,6	-57,5	-55,0	2,5	-4,3 %
Palvelujen ostot	-1 905,3	-1 932,4	-1 960,0	-27,6	1,4 %
Henkilöstökulut	-3 588,3	-3 364,0	-3 214,8	149,2	-4,4 %
Palkat ja palkkiot	-2 819,6	-2 660,5	-2 535,3	125,2	-4,7 %
Henkilösivukulut	-768,7	-703,5	-679,5	24,0	-3,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-219,1	-157,7	-117,5	40,2	-25,5 %
Liiketoiminnan muut kulut	-568,2	-414,9	-343,9	71,0	-17,1 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 093,4	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoituskulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn	1 093,0	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauk	1 093,0	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 093,0	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Toimintatulot	7 434,9	6 426,5	5 475,5	-951,0	-14,8 %
Toimintamenot	-6 122,4	-5 768,8	-5 573,7	195,1	-3,4 %
Toimintakate	1 312,5	657,7	-98,2	-755,9	-114,9 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	1 517,4	2 017,4	263,4	-1 754,0	-86,9 %

Talouskeskus-liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	5 475,5	5 466,5	5 425,6	5 417,4	5 417,4
Materiaalit ja palvelut	-2 015,0	-2 046,6	-2 123,9	-2 174,8	-2 170,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55,0	-56,1	-57,2	-58,4	-59,5
Palvelujen ostot	-1 960,0	-1 990,5	-2 066,7	-2 116,4	-2 110,5
Henkilöstökulut	-3 214,8	-3 147,4	-2 976,0	-2 976,0	-2 976,0
Palkat ja palkkiot	-2 535,3	-2 480,4	-2 340,7	-2 340,7	-2 340,7
Henkilösivukulut	-679,5	-667,0	-635,3	-635,3	-635,3
Poistot ja arvonalentumiset	-117,5	-110,0	-53,3	0,0	0,0
Liiketoiminnan muut kulut	-343,9	-316,3	-322,7	-329,1	-339,5
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-215,7	-153,8	-50,3	-62,5	-68,1
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn	-215,7	-153,8	-50,3	-62,5	-68,1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauk	-215,7	-153,8	-50,3	-62,5	-68,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-215,7	-153,8	-50,3	-62,5	-68,1
Toimintatulot	5 475,5	5 466,5	5 425,6	5 417,4	5 417,4
Toimintamenot	-5 573,7	-5 510,3	-5 422,6	-5 479,9	-5 485,5
Toimintakate	-98,2	-43,8	3,0	-62,5	-68,1
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	263,4	109,6	59,3	-3,2	-71,3

Talouskeskus-liikelaitoksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
				euroa	%
Toiminnan rahavirta	1 312,1	657,7	-98,2	-755,9	-114,9 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 093,4	500,0	-215,7	-715,7	-143,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	219,1	157,7	117,5	-40,2	-25,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Investointien rahavirta	-532,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Investointimenot	-532,7	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	779,4	657,7	-98,2	-755,9	-114,9 %
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	-1 538,5	-1 538,5	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-779,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	-779,4	0,0	-1 538,5	-1 538,5	0,0 %
Rahavarojen muutos	0,0	657,7	-1 636,7	-2 294,4	-348,9 %

Talouskeskus-liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	-98,2	-43,8	3,0	-62,5	-68,1
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-215,7	-153,8	-50,3	-62,5	-68,1
Poistot ja arvonalentumiset	117,5	110,0	53,3	0,0	0,0
Investointien rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-98,2	-43,8	3,0	-62,5	-68,1
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset	-1 538,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	-1 538,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	-1 636,7	-43,8	3,0	-62,5	-68,1

Altek Aluetekniikka -liikelaitos

Toiminnan kuvaus:

Altek Aluetekniikka -liikelaitos tuottaa Jyväskylän kaupungin kaupunkirakenteen toimialaan kuuluva liikelaitoksena pääasiassa Jyväskylän kaupunkikonserniin kuuluville organisaatioille yhdyskuntatekniikan sekä viheralueiden rakentamis- ja ylläpitopalveluita. Lisäksi Altek Aluetekniikka tuottaa maa- ja kiviainespalveluita, kone- ja kuljetuspalveluita sekä maastomittauspalveluita. Liikelaitos keskittyy edellä mainittuihin ydintoimintoihin ja kehittää henkilöstön osaamista perustehtävän hoitamisen varmistamiseksi.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

Liikelaitoksen toimintaa on pienennetty voimakkaasti Jyväskylän kaupungin taloustilanteen ja siitä seuranneiden palvelujen karsimisen takia. Vähennykset koskivat kalusto-, henkilöstö- ja toimitiloja. Vuonna 2016 uuden toimintamallin pitäisi olla toiminnassa ja toimintaa pyöritetään pienennetyillä resursseilla. Ainoana organisatorisena muutoksena viherrakentamisen toimintayksikkö siirtyy kokonaan tilaajan organisaatioon (Kaupunkirakenne, liikenne- ja viheralueet).

Liikelaitoksen taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2,7 milj. euroa, jota puretaan seuraavina vuosina hallitusti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Taloudelliset tavoitteet:

Talous 1000 euroa	TP2014	TA/M 2015	TA2016	Muutos 2014-2015 euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 521,1	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %

Toiminnalliset tavoitteet:

1. Rakentamisen työohjelman toteuttaminen täysimääräisenä
2. Talvihoitosopimuksen täyttäminen sovittuun laatutasoon
3. Liikevaihtotavoite 121128 €/henkilötyövuosi

Strategiaa toteuttavat kehittämistoimenpiteet:

Energiatehokkuussopimuksen 2008–2016 mukainen tavoite vähentää polttoaineen keskikulutusta auto- ja koneluokissa 1 % vuodessa huomioiden kunkin toimintavuoden sääolosuhteista johtuvat toimintavaihtelut. Alla olevilla toimenpiteillä on tavoitteena alentaa myös ympäristön hiilidioksidikuormitusta.

1. Polttoainetalouden seuranta, litraa/100km ja litraa/h, auto- ja koneluokittain.
2. Suositaan energiatehokkaita moottoreita ja voimansiirtolaitteita korvaushankinnoissa. Kaluston koko määritetään oikeankokoiseksi tarpeen mukaan ja markkinoilla olevia lisälaitteita hyödynnetään peruskonetta hankittaessa. Uusien autojen ja koneiden hankinnoissa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia moottoreiden päästö määräyksiä.

3. Työsuunnittelua ja työmenetelmiä kehitetään talvihoitotoissa aurasalueiden ennakkosuunnittelua parantamalla ja siten turhia siirtymäaajoja vähentämällä.
4. Pyritään vaikuttamaan asenteisiin ja käyttötottumuksiin ajotapakoulutuksella.

Toiminnan mittarit:

	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016	%
Henk.kust. / kok.kust. %	42,7	37,2	39,9	2,7	7,3 %
Asukastytyväisyyskysely Rakentaminen (1-5)	4,4	4,2	4,2	0,0	0,0 %

Altek Aluetekniikka -liikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa	TP2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015- 2016	
				euroa	%
Liikevaihto	19 146,7	14 468,5	13 687,5	-781,0	-5,4 %
Materiaalit ja palvelut	-8 440,3	-7 979,4	-7 217,6	761,8	-9,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 686,9	-2 690,7	-2 734,8	-44,2	1,6 %
Palvelujen ostot	-5 753,4	-5 288,8	-4 482,8	806,0	-15,2 %
Henkilöstökulut	-7 451,3	-5 432,4	-5 591,9	-159,5	2,9 %
Palkat ja palkkiot	-5 132,3	-3 699,6	-3 802,9	-103,3	2,8 %
Henkilösivukulut	-2 319,0	-1 732,8	-1 789,0	-56,2	3,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-191,9	-204,1	-204,1	0,0	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 546,1	-1 210,8	-1 167,1	43,7	-3,6 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 517,1	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 521,2	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 521,2	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 521,2	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %
Toimintatulot	19 146,7	14 468,5	13 687,5	-781,0	-5,4 %
Toimintamenot	-17 437,7	-14 622,6	-13 976,6	646,0	-4,4 %
Toimintakate	1 709,0	-154,1	-289,1	-135,0	87,6 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	2 721,4	2 363,2	1 870,0	-493,2	-20,9 %

Altek Aluetekniikka -liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	13 687,5	13 687,5	13 687,5	13 687,5	13 687,5
Materiaalit ja palvelut	-7 217,6	-7 217,6	-7 217,6	-7 217,6	-7 217,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 734,8	-2 734,8	-2 734,8	-2 734,8	-2 734,8
Palvelujen ostot	-4 482,8	-4 482,8	-4 482,8	-4 482,8	-4 482,8
Henkilöstökulut	-5 591,9	-5 510,0	-5 410,0	-5 310,0	-5 210,0
Palkat ja palkkiot	-3 802,9	-3 750,0	-3 700,0	-3 650,0	-3 600,0
Henkilösivukulut	-1 789,0	-1 760,0	-1 710,0	-1 660,0	-1 610,0
Poistot ja arvonalentumiset	-204,1	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0
Liiketoiminnan muut kulut	-1 167,1	-1 150,0	-1 167,1	-1 167,1	-1 167,1
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-493,2	-390,1	-307,2	-207,2	-107,2
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-493,2	-390,1	-307,2	-207,2	-107,2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-493,2	-390,1	-307,2	-207,2	-107,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-493,2	-390,1	-307,2	-207,2	-107,2
Toimintatulot	13 687,5	13 687,5	13 687,5	13 687,5	13 687,5
Toimintamenot	-13 976,6	-13 877,6	-13 794,7	-13 694,7	-13 594,7
Toimintakate	-289,1	-190,1	-107,2	-7,2	92,8
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	1 870,0	1 479,9	1 172,7	965,5	858,3

Altek Aluetekniikka -liikelaitoksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	TP2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015-2016 euroa	%
Toiminnan rahavirta	1 936,2	-154,1	-289,1	-135,0	87,6 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 517,1	-358,2	-493,2	-135,0	37,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	191,9	204,1	204,1	0,0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät	223,2	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Investointien rahavirta	-146,8	-200,0	-175,0	25,0	-12,5 %
Investointimenot	-218,4	-200,0	-175,0	25,0	-12,5 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	71,6	0,0	0,0	0,0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 789,4	-354,1	-464,1	-110,0	31,1 %
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-850,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	-850,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahavarojen muutos	938,5	-354,1	-464,1	-110,0	31,1 %

Altek Aluetekniikka -liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	-289,1	-590,1	-507,2	-407,2	-307,2
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-493,2	-390,1	-307,2	-207,2	-107,2
Poistot ja arvonalentumiset	204,1	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0
Investointien rahavirta	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0
Investointimenot	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0	-175,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-464,1	-765,1	-682,2	-582,2	-482,2
Rahoituksen rahavirta					
Rahoituksen rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	-464,1	-765,1	-682,2	-582,2	-482,2

Kylän Kattaus -liikelaitos

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus:

Kylän Kattaus -liikelaitoksen tehtävänä on tarjota maukkaita, ravitsemussuositusten mukaisia aterioita ja laadukasta ruoka- ja kahvilapalveluja. Kylän Kattauksen kilpailukykyä vahvistetaan toimimalla asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti. Toiminnan tavoitteena on tasapainoinen talous ja kilpailukykyinen hinta- /laatusuhde. Ravitsemusasiantuntemusta käytetään ohjaamaan asiakkaita terveelliseen ja monipuoliseen ruokavalioon. Tällä tavalla huolehditaan asiakkaina olevien kuntalaisten hyvinvoinnista. Palvelua tuotetaan pääasiassa kaupunkikonsernin sisäisille asiakkaille ja vuoden 2016 alusta myös Keski-Suomen sairaanhoitopiirille.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

TALOUS	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2014 - 2015	
1 000 euroa				euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	568,6	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %

Toiminnalliset tavoitteet:

- Toiminnan tehostaminen
Tavoitetta mitataan liikevaihdon määrällä henkilötyövuotta kohti.
Vuoden 2014 toteuma oli 85 472 euroa/htv. Tavoitteeksi vuodelle 2015 on asetettu: 84 000 euroa/htv. Vuoden 2016 tavoite on 86 000 euroa/htv.
- Kylän Kattauksen tavoitteena on toimia asiakaslähtöisesti ottaen huomioon eri asiakasryhmien tarpeet. Asiakastytyväisyyttä mitataan Kylän Kattauksen omilla asiakastytyväisyyksmittauksilla. Koko Kylän Kattauksen asiakastytyväisyyden tavoitteeksi asetetaan vuodelle 2016 3,5 (palautejärjestelmän asteikko on 1–5). Asiakastytyväisyyden mittausta tehostetaan tekemällä kohdennettuja asiakastytyväisyyskyselyjä jokaisella palvelualueella palvelusopimusten mukaisesti asiakkaan kanssa erikseen sopien. Jatkovaa palautetta kerätään kaupungin yhteisellä ePalaute-järjestelmällä.

Kehittämistavoitteet:

- Uuden ruokapalveluorganisaation aloittaminen ja johtamisjärjestelmän uudistaminen Caterinan, sairaalakahvila Paussi Oy:n ja Kylän Kattauksen yhdistymisen myötä. Johtamisjärjestelmä ja hallinto suunnitellaan vastaamaan uutta ruokapalveluorganisaatiota
- Valmistellaan vuoden 2016 aikana tuotantoverkkosuunnitelma vuosille 2016 – 2025. Tuotantoa keskitetään edelleen mahdollisuuksien mukaan erillisen tuotantoverkkosuunnitelman mukaisesti ja palvelukeittiöverkko suunnitellaan tukemaan kaupungin valmistunutta palveluverkkoa tukevaksi. Tuotantoverkkosuunnitelmassa otetaan kantaa siihen, miten olisi kokonaistaloudellisesti edullisinta tuottaa uuden sairaalan ruokapalvelut sairaalan ulkopuolella sijaitsevasta tuotantotilasta. Toiminnan ja prosessien osalta varaudutaan uuden sairaalan ruokapalvelun ja palvelukonseptin muutoksen valmisteluun, hallintaan ja riittävän asiantuntijaresurssin varaamiseen suunnittelun edetessä.
- Kehitetään ulkoistetun palvelusopimuksen sopimuskaudenaikaista johtamista ja hallintaa, jotta eri asiakasryhmien ja omistajan toiveet tulevat kuulluiksi. Korpilahden kiinteistö-, ruoka- siivous- ja vahtimestaripalvelujen tuottajana on ISS Palvelut Oy ja palveluiden tilaajina toimivat Kylän Kattaus, Opetuspalvelut ja Tilapalvelu.

4. Läpikäydään reseptiikka ja tuotevalikoima, mikäli tavarantoimittaja vaihtuu uuden KL-Kuntahankinnat Oy:n kilpailuttaman sopimuksen myötä 1.2.2016. Uuteen sopimukseen siirtyvät myös lihat, lihavalmisteet ja einekset. Kehitetään reseptiikkaa mm. luomuruoan, lähiruoan ja kausituotteiden osalta.
5. Toteutetaan vuoden 2016 aikana Kylän Kattauksen prosessien ICT-vaatimusten tarkastelu kokonaisarkkitehtuurimallilla. Taustalla on toiminnanohjausjärjestelmän uudistaminen vuosina 2017–2018.
6. Toteutetaan osaamisen kehittämistä osaamiskartoituksen pohjalta tehdyn koulutussuunnitelman mukaisesti. Ruokapalvelujen yhdistymisen johdosta henkilöstölle järjestetään muutokoulutusta yhteistyössä kaupungin henkilöstöyksikön kanssa.
7. Kehitetään työhyvinvointia vuoden 2015 henkilöstökyselyn ja sen pohjalta laaditun työkyvyn edistämisen toimenpidesuunnitelman pohjalta.
8. Jatketaan varahenkilöjärjestelmän kehittämistä mm. sijaisuuksista aiheutuneiden kustannusten alentamiseksi.
9. Laaditaan sisäisen auditoinnin suunnitelma, jonka avulla tuetaan Kylän Kattauksen eri yksiköiden arjen toimintaa ja varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.
10. Jatketaan edelleen ruokakasvatustyötä päivähoidossa ja laajennetaan myös kouluihin yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta:

Uusi Kuntahankintasopimus astuu voimaan 1.2.2016. Uusi sopimus sisältää riskin elintarvikkeiden voimakkaasta hinnannoususta, jolloin talousarvion toteutuminen vaarantuu.

Uuden sairaalan ruokapalvelutuotannon järjestämiseen liittyy vielä monia riskejä, joilla voi olla vaikutusta myös Jyväskylän kaupungin ruokatuotannon organisointiin ja tuotannolliseen kustannustehokkuuteen. Riskienhallinnan näkökulmasta uuden sairaalan keittiöinvestointien suunnittelu olisi saatava nopeasti käyntiin ja kytkettävä suunnittelu koko keittiöverkkoinvestointiohjelmaan vuosille 2016–2025. Caterinan ja Kahvila Paussin tiloista maksettavan vuokraan sisälty hintariski: Vuokran mahdollinen nousu aiheuttaa sairaanhoitopiirille tuotettujen aterioiden tuotantokustannusten nousun ja aiheuttamisperusteisen hinnoittelun mukaisesti tämä kustannus nostaa sairaanhoitopiirin aterioiden hintoja vastaavalla summalla.

Henkilöstön ikääntyminen ja erityisesti dieetikokkien osalta eläköityminen muodostaa osaamiseen liittyviä henkilöriskejä.

Hinnoitteluperiaatteet:

Kylän Kattauksen toiminta on taloudellisesti tuloksellista ja liikelaitos kattaa sekä menonsa, että kehittämiskulunsa toiminnasta saatavilla tuloilla. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kaupungin talousarvion suunnitteluohjeessa annettavalla hinnoitteluohjeella.

Aiempien vuosien alijäämät on pystytty kattamaan suunnitellussa aikataulussa ja vuoden 2014 tilinpäätökseen kirjattiin kumulatiivista ylijäämää 131 884,16 euroa. Vuoden 2016 talousarvioesitystä on valmisteltu vuoden 2014 tilinpäätöksen, vuoden 2015 ensimmäisen kolmannesvuosiraportin sekä vuotta 2016 koskevien arvioiden ja ennusteiden perusteella. Hintoja on sopimusneuvottelussa korotettu keskimäärin 2 %. Liikelaitosten osalta valmistelukehys on asetettu menoja koskevana. Liikelaitoksille annettiin talousarvio-ohje, jonka mukaan alijäämiä on katettava tai ylijäämiä purettava tilikaudella 2016. Kylän Kattaukselle on asetettu 300 000 euron säästötavoite.

Caterina -liikelaitoksen ja Kahvila Paussi Oy:n osalta talousarvio on valmisteltu sairaanhoitopiirin talousyksikön ja Caterinan sekä Kahvila Paussin toimesta. Vuoden 2016 menot ja tulot on yhdistelty talousarvioon sellaisenaan tämänhetkisen tiedon mukaisesti ja niihin voi tulla muutoksia yhdistymisprosessin edetessä.

Tunnusluvut:**TASAPAINOTETTU TULOSMITTARISTO (BSC)**

	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 %	
Vaikuttavuusnäkökulma:					
Toimipisteitä					
päiväkotiruokailu	40	40	41	1	2,5 %
kouluruokailu	28	28	25	-3	-10,7 %
vanhusruokailu	15	15	15	0	0,0 %
keskuskeittiöt	5	5	5	0	0,0 %
sairaalaruokailu, Caterina -liikelaitos	1	1	4	3	300,0 %
henkilökuntaruokailu, Paussi Oy	2	2	2	0	0,0 %
Toimitilat, m ² , Kylän Kattaus	9 570,1	9 369,7	12 647,3	3 277,6	35,0 %
Toimitilat, m ² , Paussi Oy	171,0	171,0	-		
Toimitilat, m ² , Caterina -liikelaitos	2 994,0	2 994,0	-		
Asiakasnäkökulma:					
Asiakastyytyväisyys:					
Kylän Kattaus	3,7	3,5	3,5	0,0	0,0 %
Caterina	4,0	-	-		
Prosessinäkökulma:					
Aterioita/vuosi, 1000 kpl *					
Päiväkotiruokailu	2 193,3	2 364,6	2 375,0	10,4	0,4 %
Kouluruokailu	2 457,0	2 488,7	2 454,0	-34,7	-1,4 %
Vanhusruokailu	2 018,1	2 101,8	1 654,0	-447,8	-21,3 %
Muu ruokapalvelu	156,9	120,0	161,0	41,0	34,2 %
Liikevaihto/henkilötyövuosi, euroa *	85 472	84 000	86 000	2 000	2,4 %
Koulutus, päivä / henkilö, Kylän Katt	1,7	3,0	3,0	0,0	0,0 %
Koulutus, päivä / henkilö, Caterina	1,5	-	-		
Henkilöstönäkökulma:					
Henkilötyövuodet, Kylän Kattaus	215,7	223,0	265,3	42,3	19,0 %
Työpanos, Caterina ja Paussi Oy	49,8	-	-		
Sairauslomapäivät/henkilö *	16,1	15,0	15,0	0,0	0,0 %
Työtyytyväisyys *	-	3,0	3,0	0,0	0,0 %
Volyymitietoa					
Liikevaihto, 1000 euroa *	18 436,2	18 611,0	24 145,7	5 534,7	29,7 %
päiväkotiruokailu	5 668,4	6 073,5	6 128,6	55,1	0,9 %
kouluruokailu	5 480,6	5 458,2	5 473,0	14,8	0,3 %
vanhusruokailu	6 814,4	6 845,3	5 707,0	-1 138,3	-16,6 %
sairaalaruokailu			5 520,9		
henkilökuntaruokailu			960,0		
muu ruokapalvelu	472,8	234,0	356,2	122,2	52,2 %

*) TP 2014 ja TA 2015 tunnusluvuissa on mukana vain Kylän Kattauksen tunnusluvut, Caterina -liikelaitoksen ja Paussi Oy:n ei tietoja käytettävissä.

Kylän Kattaus -liikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 euroa	%
Liikevaihto	18 436,2	18 611,0	24 145,7	5 534,7	29,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	84,5	129,0	56,6	-72,4	-56,1 %
Tuet ja avustukset kunnalta	3,2	4,0	4,0	0,0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	-6 367,8	-6 821,4	-9 465,5	-2 644,1	38,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 393,5	-5 737,0	-7 733,6	-1 996,6	34,8 %
Palvelujen ostot	-974,3	-1 084,4	-1 731,9	-647,5	59,7 %
Henkilöstökulut	-8 353,8	-8 634,7	-10 836,2	-2 201,5	25,5 %
Palkat ja palkkiot	-6 326,2	-6 677,4	-8 473,1	-1 795,7	26,9 %
Henkilösivukulut	-2 027,6	-1 957,3	-2 363,1	-405,8	20,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	0,0	-73,0	-73,0	
Liiketoiminnan muut kulut	-3 233,4	-3 204,2	-3 816,1	-611,9	19,1 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	568,9	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut rahoituskulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	568,6	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	568,6	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	568,6	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %
Toimintatulot	18 523,9	18 744,0	24 206,3	5 462,3	29,1 %
Toimintamenot	-17 955,0	-18 660,3	-24 117,8	-5 457,5	29,2 %
Toimintakate	568,9	83,7	88,5	4,8	5,7 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	131,9	215,6	231,1	15,5	7,2 %

Kylän Kattaus -liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	24 145,7	24 145,7	24 170,0	24 224,3	24 243,7
Liiketoiminnan muut tuotot	56,6	56,6	56,6	56,6	56,6
Tuet ja avustukset kunnalta	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Materiaalit ja palvelut	-9 465,5	-9 505,4	-9 505,4	-9 505,4	-9 505,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 733,6	-7 773,5	-7 773,5	-7 773,5	-7 773,5
Palvelujen ostot	-1 731,9	-1 731,9	-1 731,9	-1 731,9	-1 731,9
Henkilöstökulut	-10 836,2	-10 890,4	-10 890,4	-10 890,4	-10 890,4
Palkat ja palkkiot	-8 473,1	-8 515,5	-8 515,5	-8 515,5	-8 515,5
Henkilösivukulut	-2 363,1	-2 374,9	-2 374,9	-2 374,9	-2 374,9
Liiketoiminnan muut kulut	-3 816,1	-3 908,5	-3 908,5	-3 908,5	-3 908,5
Liikeylijäämä (-alijäämä)	15,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	15,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	15,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	15,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Toimintatulot	24 206,3	24 206,3	24 230,6	24 284,9	24 304,3
Toimintamenot	-24 117,8	-24 304,3	-24 304,3	-24 304,3	-24 304,3
Toimintakate	88,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	231,1	133,1	59,3	39,9	39,9

Kylän Kattaus -liikelaitoksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 euroa	%
Toiminnan rahavirta	568,6	83,7	88,5	4,8	5,7 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	568,9	83,7	15,5	-68,2	-81,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0,0	0,0	73,0	73,0	
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,3	0,0	0,0	0,0	
Investointien rahavirta	0,0	0,0	-70,0	-70,0	0,0 %
Investointimenot	0,0	0,0	-70,0	-70,0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	568,6	83,7	18,5	-65,2	-77,9 %
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-568,6	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	-568,6	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahavarojen muutos	0,0	83,7	18,5	-65,2	-77,9 %

Kylän Kattaus -liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	88,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Liikelylijäämä (-alijäämä)	15,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	73,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-70,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointimenot	-70,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	18,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	18,5	-98,0	-73,7	-19,4	0,0

Keski-Suomen pelastuslaitos -liikelaitos

Kuvaus toiminnasta ja toiminta-ajatus:

Keski-Suomen pelastuslaitos tuottaa alueen ihmisille ja yrityksille korkeatasoiset pelastustoimen palvelut onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja antaa nopeaa ja tuloksellista apua onnettomuustilanteissa kaikissa olosuhteissa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet:

Talous	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016	
1000 euroa				euroa	%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	372,9	-690,1	-704,0	-13,9	2,0 %
Toiminnalliset tavoitteet:					
Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain ja niistä raportoidaan myös sisäisesti kuukausittain.					
Onnettomuuksien ehkäisy:					
Tavoite 1:					
Noudatetaan erikseen vahvistettavaa, pelastuslain 79 § mukaista ja riskien arviointiin perustuvaa valvontasuunnitelmaa, jossa on määritelty vuonna 2016 tarkastusvuorossa olevien kohteiden palotarkastukset sekä muut valvontatoimenpiteet.					
Tavoite 2:					
Turvallisuusviestintää kohdistetaan valvontasuunnitelmassa ja palvelutasopäätöksessä erikseen vahvistettavalla tavalla vähintään 10 prosentille maakunnan väestöstä.					
Pelastustoiminta:					
Tavoite 3:					
Kiireelliset pelastustehtävät kyetään aloittamaan riskiluokittain niille asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Keskimääräinen pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoite on 13 minuuttia. Yksityiskohteisempina mittareina käytetään tavoitteen täyttymisprosenttia (tavoite on vähintään 50 %) sekä mediaaniaikaa riskiluokittain.					
I riskiluokan riskiruuduissa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 6 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 11 minuutissa (vähintään vahvuudella 1+3). Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 20 minuutissa.					
II riskiluokan riskiruuduissa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 10 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 14 minuutissa (vähintään vahvuudella 1+3). Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.					
III riskiluokan riskiruuduissa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 20 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 22 minuutissa (vähintään vahvuudella 1+3). Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 30 minuutissa.					

IV riskiluokan riskiruuduissa pelastuslaitoksen ensimmäisen yksikön tulee tavoittaa riskiruudut 36 minuutin kuluessa ja tehokkaan pelastustoiminnan alkaa 38 minuutissa (vähintään vahvuudella 1+3). Pelastusjoukkueen tulee olla paikalla 40 minuutissa.

Riskiluokan ruutujen jakautuma Keski-Suomessa on esitetty taulukossa 1:

Taulukko 1. Riskiluokan ruutujen jakautuma

Riskiluokka	Ruutujen määrä [kpl, km ²]	Väestömäärä (2015 arvio)
Riskiluokka I	13	39 958
Riskiluokka II	152	113 292
Riskiluokka III	211	45 784
Riskiluokka IV	19 576	75 404
Yhteensä	19 952	274 438

Väestönsuojelu:

Tavoite 4:

Keski-Suomen pelastuslaitos toteuttaa yhteistyötä kuntien ja yhteistyöviranomaisten kanssa valmiussuunnittelussa, erilaisissa harjoituksissa ja erityis- ja häiriötilanteiden johtamistoiminnassa.

Kehittämistavoitteet:

Keski-Suomen pelastuslaitoksen kehittämishankkeet:

1. Urapolku-hanke
2. Osaamisen ja perehdyttämisen kehittäminen
3. Komentotoimiston toiminnan tehostaminen

Keski-Suomen pelastuslaitoksen varhaiseläkemenoperusteiset maksut ovat kasvaneet merkittävästi vuodesta 2010 alkaen. Urapolku-hankkeen yhtenä tavoitteena on hakea ratkaisuja toimintarajoitteisten palomiesten urapolkuihin ja tätä kautta VARHE- ja eläkemenoperusteisten maksujen vähentämiseen tulevaisuudessa. Pelastuslaitoksen koulutusyksikkö kehittää suunnitelmallisesti laitoksen koulutustoimintaa. Seppälän paloasema toimii myös koko Keski-Suomea palvelevana koulutusyksikkönä. Koulutusyksikkö tukee osaltaan koulutustoiminnan kehittämistä.

Keski-Suomen pelastuslaitoksen komentotoimiston toimintaa tehostetaan edelleen vuoden 2016 aikana. Vuoden 2016 tavoitteena on vakiinnuttaa komentotoimiston toiminta osaksi pelastuslaitoksen organisaatiota. Tavoitteena on, että komentotoimisto vastaa pelastustoiminnan ja ensihoidon henkilöstön rekrytoinnista, palvelussuhteista ja työvuorosuunnittelusta. Lisäksi komentotoimisto osaltaan tukee ja määrittää viitekehyksiä ensihoidon ja pelastustoimen esimiestyölle. Keskitetyllä ja aiempaa tehokkaammalla työvuorosuunnittelulla saadaan joustavuutta ja kustannussäästöjä.

Merkittävät riskit ja riskienhallinta

Hälytysjärjestelmien haavoittuvuus pitkittyvien sähkökatkojen aikana, sekä ajoneuvojen ja muun kaluston rikkoutuminen muodostavat riskin Pelastuslaitoksen perustehtävän sujuvalle toteuttamiselle.

Toimitilojen välttämättömät ja ennakoinnattomat korjaustarpeet ovat riski määrärahojen riittävyydelle, sekä henkilöstön työkyvylle.

Merkittäviä riskejä Pelastuslaitokselle ovat sopimusriskit sekä jatkuvuus poikkeusoloissa.

Henkilöstöriskiksi on tunnistettu henkilöstön saatavuus hälytystehtäviin, erityisesti päivälähtöihin pienissä kunnissa.

Hinnoitteluperiaatteet:

Pelastustoimessa kuntien maksuosuudet määräytyvät asukaslukuperusteisesti vuonna 2016. Ensihoidon käyttö- ja pääomakustannukset rahoitetaan toiminnasta saatavilla tuloilla ja asianomaisten kuntien kanssa tehtyjen sopimusten mukaisilla valmiusmaksuilla ja nettotappiokorvauksilla.

Koko laitoksen liikevaihdoksi on arvioitu 30,45 M€ vuonna 2016. Liikevaihdosta pelastus-toimen osuus on noin 22,95 milj. euroa ja ensihoidon osuus noin 7,5 milj. euroa. Keski-Suomen pelastuslaitoksen liikevaihto nousee vuoden 2016 talousarvioesityksessä 1,6 prosenttia vuoden 2015 talousarvioon verrattuna. Pelastustoimessa kuntien maksuosuudet nousevat keskimäärin 1,3 prosenttia.

Tunnusluvut ja mittarit:

TUNNUSLUVUT	TAE 2016	TA 2015
Tehokkuus, taloudellisuus;		
Palokunta saavuttaa väestöstä		
6 min. hälytyksestä	104 700 (38 %)	104 700 (38 %)
10 min. hälytyksestä	217 000 (79 %)	217 000 (79 %)
20 min. hälytyksestä	262 400 (93 %)	262 400 (93 %)
30 min hälytyksestä	272 600 (99 %)	272 600 (99 %)
Laajuustiedot:		
•Pinta-ala (km ²)	16 704	16 704
•Väestö	277 000	277 000
•Koulutettavat 10 % väestöstä	27 700	27 700
•Valvontakohteiden määrä	116 000	116 000
•Tarkastuskäynnit yhteensä	3 000	3 000
•Asiakirjavalvonta yhteensä	9 000	9 000
Voimavarat:		
Vakinainen henkilöstö	275	275
Vpk- ja sivutoiminen henkilöstö	1 000	1 000
Paloasemien lukumäärä	48	48
Ajoneuvot/veneet	234	234
Ambulansseja	23	23

Keski-Suomen pelastuslaitos -liikelaitoksen tuloslaskelma

	TP 2014	TAM 2015	TA 2016	Muutos 2015 - 2016 euroa	%
Liikevaihto	30 364,9	29 958,3	30 450,9	492,6	1,6 %
Materiaalit ja palvelut	-5 343,4	-6 108,0	-5 466,6	641,5	-10,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 528,4	-1 643,8	-1 606,9	36,9	-2,2 %
Palvelujen ostot	-3 815,0	-4 464,2	-3 859,6	604,6	-13,5 %
Henkilöstökulut	-19 315,9	-18 902,5	-19 309,3	-406,8	2,2 %
Palkat ja palkkiot	-15 569,7	-15 274,1	-15 704,5	-430,4	2,8 %
Henkilösivukulut	-3 746,2	-3 628,5	-3 604,8	23,6	-0,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 326,7	-1 370,0	-1 370,0	0,0	0,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 979,0	-4 241,3	-5 007,5	-766,2	18,1 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	399,9	-663,6	-702,5	-38,9	5,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-27,0	-26,5	-1,5	25,0	-94,3 %
Muut rahoitustuotot	0,5	0,5	0,5	0,0	0,0 %
Kunnalle maksetut korkokulut	-27,5	-27,0	-2,0	25,0	-92,6 %
Muut rahoituskulut	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia €	372,9	-690,1	-704,0	-13,9	2,0 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	372,9	-690,1	-704,0	-13,9	2,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	372,9	-690,1	-704,0	-13,9	2,0 %
Toimintatulot	30 364,9	29 958,3	30 450,9	492,6	1,6 %
Toimintamenot	-28 638,3	-29 251,9	-29 783,4	-531,5	1,8 %
Toimintakate	1 726,6	706,4	667,5	-38,9	-5,5 %
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	3 050,9	1 764,0	1 059,9	-704,0	-39,9 %

Keski-Suomen pelastuslaitos -liikelaitoksen tuloslaskelma vuosille 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto	30 450,9	31 112,6	31 774,4	32 469,8	33 181,5
Materiaalit ja palvelut	-5 466,6	-5 504,4	-5 529,1	-5 554,2	-5 579,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 606,9	-1 624,4	-1 642,0	-1 659,8	-1 677,8
Palvelujen ostot	-3 859,6	-3 880,0	-3 887,1	-3 894,3	-3 901,7
Henkilöstökulut	-19 309,3	-19 468,3	-19 629,0	-19 791,5	-19 955,8
Palkat ja palkkiot	-15 704,5	-15 834,3	-15 965,4	-16 098,0	-16 232,1
Henkilösivukulut	-3 604,8	-3 634,1	-3 663,6	-3 693,5	-3 723,7
Poistot ja arvonalentumiset	-1 370,0	-1 390,0	-1 390,0	-1 390,0	-1 390,0
Liiketoiminnan muut kulut	-5 007,5	-5 526,4	-5 658,2	-5 799,0	-5 893,9
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-702,5	-776,6	-432,0	-64,9	362,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,5	-11,7	-25,0	-38,0	-50,4
Muut rahoitustuotot	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kunnalle maksetut korkokulut	-2,0	-12,2	-25,5	-38,5	-50,9
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia €	-704,0	-788,3	-456,9	-102,8	311,9
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-704,0	-788,3	-456,9	-102,8	311,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-704,0	-788,3	-456,9	-102,8	311,9
Toimintatulot	30 450,9	31 112,6	31 774,4	32 469,8	33 181,5
Toimintamenot	-29 783,4	-30 499,1	-30 816,4	-31 144,7	-31 429,2
Toimintakate	667,5	613,4	958,0	1 325,1	1 752,3
Kumulatiivinen ylijäämä (alijäämä)	1 059,9	271,6	-185,3	-288,1	23,8

Keski-Suomen pelastuslaitos liikelaitoksen rahoituslaskelma

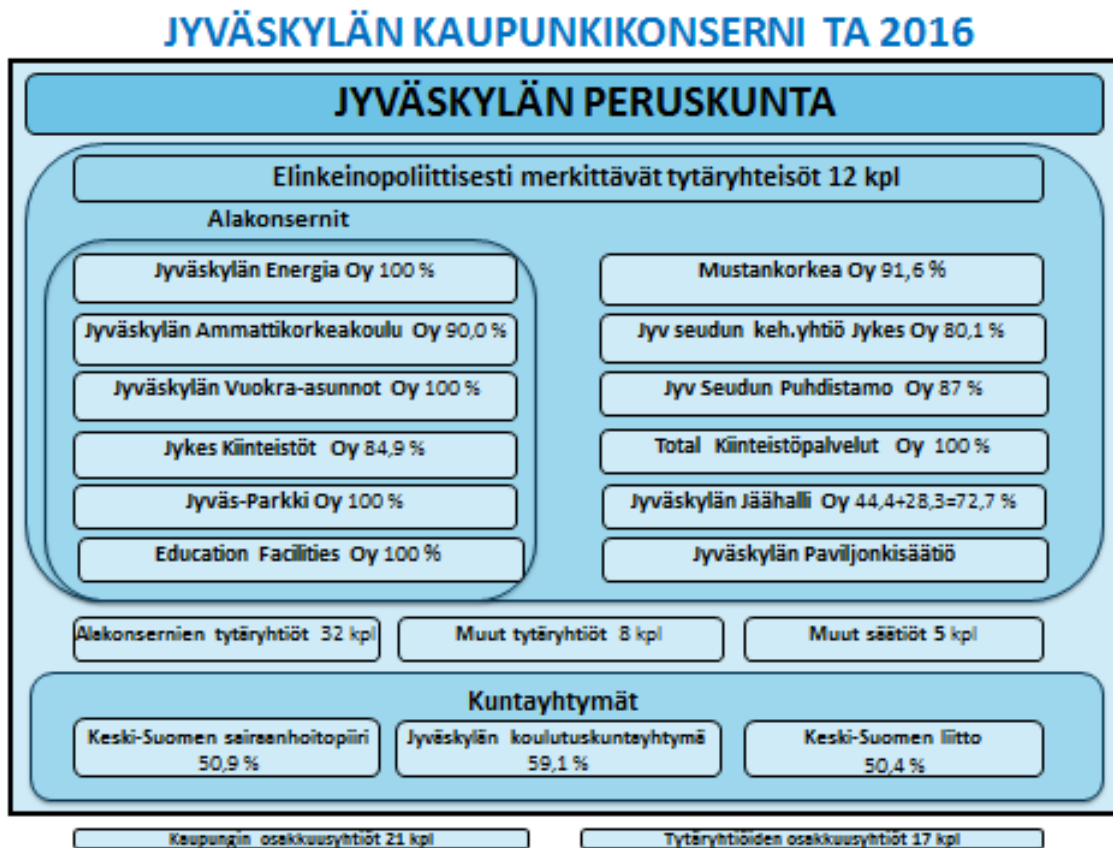
	TP 2014	TA/M 2015	TA 2016	Muutos 2014 - 2015 euroa	%
Toiminnan rahavirta	1 699,6	679,9	666,0	-13,9	-2,0 %
Liikeliijäämä (-alijäämä)	399,9	-663,6	-702,5	-38,9	5,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	1 326,7	1 370,0	1 370,0	0,0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-27,0	-26,5	-1,5	25,0	-94,3 %
Investointien rahavirta	-1 284,5	-1 768,1	-1 625,4	142,7	-8,1 %
Investointimenot	-1 378,2	-1 868,1	-1 725,4	142,7	-7,6 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	93,7	100,0	100,0	0,0	0,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	415,1	-1 088,2	-959,4	128,8	-11,8 %
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	-1 029,2	1 025,5	972,8	-52,7	-5,1 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	-1 029,2	1 025,5	972,8	-52,7	-5,1 %
Oman pääoman muutokset	1 094,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-480,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta	-415,1	1 025,5	972,8	-52,7	-5,1 %
Rahavarojen muutos	0,0	-62,7	13,4	76,1	-121,4 %

Keski-Suomen pelastuslaitos liikelaitoksen rahoituslaskelma vuosille 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Toiminnan rahavirta	666,0	601,7	933,1	1 287,2	1 701,9
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-702,5	-776,6	-432,0	-64,9	362,3
Poistot ja arvonalentumiset	1 370,0	1 390,0	1 390,0	1 390,0	1 390,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,5	-11,7	-25,0	-38,0	-50,4
Investointien rahavirta	-1 625,4	-1 625,4	-1 855,0	-1 855,0	-1 855,0
Investointimenot	-1 725,4	-1 725,4	-2 445,0	-2 445,0	-2 445,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	100,0	100,0	590,0	590,0	590,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-959,4	-1 023,7	-921,9	-567,8	-153,1
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	972,8	1 023,7	921,9	567,8	153,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	972,8	1 023,7	921,9	567,8	153,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	972,8	1 023,7	921,9	567,8	153,1
Rahavarojen muutos	13,4	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT

Jyväskylän kaupunkikonsernin rakenne talousarviovuonna 2016

Jyväskylän kaupunki yhdessä sen määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen (omistusosuus yli 50 %) kanssa muodostavat kaupunkikonsernin, jossa on 19 osakeyhtiötä, 6 säätiötä ja kolme kuntayhtymää. Kuudella tytäryhtiöllä (alakonsernit) on lisäksi 32 tytäryhtiötä, joten kaupunkikonserniin kuuluu vuonna 2016 yhteensä 60 tytäryhteisöä.

Konsernirakenteessa tapahtuvat muutokset ja olennaiset asiat vuodelle 2016 ovat seuraavat:

- Jyväskylän Energia Oy on perustanut uuden tytäryhtiön Ilovirta Oy:n, jonka päätoimiala on sähkön kauppaa.
- Education Facilities Oy on ostanut Kiinteistö Oy Jyväskylän Kankaan VPT:n siiven osakekannan kokonaisuudessaan. EF toimii yhtiön kautta Kankaan vanhan paperitehtaan siipiosan tilapäisenä omistajana ja siipiosaan tehtävän peruskorjausinvestoinnin toteuttajana.
- Jykes Kiinteistöt Oy on lisännyt omistustaan Ki Oy Keski-Suomen Talosta 95,7 %:iin.
- Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy:n osakkuusyhtiö JyväSeed Fund Oy on fuusioitunut Midinvest Oy:öön.
- Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy on perustanut uuden tytäryhtiön JAMK Turbiini-Rahasto Oy:n. Rahasto tekee sijoituksia ensisijaisesti varhaisen vaiheen opiskelijälähtöisiin kasvuhakuisiin yrityksiin.
- Jyväskylän kaupunki perustaa Skanskan ja YIT:n kanssa tasaosuuksin Kankaan Palvelu Oy:n. Yhtiön toimialana on rakennuttaa, hallinnoida ja ylläpitää Kankaan alueen asuin- ja muiden kiinteistöjen yhteispiha-alueita ja jätehuoltoa. Lisäksi yhtiö voi mm. hallinnoida alueen tietoliikenneverkkoa. Yhtiö ottaa myös hoidettavakseen ja vastattavakseen Kankaan %-kulttuurin toteuttamisen.

Seuraavalla sivulla on esitetty Jyväskylän kaupunkikonserniin kuuluvat konserniyhteisöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät sekä kaupungin suora ja välillinen omistusosuus niissä.

Jyväskylän kaupunki

	2016	Muutos %		2016	Muutos %
Elinkeinopoliittisesti merkittävät tytäryhteisöt			Muut tytäryhtiöt		
Jyväskylän Energia Oy *	100,0 %		Ki Oy Haapaniemen Palvelukeskus	100,0 %	
JE-Siirto Oy	100,0 %		Ki Oy Jyväskylän Huhtasuon koulukeskus	100,0 %	
Jyväskylän Energiatuotanto Oy	100,0 %		Ki Oy Jyväskylän Lääkäritalo	56,4 %	
Jyväskylän Voima Oy	81,4 %		Ki Oy Kinkomaan Vitapolis (ei suoraa omistusta)	54,3 %	
KS Energiavälitys Oy	44,7 %		Ki Oy Korpilahden Raharanta	100,0 %	
C-Ella Oy	33,3 %		Ki Oy Tikkakosken Terveysasema	100,0 %	
Ilovirta Oy	100,0 %	100,0 %	Korpilahden Virastokeskus Oy	100,0 %	
Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy *	90,0 %		Tikkakosken Teollisuustalo Oy (30,9%+31,4%)	62,3 %	
Jyväskylän Turbiini Oy	100,0 %				
JAMK Turbiini-Rahasto Oy	100,0 %	100,0 %			
Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy *	100,0 %		Muut säätiöt		
As Oy Jyväskylän Alasintie 3	100,0 %		Jyväskylän Asumispalvelusäätiö		
As Oy Jyv mlk:n Jokileinikki	100,0 %		Jyväskylän maalaiskunnan Veteraanien Asuntosäätiö		
As Oy Jyv mlk:n Norolankuja 1	100,0 %		Jyväskylän Rintamamiesveteraanien Asuntosäätiö		
As Oy Jyv Noukanniementie 4	100,0 %		Keski-Suomen Sairaskotisäätiö		
As Oy Mutkaperä 16-18	100,0 %		Korpilahden veteraanien asuntosäätiö		
As Oy Tuulenkyliä	51,5 %				
As Oy Vastatuuli	44,0 %		Osakkuusyhtiöt		
Ki Oy Jyv Palokunnanmäen Autoparkki	35,0 %		As Oy Jyväskylän Kuras	39,5 %	
Halssilan Huolto Oy	35,0 %		As Oy Jyv Lutakon Lähipalvelutalo	33,9 %	
As Oy Messuleijona	32,0 %		As Oy Jyv Säästökeskus	31,9 %	
As Oy Muurarinmäki	31,0 %		As Oy Jyv Kauppakatu 23	25,0 %	
Sulun Kiinteistöhoito Oy	28,6 %		As Oy Koskentörmä	28,4 %	
As Oy Yrttitarha	24,4 %		As Oy Kuokkalan Toritalo	24,8 %	
As Oy Messumuurari	24,1 %		As Oy Pappilanraitti	24,6 %	
As Oy Kuokkalan Kiila	23,7 %		As Oy Puposoppi	29,2 %	
As Oy Kuokkalan Polttolinja	22,9 %		Huhtakeskus Oy	41,1 %	
As Oy Muurarinpiha	22,4 %		Jyväskylän Messut Oy	26,5 %	
As Oy Puolukankukka	21,3 %		Jyvässeudun Ajoharjoittelurata Oy	28,2 %	
As Oy Puistonseutu	20,9 %		Kankaan Palvelu Oy	33,3 %	33,3 %
As Oy Saratie 6	20,6 %		Keljonkankaan Palvelukeskus Oy	44,8 %	
Total Kiinteistöpalvelut Oy	100,0 %		Ki Oy Alkioranta	45,0 %	
Mustankorkea Oy	91,6 %		Ki Oy Jyskän Palvelukeskus	47,9 %	
Education Facilities Oy *	100,0 %		Ki Oy Palokan Liikekeskus	32,7 %	
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kankaan VPT:n siipi	100,0 %	100,0 %	Ki Oy Palokan Nisulankulma	23,6 %	
Jykes Kiinteistöt Oy *	84,9 %		Ki Oy Riikankulma	48,0 %	
Ki Oy Asekatu 3	100,0 %		Ki Oy Säynätsalon Palv.keskus	48,1 %	
Ki Oy Jykeskeljo	90,0 %		Korpilahden Paikallislehti Oy	40,0 %	
Ki Oy Jyväskylän Härköojantie 5	100,0 %		Korpilahden Satama Oy	49,9 %	
Ki Oy Jyväskylän Härköojantie 7	100,0 %				
Ki Oy Jyväskylän Tourula	100,0 %		Kuntayhtymät		
Ki Oy Konekeskus	100,0 %		Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	59,1 %	
Ki Oy Konttisentie 2	100,0 %		Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	50,9 %	
Ki Oy Muuramen Keljonportti	100,0 %		Keski-Suomen liitto	50,4 %	
Ki Oy Muuramen Punasilta	100,0 %				
Ki Oy Muuramen Virastotie	100,0 %				
Ki Oy Palokärjentie 2	100,0 %				
Ki Oy Terässammon Yrityskeskus	100,0 %				
Ki Oy Tikkakosken Mekaanikontie	100,0 %				
Kortepohjan Matkailualue Oy	100,0 %				
Ki Oy Yrityspaja	100,0 %				
Ki Oy Keski-Suomen Talo	95,7 %	35,4 %			
Käenpesän Sij.kiinteistö Ky (päätösvalta)	0,0 %	-6,0 %			
(Jyväskylän Jäähalli Oy)	33,3 %				
(Ki Oy Kinkomaan Vitapolis)	40,0 %				
(Tikkakosken Teollisuustalo Oy)	37,0 %				
Jyvä-Parkki Oy *	100,0 %				
Ki Oy Jyv Vapaudenkatu 55	85,0 %				
Ki Oy Jyväskylän Rahtiasema	70,9 %				
Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy	80,1 %				
Jykes Sankt Petersburg ZAO	100,0 %				
JyväSeed Fund Oy (sulautunut Midinvest Oy:öön)		-43,3 %			
Jyväskylän Kongressikeskus Oy	29,2 %				
Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy	87,0 %				
Jyväskylän Paviljonkisäätiö					
Jyväskylän Jäähalli Oy (44,4%+28,3%)	72,7 %				

* Yhtiöllä alakonserni

Tytäryhteisöjen valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuoden 2016 talousarviossa

Kuntalaissa on määritelty valtuuston kuntakonsernin johtamiseen liittyvät tehtävät. Sen mukaan valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaavat Jyväskylän kaupungin omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohjauksen periaatteet (KV 20.5.2013 § 78), konserniohje ja konserniohjeen liitteenä oleva hyvä hallinto- ja johtamistapa Jyväskylän kaupunkikonsernissa -ohje (KH 22.11.2010 § 464) sekä omistajaohjauksen toimivallan käyttäminen -ohje (KH 17.1.2011 § 33).

Vuoden 2016 talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin tärkeimmille tytäryhteisöille. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta vuoden 2016 kolmannesvuosiraporttien yhteydessä sekä tilinpäätöstä laadittaessa. Tarkastuslautakunta sekä kaupungin tilintarkastaja arvioivat tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Tytäryhteisöjen valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vuoden 2016 talousarviossa ovat:

Kaikkien tytäryhteisöjen tavoitteena on taloudellisesti kannattava toiminta pitkällä aikavälillä. Yhteisön yksittäisen vuoden tulos voi olla tällöin tappiollinen, mutta yhteisöllä tulee olla kertyneitä voittovaroja.

1) Jyväskylän Energia Oy

Yhtiön tulee hinnoitella kaukolämmöstä perittävät maksut siten, että ne eivät merkittävästi poikkea kymmenen suurimman kaupungin taksojen keskiarvosta. Yhtiön tulee hinnoitella vedestä perittävät maksut siten, että vesihuoltoverkoston saneerausvelka ei kasva.

2) Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy

Yhtiön tulee säilyttää asemansa Suomen parhaiden ammattikorkeakoulujen joukossa suhteellisen vetovoiman, asiakastyytyväisyyden, opetuksen laadun ja T&K&I -toiminnan volyymin osalta. Tavoitteiden toteutumista mitataan seuraavin tunnusluvuin:

- 1) Korkeakoulujen yhteishaussa JAMKin vetovoima (1.sijaiset hakijat/aloituspaikat) tavoiteluku 4.0 ja sijoittuminen viiden parhaan ammattikorkeakoulun joukkoon.
- 2) JAMKin opiskelijoiden käynnistämät uudet yritykset Jyväskylän seudulla, tavoiteluku vähintään 10 yritystä
- 3) Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionrahoituksen ulkopuolisen rahoituksen osuus on vähintään 15% JAMKin kokonaisrahoituksesta uudistetun strategian tavoitteiden mukaisesti.

3) Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy

Yhtiön tulee huolehtia omaisuuden arvon säilymisestä riittävällä kunnossapito- ja ylläpitävän kunnossapidon toiminnoilla. Yhtiön tulee rahoittaa asuntokannan korjaustoimenpiteet ilman kaupungin lisäpanostusta kuitenkin siten, että vuokrataso pysyy kohtuullisena.

Yhtiön tulee toimia yhteistyössä kaupungin perusturvapalvelujen kanssa palveluasumisen suunnittelussa sekä rakennuttajana palveluasumisen hankkeissa.

4) Mustankorkea Oy

Yhtiön tulee hoitaa sille siirrettävät jätehuollon palvelutehtävät taloudellisesti ja tehostaa Jyväskylän seudun jätehuoltoa aiempaan toimintamalliin verrattuna. Yhtiön tulee kerätä jätemaksulla kohtuullinen tuotto pääomalle. Biokaasulaitos tulee toteuttaa taloudellisesti kannattavasti.

5) Jykes Kiinteistöt Oy

Toiminta on suunnattava start-up yritysten toimitilaratkaisuihin sekä teollisuussegmentin vahvistamiseen. Yhtiön tulee toteuttaa realisointia Exit -suunnitelman mukaisesti.

6) Jyvä-Parkki Oy

Yhtiön tulee hoitaa investointimenonsa ilman kaupungin lisäpanostusta. Pidemmän aikavälin tavoitteena on tuotto omistajan sijoittamalle pääomapanokselle.

7) Total Kiinteistöpalvelut Oy

Yhtiön tulee kehittää toimintaansa ja ansaintalogiikkaa siten, että edellytykset kannattavaan liiketoimintaan ja tulorahoituksen riittävyteen varmistetaan. Yhtiön tulee tehdä tulosta 200 000 euroa.

8) Education Facilities Oy

Yhtiön tulee huolehtia omaisuuden arvon säilymisestä riittävällä kunnossapito- ja peruskorjaustoiminnalla. Yhtiön tulee rahoittaa kiinteistökannan peruskorjaukset ilman kaupungin lisäpanostusta kuitenkin siten, että vuokrataso pysyy kohtuullisena.

Yhtiön tulee periä vuokrattavista toimitiloistaan elinkaarivastuuvuokraa. Vuokran tulee sisältää oman pääoman korko.

9) Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy

Yhtiön tulee huolehtia, että jäteveden käsittelyn yksikkökustannukset ovat kohtuullisella tasolla vertailukaupunkien joukossa. Yhtiö käsittelee puhdistamoille johdetut jätevedet voimassa olevien ympäristölupaehtojen mukaisesti.

10) Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy

Toiminnan tavoitteena on seudun elinvoimaisuuden lisääminen edistämällä olemassa olevien yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä uuden liiketoiminnan syntymistä.

Jykesin palveluita käyttävien asiakkaiden asiakastytyväisyyspalautteiden tavoitetaso on 3.20 asteikolla 1 - 4.

11) Jyväskylän Paviljonkisäätiö

Paviljonkisäätiön tavoitteena on edistää Jyväskylän seudun taloudellista kehitystä parantamalla Paviljongin messu- ja kongressitoimijoiden toimintaedellytyksiä ylläpitämällä ja kehittämällä Paviljongin kiinteistöä.

12) Jyväskylän Jäähalli Oy

Yhtiön tulee toimia kannattavasti ilman kaupungin lisäpanostusta.

Tytäryhteisöjen talousarviot vuodelle 2016

Kaupungin tytäryhteisöjen taloutta kuvataan talousarviossa taulukolla, jossa on tiivis tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase sekä eräitä talouden tunnuslukuja.

Taulukko sisältää seuraavat tiedot:

Liikevaihto	liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot
Omistusosuus	kaupungin omistusosuus + tytäryhtiöiden omistusosuus
Palveluostot	ulkopuoliset palvelut + tilavuokrat + leasingvuokrat
Korkokulut	yhtiön maksamat korot pankeille ja kaupungille
+/- Muut erät	muut tuotot ja kulut, varausten muutos yms.
Tulos	tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
Rahoitustulos	tulos + poistot
Pääomarahoitus	liittymismaksut, valtionavut, osakepääoman korotus
Investoinnit	bruttoinvestoinnit
Lainojen lyhennys	tilikaudella maksetut lainojen lyhennykset
Rahoitusjäämä	lainanotolla tai kassavaroilla rahoitettava osuus
Lainojen lisäys	rahoitusjäämän kattamiseksi otettujen lainojen lisäys
Tpo muutos	toimintapääoman muutos, joka rahoitetaan esim. kassavaroilla tai joka lisää kassavaroja
Oma pääoma	osakepääoma + rahastot + ylijäämät
Lainakanta	pankkilainat + pääomalainat + lainat kunnilta
Sijoituspääoma	oma pääoma + lainakanta
Omavaraisuus %	oma pääoma / (oma pääoma+lainakanta)
Sijoituspääoman tuotto %	(tulos + korot) / sijoituspääoma
Voittovarot	Emoyhtiössä oleva vapaan oman pääoman määrä, jonka yhtiö voi enintään käyttää osingonjakoon

Tulostaulu 12 keskeisimmän tytäryhteisön talousarvioiden tunnusluvuista 2016

12 KESKEISIMMÄN TYTÄRYHTEISÖN TULOSTAULU TA 2016									
Yhteisön nimi (1000 €)	Omistus- osuus	Liike- vaihto	Liikev. muutos	Tulos	Laina- kanta	Lainojen muutos	Henki- löstö	Avustus/ tuloutus	Voitto- varat
Jyväskylän Energia Oy (kons)	100,0 %	184 213	-7 357	-1 511	442 478	500	255	8 865	2 084
Jyv Ammattikorkeakoulu Oy (kons)	90,0 %	52 000	-2 900	-700	0	0	630	0	24 111
Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy (kons)	100,0 %	49 246	1 583	0	207 802	1 534	31	0	-3
Mustankorkea Oy	91,6 %	10 051	-448	1 997	4 800	4 800	22	1 300	3 492
Jykes Kiinteistöt Oy (kons)	84,9 %	10 358	717	520	49 879	-1 037	10	500	2 682
Jyvä-Parkki Oy (kons)	100,0 %	9 144	164	1 369	31 830	-2 334	12	300	2 238
Total Kiinteistöpalvelut Oy	100,0 %	9 000	-1 400	200	0	0	220	23*	193
Education Facilities Oy	100,0 %	9 241	-1 078	781	75 904	-7 906	1	0	2 077
Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy	87,0 %	4 738	187	0	17 913	9 566	15	0	-1
Jyv seud keh.yhtiö Jykes Oy (kons)	80,1 %	4 500	-469	0	0	0	33	-3 060	1 101
Jyväskylän Paviljonkisäätiö	100,0 %	1 035	25	0	18 697	-628	0	-700	8
Jyväskylän Jäähalli Oy	72,7 %	591	0	0	4 711	-126	0	0	-228
YHTEENSÄ		344 117	-10 976	2 656	854 014	4 369	1 229	7 205	34 301

* Osingon määrä riippuu 2015 tuloksesta

Omistusosuus = Kaupungin suora ja välillinen omistusosuus 31.12.2014

Tulos = Konsernin tilikauden voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Voittovarot = Emoyhtiön osingonjakokelpoinen vapaa oma pääoma

Konsernin talousarvion tunnuslukuja

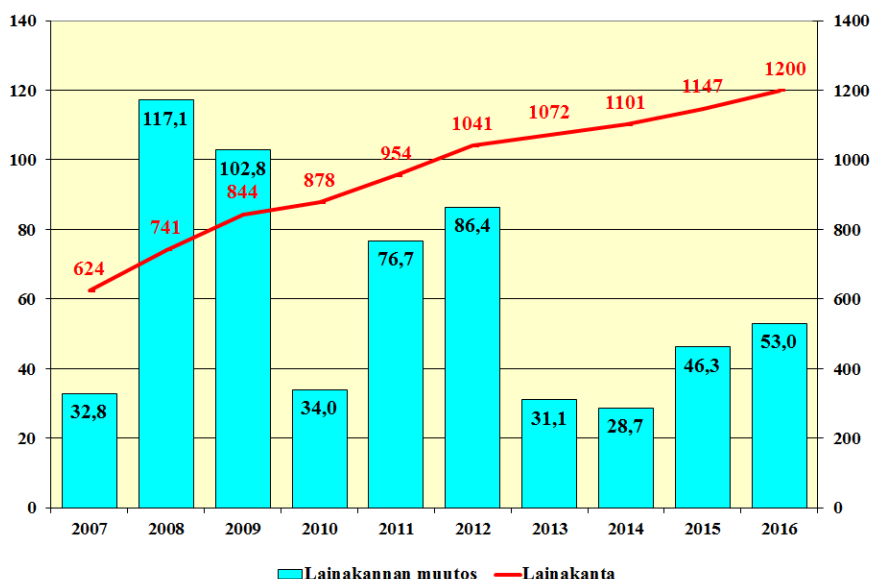
Elinkeinopoliittisesti merkittävien 12 tytäryhteisöjen liikevaihdon osuus on noin 98 % konsernin kaikkien tytäryhteisöjen liikevaihdosta. Keskeisimpien tytäryhteisöjen liikevaihdon arvioidaan olevan talousarviovuonna 344,1 milj. euroa, joka on 11,0 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2015 ennustetaan toteutuvan. Liikevaihdon lasku selittyy suurimmalta osin Jyväskylän Energian liikevaihdon laskusta (-7,4 milj. euroa). 12 keskeisimmän tytäryhteisön tuloksen arvioidaan parantuvan vuonna 2016 edellisvuoteen nähden 2,7 milj. euroa. Eniten tulosta arvioivat tekevän Mustankorkea Oy (2,0 milj. euroa) ja Jyvä-Parkki Oy (1,4 milj. euroa). Osinkoja tytäryhteisöt maksavat kaupungille yhteensä 2,1 milj. euroa.

Keskeisten tytäryhteisöjen lainakannan arvioidaan nousevan noin 4,4 milj. euroa. Lainakanta nousee eniten (9,6 milj. euroa) Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy:llä Nenäinniemen puhdistamon saneeraus- ja laajennusinvestoinnin seurauksena. Kaikkiaan yhtiö on budjetoinut hankkeen toteutukseen 30 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin lainakanta arvioidaan nousevan noin 1 200 milj. euroon vuonna 2016. Kaupunkikonsernin lainakannan kasvu vuonna 2016 selittyy pääosin kaupungin osuudesta kuntayhtymien lainoista, joiden määrää nostaa merkittävästi Sairaanhoidopiiriin Uusi sairaala -hankkeen ensi vuonna nostettavat lainat. Konsernin lainakannan kehitystä on kuvattu sivun alareunassa olevassa taulukossa.

Keskeisimpien tytäryhteisöjen investointien arvioidaan olevan talousarviovuonna noin 67 milj. euroa. Suurimmat investoinnit tekee Jyväskylän Energia (36 milj. euroa). Tytäryhteisöjen henkilöstömäärän vuonna 2016 arvioidaan olevan 1229, joka on 50 edellisvuotta vähemmän. Tämä selittyy pääosin Total Kiinteistöpalvelut Oy:n henkilöstömäärän vähenemisellä. Kaupungin omavaraisten takausten määrän arvioidaan olevan vuoden 2016 lopussa noin 640 milj. euroa ja kasvavan vuoden aikana 20 milj. euroa. Suurin lisäys liittyy kaupungin myöntämään takauksen Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:lle, jonka on tarkoitus konvertoida aravalainojaan pankkilainaksi. Tammi-kuun aikana toteutettavaksi suunniteltu lainajärjestely lisää takausten määrää noin 35 Milj. euroa.

Kaupunkikonsernin vuosikate oli vuonna 2014 115,7 milj. euroa ja vuosikatteen arvioidaan olevan tilinpäätösennusteen 2015 ja talousarvion 2016 mukaisesti samaa suuruusluokkaa. Kaupunkikonsernin tilikauden alijäämän arvioidaan olevan tilinpäätösennusteen 2015 mukaisesti noin -20 milj. euroa ja talousarviovuonna 2016 noin -10 milj. euroa ilman merkittäviä tuloksenkäsittelyeriä. Arviointiin sisältyy merkittävää epävarmuutta. On kuitenkin mahdollista, että konsernin alijäämä asukasta kohti laskettuna ylittää 1000 euroa/asukas -rajan, jolloin uuden kuntalain mukainen kriteeri arviointimenettelystä täytyisi.

Konsernin lainakanta ja lainojen vuosimuutos (Milj. €)

(1000 euroa)	Jyväskylän kaupunkikonsernin keskeisimmät 12 tytäryhteisöä						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
+ Liikevaihto	345 518	366 951	388 900	381 522	362 598	355 093	344 117
- Henkilöstökulut	-73 983	-77 258	-71 070	-74 071	-69 582	-70 304	-68 669
- Palveluostot	-67 663	-67 331	-71 191	-74 041	-74 377	-80 749	-84 386
- Poistot	-56 327	-58 445	-59 982	-60 616	-63 936	-59 066	-54 663
- Korkokulut	-30 597	-35 062	-34 394	-30 560	-25 860	-25 661	-22 355
+/- Muut erät	-110 168	-127 887	-144 868	-143 640	-125 888	-109 532	-111 088
=Tulos	1 558	-6 595	-99	-10 985	-5 395	-145	2 656
=Rahoitustulos	57 885	51 850	59 883	49 631	58 541	58 921	57 319
- Verot	-702	-1 129	-782	-527	-1 584	-559	-599
- Osingot	-2 700	-1 500	-2 700	-1 910	-3 284	-4 827	-2 331
+ Pääomarahaus	18	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-70 099	-81 702	-66 612	-51 870	-53 449	-64 259	-67 638
- Lainojen lyhennys	-24 408	-85 472	-46 980	-54 046	-30 939	-27 233	-40 959
=Rahoitusjäämä	-40 006	-117 953	-57 191	-58 722	-30 715	-37 957	-54 208
+ Lainojen lisäys	38 280	104 242	53 220	50 741	46 949	43 739	45 328
=Tpo muutos	-1 726	-13 711	-3 971	-7 981	16 234	5 782	-8 880
Lainojen muutos	13 872	18 770	6 240	-3 305	16 010	16 506	4 369
Henkilöstö lkm	1 659	1 615	1 461	1 374	1 331	1 279	1 229
Liikevaihto/henkilö	208	227	266	278	272	278	280
Henk.kust/henkilö	-45	-48	-49	-54	-52	-55	-56
Oma pääoma	109 647	93 189	94 256	145 520	142 314	137 237	135 409
Lainakanta	909 516	930 046	936 598	879 446	895 416	849 552	854 014
Omavaraisuus	10,8 %	9,1 %	9,1 %	14,2 %	13,7 %	13,9 %	13,7 %
Sipon tuotto	3,2 %	2,8 %	3,3 %	1,9 %	2,0 %	2,6 %	2,5 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
Myynti emolle	23 448	18 442	16 385	19 827	19 133	19 223	17 348
Myynti kons.yhtiöille	5 040	5 291	5 026	12 521	13 836	14 366	12 566
Avustus emolta	900	900	900	800	700	700	700
Osakepääoma emolta	34 911	34 911	34 911	34 011	34 473	34 473	34 473
SVOP sijoitus emolta	0	0	0	53 820	53 820	116 094	116 094
Pääomalainat emolta	7 046	6 046	5 046	5 046	5 046	5 046	5 046
Lainat emolta	273 111	272 998	271 925	216 356	216 356	154 082	152 200
Takaukset emolta	499 314	520 753	561 754	714 592	727 430	596 603	616 814
Kassalainat emolle	42 890	42 289	46 705	46 837	56 081	45 725	42 874
Korot emolle	16 878	16 840	16 365	16 347	12 552	12 552	8 865
Emoyhtiön voittovarot	33 238	30 666	32 597	38 711	37 589	36 385	37 754
Osingot emolle	805	549	988	699	3 000	4 421	2 123
Poistot/sipo	5,5 %	5,7 %	5,8 %	5,9 %	6,2 %	6,0 %	5,5 %
Korot/lainakanta	3,4 %	3,8 %	3,7 %	3,4 %	2,9 %	2,9 %	2,6 %
Korot/liikevaihto	8,9 %	9,6 %	8,8 %	8,0 %	7,1 %	7,2 %	6,5 %

(1000 euroa)	Jyväskylän Energia Oy (konserni) 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	171 482	186 378	206 718	199 830	189 136	191 570	184 213
- Henkilöstökulut	-18 267	-19 229	-15 254	-16 223	-16 049	-17 835	-18 392
- Palveluostot	-7 673	-8 871	-9 340	-12 639	-12 867	-14 894	-16 271
- Poistot	-32 498	-32 057	-33 674	-34 473	-39 895	-35 349	-31 493
- Korkokulut	-19 412	-22 281	-22 160	-22 454	-18 888	-19 869	-16 248
+/- Muut erät	-96 422	-112 813	-130 971	-130 243	-111 609	-107 838	-103 320
=Tulos	-2 790	-8 872	-4 681	-16 203	-10 172	-4 215	-1 511
=Rahoitustulos	29 708	23 184	28 993	18 270	29 723	31 134	29 982
- Verot	-35	0	-74	-2	-1 025	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	18	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-40 800	-30 250	-32 601	-37 950	-30 096	-36 000	-36 000
- Lainojen lyhennys	-4 253	-58 820	0	-32 184	-4 737	-4 500	-4 500
=Rahoitusjäämä	-15 361	-65 886	-3 682	-51 866	-6 135	-9 366	-10 518
+ Lainojen lisäys	12 000	53 820	20 925	45 000	39 980	18 000	5 000
=Tpo muutos	-3 361	-12 066	17 243	-6 866	33 845	8 634	-5 518
Lainojen muutos	7 747	-5 000	21 273	-41 352	35 243	13 500	500
Henkilöstö lkm	384	380	236	249	258	250	255
Liikevaihto/henkilö	447	490	876	803	733	766	722
Henk.kust/henkilö	-48	-51	-65	-65	-62	-71	-72
oma pääoma	36 144	10 327	5 646	48 641	37 853	33 638	32 127
lainakanta	480 588	475 588	496 861	455 509	490 752	441 978	442 478
omavaraisuus	7,0 %	2,1 %	1,1 %	9,6 %	7,2 %	7,1 %	6,8 %
sipon tuotto	3,2 %	2,8 %	3,5 %	1,2 %	1,6 %	3,3 %	3,1 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle							
myynti kons.yhtiöille							
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	10 258	10 258	10 258	10 258	10 258	10 258	10 258
svop sijoitus emolta	0	0	0	53 820	53 820	116 094	116 094
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	266 094	266 094	266 094	212 274	212 274	150 000	150 000
takaukset emolta	153 975	153 975	203 400	363 798	392 557	272 400	261 900
kassalainat emolle	14 493	4 782	17 587	7 064	18 881	10 000	10 000
korot emolle	16 750	16 750	16 340	16 340	12 552	12 552	8 865
emoyhtiön voittovarot	3 482	472	504	3 181	2 084	2 084	2 084
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
poistot/sipo	6,3 %	6,6 %	6,7 %	6,8 %	7,5 %	7,4 %	6,6 %
korot/lainakanta	4,1 %	4,7 %	4,6 %	4,7 %	4,0 %	4,3 %	3,7 %
korot/liikevaihto	11,3 %	12,0 %	10,7 %	11,2 %	10,0 %	10,4 %	8,8 %

* Jyväskylän Energian TA 2016 luvut perustuvat lämpimän vuoden mukaiseen kaukolämmön myyntiin ja alhaisten tukkusähköhintojen jatkumiseen myös tulevana vuonna.

<i>(1000 euroa)</i>	Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy (konserni) 90 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	57 858	61 220	63 447	60 832	59 036	54 900	52 000
- Henkilöstökulut	-35 412	-38 033	-38 274	-37 184	-37 400	-37 200	-36 600
- Palveluostot	-17 565	-18 900	-18 980	-18 623	-18 363	-17 000	-14 800
- Poistot	-705	-773	-841	-893	927	-800	-800
- Korkokulut	0	0	0	0	0	0	0
+/- Muut erät	-2 252	-2 609	-3 291	-2 566	-4 158	-880	-500
=Tulos	1 924	906	2 061	1 566	42	-980	-700
=Rahoitustulos	2 629	1 679	2 902	2 459	-885	-180	100
- Verot	0	0	0	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-798	-1 326	-714	-796	-1 061	-700	-700
- Lainojen lyhennys	0	0	0	0	0	0	0
=Rahoitusjäämä	1 831	353	2 188	1 663	-1 946	-880	-600
+ Lainojen lisäys							
=Tpo muutos	1 831	353	2 188	1 663	-1 946	-880	-600
Lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	702	705	705	649	639	640	630
Liikevaihto/henkilö	82	87	90	94	92	86	83
Henk.kust/henkilö	-50	-54	-54	-57	-59	-58	-58
oma pääoma	26 106	27 012	29 134	30 700	30 742	29 762	26 462
lainakanta	0	0	0	0	0	0	0
omavaraisuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
sipon tuotto	7,4 %	3,4 %	7,1 %	5,1 %	0,1 %	-3,3 %	-2,6 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle		56	93	125	60	60	60
myynti kons.yhtiöille		245	272	248	200	200	200
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	24	24	24	24	24	24	24
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	0	0	0	0	0	0	0
kassalainat emolle	15 031	11 344	12 946	15 776	14 500	11 000	11 000
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	20 412	21 410	23 587	25 440	25 791	24 811	24 111
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
rahasto	10 327	10 327	10 328	10 328	10 328	10 328	10 328
poistot/sipo	2,7 %	2,9 %	2,9 %	2,9 %	-3,0 %	2,7 %	3,0 %
ennakkovuokrat EF	12 292	13 570	13 832	13 092	12 352	11 488	10 756
muutos	164	1 278	262	-740	-740	-740	-740

(1000 euroa)	Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy (konserni) 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	46 623	49 584	51 613	50 531	51 372	47 663	49 246
- Henkilöstökulut	-1 833	-1 538	-1 531	-1 500	-1 555	-1 666	-1 576
- Palveluostot	-20 983	-21 847	-25 427	-25 228	-28 152	-32 579	-35 607
- Poistot	-10 137	-10 021	-9 682	-9 136	-9 082	-8 596	-9 000
- Korkokulut	-7 046	-7 620	-7 618	-5 211	-4 365	-3 339	-3 589
- Varausten muutos	-5 222	-7 563	-7 494	-9 578	-8 350	-9 926	-300
+/- Muut erät	-1 402	-996	140	122	281	8 418	826
=Tulos	0	0	0	0	149	-25	0
=Rahoitustulos	10 137	10 021	9 682	9 136	9 231	8 571	9 000
- Verot	0	0	0	0	0	-25	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-5 724	-7 913	-6 250	-10 051	-14 065	-11 054	-6 000
- Lainojen lyhennys	-11 257	-15 801	-35 814	-12 012	-16 070	-11 049	-14 920
=Rahoitusjäämä	-6 845	-13 694	-32 382	-12 927	-20 904	-13 557	-11 920
+ Lainojen lisäys	8 185	5 912	20 900	5 571	4 469	13 449	16 454
=Tpo muutos	1 340	-7 782	-11 482	-7 356	-16 435	-108	4 534
Lainojen muutos	-3 072	-9 889	-14 914	-6 441	-11 601	2 400	1 534
Henkilöstö lkm	44	30	31	31	30	31	31
Liikevaihto/henkilö	1 060	1 653	1 665	1 630	1 712	1 538	1 589
Henk.kust/henkilö	-42	-51	-49	-48	-52	-54	-51
oma pääoma	1 335	10 619	14 580	20 162	27 032	27 007	27 007
lainakanta	247 437	237 549	222 635	216 100	204 499	206 803	207 802
omavaraisuus	0,5 %	4,3 %	6,1 %	8,5 %	11,7 %	11,6 %	11,5 %
sipon tuotto	2,8 %	3,1 %	3,2 %	2,2 %	1,9 %	1,4 %	1,5 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
myynti emolle (vuokrat emolta)					2 303	2 618	3 180
myynti kons.yhtiöille	0	0	0	0	0	0	0
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	1 878	1 813	1 749	0	0	0	0
takaukset emolta	195 842	182 277	170 220	167 630	158 550	150 136	185 000
kassalainat emolle	7 094	7 813	6 659	10 094	7 862	12 000	9 000
korot emolle	38	30	25	7	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	-93	-93	-153	-153	-3	-28	-3
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
asuintalovaraus	6 990	12 260	17 764	23 376	31 726	41 652	41 350
poistot/sipo	4,1 %	4,0 %	4,1 %	3,9 %	3,9 %	3,7 %	3,8 %
korot/lainakanta	2,8 %	3,1 %	3,3 %	2,4 %	2,0 %	1,6 %	1,7 %
korot/liikevaihto	15,1 %	15,4 %	14,8 %	10,3 %	8,5 %	7,0 %	7,3 %

* JVA:n emoyhtiö tekee nollatuloksen asuintalovarauksen avulla, jonka vuoksi JVA:n konsernitilinpäätös näyttää voitolliselta. Asuintalovarauksella JVA varautuu asuntojen tulevaan korjaustarpeeseen asuintalovarauksesta annetun lain mukaisesti.

(1000 euroa)	Jykes Kiinteistöt Oy (konserni) 84,9 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	9 308	10 084	8 570	9 027	9 053	9 641	10 358
- Henkilöstökulut	-840	-1 045	-933	-836	-801	-784	-823
- Palveluostot	-2 654	-2 680	-2 443	-3 247	-3 139	-3 704	-3 963
- Poistot	-3 852	-4 889	-3 913	-3 943	-3 924	-4 195	-4 334
- Korkokulut	-1 411	-1 563	-1 236	-848	-862	-698	-718
+/- Muut erät	0	-127	46	61	88	192	0
=Tulos	668	-221	91	214	415	452	520
=Rahoitustulos	4 520	4 669	4 004	4 157	4 339	4 647	4 854
- Verot	-19	-45	8	0	0	-90	-104
- Osingot	0	0	0	0	-1 884	-177	-589
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-1 343	-2 018	-1 450	-912	-6 570	-4 200	-4 000
- Lainojen lyhennys	-2 937	-3 081	-3 444	-1 864	-1 952	-3 482	-4 537
=Rahoitusjäämä	221	-475	-882	1 381	-6 067	-3 302	-4 376
+ Lainojen lisäys	0	2 350	0	0	2 500	3 000	3 500
=Tpo muutos	221	1 875	-882	1 381	-3 567	-302	-876
Lainojen muutos	-2 937	-731	-3 444	-1 864	548	-482	-1 037
Henkilöstö lkm	12	15	14	11	11	10	10
Liikevaihto/henkilö	776	672	612	821	823	964	1 036
Henk.kust/henkilö	-70	-70	-67	-76	-73	-78	-82
oma pääoma	25 472	25 145	25 078	25 626	24 267	24 719	25 239
lainakanta	56 384	55 657	52 213	50 850	51 398	50 916	49 879
omavaraisuus	31,1 %	31,1 %	32,4 %	33,5 %	32,2 %	32,2 %	32,2 %
sipon tuotto	2,5 %	1,7 %	1,7 %	1,4 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
myynti emolle	345	352	365	370	396	400	400
myynti kons.yhtiöille	0	0	0	0	0	0	0
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	12 361	12 361	12 361	12 361	12 361	12 361	12 361
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	1 009	1 009	0	0	0	0	0
takaukset emolta	47 659	45 043	43 717	42 881	43 994	40 426	37 458
kassalainat emolle	1 734	2 356	4 177	5 132	1 543	4 069	3 782
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	4 489	4 146	4 186	4 205	2 476	2 751	2 682
osingot emolle	0	0	0	0	1 600	150	500
poistot/sipo	4,7 %	6,1 %	5,1 %	5,2 %	5,2 %	5,5 %	5,8 %
korot/lainakanta	2,4 %	2,8 %	2,3 %	1,6 %	1,7 %	1,4 %	1,4 %
korot/liikevaihto	15,2 %	15,5 %	14,4 %	9,4 %	9,5 %	7,2 %	6,9 %

(1000 euroa)	Mustankorkea Oy 91,6 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	9 339	10 859	9 849	10 644	10 712	10 499	10 051
- Henkilöstökulut	-769	-864	-1 004	-1 040	-1 166	-1 187	-1 227
- Palveluostot	-1 849	-1 512	-1 882	-1 886	-1 961	-2 417	-3 588
- Poistot	-1 073	-1 082	-1 333	-1 443	-1 386	-967	-1 022
- Korkokulut	-8	-3	0	4	9	10	-25
+/- Muut erät	-3 008	-4 618	-3 564	-4 064	-3 682	-3 649	-2 192
=Tulos	2 632	2 781	2 066	2 215	2 526	2 289	1 997
=Rahoitustulos	3 705	3 862	3 399	3 658	3 912	3 256	3 019
- Verot	-569	-974	-710	-523	-559	-432	-465
- Osingot	-2 700	-1 500	-2 700	-1 910	0	-4 500	-1 419
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-1 055	-1 791	-601	-412	-798	-1 470	-6 000
- Lainojen lyhennys	0	0	0	0	0	0	0
=Rahoitusjäämä	-619	-403	-612	813	2 555	-3 146	-4 865
+ Lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	4800
=Tpo muutos	-619	-403	-612	813	2 555	-3 146	-65
Lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	4 800
Henkilöstö lkm	17	18	21	20	21	22	22
Liikevaihto/henkilö	549	603	469	532	510	477	457
Henk.kust/henkilö	-45	-48	-48	-52	-56	-54	-56
oma pääoma	4 778	5 427	4 315	4 354	6 863	4 220	4 333
lainakanta	0	0	0	0	0	0	4 800
omavaraisuus	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	47,4 %
sipon tuotto	55,2 %	51,3 %	47,9 %	50,8 %	36,7 %	54,0 %	22,1 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle	0	0	0	0	3256	3200	3200
myynti kons.yhtiöille	0	0	0	0	874	900	900
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	308	308	308	308	770	770	770
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	0	0	0	0	0	0	0
kassalainat emolle	0	0	0	0	3 000	1 800	1 700
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	3 937	4 586	3 474	3 513	6 022	3 379	3 492
osingot emolle	805	549	988	699	0	4 121	1 300
poistot/sipo	22,5 %	19,9 %	30,9 %	33,1 %	20,2 %	22,9 %	11,2 %

(1000 euroa)	Jyvä-Parkki Oy (konserni) 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	7 144	7 951	8 848	8 693	8 774	8 980	9 144
- Henkilöstökulut	-520	-596	-653	-702	-652	-666	-656
- Palveluostot	-44	-52	-46	-39	-104	-40	-54
- Poistot	-3 010	-3 618	-4 365	-4 363	-3 746	-3 653	-3 077
- Korkokulut	-796	-890	-810	-523	-484	-445	-560
+/- Muut erät	-2 615	-2 653	-3 121	-3 119	-3 439	-3 221	-3 428
=Tulos	160	142	-147	-53	349	955	1369
=Rahoitustulos	3 170	3 760	4 218	4 310	4 095	4 608	4 446
- Verot	-74	-103	0	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	-1 400	-150	-300
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-310	-11 581	-10 746	-1 123	-150	-400	-700
- Lainojen lyhennys	-1 407	-1 407	-1 540	-2 463	-2 334	-2 334	-2 334
=Rahoitusjäämä	1 379	-9 331	-8 068	724	211	1 724	1 112
+ Lainojen lisäys	0	15 000	0	0	0	0	0
=Tpo muutos	1 379	5 669	-8 068	724	211	1 724	1 112
Lainojen muutos	-1 407	13 593	-1 540	-2 463	-2 334	-2 334	-2 334
Henkilöstö lkm	11	12	12	12	12	11	12
Liikevaihto/henkilö	649	663	737	724	731	816	762
Henk.kust/henkilö	-47	-50	-54	-59	-54	-61	-55
oma pääoma	7 220	7 326	7 208	7 281	6 180	7 135	8 504
lainakanta	29 279	42 872	41 295	38 868	36 498	34 164	31 830
omavaraisuus	19,8 %	14,6 %	14,9 %	15,8 %	14,5 %	17,3 %	21,1 %
sipon tuotto	2,6 %	2,1 %	1,4 %	1,0 %	2,0 %	3,4 %	4,8 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
myynti emolle	100	150	150	345	280	300	300
myynti kons.yhtiöille	120	200	200	520	302	500	400
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	4 137	4 137	4 137	4 137	4 137	4 137	4 137
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	24 837	38 632	37 294	38 169	35 872	33 575	31 279
kassalainat emolle	1 243	10 290	2 531	1 772	906	1 350	2 000
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	1 361	1 646	1 465	1 523	364	1 169	2 238
osingot emolle	0	0	0	0	1 400	150	300
poistot/sipo	8,2 %	7,2 %	9,0 %	9,5 %	8,8 %	8,8 %	7,6 %
korot/lainakanta	2,7 %	2,5 %	1,9 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,7 %
korot/liikevaihto	11,1 %	11,2 %	9,2 %	6,0 %	5,5 %	5,0 %	6,1 %

(1000 euroa)	Total Kiinteistöpalvelut Oy 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	21 122	18 310	15 074	17 239	12 017	10 400	9 000
- Henkilöstökulut	-11 617	-10 934	-8 626	-11 945	-8 493	-7 700	-6 400
- Palveluostot	-7 321	-5 760	-4 895	-2 619	-1 569	-1 320	-1 200
- Poistot	-379	-339	-271	-302	-173	-125	-100
- Korkokulut	-12	-4	-7	0	0	0	0
+/- Muut erät	-2 468	-1 768	-1 590	-2 355	-1 828	-1 155	-1 100
=Tulos	-675	-494	-315	18	-46	100	200
=Rahoitustulos	-296	-155	-44	320	127	225	300
- Verot	-1	0	0	0	0	-12	-30
- Osingot	0	0	0	0	0	0	-23
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-321	-121	-163	-145	-75	-80	-150
- Lainojen lyhennys	0	0	0	0	0	0	0
=Rahoitusjäämä	-617	-276	-207	175	52	133	97
+ Lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0
=Tpo muutos	-617	-276	-207	175	52	133	97
Lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	405	373	360	326	303	265	220
Liikevaihto/henkilö	52	49	42	53	40	39	41
Henk.kust/henkilö	-29	-29	-24	-37	-28	-29	-29
oma pääoma	298	-183	-498	118	58	158	358
lainakanta	0	0	0	0	0	0	0
omavaraisuus	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
sipon tuotto	-222,6 %	-100,0 %	61,8 %	15,3 %	-79,3 %	63,3 %	55,9 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP						
	TP 2010	TP 2011	30.9.2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle	17 537	12 500	10 100	12 300	6 964	5 600	3 900
myynti kons.yhtiöille	1 150	1 000	650	1 350	1 728	1 000	1 000
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	1 000	1 000	1 000	100	100	100	100
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	0	0	0	0	0	0	0
kassalainat emolle	487	130	150	797	1215	900	900
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	-702	-1 183	-1 498	18	-42	46	193
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	23

* TP 2012 9 kk tilikausi ja TP 2013 15 kk tilikausi

(1000 euroa)	Education Facilities Oy 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	7 216	7 516	9 554	10 873	10 628	10 319	9 241
- Henkilöstökulut	-97	-111	-130	-119	-41	-40	-40
- Palveluostot	-2 826	-2 085	-2 701	-4 268	-3 581	-4 200	-4 420
- Poistot	-2 470	-3 275	-3 645	-3 852	-4 642	-3 800	-3 200
- Korkokulut	-1 240	-1 963	-1 869	-1 128	-1 024	-1 000	-800
+/- Muut erät	-399	-453	-591	0	0	0	0
=Tulos	183	-371	617	1 506	1 340	1 279	781
=Rahoitustulos	2 653	2 904	4 262	5 358	5 982	5 079	3 981
- Verot	0	0	0	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-18 397	-26 135	-13 445	-4	-100	-8 690	-3 410
- Lainojen lyhennys	-3 221	-4 964	-4 964	-4 033	-4 673	-4 686	-11 316
=Rahoitusjäämä	-18 965	-28 195	-14 147	1 321	1 209	-8 297	-10 745
+ Lainojen lisäys	17 120	27 160	11 395	0	0	9 290	3 410
=Tpo muutos	-1 845	-1 035	-2 752	1 321	1 209	993	-7 335
Lainojen muutos	13 899	22 196	6 431	-4 033	-4 673	4 604	-7 906
Henkilöstö lkm	2	2	2	2	1	1	1
Liikevaihto/henkilö	3 608	3 758	4 777	5 437	10 628	10 319	9 241
Henk.kust/henkilö	-49	-56	-65	-60	-41	-40	-40
oma pääoma	2 420	2 117	2 986	3 042	2 948	4 227	5 008
lainakanta	57 531	81 482	87 913	83 879	79 206	83 810	75 904
omavaraisuus	4,0 %	2,5 %	3,3 %	3,5 %	3,6 %	4,8 %	6,2 %
sipon tuotto	2,4 %	1,9 %	2,7 %	3,0 %	2,9 %	2,6 %	2,0 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle				1 312	1 459	2 628	2 628
myynti kons.yhtiöille				6 530	7 013	7 691	5 844
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	2 932	2 932	2 932	2 932	2 932	2 932	2 932
pääomalainat emolta	2 000	1000	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	55 543	80 482	87 912	83 879	79 207	83 810	75 904
kassalainat emolle	1 009	3 315	268	3 224	3 938	3 000	3 000
korot emolle	90	60	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	-511	-814	63	110	17	1 296	2 077
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
poistot/sipo	4,1 %	3,9 %	4,0 %	4,4 %	5,7 %	4,3 %	4,0 %
korot/lainakanta	2,5 %	2,8 %	2,2 %	1,3 %	1,3 %	1,2 %	1,0 %
korot/liikevaihto	17,2 %	26,1 %	19,6 %	10,4 %	9,6 %	9,7 %	8,7 %
saadut ennakot	12 292	14 259	14 570	13 831	12 352	12 227	11 496
ennakoiden muutos	164	1 967	311	-739	-1 479	-125	-731

(1000 euroa)	Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy 87 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	4 263	4 316	4 383	4 321	4 225	4 551	4 738
- Henkilöstökulut	-744	-756	-831	-886	-912	-870	-929
- Palveluostot	-1 217	-1 260	-1 394	-1 376	-1 481	-1 572	-1 670
- Poistot	-1 506	-1 443	-1 308	-1 156	-1 091	-964	-852
- Korkokulut	-237	-241	-207	-96	-49	-57	-165
+/- Muut erät	-559	-615	-643	-807	-692	-1 088	-1 122
=Tulos	0	0	0	0	0	0	0
=Rahoitustulos	1 506	1 443	1 308	1 156	1 091	964	852
- Verot	0	0	-1	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-242	-556	-356	-299	-543	-1 205	-10 518
- Lainojen lyhennys	-622	-657	-657	-433	-433	-433	-2598
=Rahoitusjäämä	642	230	294	424	115	-674	-12 264
+ Lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	12 164
=Tpo muutos	642	230	294	424	115	-674	-100
Lainojen muutos	-622	-657	-657	-433	-433	-433	9 566
Henkilöstö lkm	13	13	15	16	16	14	15
Liikevaihto/henkilö	328	332	292	270	264	325	316
Henk.kust/henkilö	-57	-58	-55	-55	-57	-62	-62
oma pääoma	1 783	1 783	1783	1783	1783	1 783	1 783
lainakanta	10 961	10 303	9 646	9 213	8 780	8 347	17 913
omavaraisuus	14,0 %	14,8 %	15,6 %	16,2 %	16,9 %	17,6 %	9,1 %
sipon tuotto	1,9 %	2,0 %	1,8 %	0,9 %	0,5 %	0,6 %	0,8 %
Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:							
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
myynti emolle	0	0	0	0	0	0	0
myynti kons.yhtiöille	3 670	3 728	3 802	3 765	3 617	3 972	4 119
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	168	168	168	168	168	168	168
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	1 882	1 882	1 882	1 882	1 882	1 882	0
takaukset emolta	7 751	7 166	6 581	6 199	5 818	5 437	15 056
kassalainat emolle	182	613	1 033	1 581	1 733	394	409
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
rahastot	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591
poistot/sipo	11,8 %	11,9 %	11,4 %	10,5 %	10,3 %	9,5 %	4,3 %
korot/lainakanta	2,1 %	2,3 %	2,1 %	1,0 %	0,5 %	0,6 %	1,3 %
korot/liikevaihto	5,6 %	5,6 %	4,7 %	2,2 %	1,2 %	1,3 %	3,5 %

(1000 euroa)	Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes Oy 80,1 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	9 715	9 070	9 273	7 973	6 091	4 969	4 500
- Henkilöstökulut	-3 865	-4 131	-3 815	-3 614	-2 492	-2 330	-2 000
- Palveluostot	-4 254	-3 185	-2 966	-2 718	-2 022	-1 585	-1 500
- Poistot	-16	-15	-11	-10	-10	-9	-10
- Korkokulut	0	0	-9	0	0	0	0
+/- Muut erät	-2 008	-2 206	-2 054	-1 876	-1 564	-1 045	-990
=Tulos	-428	-466	418	-245	3	0	0
=Rahoitustulos	-411	-451	429	-235	13	9	10
- Verot	-6	-7	-5	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-33	-11	-99	-8	9	-10	-10
- Lainojen lyhennys	0	0	0	0	0	0	0
=Rahoitusjäämä	-450	-469	325	-243	22	-1	0
+ Lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0
=Tpo muutos	-450	-469	325	-243	22	-1	0
Lainojen muutos	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	69	67	65	58	40	35	33
Liikevaihto/henkilö	141	135	143	137	152	142	136
Henk.kust/henkilö	-56	-62	-59	-62	-62	-67	-61
oma pääoma	2 477	2 001	2 410	2 173	2 979	2 979	2 979
lainakanta	0	0	0	0	0	0	0
omavaraisuus	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
sipon tuotto	-17,3 %	-23,3 %	17,7 %	-11,3 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle	4 805	4640	5 005	4 386	3 797	3 797	3 060
myynti kons.yhtiöille	0	0	0	0	0	0	0
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	1 505	1505	1505	1505	1505	1505	1505
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	0	0	0	0	0	0	0
kassalainat emolle	1 123	888	497	447	1407	800	800
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	1 084	715	1190	1098	1 101	1 098	1 101
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0

(1000 euroa)	Jyväskylän Paviljonkisäätiö 100 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	857	981	994	1 019	1 004	1 010	1 035
- Henkilöstökulut	-10	-14	-12	-13	-13	-18	-18
- Palveluostot	-829	-699	-681	-736	-635	-885	-760
- Poistot	-457	-642	-688	-769	-745	-487	-649
- Korkokulut	-334	-397	-378	-212	-173	-182	-170
+/- Muut erät	774	770	766	711	562	562	562
=Tulos	0	1	0	0	0	0	0
=Rahoitustulos	457	642	688	769	745	487	649
- Verot	0	0	0	0	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	-1 075	0	-187	0	0	-450	-150
- Lainojen lyhennys	-505	-536	-400	-609	-624	-628	-628
=Rahoitusjäämä	-1 123	106	101	160	121	-591	-129
+ Lainojen lisäys	975	0	0	0	0	0	0
=Tpo muutos	-148	106	101	160	121	-591	-129
Lainojen muutos	470	-536	-400	-609	-624	-628	-628
Henkilöstö lkm	0	0	0	0	0	0	0
Liikevaihto/henkilö							
Henk.kust/henkilö							
oma pääoma	41	41	41	71	41	41	41
lainakanta	21 619	21 083	20 683	19 953	19 325	18 697	18 697
omavaraisuus	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,4 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
sipon tuotto	1,5 %	1,9 %	1,8 %	1,1 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE 2015	TA 2016
myynti emolle	0	0	0	0	0	0	0
myynti kons.yhtiöille	0	0	0	0	0	0	0
avustus emolta	900	900	900	800	700	700	700
osakepääoma emolta	34	34	34	34	34	34	34
pääomalainat emolta	5 046	5 046	5 046	5 046	5 046	5 046	5 046
lainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
takaukset emolta	11 215	10 776	10 323	9 828	9 328	8 824	8 322
kassalainat emolle	494	648	769	887	967	412	283
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	7	8	8	8	8	8	8
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
poistot/sipo	2,1 %	3,0 %	3,3 %	3,8 %	3,8 %	2,6 %	3,5 %
korot/lainakanta	1,6 %	1,9 %	1,8 %	1,0 %	0,9 %	1,0 %	0,9 %
korot/liikevaihto	39,0 %	40,4 %	38,0 %	20,8 %	17,2 %	18,0 %	16,4 %

(1000 euroa)	Jyväskylän Jäähalli Oy 72,7 %						
	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
+ Liikevaihto	593	681	579	540	550	591	591
- Henkilöstökulut	-10	-7	-7	-9	-8	-8	-8
- Palveluostot	-448	-480	-435	-662	-503	-553	-553
- Poistot	-224	-292	-251	-276	-169	-121	-126
- Korkokulut	-101	-102	-100	-92	-24	-81	-80
+/- Muut erät	191	199	5	496	153	172	176
=Tulos	0	0	0	-3	-1	0	0
=Rahoitustulos	224	292	251	273	168	121	126
- Verot	0	0	0	-2	0	0	0
- Osingot	0	0	0	0	0	0	0
+ Pääomarahoitus	0	0	0	0	0	0	0
- Investoinnit	0	0	0	-170	0	0	0
- Lainojen lyhennys	-205	-205	-161	-448	-116	-121	-126
=Rahoitusjäämä	19	87	90	-347	52	0	0
+ Lainojen lisäys	0	0	0	170	0	0	0
=Tpo muutos	19	87	90	-177	52	0	0
Lainojen muutos	-205	-205	-161	-278	-116	-121	-126
Henkilöstö lkm	0	0	0	0	0	0	0
Liikevaihto/henkilö							
Henk.kust/henkilö							
oma pääoma	1 573	1 573	1 573	1 569	1 568	1 568	1 568
lainakanta	5 718	5 513	5 352	5 074	4 958	4 837	4 711
omavaraisuus	21,6 %	22,2 %	22,7 %	23,6 %	24,0 %	24,5 %	25,0 %
sipon tuotto	1,4 %	1,4 %	1,4 %	1,3 %	0,4 %	1,3 %	1,3 %

Suhteet Jyväskylän kaupungin kanssa:

	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TPE2015	TA 2016
myynti emolle (vastikkeet)	661	744	672	989	618	620	620
myynti kons.yhtiöille (vastikkeet)	100	118	102	108	102	103	103
avustus emolta	0	0	0	0	0	0	0
osakepääoma emolta	800	800	800	800	800	800	800
pääomalainat emolta	0	0	0	0	0	0	0
lainat emolta	2 248	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
takaukset emolta	2 492	2 402	2 307	2 208	2 104	1 995	1 895
kassalainat emolle	0	109	88	63	129	0	0
korot emolle	0	0	0	0	0	0	0
emoyhtiön voittovarot	-227	-227	-228	-231	-228	-228	-228
osingot emolle	0	0	0	0	0	0	0
poistot/sipo	3,1 %	4,1 %	3,6 %	4,2 %	2,6 %	1,9 %	2,0 %
korot/lainakanta	1,7 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	0,5 %	1,7 %	1,7 %
korot/liikevaihto	17,1 %	14,9 %	17,3 %	17,0 %	4,4 %	13,7 %	13,5 %